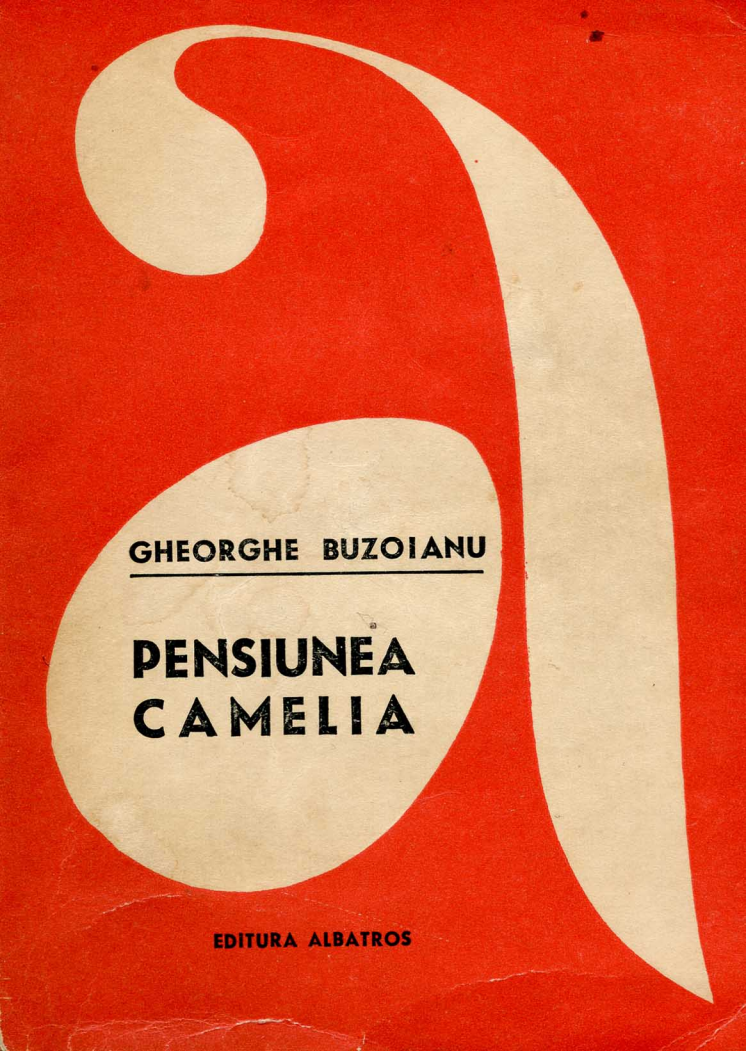

GHEORGHE BUZOIANU

**PENSIUNEA
CAMELIA**

EDITURA ALBATROS

AVENTURA

GHEORGHE
BUZOIANU

**PENSIUNEA
CAMELIA**

EDITURA
ALBATROS

Coperta de
DNE STAN

PENSIUNEA CAMELIA

Maiorul Alexe își făcu loc cu coatele prin mulțimea de curioși adunați în fața casei cu nr. 23, răspunzînd cu un gest distrat la salutul milițianului de lîngă poartă și, în trecere, auzi vocea acestuia răsunînd autoritar, acoperind pentru cîteva clipe vacarmul tramvaielei ce se încrucișau într-un continuu du-te-vino :

— Circulați, vă rog ! Nu este nimic de văzut...

Înserarea se strecurase pe nesimțite și o dată cu ea se ivise și prima zăpadă a anului. Fulgi mari, denși, scelipeau proaspeți în jurul felinarelor cu neon, cădeau alene printre literele purpurii ale firmei Loto-pronost sport din fața clădirii, apoi agonizau nepăsători, striviți de roțile vehiculelor sau călcați de pietonii grăbiți. O fetiță cu obraji bucălați se oprise la marginea trotuarului și aștepta răbdătoare, cu gura căscată, să prindă un fulg pe vârful limbii.

Poate din pricina ninsorii strada căpătase un aspect aproape sărbătorec, și dacă n-ar fi existat oamenii tulburați din fața imobilului cu un singur etaj, milițianul impacientat și cadavrul aflat undeva, într-una din încăperile pe care avea să le cerceteze în curînd, Alexe ar fi fost tentat să-și imagineze că primise invitația de a petrece o seară veselă, la locuința vreunui

prieten. În cursul după-amiezii lucrase la un raport lung și plictisitor iar telefonul prin care i se anunța să se deplaseze la această adresă se dovedise un fel de eliberare sosită parcă la momentul potrivit. Acum, ninsoarea liniștită și mult prea timpurie îi amintea de bucuriile copilăriei : ședea lângă soba încinsă și din cînd în cînd se uita pe fereastră, la cerul jos și vinețiu, cuprins de un neastimpăr inexplicabil, întrerupt doar de intrarea tatălui său care își scotea mănușile îmblănite, enorme, își sprijinea pușca de marginea mesei — era paznic la o rezervație de vînătoare — și după ce-și dregea vocea, rostea apăsător, cu bucurie nereținută, bătîndu-l pe spate : „La noapte va ninge. Miroase a zăpadă !“

Clipi obosit și înălță din umeri cu un gest scurt pentru a-și alunga amintirile.

În antreul îngust și umed, mirosind a mucegai, trebui să se oprească un moment pentru a se obișnui cu semiobscuritatea. Se lovi de ceva și rămase pe loc, ridicînd mîna și pipăind peretele din stînga, pînă găsi comutatorul. Becul slab, pătător de muște, luminează o măsuță pe care lucea stins telefonul și alături un cuier cu agățători de bronz în care se balansa o geantă maron din piele. O izbise în treacăt cu umărul. Sub cuier se aflau niște galoși deformați, iar pe polița de deasupra, printre fulare și căciuli, zări binecunoscuta pălărie neagră a medicului legist Andreescu. Prin ușa întredeschisă din față se strecura o rază subțire de lumină și se auzeau niște pași precipitați, întrerupți din cînd în cînd de plinsetul ascuțit al unei femei.

Lumina orbitoare din holul casei, în contrast cu întunecimea antreului îi produse o senzație dureroasă. Din tavan atîrna un candelabru uriaș, mult prea

opulent pentru sărăcia mobilierului, și o duzină de becuri înfipite în el aruncau o strălucire necruțătoare. O femeie înaltă, fără vîrstă, îmbrăcată în negru, ședea în picioare, sprijinită de masa ovală din mijloc și supraveghea încruntată munca altei femei. Aceasta, probabil o servitoare, era suită pe un scaun de bucătărie și se căznea să acopere oglinda de pe peretele din dreapta cu o bucată de pînză cenușie. Pînza alunecase puțin, descoperind unul din colțurile oglinzii și ea o ridica mereu, înălțîndu-se în vîrfurile picioarelor.

— Nu e bine, Anicuțo! strigă femeia îndoliată.

Avea o voce aspră, neplăcută, și își sublinia fiecare cuvînt ciocănind energie cu degetele în tăblia mesei.

Alexe se opri brusc în pragul ușii, fascinat de scena ce se desfășura în fața privirilor sale. Cele două femei încă nu-i simțiseră prezența și el sta nemișcat, cu servieta jerpelită la subsuoară, cu ochii pe jumătate închiși. Examina încăperea înaltă, tavanul afumat, scaunele scîlciate dimprejurul mesei, bufetul de stejar masiv, fotoliul cu husa roasă de lîngă scara în spirală ce ducea la etaj, și, mai ales, femeia în doliu căreia nu-i vedea decît profilul : un obraz veșted, inexpresiv, încadrat de o basma întunecată pe sub care alunecase o șuviță de păr sur.

— Mai repede, Anicuțo ! Hai, grăbește-te ! strigă ea din nou. Și nu mai boci atîta. Acum n-are rost...

În ciuda poruncii ei, servitoarea izbucni într-un plîns cu sughițuri și scăpă pînza din miini. Se aplecă să o ridice și abia atunci își dădu seama de prezența noului venit. Își acoperi gura cu palma și rămase încremenită, neîndrăznind să-și continue munca. Femeia în negru se întoarse în sfîrșit cu fața spre el și întrebă scurt și rece :

— Dumneavoastră ? Pe cine căutați ?

Maiorul înaintă sub lumina strălucitoare și se prezentă, apoi se interesă unde poate fi găsit locotenentul Ilarion.

Femeia îi întinse o mână mică, umedă, și vorbi încercînd să-și îndulcească glasul :

— Topoloveanu Camelia. Scuzați-mă... S-a perindat atîta lume pe aici, încît nu mai știu unde mi-e capul... Colegii dumneavoastră sînt la etaj. Anicuțo, condu-l pe tovarășul maior !

— Sînteți rudă cu mortul ?

Ea îl privi surprinsă, se gîndi un moment, căznindu-se probabil să priceapă rostul întrebării, apoi răspunse cu voce uscată :

— Nu. A fost chiriașul meu..

Vru să mai adauge ceva, dar se opri pe neașteptate și înălță din umeri cu o mișcare indiferentă.

Alexe începu să urce treptele, urmînd pe servitoarea care întorcea meru capul și se uita speriată la el, temîndu-se parcă să nu-l piardă pe drum. Scara era foarte îngustă și pe la mijlocul ei trebuiră să se oprească, pentru a face loc unei fete înalte și suple cu care se întîlniră. Avea un păr negru, bogat, și cobora fără să se grăbească, își mișca șoldurile cu grație, conștientă de farmecul său. Timp de o clipă privirile li se încrucișară, apoi dispăru încet, lăsînd în urmă un miros de parfum dulceag.

La etaj, Anicuța se rezemă gîfiind de balustradă și ridică brațul pentru a indica ultima ușă de pe partea stîngă a coridorului. Alexe încuviință tăcut, cu un semn al capului și continuă drumul singur. Intră în cameră fără să mai bată la ușă, grăbit, și primul pe care îl zări fu legistul Andreescu. Acesta, gata de ple-

care, tocmai își încheia nasturii paltonului. Locotenentul Ilarion sta pe un scaun, picior peste picior, cu țigara în colțul gurii și răsfoia atent un album cu co-perte îmbrăcate în piele. Se ridică și îl întâmpină pe maior cu un salut scurt, iar Andreescu schiță o plecă-ciune și zise :

— Fii binevenit în împărăția morții !

Mormăi ceva neinteligibil la adresa ironiei legistului și se apropie de fereastra sub care zăcea mortul. Își dezbracă scurta de piele, o aruncă pe pat, aprinse o țigară de foi și trase un scaun alături de cadavru.

Victima era un bărbat scund, îmbrăcat în halat de casă, cu cordonul desfăcut peste o pijama de mătase cu dungi verzi, pătată de sînge în dreptul inimii, unde fusese împușcat ; două smocuri de păr cenușiu mărgineau o chelie imensă, ușor învinetită.

— Îl puteți atinge — spuse Ilarion. Totul a fost fotografiat.

Răspunse printr-un nou mormăit și continuă să examineze trupul întins pe spate, cu brațele răstignite și ochii larg deschiși. Se sculă de pe scaun și înconjură oblaia. La capătul patului se afla un scrin cu cinci sertare, pe care le trase pe rînd, păstrînd tot timpul aceeași expresie de om indispus.

Un dulap enorm, un pedestal pe care existau cîteva note muzicale, un cufăr plasat la picioarele patului înalt de fier, o mică bibliotecă și patru scaune formau restul mobilierului. Deasupra patului și pe raftul de sus al bibliotecii, se afla cîte o vioară.

— Ce-i dincolo ? întrebă el arătînd cu bărbia spre ușa opusă scrinului.

— Baia — răspunse locotenentul. Am cercetat-o cu atenție dar n-am găsit nimic neobișnuit.

— Te așteptai să descoperi ceva ?

— Când am venit aici, baia era încuiată iar cheia se afla în buzunarul halatului victimei. Mă obsedează mereu amănuntul acesta. De ce ținea baia încuiată pe dinafară și cheia în buzunar ? Nu vi se pare anormal ? Ce avea de gând să facă în momentul când a apărut asasinul ?

— Ai luat-o prea repede cu întrebările. Mai întâi, spune-mi ce se știe despre victimă ?

— Se numește Dumbravă Marius, are 33 de ani și nu este căsătorit. Își câștiga existența dînd lecții de vioară. Locuiește la această adresă de șase ani. Acum doi ani a trebuit să părăsească liceul unde era profesor din pricina unui scandal. În cursul dimineții de astăzi a fost plecat în oraș. S-a întors acasă pe la ora 14, a mîncat, apoi și-a schimbat hainele și a ieșit din nou în oraș, pentru a se reîntoarce la patru fără un sfert. La 18,30 a fost găsit mort de Petcovici Liliana, una din locatаре. Fata este nepoata fostei stăpîne a casei, care locuiește tot aici și pe care îmi închipui că ați întîlnit-o în hol.

— Femeia în negru ?

— Chiar ea. Nepoată-sa a venit în urmă cu doi ani din provincie pentru a da examen la facultate și de atunci a rămas în București. Pe femeia în negru o cheamă Topoloveanu Camelia și ține un fel de pensiune. Toți cei care locuiesc aici iau masa de prînz sau de seară la ea.

— A fost găsită arma crimei ?

— Nu. Presupun că asasinul a tras stînd în picioare, chiar de lîngă uşă. S-a întrebuintat, probabil, un pistol. Autopsia va scoate la iveală acest lucru.

— N-a auzit nimeni împuşcătura ?

— Absolut nimeni. De altfel, era şi imposibil s-o audă. De vreo săptămînă se lucrează la reparaţia străzii din spatele clădirii. Începînd de dimineaţa, pînă seara cînd se întunecă, răsună ciocanele pneumatice şi un compresor...

— Hm! Asta ne mai lipsea acum...

Făcu un gest cu mîna a lehamite şi continuă să cerceteze odaia. După cîteva minute se întoarse spre Andreescu şi spuse :

— Văd că te grăbeşti... Nici nu vreau să te reţin prea mult. Poţi să ne spui la ce oră a murit ?

— Cu aproximaţie, bineînţeles. Decesul s-a produs între orele patru şi jumătate şi cinci după-amiază. A fost tras un singur cartuş. Vă voi da amănunte după extragerea glonţului.

— Cînd crezi că va fi gata raportul medico-legal ?
Andreescu zîmbi echivoc înainte de a răspunde.

— Poate că...

— Te rog, te rog ! îl întrerupse maiorul. Vrei să spui că mîine e duminică, nu ? Din păcate, şi pentru noi — arată spre locotenent, apoi spre sine — este tot duminică. Aş dori să citesc raportul, cel tîrziu mîine seară. Ce zici ?

— E-n regulă — acceptă doctorul. De fapt, aşa şi aveam de gînd. Pentru tine fac orice sacrificiu.

— Sînt convinşi. Acum nu te mai reţin. Şi s-o rogi pe Angela să mă ierte. Transmite-i scuzele mele... Mîine am să fiu ocupat, cred, toată ziua. Poate duminica viitoare vom avea mai mult noroc.

Se refera la faptul că plănuse să plece împreună cu familia legistului într-o excursie, la Snagov.

— Asta-i situația — bombăni Andreescu. Va fi nevoie să se ducă numai cu fetița și cu nevastă-ta. Am plecat. Vă salut! Și capul sus, fiți veseli, ce naiba! Doar n-a sosit sfârșitul lumii...

Îl bătu pe umăr pe maior, părintește, și-i făcu semn cu ochiul.

— Șterge-o mai repede, pină nu mă înfurii! îl apostrofă Alexe.

Medicul se întoarse încet și înainte de a apăsa pe clanță, făcu o mișcare greșită cu piciorul și lovi fără să vrea o cutie de conserve așezată jos, pe un ziar, plină cu un lichid negru. Cutia se răsturnă și o pată întunecată se întinse pe parchet sub privirile înciudate ale lui Andreescu. Ilarion se repezi să ridice cutia, apoi mototoli ziarul și frecă pata cu el, meticulos, adulmecind mirosul înțepător al lichidului. Doctorul scoase o batistă și încercă să șteargă cele câteva picături ce săriseră pe manșeta pantalonului. Exclamă enervat :

— Nu dispare ! Parc-ar fi tuș... Ce naiba făcea cu el ?

— E baiț, se folosește la vopsirea mobilelor — răspunse locotenentul flegmatic. Va trebui să vopsești și dumneata pantalonii. Petele nu ies nici cu benzină.

— Ar trebui să duci cutia de aici. Pariez că se vor mai împiedica și alții de ea.

— Nu se poate — replică Ilarion. Deocamdată, toate obiectele rămân la locul lor.

Legistul clătină din cap fără să spună nimic și ieși repede.

Alexe urmări visător fumul trabucului, câteva clipe, apoi se scutură și zise :

— Și acum, la treabă ! Va să zică, Dumbravă Marius s-a reîntors din oraș pe la ora 15,45 și a fost găsit asasinat aici, în camera sa, la ora 18,30. A discutat cu cineva când s-a întors a doua oară din oraș ?

— Cu două persoane : servitoarea, pe nume Irimoiu Ana, și unul dintre vecini, Atanasiu Lucian, pensionar, fost avocat. Atanasiu coborîse la parter pentru a-i spune servitoarei, care se afla în bucătărie, să-i facă un ceai de anghinare. Au auzit soneria și fostul avocat s-a dus să vadă despre ce-i vorba. De regulă, ușa de la intrarea principală stă în permanență încuiată și fiecare locatar posedă o cheie.

— Atunci cum se explică faptul că Dumbravă nu s-a folosit de cheia lui ?

— A afirmat că se grăbise când și-a schimbat hainele și a uitat-o acasă. A intrat împreună cu Atanasiu în bucătărie, a stat câteva minute acolo, flecărind cu servitoarea și cu cel care-l întâmpinase, apoi a urcat în cameră.

Făcu o pauză pentru a-și aprinde țigara, apoi luă de pe masă o cheie mare, galbenă, și o arătă maiorului.

— Asta-i cheia de la intrarea principală.

— Există și altă intrare ?

— Da. Prin spatele casei. E folosită rareori de servitoare. A declarat că astăzi a stat tot timpul încuiată. Așa... Cheia asta am găsit-o chiar aici pe masă și presupun că într-adevăr o uitase înainte de a pleca în oraș.

— Înseamnă că, în mod normal, nu se putea strecura nici un străin în casă fără știrea vreunuia dintre

locatari. Singurii suspecti posibili ar fi cei ce locuiesc în această clădire. Cîți sînt ?

— Vă spun imediat. Am făcut o listă a lor, extrăgînd datele de pe cartea de imobil.

Se așază la masă și răsfoi un dosar.

— Să începem cu cei de la parter... Mai întîi Topoloveanu Camelia, văduvă în vîrstă de 49 de ani. Imobilul i-a aparținut pînă în 1950 cînd a trecut în proprietatea statului. Locuiește singură în camera nr. 1a.

— Cu ce se ocupă ?

— A absolvit în 1944 Facultatea de farmacie, dar nu și-a exercitat niciodată profesiunea. S-a căsătorit imediat după terminarea studiilor cu Topoloveanu Marcel, jurist și președinte al mai multor consilii de administrație. Se pare că a fost o femeie extraordinar de frumoasă... La puțin timp după nuntă, a rămas văduvă. Soțul a pierit într-un accident de cale ferată și neexistînd nici un testament în favoarea ei, a fost nevoită multă vreme să lupte cu ceilalți moștenitori. Rudele din partea bărbatului au reușit să cîștige prin hotărîre judecătorească majoritatea averii, iar ea a trebuit să se mulțumească numai cu acest imobil. După naționalizare, și-a cîștigat existența vînzînd diverse obiecte în talcioc. În urmă cu cinci ani, s-a hotărît să deschidă un fel de pensiune pentru cei ce locuiesc aici. Le oferă masa de prînz sau de seară, în schimbul unor sume relativ modeste. Cam atît despre Camelia Topoloveanu...

— Destul de mult ! Doar n-ai să-mi spui că toate astea le-ai scos din cartea de imobil ! Ai obținut, totuși, într-un timp record, o mulțime de informații.

— Ah, în privința asta, personal, n-am nici un merit ! Am stat de vorbă în fugă cu ceilalți locatari. Se pare că ficcare știe despre vecinii săi mai multe amănunte decît despre sine însuși. Acest lucru poate să ne ajute la cercetări...

— Mda ! Știi eu ? Ne poate și deruta... Va trebui să analizăm cu circumspecție depozițiile lor. Continuă, te rog !

— Urmează nepoata Camelici : Petcovici Liliana, fără profesiune, 21 de ani. A sosit în București acum doi ani, venind din Cîmpulung, pentru a da examen de admitere la Institutul de agronomic. N-a reușit. A încercat iarăși în anul următor la medicina veterinară. Nici de data aceasta n-a avut succes... Anul viitor își încerca norocul din nou. Stă în camera 1b, fiind vecină cu mătușa sa. Se pare că îl vizita des, în cursul nopții, și mai ales în ultima lună, pe Dumbravă Marius.

— Interesant !

— Da. Însă cu ea vom cam avea de furcă. Mi s-a părut destul de recalcitrantă, ca să nu zic de-a dreptul impertinentă.

— Să sperăm că mai tîrziu va fi dispusă să treacă la confidențe...

— Tot la parter locuiește și servitoarea : într-o cameră de serviciu cu intrarea prin bucătărie. Are 59 de ani și a venit în București în anul 1939, cînd a și fost angajată ca bucătăreasă la Topoloveanu Marcel, în acea vreme necăsătorit. Camelia consideră că Anicuța Irimoiu face parte din familie, deși...

Se întrerupse pentru a-și stinge țigara, se sprijini de speteaza scaunului care trosni sub greutatea lui și continuă îngîndurat :

— ...se pare că de vreo două săptămîni nu se înțelegeau prea bine.

— Asta de unde ai mai aflat-o ?

— Chiar de la servitoare. Vrea să plece cît mai repede din casa aceasta. Curios, nu ?

— Are, desigur, un motiv foarte serios dacă intenționează s-o părăsească pe stăpîna ei după atîția ani.

— Probabil...

Niște pași grei și o bătaie puternică în ușă îl obligară pe locotenent să-și întrerupă expunerea. Sosiseră cei de la Institutul medico-legal pentru a transporta corpul victimei. Alexe le făcu semn să aștepte, apoi îngenunche lângă cadăvru și trase în jurul lui o linie groasă cu creta. Brancardierii săltară imposibili corpul pe targă și-l acoperiră cu un cearșaf. Ilarion, care privise încordat mișcările lor, strigă :

— Stop ! Stați așa ! Uitați-vă puțin aici, tovarășe maior.

Se aplecă peste targă și suflecă mîncea stîngă a halatului victimei. Alexe zări urma lăsată de cureaua unui ceas pe antebrațul stîng.

— Am observat-o în timp ce ridicau corpul pe targă.

— Ai ochi buni, n-am ce zice...

Ilarion schiță un gest de modestie și spuse :

— Oricum, raportul medicului legist ar fi specificat existența acestei dungi.

— Desigur. Toceamă mă întrebam care este mobilul crimei. Credeai că...

Vru să mai adauge ceva dar renunță, așteptînd plecarea brancardierilor. Deschise fereastra și privi forfota din jurul furgonetei care staționase pe strada din spatele casei. Cîțiva curioși voiau să afle cîte ceva

de la șofer, dar acesta nu prea avea chef de vorbă. O femeie înaltă, osoasă, clătina mereu din cap și bătea niște cruci mari cu gesturi mecanice.

Închise fereastra încetîșor și se așeză pe cufărul de la picioarele patului. Întrebă :

— Ai impresia că Dumbravă a fost asasinat pentru a fi jefuit ?

— Jefuit ? ! se miră locotenentul. Cam greu de presupus asemenea mobil.

— Atunci, cum explici lipsa ceasului ?

— S-ar putea să-l fi dat la reparat cu cîteva zile mai înainte. Mai există și altă presupunere : în momentul prăbușirii victimei, ceasul se deteriorează, arătătoarele se opresc și indică o anumită oră, adică tocmai ora cînd s-a comis crima. Asasinul observă acest lucru și scoate ceasul de la mîna mortului, nedorînd să lase în urma lui un indiciu atît de prețios pentru anchetatori. De unde se poate trage următoarea concluzie : ora respectivă avea o deosebită importanță pentru stabilirea alibiului asasinului. În plus, ne va face să credem că mobilul crimei a fost jefuirea lui Dumbravă. În felul acesta explic eu lipsa ceasului.

— S-ar putea — admise maiorul evaziv.

— Sînteți cam sceptic — spuse Ilarion. Pentru a verifica imediat raționamentul meu, propun să cercețăm camera și hainele mortului. S-ar putea să lipsească și alte valori. Eu am sosit cu puțin timp înaintea dumneavoastră și am examinat numai baia.

— De acord. Ai grijă să aranjezi fiecare obiect exact în poziția în care l-ai găsit. Servitoarea cunoștea desigur ordinea lor și ne va spune dacă a intervenit vreo schimbare.

Scotociră cu cea mai mare atenție fiecare mobilă aflată în dormitor. După cîteva minute locotenentul mormăi mai mult pentru sine, în timp ce scotea vioara din cutia de pe dulap :

— Sărăcie lucie ! Imi închipui că trăia foarte modest. Nici nu-i de mirare... Cu cîteva lecții de vioară pe săptămînă nu te umpli de bani.

Alexe ridicase capacul cufărului și se uita la cele cîteva vechituri dinăuntru: o pereche de pantaloni uzați, niște cămăși decolorate, o căciulă roasă de molii, niște pantofi scilciați. Printre ei, o mulțime de mărunțișuri: un briceag, o casetă, cîteva bibelouri ieftine, un metronom stricat și o trusă de desen descompletată. Închise cufărul și trecu mai departe, la scrin.

Ilarion căuta prin buzunarele hainelor din dulap. Îl auzi fluierînd surprins:

— Ai descoperit ceva ?

— Bani, nu. În schimb, am găsit altceva. Uitați-vă aici. Ce spuneți ? Nu era chiar atît de sărac...

Îi întinse un carnet de CIEC găsit în buzunarul interior al unui sacou cadrilat. Libretul era pe numele victimei. Din examinarea lui constatară că Dumbravă Marius fusese posesorul unei sume în valoare de 18 600 lei.

— Această descoperire confirmă bănuielile mele — zise Alexe. După cum vezi, libretul are o vechime de trei ani. În acea perioadă deținea o economie de 5 800 lei. Peste un an, adică atunci cînd a trebuit să părăsească slujba, suma aceasta a scăzut treptat, pînă cînd i-au mai rămas doar 60 de lei. Și dintr-o dată, acum două luni, a început să depună în fiecare săptămînă cîte 2 000 lei. Uneori mai mult, alteori mai puțin, dar în general cîte 2 000 de lei. E clar ?

— Cît se poate de clar, fu de acord Ilarion. Va trebui să descoperim ce s-a întîmplat în urmă cu două luni. Cu alte cuvinte, să căutăm sursa de venituri a victimei. În felul acesta, am putea ajunge și la mobilul crimei.

— Să sperăm că vom ajunge. Să continuăm percheziția camerei. N-ar fi de loc exclus să ne trezim și cu alte surprize.

— Ați spus mai înainte că descoperirea libretului CEC confirmă bănuielile dumneavoastră...

— Hm ! Nu te-a frapat nimic deosebit, cînd ai intrat în camera asta ?

Locotenentul înălță din umeri, nedumerit, apoi aruncă o privire circulară asupra încăperii.

— Mă dau bătut. Nu știu la ce faceți aluzie.

— N-ai observat cum se încuie ușa ? Uită-te la chei !

Ilarion le scoase din broască și le examină încreștat cîteva momente. Mai întîi o cheie Wertheim foarte complicată, apoi o cheie Yale.

— Ei ? Ce constăți ?

— Par a fi destul de noi. Încuietoarea Yale este de fabricație străină, un model inexistent în comerțul nostru.

— Asta-i ! aprobă Alexe cu satisfacție. Înainte de a intra aici, am trecut prin dreptul celorlalte uși. Camera aceasta se află la capătul culoarului. Ei bine, am remarcat în treacăt că nici una din celelalte camere nu este prevăzută cu broască Yale. Chiriașii se cunosc între ei de mai multă sau de mai puțină vreme, și aș putea să pariez cu oricine, pe oricît, că nu se feresc unul de altul și că nici unuia dintre ei nu i-a trecut vreodată prin minte că s-ar putea să-i lipsească

ceva din cameră. Există, totuși, o excepție: cel asasinat. Suferea oare de mania persecuției ! De ce se temea el ? Hm... Sînt foarte curios să aflu la ce dată s-a efectuat schimbarea încuietorii și ce motiv a născocit Dumbravă în ziua cînd a înlocuit vechea broască.

— Motivul cel mai plauzibil ar fi frica de hoți — murmură Ilarion.

Continuă percheziția. Alexe răsfoia pe rînd cărțile, notele muzicale și revistele din mica bibliotecă. Pe raftul de sus, se afla o a doua cutie de vioară. Scoase instrumentul și mîngîie ușor, cu vîrf de degetelor, corzile bine întinse.

Încerca să și-l închipuie pe Dumbravă. Deasupra patului, un tablou oval, îl reprezenta pe cel care fusese împușcat în inimă, chiar în acea după-amiază, numai cu cîteva ore mai înainte. Fotografia fusese făcută cu mulți ani în urmă. Un adolescent scund, grăsuț, cu părul blond și rar și cu privirea stingheră, pareă puțin speriată. Alături de tabloul oval, alte fotografii, unele mai vechi, altele de dată mai recentă. Într-una din ele, sub care scria „Absolvenții liceului Grigore Alexandrescu, promoția 1954“, îl recunoscuse ușor printre ceilalți colegi. Același zîmbet, același chip rotund cu bărbia teșită, aceeași înclinare vagă a capului pe umărul drept. Și mai tîrziu, fotografiat printre membrii unei orchestre de cameră, un cvartet de amatori. De data aceasta, începutul de calviție și ridurile adînci dimprejurul gurii îi modificau aproape complet fizionomia. Fără să vrea se uită din nou la conturul desenat cu creta sub fereastră. Nu reușea de loc să-și imagineze ce fel de om fusese Dumbravă Marius și acest fapt îl irita. Oare de ce fusese împușcat ? Și de către cine ?

Duse vioara la umăr și trecu arcușul de cîteva ori, stingaci, peste corzi. Răsună un scîrțîit jalnic care-l făcu pe Ilarion să-și astupe urechile cu palmele.

— Se vede că n-ai cîntat niciodată la vioară.

— Absolut niciodată — admise Alexe zîbind.

— Îmi dați voie ?

— Doar n-o să-mi spui că te pricepi ! Ia vioara de pe dulap...

— E stricată, îi lipsește o coardă. Cred că nu o mai folosea de multă vreme.

Luă instrumentul din mîna maiorului, se înclină cu eleganță în fața pedestalului cu note, apoi în cameră răsunară primele acorduri ale baladei lui Ciprian Porumbescu. Alexe ascultă un timp, plimbîndu-și privirile de la fotografiile de pe perete la conturul de sub fereastră. Ridică brațul și spuse :

— Destul. Mulțumesc ! Te pricepi !

— Am cîntat cînd eram în liceu. Uneori am impresia că mi-am ratat cariera. Mai bine un violonist slab, decît un criminalist mediocru.

— Gata, gata ! Iar începi ? Vrei să ne certăm ?

Dintre toți ceilalți colegi, Alexe îl prefera mai cu seamă pe locotenentul Ilarion și era mulțumit de cîte ori urmăreau împreună o pistă. Îi plăcea spiritul ascuțit și veșnic treaz al locotenentului și îl aprecia pentru buna lui dispoziție care nu-l părăsea nici în cele mai grele situații. Uneori se contraziceau atît de violent, încît cei care nu-i cunoșteau prea bine se așteptau să se ia de păr dintr-o clipă într-alta.

— Or să creadă vecinii că am venit aici să ne distrăm — zise maiorul.

Puse vioara la loc și continuă să caute printre cărțile din rafturile bibliotecii

Ilarion împinse dulapul cu umărul, pentru a-l depărta cu cîtiva centimetri de perete. Îngenunche pe covor și aprinse un chibrit pe care îl plimbă în sus și în jos, luminînd spațiul îngust dintre zid și spatele dulapului. Deodată exclamă :

— Formidabil ! L-am găsit !

— Ce-ai mai găsit ? întrebă maiorul intrigat.

— O să rîdeți, dar să știți că am dat peste ceasul mortului. Ajutați-mă să urnesc afurisitul ăsta de dulap. E greu ca plumbul... Trebuie să-l ridicăm puțin.

Își uniră eforturile și deplasară dulapul încet, avînd grijă ca marginea lui să nu zdrobească obiectul descoperit de locotenent.

— Stop ! se auzi vocea lui Ilarion. Cred că așa e bine.

Se aplecă și ridică ceasul, ținîndu-l delicat de capătul curelei, cu vîrfurile degetelor, ca pe un trofeu rar. Îl puse pe masă și spuse :

— Poftim ! De data aceasta se adevărește și presupunerea mea. Ceamul este spart iar arătătoarele s-au oprit la orele 16,40...

— Ceea ce confirmă și concluzia lui Andreescu — remarcă Alexe placid. Ne-a spus că decesul a avut loc între orele 16,30 și 17,00.

— Întocmai. Așadar, putem afirma cu certitudine că Dumbravă a fost asasinat la ora cinci fără douăzeci după-amiază. Criminalul a observat deteriorarea ceasului și l-a scos de la mîna mortului. Înainte de a se face nevăzut, l-a ascuns în grabă sub dulap, adică în primul loc ce i s-a părut mai sigur. Și-a închipuit, probabil, că nu-l vom căuta acolo și n-ar fi de loc exclus să se fi gîndit că mai tîrziu se va strecura în cameră și-l va lua.

— N-ar fi fost mai firesc să-l ia imediat după crimă ? Există destule unghere în această casă unde poate fi ascuns un obiect de mărimea ceasului.

— Și-a făcut socoteala, probabil, că vom efectua o percheziție în toate încăperile...

Alexe își aprinse o nouă țigară, apoi îl privi pe sub sprincene pe locotenent.

— În seara asta am auzit de prea multe ori cuvîntul „probabil“. A început să mă agaseze. În sfîrșit... Uneori gesturile asasinilor sînt extrem de imprevizibile.

— Să vă citesc în continuare lista celorlalți locatari.

— Dă-i drumul !

Locotenentul își dresе vocea, tușind puternic de cîteva ori, luă de pe masă niște foi acoperite cu un scris mare, caligrafic, și începu :

— Cu parterul am terminat. La etaj există șase încăperi, repartizate în modul următor: camera nr. 2, pe partea stîngă a culoarului, folosită ca magazie de mulți ani. Este încuiată cu lacăt, iar cheia o păstrează Topoloveanu Camelia. Camera nr. 3 de lîngă ea este ocupată de Atanasiu Lucian, despre care v-am mai vorbit. Are 63 de ani și s-a mutat aici imediat după moartea bărbatului Cameliei. Am schimbat numai cîteva cuvînte cu el. Un bărbat foarte cultivat și extrem de vorbăreț. Are o fire cam curioasă... Cred că este în stare să trîncănească ore întregi despre vecinii săi. Așa... Ultima cameră de pe partea stîngă a coridorului este cea în care ne aflăm noi, adică nr. 4. Pe partea dreaptă există de asemenea trei camere. La nr. 5 stă un dentist : Marinaș Paul. Are 38 de ani.

— De cît timp locuiește aici ?

— De zece ani.

— Da... Continuă, te rog.

— La nr. 6 este baia comună folosită de chiriașii de la etaj, afară de victimă, care, după cum vedeți se bucura de privilegiul unei băi separate. În ultima cameră, la nr. 7, adică vizavi de Dumbravă, locuiește dactilografa Olteanu Sanda, în vîrstă de 45 de ani. A obținut această odaie acum cinci ani prin schimb de locuință, după pronunțarea divorțului. Și cu ea, am încheiat lista celor șapte persoane din această clădire. Începem audierea lor ?

— Bineînțeles !

— Atunci s-o chem întâi pe Petcovici Liliana...

— De ce tocmai pe ea ?

— Pentru că ea a descoperit cadavrul.

— Aș dori ca înaintea tuturor s-o chemăm pe Irimoiu Ana. Ea trebuie să știe dacă s-a produs vreo schimbare în aranjamentul obișnuit al camerei lui Dumbravă.

Cîteva minute mai tîrziu locotenentul își făcu apariția însoțit de Irimoiu Ana. Femeia își roti privirile speriate prin colțuri și cînd zări conturul desenat cu creta pe locul unde zăcuse mortul, tresări cu putere. Iarion o invită să ia loc, iar maiorul îi zîmbi încurajator și o întrebă cu blîndețe :

— Dumneata făceai curat aici ?

— Eu — răspunse ea gata să izbucnească în plîns.

— Te rog să te uiți cu atenție și să ne spui dacă ți se pare că lipsește ceva, sau dacă vreun obiect a fost mutat de la locul lui.

Femeia se ridică de pe scaun vădit stînjenită, parcă neînțelegînd prea bine ce i se cere. Își șterse ochii

roșii de plins cu marginea șorțului și întinse o mână spre eufăr, fără să rostască nici un cuvânt.

— Ce-i cu el ? întrebă Alexe încetitor.

— Păi, de obicei, nu ședea acolo. Îl ținea sub pat.

— Ești sigură ? interveni locotenentul.

— Da — răspunse ea cu convingere. Nîciodată nu l-am văzut în locul unde este acum. Chiar săptămîna trecută, săracul domnul Marius zicea că o va ruga pe doamna Camelia să-i dea voie să-l depoziteze în odăița de la capătul scărilor, unde mai sînt niște hodorogae care n-au loc în pod. Zicea că s-a săturat să mai țină vechitura asta aici.

— Îl ținea încuiat ?

— N-avea lacăt. Mă izbeam de el în fiecare dimineață, cînd așezam cuvertura pe pat, așa că mi-a părut bine cînd a luat hotărîrea să-l scoată de aici.

Alexe își notă cîteva cuvinte în carnet, apoi întrebă :

— Mai observi și alte schimbări ?

— Da. A dispărut vioara care ședea pe dulap.

— N-a dispărut — replică Alexe dezamăgit și trase de deasupra dulapului cutia instrumentului pe care o deschise în fața servitoarei, pentru a o convinge că s-a înșelat.

— Asta-i vioara, nu ? întrebă el întinzîndu-i instrumentul căruia îi lipsea o coardă.

— Asta este — aprobă ea. Dar nu m-ați înțeles. Pe dulap se afla numai vioara, fără cutie. De cîte ori o ștergeam de praf îi spuneam domnului profesor să n-o mai țină acolo, s-o bage în cutie că mai rău se strică.

— Și el ce-a răspuns ?

— Că tot o va vinde într-o bună zi, dar că-i vine greu să se despartă de ea. Este prima lui vioară, pe care a cîntat cînd era elev... Era un om foarte

ordonat. Nu prea aveam cine știe ce de făcut aici. Terminam imediat. Făceam patul, măturam, ștergeam praful și gata... Din cînd în cînd, mă chema pentru o curățenie generală: scuturam covorul, frecam parchetul. Era un om atît de cumsecade! Ne înțelegeam bine... Nu m-a jignit niciodată.

— Cînd dumneata intrai în cameră, pentru curățenie, el ce făcea?

— Păi, ce putea să facă? Cobora în hol, sau ieșea în oraș, pînă terminam eu... În ultima vreme nu mă lăsa singură aici, zicea că vrea să stea cu mine, să-mi țină de urît, că altceva mai bun tot n-are de făcut. Chiar îi spuneam că mai rău mă încurcă și că ar fi bine să coboare în hol...

— Cam de cîtă vreme nu voia să te lase singură în cameră?

— Păi, știu eu? Să tot fie vreo două luni.

— Adică din ziua cînd și-a schimbat încuietoarea la ușă, nu? Întrebă Ilarion.

— Exact! exclamă ea uimită de precizarea locotenentului. Chiar așa este. Din ziua aceea începuse să se schimbe. Devenise mai vesel, mai vorbăreț... Eu mi-am dat seama îndată că o duce mai bine cu banii. De fapt, ne-a anunțat că și-a găsit un serviciu, se angajase să cînte cu o orchestră la un local de noapte și cîștiga mai mult. Pînă atunci o dusesse foarte prost. Împrumuta mereu cîte o sută, sau două, de la ceilalți chiriași.

— La ce restaurant s-a angajat?

— Ah! Asta nu știu. N-a vrut să ne spună. Mi-aduc aminte că duduia Olteanu a insistat să afle unde s-a angajat, dar domnul Marius n-a vrut să discute despre acest lucru... De ! Probabil îi era teamă că va

veni să-l vadă. Ne-am mirat toți cînd am auzit că s-a hotărît să cînte la un restaurant.

— De ce v-ați mirat?

— Să vedeți... Anul trecut l-a rugat pe domnul Atanasiu să-l împrumute cu două sute de lei și dînsul i-a spus de la obraz că n-o să-i mai dea nici un ban și că ar fi cazul să încerce să-și găsească ceva de lucru. De pildă, să cînte la un restaurant. A ieșit un scandal îngrozitor. Era într-o duminică, în timpul mesei de prînz. Știți, duminica la prînz toată lumea servește masa jos în hol... Domnul Marius s-a făcut alb ca varul la față, i-a răspuns avocatului că este absolvent al conservatorului și că niciodată nu va ajunge lăutar. Pe urmă, s-a ridicat de la masă și a plecat în cameră, a lăsat mîncarea pe masă.

— Și ceilalți ce-au spus?

— Nimic... Se cam săturaseră să-l împrumute mereu pe profesor. Numai duduia Olteanu i-a luat apărarea, nu s-a lăsat pînă cînd nu l-a convins pe avocat să-și ceară scuze. Pe urmă, tot dînsa, a luat mîncarea domnului Marius și i-a dus-o în cameră. Ei doi se înțelegeau bine, erau aproape nedespărțiți, mai ales pe vremea aceea. Trebuiau să se căsătorească anul acesta. Nu se aștepta nimeni să se certe.

— De ce s-au certat?

— Din cauza Lilianei. O văzuse pe nepoata doamnei Camelia ieșind într-o noapte din camera profesorului.

— Ai fost de față cînd s-au certat?

— I-am auzit fără să vreau, mie nu-mi place niciodată să trag cu urechea pe la ușile altora. Ceilalți plecaseră în oraș, rămăseseră numai ei doi în hol... Duduia Olteanu părea foarte necăjită, îi reproșa că nu

se așteptase să fie tratată astfel, după tot ceea ce făcuse pentru el. S-a jurat că-i va cere Camelliei să o trimită acasă, la Cîmpulung, pe Liliana. El a ris cu poftă și a încercat s-o împace, spunîndu-i că nu trebuie să confunde o oarecare simpatie cu dragostea adevărată... Și ieri s-a mai întîmplat ceva...

Se întrerupse și duse mîna la gură, emoționată.

— Ce s-a întîmplat? se interesă Ilarion.

— Înainte de a pleca la serviciu, domnul Marius m-a chemat în cameră și m-a întrebat dacă nu cumva a intrat cineva aici în lipsa lui. Parcă se zăpăcise, zău așa! Susținea că-i lipsește ceva. I-am spus: „Ce naiba! Doar ați stat toată ziua în cameră! Doamne ferește! Pînă acum nu s-a furat nimic din casa asta“.

— Care a fost răspunsul lui?

— Părea tare neliniștit. A recunoscut că toți se perindaseră pe la el și poate a vrut careva să-i facă o farsă de prost gust. Bombănea mereu: „Și totuși nu-l găsesc! Pare-a intrat în pămînt!“ L-am sfătuit să coboare în hol și să-i întrebe pe ceilalți, dar n-a vrut. Mi-a strecurat o hîrtie de zece lei și m-a rugat să nu mai discut cu nimeni, că probabil a uitat el unde l-a pus.

— Ce să pună?

— Nu știu. A zis: „Bine, bine, o să-l mai caut chiar în seara asta“. Era foarte nervos.

Alexe umplu un pahar cu apă din cana de pe masă, îl bău pe nerăsuflato și începu să se plimbe încruntat prin încăpere. Părea preocupat de o idee. Deodată se opri, își încrucișă brațele pe piept și întrebă:

— S-a mai certat cu cineva?

Femeia oftă prelung și răspunse cu voce tremurîndă:

— Slavă Domnului, de așa ceva n-am dus lipsă în ultimele două luni! Casa asta s-a transformat într-un adevărat balamuc, nu altceva! M-am săturat pînă în gît de toți... parcă i-a apucat nebunia... M-am hotărît să nu mai rămîn aici. Doamna Camelia, înștiințată probabil de duduia Sanda, i-a făcut observații aspre Lilianei, care a zis că e majoră, că răspunde de faptele ei și n-are nevoie de dădacă. Făcea aluzie la duduia Sanda, bineînțeles. Părerea mea este că în ultimul timp fata asta a devenit din cale-afară de obraznică. În aceeași zi, doamna s-a certat și cu profesorul, i-a pus în vedere că dacă îi mai dă tîrcoale Lilianei va regreta într-o bună zi. I-a interzis s-o mai primească în camera lui.

— Și el ce-a răspuns ?

— A zis : „Nimeni n-are dreptul să-mi interzică acest lucru“. Îi dădea lecții de vioară în fiecare zi, spunea că este talentată și că ar fi păcat să nu dea examen de admitere la Conservator. Avocatul, care este cel mai vechi prieten al doamnei Camelia, a intervenit la rîndul său, rugîndu-l pe profesor s-o lase în pace pe Liliana. Cred că în ziua aceea domnul Marius băuse cam mult. Eră roșu la față, îi străluceau ochii... L-a făcut „satir bătrîn“ pe avocat și i-a strigat să nu se mai amestece unde nu-i fierbe oala.

Irimoiu Ana făcu o pauză, îi privi speriată pe cei doi anchetatori apoi reluă :

— Acum trei zile... Un moment, să mă gîndesc ! Va să zică, astăzi e sîmbătă... Alaltăieri, adică joi seara, răposatul s-a certat urît de tot cu domnul dentist Marinaș. Erau în fața ușii, pe coridor, iar noi ședeam

în hol și am auzit clar că s-au amenințat unul pe altul. Puteți să-i întrebați și pe ceilalți. • •

Locotenentul se uită surprins către Alexe care sta întors cu spatele spre servitoare, cu capul aplecat într-o parte, părint că nu se sinchisește de ultimele cuvinte pronunțate de ea. Dar în același timp se întoarce brusc și întreabă :

— Așadar au existat și amenințări ?

— Da. Eu eram gata să cred că s-au luat la bătaie. Profesorul l-a făcut „escroc ordinar“, iar celălalt a tipat în gura mare : „Am să te omor ! Auzi ? Am să te omor cu mâinile mele !“ A fost o scenă foarte penibilă.

— Ai putea să ne spui unde se aflau ceilalți locatari, azi după-amiază, între orele patru și jumătate și cinci ?

— Eu aveam treabă la bucătărie, așa că nu prea știu exact ce făceau... Pe Marinaș nu l-am văzut absolut de loc. Doamna Camelia se odihnea.

— Dar ceilalți ?

— Duduia Sanda a stat de vorbă cu mine în bucătărie. Mai târziu a apărut și domnul avocat Lucian. Se plîngea că nu poate dormi din cauza zgomotului. E adevărat, de cînd se repară strada din spatele casei, nu prea poți să dormi după-masă. Pe urmă, a zis că are de discutat ceva cu Marius. Duduia Olteanu i-a atras atenția să nu-l deranjeze, să-l lase să se odihnească puțin înainte de a pleca la serviciu. Au ieșit împreună din bucătărie și mi-aduc aminte că ea l-a întrebat cît e ceasul.

— Cît era ? întreabă maiorul încetișor.

— A zis : „E cinci fără douăzeci, dar ceasul meu

are un avans de cîteva minute. Voi încerca totuși să vorbească cu Marius“.

Ilarion tresări uimit, iar Alexe încruntă sprîncenele și se interesează :

— Ești sigură ?

— Cum să nu ! Era în pragul bucătăriei și am auzit bine răspunsul.

— Pe Liliana ai văzut-o în după-amiaza aceasta ?

— A apărut ceva mai tîrziu. După vreo 20-25 de minute, am auzit soneria. Era Liliana care se întorcea din oraș. Pierduse cheia. Nici nu-i de mirare, uitase să-și ia poșeta. Cît e de zăpăcită ! Tremura ca varga, am și certat-o.

— De ce ai certat-o ?

— Începuse să ningă și ea era îmbrăcată numai cu o bluză destul de subțire și cu niște pantaloni pescărești. Am schimbat cîteva cuvinte în antreu, pe urmă am dat fuga înapoi la bucătărie, mi-era teamă să nu se ardă mîncarea...

Ilarion se aplecă peste masă, o fixă cu atenție pe Ana Irimoiu și zise :

— Te rog să ne povestești ce s-a întîmplat în ziua cînd profesorul a schimbat încuietoarea ușii.

— Păi, ce să se întîmple ?! Domnul Marius lipsise vreo cinci-șase zile din București, fusese plecat la un frate de-al lui, pe lingă Buzău. În dimineața cînd s-a întors, mi-a spus că a pierdut cheia camerei și m-a întrebat dacă nu cumva cunosc un lăcătuș bun. Există unul chiar în blocul de alături. I-am dat adresa și peste un sfert de oră a și venit cu el. A schimbat broasca imediat. Asta-i tot ce știu.

— Perfect ! aprobă Ilarion. Acum, te rog să te uiți

puțin și prin baie, și să ne spui dacă nu cumva lipsește ceva de acolo...

Bătrina intră în baie urmată de Ilarion și inspectă atentă fiecare ungher.

Cind se reîntoarce în odaie, declară cu glas timid că totul este în ordine, apoi, nemaiputînd să se abțină, se prăbuși pe un scaun și izbucni într-un plîns nervos, cu sughițuri, aproape lipsit de lacrimi, în schimb însoțit de o tînguire monotonă, un fel de geamăt prelung, întrerupt uneori de cuvinte incoerente, printre care răsuna ca un leitmotiv o singură frază : „A fost un om bun !”

Alexe așteptă să se liniștească puțin, pe urmă îi atinse umărul cu blîndețe. Femeia tresări ușor, speriată parcă de un vis urît și încercă să schițeze un zîmbet. Suspină zgomotos și vorbește rușinată :

— Eu sînt femeie cinstită, niciodată n-am avut de-a face cu miliția...

— Firește, firește — aprobă maiorul.

Se îndreaptă către scrin și luă de acolo o figurină de plastic ce reprezenta o gazelă pe care o învîrte între degete cu un aer preocupat, apoi o puse la loc și întrebă :

— Cine se mai afla în casă cînd s-a constatat moartea profesorului ?

— Toată lumea. Eu eram la bucătărie, pregăteam sarmalele pentru mîine. Duminica aveam întotdeauna sarmale la masa de prînz. Dădeam carnea prin mașină de tocat și flecăream cu duduia Sanda care se pregătea să iasă în oraș, să cumpere ceva de la Aprozar. Ziceam să-mi ia și mie niște țelină. De fapt, mai mult vorbeam eu. Ea sta ca o statuie pe scaun și ținea pe genunchi geanta. Se uita mereu la ceas. M-am ofe-

rit să-i dau o plasă, să nu-și murdărească geanta. Păcat de ea, zău așa, să te duci la Aprozar și să-ți încarci o geantă nou-nouță cu tot felul de zarzavaturi... Nu se face ! Știam că ține foarte mult la ea, o promisese în dar de la domnul Marius. Chiar ieri a rugat-o doamna să i-o împrumute pentru cîteva ore și n-a vrut să i-o dea.

— Va să zică, ședea pe scaun și se uita la ceas — rezumă Alexe, cu intenția de a curma sporovăiala fără rost a bătrînei.

— Da. Am avut impresia că se grăbește și n-am înțeles de ce stă pironită pe scaun cu geanta pe genunchi. Parcă se temea să nu i-o smulgă cineva. Fără să vreau, m-am uitat la ceasul ei și am văzut că era șase și douăzeci și cinci de minute. Pe urmă, a intrat și Liliana. O trimisese doamna Camelia să-mi spună că dorește o cafea mare. Duduia Sanda s-a interesat dacă Marius se află în hol. I-am răspuns că nu l-am mai văzut de la masa de prînz. Il zărise numai pe avocat, care făcea o pasiență. Părea foarte neliniștită...

— Cine părea neliniștită ?

— Liliana. Respira greu și se plîngea că o doare capul îngrozitor. Duduia Sanda a sfătuit-o să ceară un antinevralgic dentistului. Știți, domnul Marinaș are în orice moment tot felul de pilule prin buzunare și le oferă mereu cu plăcere. Liliana auzise de la avocat că Marinaș face baie și aștepta să termine. Pe urmă, duduia Sanda a rugat-o să urce la Marius și să ceară pentru ea revista „Magazin“. Sînt sigură că n-a trecut nici măcar un minut și pe neașteptate au răsunat niște țipete înfiorătoare. Il găsisse mort... Împușcat...

— De unde știi că a fost împușcat ?

— Așa spunea doamna Camelia când a alergat să vadă de ce țipă Liliana.

— Când ai intrat dumneata, cine se mai afla aici ?

— Au fost niște clipe îngrozitoare. Au dat buzna toți, îngrijorați de țipetele fetei care ședea lângă scrin, cu ochii holbați la mort, galbenă ca lămâia și tremura din cap pînă-n picioare. Săraca... Domnul Marinaș se îmbrăcase la repezeală, cu pijamaua, și ieșise din baie alarmat. Nici nu apucase să se șteargă bine, îi curgea apa pe față. Mi se pare că duduia Sanda a sosit ultima. Și-a acoperit ochii cu palmele, s-a repezit pe culoar și a început să urle ca o smintită. Era distrusă... L-a iubit atît de mult ! Avocatul a spus să nu ne atingem de nimic pînă la venirea organelor de anchetă. Mi-a făcut semn s-o scot din cameră pe Liliana. Am luat-o mai mult cu forța, pentru că nu voia să se urnească de lângă scrin, părea hipnotizată. Am dus-o jos, în odăița mea. Duduia Sanda rămăsese pe culoar. Ședea încremenită, cu miinile încheștate de balustrada scării. De ea s-a ocupat domnul Lucian. Dacă n-ar fi fost el, nu știu ce ne-am fi făcut. Am fi înnebunit cu toții... A dat dovadă de un calm nemaipomenit ! Liliana era mai mult moartă decît vie. Șoptea încontinuu : „De ce ? De ce ?” După ce i-am făcut o cafea, s-a mai calmat puțin și am putut s-o trimit în dormitorul ei. Pe urmă a venit tovarășul locotenent... Mai mult nu știu... Eu sînt o femeie cinstită, n-am avut niciodată de-a face cu miliția.

— Bine, bine — o liniști Alexe. Dacă-ți mai aduci aminte de ceva, te rog să ne anunți îndată. Stai puțin ! Poate știi ceva despre cutia cu baiț de lingă ușă.

Bătrîna se uită la cutie, puțin mirată, apoi oftă parcă ușurată și zise :

— Cum să nu știu ! Chiar eu i-am adus baițul, ieri seară, de la un tâmplar din vecini. Mă rugase domnul profesor să-i fac rost. Zicca că vrea să vopsească scri-nul din nou, i se părea că arată prea urît.

După plecarea femeii, maiorul înălță din umeri și exclamă nemulțumit :

— Frumoasă încurcătură, n-am ce zice !

— Asta-i situația — mormăi locotenentul mai mult pentru sine, răsfoindu-și însemnările. Vă dați seama ? Nu ne putem plînge că ducem lipsă de suspecti. Am senzația că rătăcim printr-un labirint. Toți, absolut toți locatarii acestei afurisite pensiuni pot fi socotiți vinovați prezumtivi.

— La asta mă gîndeam și eu.

— Se pare că nimeni nu-l prea avea la inimă pe Dumbravă.

— Da. Un caz extrem de curios, tocmai prin faptul că posedăm o serie de elemente ce par a demonstra că fiecare îl dușmănea, mai mult sau mai puțin, pe Dumbravă. De altfel, sînt convins că asasinul a con-tat pe acest lucru și ca atare trebuie căutat numai printre vecinii profesorului de muzică. Numai o per-soană care locuiește aici și care cunoaște la perfecție obiceiurile casei și ticurile fiecărui locatar avea po-sibilitatea să pună la cale o crimă atît de minuțios pregătită. Totuși... am impresia vagă că undeva a scă-pat din vedere un anumit lucru.

— Ce anume ?

Maiorul clipi obosit, se uită la subalternul său parcă fără să-l vadă și nu spuse nimic. Ilarion nu insistă. Îl cunoștea prea bine. Numai cînd avea convingerea fermă că din presupunerile sale pot rezulta concluzii ce vor duce la identificarea infractorului, numai

atunci Alexe își permitea să comunice părerile sale altcuiva.

Olteanu Sanda era o femeie de statură mijlocie, cu forme pline ce indicau tendința spre îngrășare, accentuată poate și de nasul ascuțit, coroiat, deasupra căruia stăteau într-un echilibru precar o pereche de ochelari demodați.

La apariția celor doi anchetatori, se ridică de pe bancheta de lângă fereastră, unde șezuse cu spatele încovoiat, doborâtă de durere. Își aranjă cu un gest distrat părul oxigenat, tuns scurt, și arată scaunle dimprejurul mesei :

— Luați loc, vă rog. Vă așteptam...

Avea o voce neașteptat de caldă, chiar muzicală, ce contrasta uimitor cu fața ei lată, urită, îmbătrinită mult prea devreme, și se mișca ușor, cu grație de felină, abia atingând parchetul bine lustruit. Locotenentul se așeză învîrtind între degete o țigară neaprinsă și privi cu coada ochiului scrumiera de pe masă ; o scrumieră din metal nichelat, strălucitoare, parcă în momentul acela scoasă din raftul unui magazin. De altfel, toate obiectele din camera Sandei Olteanu erau perfect întreținute și nicăieri nu se zărea nici cea mai mică umbră de praf. Niște perne mici de diferite culori erau aranjate pe pat într-o simetrie perfectă, cuvertura nu făcea nici o cută, cărțile din bibliotecă stăteau într-o ordine desăvîrșită, iar perdelele de tul, imaculate, acopereau în întregime ferestrele, nu lăsau să se scurgă afară vreo rază de lumină. Timp de câteva clipe, Ilarion avu senzația că a nimerit din greșeală în laboratorul unei farmacii și sugestia fu atît

de puternică, încet examinează pe furiș covorul, fiind încredințat că trebuie să apară urmele cizmelor sale.

— Puteți aprinde țigara fără jenă, tovarășe locotenent — îl indemnă gazda cu bunăvoință. Nu mă deranjează. Din cind în cind, mai fumez și eu.

Alexe se oprește în fața unei vitrine pe rafturile căreia erau risipite o mulțime de trofee sportive: plachete, cupe, diplome, toate obținute de Sanda Olteanu în întreceri ce avuseseră loc cu 10—20 de ani în urmă, la concursuri de înot și mai ales de gimnastică artistică. Încearcă să și-o imagineze pe această femeie voinică, urită, cu ochelari, mișcându-se în pași de dans, fluturînd în jurul ei o panglică uriașă sau strecurîndu-se cu dibăcie printr-un cerc, însoțită de aplauzele galeriilor. Își înăbuși un zîmbet.

— Amintiri din tinerețe — spuse ea în șoaptă, păstrînd mereu același aer îndurerat cu care îi întîmpinase. De multă vreme n-am mai călcat pragul săliilor de sport sau al bazinelor de înot.

Deasupra vitrinei, la loc de cinste, trona o fotografie de mărimea unei cărți poștale, încadrată de o ramă sculptată. Din poză zîmbea crispat, parcă intimidat de obiectivul aparatului, Dumbrăvă Marius. Era costumat cu un domino larg, ce-i îngroșa umerii în chip nefiresc, făcîndu-l să pară aproape atletic și în mina stîngă, depărtată prea mult de corp, ținea o mască de carnaval, cu nas imens, borceănat și gură fîroasă, cu dinți rinjiți.

Alexe luă fotografia, o examinează gînditor, apoi citi cu glas tare dedicația de dedesubt, scrisă cu litere rotunde, apăsate, trădînd grija pentru meticulozitate :

„Doamnei Sanda, această amintire, împreună cu cele mai alese sentimente de prietenie. Profesor Marius Dumbravă, 2 ianuarie 1962“.

Puse fotografia la loc și constată cu indiferență :

— Era ceva mai gras.

— Oh ! Da... Atunci l-am întâlnit pentru prima dată. Am petrecut revelionul împreună cu fostul meu bărbat, într-o stațiune de munte unde se afla și Marius. Ne-am cunoscut chiar în acea noapte, cu ocazia carnavalului. Era un om atât de fermecător ! Ne-am împrietenit imediat... Pe vremea aceea nu-mi trecea prin minte că mai târziu ne vom revedea aici și că mă voi îndrăgosti de el...

— Avea mulți prieteni ?

— Nu prea. În primul an, când m-am mutat eu aici, îl vizita câte un fost coleg. Pe urmă, încetul cu încetul, aceste vizite au devenit mai rare. Era și firesc... Nu mai avea preocupările dinainte. Trebuia să depună eforturi serioase pentru a se menține pe „linia de plutire“, cum obișnuia el să spună, pentru a-și asigura un minimum de existență. Din când în când, îl mai ajutam și noi, cei de-aici. Trebuia să procedăm cu cea mai mare delicatețe. Era atât de susceptibil ! Uneori își închipuia că s-a transformat într-un fel de cerșetor care trăiește de pe azi pe mâine, din mila altora. Ne-am străduit să-l înțelegem, să-l ajutăm... Îl împrumutam cu mici sume de bani când avea nevoie. Fiecare îl ajuta în felul său. Cîteodată se descuraja, spunea că-i vine să renunțe la toată strădania lui și să caute un serviciu, oricare, numai să se simtă asigurat din punct de vedere material.

— Ce înțelegeți prin „toată strădania lui“ ?

— Lucra la o compoziție muzicală : o simfonie. Toți îl încurajau. Avocatul, Marinaș cu care în ultima vreme devenise bun prieten, Camelia, eu...

— Se pare că de câteva luni își găsisse un serviciu. Ați discutat cu el despre acest lucru ?

— Firește ! Eram doar în cele mai bune relații. Toată lumea știa că ne vom căsători curînd. Era și normal să-mi destăinuiască micile lui secrete. Cînta într-o orchestră la un restaurant de categoria întii. N-am insistat asupra denumirii localului... De altfel, poate nu mi-ar fi spus. Ar fi avut impresia că vom veni cu toți să-l ascultăm. Se jena...

— Spuneți că era bun prieten cu Marinaș. Totuși, s-au certat.

— Oh ! exclamă ea nedumerită. Pentru o nimica toată, un fleac ! Chiar a doua zi au ieșit din nou în oraș, împreună.

— Ați discutat cu el în cursul zilei de astăzi ?

— Din păcate, nu. Eu plec dimineața pe la șase și jumătate și mă întorc după-amiaza, pe la patru, cinci, în funcție de treburile care mă rețin în oraș.

— Astăzi, la ce oră ați intrat în casă ?

— Astăzi ? Puțin după ora patru. Am venit împreună cu Marinaș, pe care l-am întîlnit la colțul străzii, cînd cobora din tramvai. El zicea că după-masă are de lucru, trebuia să dezvolpeze niște fotografii. Și-a instalat un adevărat laborator în cameră. Am urcat fiecare în camerele noastre. După ce mi-am schimbat rochia, am coborît la bucătărie. Ba nu ! Am trecut întii pe la Liliana, voiam s-o rog să-mi împrumute niște andrele. Am bătut la ușă, apoi am deschis, mi s-a părut că a spus : „Da ! Intră !” Mă înșelasem. Dormea. Bineînțeles, m-am retras în vîrfurile picioare-

lor, ducîndu-mă la bucătărie. După mine a venit și domnul avocat. Cred că am stat de vorbă vreo douăzeci de minute. Nu știu precis, deoarece îmi lăsasem ceasul aici. Pe urmă dinsul a spus că ar trebui să urce la Marius. Am insistat să nu-l deranjeze, să-l lase să se odihnească și totodată am întrebat cît este ceasul...

Făcu o pauză și-și trecu palma peste frunte, vrînd parcă să-și amintească un detaliu însemnat.

— Cît era ceasul ? întrebă Ilarion, nerăbdător.

— Cinci fără douăzeci. Am urcat scările împreună. El s-a oprit în fața ușii lui Marius, iar eu am intrat la mine. Nu știu ce s-a mai întîmplat... M-am întins pe pat și am ațipit.

— Nu v-a deranjat zgomotul din stradă ?

— Ah, nu ! Am început să mă obișnuiesc, am un sistem nervos excelent. Cînd m-am trezit, m-am uitat pe ferastră și am văzut că începuse să ningă. Mi-am adus aminte că trebuie să tîrguiesc cîte ceva de la Aprozar. În hol era numai Lucian. Am întîrziat puțin la bucătărie, m-am luat cu vorba cu Anicuța, care pregătea sarmale. Puțin mai tîrziu a apărut și Lîliana. Am trimis-o la Marius, cu rugămintea de a-mi imprumuta revista „Magazin“, voiam să știu ce program va fi mîine la televizor. N-aveam de unde să-mi dau seama că va descoperi un cadavru — încheie ea cu glas sufocat.

Se mută de pe banchetă pe pat, și începu să plîngă încetîșor, cu batista la ochi. Pe neașteptate, strigă :

— De unde să știu ? Aș fi stat cu el toată după-amiaza, nu l-aș fi părăsit o clipă...

— Bănuiți pe cineva ?

— Nu, pe nimeni. N-aș vrea să fac un păcat...

— Gîndiți-vă bine ! insistă locotenentul.

— Știu eu ? De cînd a început să cîștige bani mai mulți, toate s-au schimbat. N-ai fi crezut niciodată că Marius va putea fi influențat de o fetișcană...

— Vă referiți la nepoata Cameliei Topoloveanu ?

— Da. Dacă n-ar fi vorba de o crimă, aș fi ezitat să discut așa ceva. Mi-aș fi închipuit că birfesc fără nici un rost. Dar așa... În ultimul timp, Liliana îl asalta cu insistențele ei. O rușine! Cred că pusese ochii pe banii lui. I-am și atras atenția Cameliei... Din nefericire, cuvintele mele n-au avut nici un rezultat... N-o să se aleagă nimic bun din ea. Nu știu ce fel de examene mai vrea să dea, dar observ că nu învață nimic. Toată ziua hoinărește prin oraș. Uneori lipsește și noaptea. Și apoi, oricine își dă seama că e plină de parale. De unde ia bani ? Fumează numai țigări scumpe, își schimbă rochiile și pantofii în fiecare zi și doar nu lucrează nicăieri. Sînt sigură că-l tapă pe Marius.

— Credeți că a fost ucis cu scopul de a i se fura o anumită sumă ?

— Absolut ! Sînt incredințată ! În ziua cînd și-a pus altă broască la ușa l-am întrebat de ce se blîndează. A ris. Știți ce mi-a răspuns ? Că se teme de hoți. Nu, nu glumea ! Acum, după ce-a fost omorît, sînt convinsă că avea o sumă importantă în cameră. Într-o zi, cînd eram la el, am vrut să deschid dulapul să iau o pereche de pantaloni să-i calc. Era încuiat ! A zis că o să mi-i dea el mai tîrziu. De aceea v-am și spus că vă așteptam, cînd ați intrat la mine. Voiam să vă fac cunoscută părerea mea. N-am să pricep niciodată de ce n-a depus banii la C.E.C...

Ilarion vru să spună ceva, dar Alexe îi făcu un semn discret să se abțină, apoi întrebă cu indiferență :

— Cite luni au trecut de cînd îşi găsisese un serviciu ?

— Cam două luni. După ce s-a întors de la fratele lui, din provincie. Ne-a mărturisit vesel că a doua zi va începe să lucreze. După vreo două săptămîni, cînd a luat primul avans, ne-a făcut cîte un mic cadou la fiecare.

— Ce fel de cadouri ?

— Anicuţei i-a adus o basma, avocatului un portmoneu... Mie mi-a dăruit o geantă din piele, foarte frumoasă, cu incrustaţii. Într-o zi, cînd ne-am plimbat prin oraş, a observat că admir o geantă sport din vitrina unui magazin de pe Lipscani. N-a uitat ! Gestul lui m-a emoţionat... E ultima amintire care mi-a rămas de la el.

— Aş putea s-o văd ?

— Geanta ? Ah, ce uitucă sînt ! Am vrut să merg la cumpărături cu ea, dar în momentul cînd am auzit ţipetele Lilianei, am agăţat-o în cuierul din antreu şi pe urmă am dat fuga pe scări.

— De ce s-a certat profesorul cu Lucian Atanasiu ?

— Nu s-au certat. Au discutat în contradictoriu şi n-au reuşit să cadă de acord. Eu însămi îl rugasem pe avocat să intervină pe lîngă Camelia, pentru a o supraveghea cu stricteţe pe Liliana. Mai ales după ce am văzut-o ieşind noaptea din camera de vizavi. Pe vremea mea, fetele de vîrsta ei aveau mai puţin tupeu...

Alexe se întoarce către uşă. Îi făcu semn locotenentului să-l urmeze şi înainte de a ieşi, spuse :

— Vă mulţumim pentru ajutorul care ni l-aţi dat. Informaţiile dumneavoastră sînt deosebit de preţioase.

— Nu mi-am făcut decît datoria — zise ea, ducîndu-şi batista la ochi. Moartea lui Marius trebuie răz-

bună ! Dacă îmi mai aduc aminte de ceva, unde aş putea să vă găsesc ?

Alexe îi lăsa un număr de telefon, apoi trecu pragul, bine dispus, spre mirarea lui Ilarion, care-l văzuse posomorît toată seara.

Intrară din nou în camera victimei. Maiorul îşi consultă notiţele din agendă, clătină din cap încrunţat şi spuse :

— Cheam-o pe Topoloveanu Camelia. Şi, totodată, atrage-i atenţia plutonierului Ichim să nu lase pe nimeni să plece din casă, fără aprobarea mea.

Fosta stăpînă a casei arboră un aer de superioritate, vecin cu aroganţa. În ochii ei se citea dorinţa evidentă de a scăpa cît mai curînd de prezenţa incomodă a anchetatorilor.

Ilarion o invită să ia loc, dar ea refuză, strecurînd un „mulţumesc“ printre buzele subţiri, proaspăt rujate, şi rămase în picioare, într-o atitudine rigidă, căutată. Era îmbrăcată ca şi mai înainte, complet în negru şi această culoare o avantaja, desigur, făcînd-o să pară mai rece, mai distantă. Totul în înfăţişarea ei te ducea cu gîndul la o femeie care de ani de zile şi-a impus de bună voie o viaţă plină de sacrificii, deosebit de austeră. La o privire mai atentă, descopereai însă un amănunt bizar : purta o fustă scurtă, ultra modernă, o adevărată mini-jupe. Şi Alexe nu se putu împiedica să recunoască în sinea sa că, în ciuda părului cărunţ şi a obrazului veştejit, femeia din faţa lui avea picioare înalte, zvelte, şi că această modă nu o dezavantaja

cîtuși de puțin. Îi făcu semn locotenentului, și acesta înțelese că el trebuie să înceapă audierea.

— De cîtă vreme îl cunoașteți pe Dumbravă Marius ?

— Primăvara trecută s-au împlinit cinci ani de cînd a devenit chiriașul meu. Înaintea lui, eu în-sămi locuiam aici. Fiind strimtorată bănește, m-am hotărît să închiriez această odaie, iar eu m-am mutat în camera de la parter, unde dormea pînă atunci Anicuța. Ea a trecut în cămăruța de lingă bucătărie. Cînd a venit nepoată-mea din provincie, am transformat dormitorul meu, despărțindu-l în două cu un glasvand.

— Ce fel de om era Dumbravă ?

Întrebarea, probabil neașteptată, păru că o descumpănește. După cîteva clipe de ezitare, răspunsul fu rostit sec, impersonal, parcă de multă vreme înregistrat pe bandă de magnetofon.

— Un om ireproșabil. Își plătea chiria în mod regulat. Raporturile noastre n-au depășit niciodată limita corectitudinii.

— Susțineți că își achita chiria cu regularitate. Chiar și în ultimii doi ani, cînd rămăsese fără slujbă ?

— Se descurca mai greu și, mărturisesc, a trebuit să-i fac unele concesii. Asta nu înseamnă însă că mi-a rămas dator. Acum două luni și-a găsit o slujbă și după ce-a luat primul salariu, a venit la mine și mi-a plătit prompt toate datoriile.

— Ce fel de slujbă ?

— Cînta la un restaurant, cu o orchestră...

Făcu o scurtă pauză, apoi, intuind parcă întrebarea următoare, vorbi din nou, ceva mai repede :

— Nu știu la ce restaurant. Din atitudinea lui am înțeles că nu dorește să se afle unde cîntă.

— A avut vrcodată neplăceri cu vecinii ?

Timp de o secundă un fulger fugar sclipi în ochii femeii.

— Sper că nu veți da crezare unor zvonuri răutăcioase ! Ca să nu spun tendențioase. Anicutei îi cam place să birfească... La vîrsta ei este și firese ! Noi nu o luăm niciodată în serios. De altfel, acesta este singurul ei defect.

Maiorul zîmbi înțelegător. I se adresă cu voce suavă, parcă cerîndu-și scuze pentru insistența lui :

— Vă aflați totuși în hol joi seara, împreună cu ceilalți locatari, cînd Marinaș l-a amenințat pe Dumbravă cu moartea. Vă amintiți, desigur, această întîmplare.

Camelia se destinse puțin, răsufîind ușurată, oarecum mulțumită de evitarea unui pericol ce trecuse pe lingă ea fără s-o atingă, și zise :

— Ah ! Dacă vă referiți la asta... În sfîrșit... Este adevărat că s-au cam certat, dar n-a luat nimeni în serios această așa-zisă ceartă. Toți îl cunoaștem pe Marinaș. Este un impulsiv, se aprinde ușor. Eu, cel puțin...

Ridică din umeri și continuă degajată :

— Da, desigur, asta a fost joi seara. Cu vreo oră mai înainte jucasem un mic pocher. Marius, avocatul, Marinaș și eu. La cinci bani miza, vă dați seama, o mică distracție nevinovată. Trebuie să recunosc, Marinaș și Marius băuseră cam mult în seara aceea. Marius adusese o sticlă de whisky oferită de un admirator la restaurant și ne-a cîstit pe toți. Firește că nu i-am permis să-i toarne și Lilianei. În ultima vreme el aducea acasă destul de des șampanie, gin, coniac...

Ne trata și pe noi. Joi seara, numai Marius și dentistul au golit singuri o jumătate de sticlă de whisky. Noi am gustat doar câte un păhărel. Cred că ei se ameteaseră de-a binelea. La sfârșitul jocului, când ne-am ridicat de la masă, Marinaș câștigase toți banii, adică vreo zece lei... O sumă ridicolă, nu ? Marius i-a spus dentistului jumătate în glumă, jumătate în serios : „Ori ai un noroc chior, ori trișezi“. Am ris amuzați. Bineînțeles, eram convinși că nu o spusese cu răutate. Am mai rămas puțin în hol, la o parolă, dar ei doi au urcat scările împreună, ținându-se de braț. Și peste câteva minute i-am auzit cum schimbau insulte. Totuși, am impresia că servitoarea a exagerat, ca de obicei, această mică neînțelegere...

Alexe o privi intrigat, întrucîtva chiar uimit de interpretarea ei și trecu direct la întrebarea care de fapt îl preocupa de la început :

— Unde vă aflați astăzi după-amiază, între orele 16.30 și 17 ?

— Eu ? ! se miră ea, schimbîndu-și greutatea corpului de pe un picior pe celălalt. Unde să mă aflu ? Jos, în cameră. Am avut o migrenă păcătoasă, n-am putut ieși de loc. De cînd se repară strada, nu mai este chip să te odihnești. Un zgomot asurzitor. Abia am reușit să ațipesc. M-am trezit cînd a venit Liliana la mine. Am rugat-o să-mi aducă o cafea și pe urmă am auzit țipetele ei. Doar nu mă acuzați de...

„— Vă rog ! Fiți liniștită, nu vă acuzăm de nimic. Ne facem datoria. Vă mulțumim pentru informațiile pe care ați avut bunăvoința să ni le dați. Ar mai fi o chestiune...

După o pauză de câteva secunde, Alexe își încrucișă brațele pe piept, se rezemă de masă și întrebă :

— Ni s-a spus că exista o legătură sentimentală între Dumbravă și nepoata dumneavoastră. Este adevărat ?

— Sentimentală ? Nicidecum ! Domnul profesor nu și-ar fi permis o astfel de legătură cu o fată nevinovată, mult mai tânără decât el. Sanda a încercat într-o zi să facă unele aluzii pe seama purtării libertine a Lilianei. Probabil, la acest fapt vă referiți. Cică ar fi zărit-o pe nepoată-mea ieșind noaptea de aici, din camera lui Marius. Imposibil ! Ar fi fost o absurditate... Nu ! Pentru a mă convinge dacă este adevărat sau nu, am stat de vorbă chiar în aceeași scară cu Marius. Totul s-a dovedit a fi o exagerare, produsă de gelozia absurdă a Sandei. Ar fi în stare să mă bănuiască și pe mine de așa ceva... Ca să fiu sinceră, a și spus înainte de venirea nepoatei mele, că întrețin anumite relații cu logodnicul ei...

Tăcu un moment, rămânind gînditoare, cu privirile plecate, apoi reluă cu glas ceva mai obosit :

— Moartea lui Marius a distrus-o... Îl iubea foarte mult... Din păcate însă, era teribil de geloasă, nu permitea nici unei femei să stea în preajma lui. Eu, ca femeie mai în vîrstă, cu oarecare experiență, mi-am dat seama numaidecît că gelozia dactilografei îl irită pe bietul profesor. Uneori îl punea în niște situații de-a dreptul jenante, caraghioase. O iubea și el, firește, și toți eram mai mult sau mai puțin încredințați că vor deveni soț și soție. Probabil numai jena financiară prin care trecea l-a împiedicat să se însoare mai repede cu ea.

— Se pare, totuși, că în ultima vreme nu a dus lipsă de bani.

— Da. Îmi închipui că avea un salariu destul de consistent. M-am mirat când am auzit de hotărîrea lui de a cînta la un restaurant. O hotărîre eroică ! Poate se săturase de mizerie... Poate l-a atras ciştigul însemnat... Nu ştiu ce să mai cred ! În orice caz, în ultimul timp nu ducea lipsă de bani. Acum vreo două luni, în ziua cînd a luat primul salariu ne-a făcut cîte un mic cadou. Mie mi-a adus o pereche de ciorapi. Era atît de fericit ! E adevărat, muncea foarte mult. Pleca în fiecare seară şi se întorcea abia în zori, teribil de obosit, cu cearcăne la ochi. Anicuţa se plîngea că trebuie să-i aerisească hainele cîteva ore pentru a scoate mirosul de tutun şi de alcool din ele...

— Fuma mult ?

— Nu. Niciodată nu l-am văzut cu ţigara în gură. Dar la un restaurant... Vă daţi scama ! Era prea surmenat... Sărmanul ! Cînd am intrat aici, alarmată de ţipetele Lilianei şi cînd l-am văzut întins pe parchet, împuşcat în piept, am avut senzaţia că se va prăbuşi tavanul peste mine.

— De unde ştiţi că a fost împuşcat ?

— Nu ştiu... Nu ştiu nimic precis... Aşa mi-am imaginat. Era plin de sînge pe piept şi păstra pe faţă o expresie de uimire copilărească...

Vru să mai adauge ceva, dar se opri şi izbucni în hohote de plîns. Îşi scoase din mîneca bluzei o batistă albă, tivită cu negru, şi o duse la ochi, ştergîndu-şi lacrimile ce se prolingeau pe obrazul fanat.

— Vă rog să mă iertaţi. Nu mă mai pot stăpîni. Casa asta a avut întotdeauna o reputaţie onorabilă. Parcă nu-mi vine să cred că a fost ucis aici. La prînz am discutat cu el, era vesel, bine dispus, şi pe urmă, dintr-o dată, firul vieţii i-a fost curmat. Eu am stat

în cameră toată după-amiaza. Mi se pare atît de ireală moartea lui...

Înaintă un pas și întinse mîna, cu degete lungi, osoase, agățîndu-se de brațul maiorului. Vorbi repede cu voce șuierătoare :

— Trebuie să-l găsiți neapărat pe asasin ! Trebuie să-l găsiți ! Să nu scape nepedepsit !

Alexe își retrase brațul cu o mișcare lentă și spuse calm :

— Liniștiți-vă ! Îl vom găsi. Răposatul Dumbravă avea rude ?

— Cum să nu ! Era să uit, bine că mi-ați adus aminte ! Avea un frate, pe care îl vizita des. Locuiește undeva într-o comună de prin apropierea Buzăului. Am adresa lui. Chiar în seara asta i-am trimis o telegramă în care-i anunțam moartea lui Marius : „Vino urgent, fratele asasinat“. Mîine dimineață o va primi. Sper că n-am făcut vreo greșală ?

— Nu... Acum vă rog să o anunțați pe nepoata dumneavoastră că vrem să stăm de vorbă cu ea.

— Liliana! se miră ea. Bine, dar este bolnavă, biata copilă ! I-am dat un calmant și stă întinsă în pat, a suferit un șoc nervos cînd a descoperit cadavrul profesorului. Era gata-gata s-o internez la spital, atît de rău i-a fost.

Alexe surise, apoi spuse cu un ton tăios :

— Cred că exagerați. Cînd am sosit eu, ea cobora de la etaj, nu părea prea bolnavă... Și ceva mai înainte, discutase cu tovarășul locotenent. Sînt sigur că între timp și-a revenit.

— Dacă insistați... Am s-o anunț. Sper că nu doriți cu tot dinadinsul să între din nou aici ! Ar fi prea... Vă rog să poftiți jos, în camera ei.

Suspină adânc, ștergându-și o ultimă lacrimă, și părăsi repede odaia.

Ilarion nu se putu stăpîni. Răbufni minios :

-- Hm ! Auzi vorbă ! O biată copilă ! Vom vedea noi imediat cît de nevinovată este. Mergem ?

Maiorul aprobă tăcut, își luă servieta de pe pat și înainte de a ieși, aruncă o privire atentă asupra încăperii, părăind că dorește să-și întipărească în memorie fiecare amănunt. Locotenentul încuie cu grijă în urma sa.

În holul înalt și sărăcăcios, luminat din plin de uriașul candelabru, se aflau trei persoane : plutonierul Ichim, care-i întâmpină la capătul scărilor, raportînd cu voce scăzută că deocamdată nu s-a întîmplat nimic deosebit, apoi, așezați la masa ovală din mijloc, un bărbat avînd o barbă blondă, împrejurul unei fețe ciupite de vărsat, iar lîngă el, un bătrîn corpulent, cu părul alb ca neaua și obrajii sanguini de hipertensiv. Bărbosul mûșca alene dintr-un măr roșu, privind trist înaintea lui, în timp ce bătrînul tăia metodic, cu gesturi de chirurg, o friptură în sînge și vorbea neîncetat, fără să țină seama de neatenția vecinului. Zărindu-i pe anchetatori, se ridică grăbit, agitînd cuțitul deasupra capului, avansă cu pași mărunți, făcu o revenență caraghioasă către maior și-i întinse o mină mare, flască, vorbind cu emfază :

— Îmi permiteți să mă recomand : Atanasiu Lucian, avocat, pensionar. Oricînd vă stau la dispoziție cu cea mai mare plăcere. Este mărgeț să te gîndești la datoriă

ta chiar atunci cînd ești nenorocit ! Citat din Democrit.
Sînt un adept înfocat al filozofiei antice...

Se întoarce pe jumătate, execută o nouă reverență, de astă dată ceva mai mică, spre vecinul său, și spuse :

— Dînsul este tovarășul Marinaș Paul. Tocmai îi expuneam unul din principiile dreptului roman: „Non bis in idem“. Nu poți fi judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeași vină.

Dentistul se ridică încet, cu gesturi greoaie, surîse malițios și spuse cu un ton de scuză :

— I-am ținut companie domnului Lucian... Am să mă retrag. Dacă doriți să discutați cu mine, mă găsiți la etaj, în camera numărul cinci.

Maiorul îi examinează cîteva clipe pe amîndoi, preocupat, pîrînd că se căznește să descopere un indiciu prețios, apoi zise :

— În interesul cercetărilor, vă rugăm, să nu părăsiți clădirca fără permisiunea noastră.

— Dura lex sed lex! Legea e aspră dar e lege! rosti avocatul, însoțindu-și cuvintele cu un gest teatral al mîinii drepte, pe care o flutură în aer ca un actor din vremea comediei dell'arte.

Dormitorul mic era luminat numai de o veioză cu abajur verde, cocoțat pe noptiera de lîngă canapea. Becul minuscul arunca o lucire străvezie, spectrală, abia reușind să cuprindă chipul palid al tinerei de pe pat, părul ei negru răsfirat pe pernă și plapuma mov ale cărei margini atîrnau pe covor. Restul încăperii plutea într-o penumbră misterioasă, accentuată poate și de parfumul dulceag, amețitor, ce se degaja din ne-

număratele flacoane, împrăștiate pe măsuta de toaletă. Zgomotul neplăcut al tramvaielor se transforma într-un huruit vag și îndepărtat, cernut de draperiile groase.

Camelia Topoloveanu se ridică de pe un taburet aflat într-un colț și veni în întîmpinarea anchetatorilor. Purta un capot lung, de mătase neagră, strîns pe corp și la fiecare mișcare se auzea un foșnet discret. Întinse brațul spre patul unde ședea lungită nepoată-sa și pronunță abătută, în șoaptă, așa cum se vorbește de obicei în saloanele spitalelor:

— Adineauri i-am dat alt calmant. Tocmai voiam să chem un doctor. V-aș ruga să n-o tulburați prea mult. Orice emoție o istovește.

Inspectă dormitorul pe furiș, apoi ieși încet, parcă nedecisă, vădit îngrijorată că nu poate asista la convorbirea dintre nepoată-sa și cei doi ofițeri de miliție.

— Sînteți nepoata Cameliei Topoloveanu ? întrebă maiorul, mai mult pentru a face o introducere, uitîndu-se în jur, neștiind unde să se așeze.

— Da. Mă numesc Liliana Petcovici, șopti ea cu glas stîns.

Își trase plapuma pînă sub bărbie și îi invită:

— Luați loc pe dormeaza de alături.

Alexe și Ilarion se așezară pe canapeaua scundă și moale care scîrțîi sub greutatea lor. Stăteau într-o poziție incomodă, rigidă, cu genunchii ridicați, din pricina spațiului foarte îngust dintre cele două paturi.

— Domnișoară Liliana — începu Alexe surîzînd — vom căuta să vă deranjăm cît mai puțin. De altfel, cred că vă dați seama, durata prezenței noastre este direct proporțională cu sinceritatea răspunsurilor dumneavoastră.

Pleoapele fetei se zbătură ușor, iar miinile i se agitară sub plapumă. Spuse :

— Sînt gata să răspund la orice întrebare.

— Ce relații existau între dumneavoastră și Dumbravă Marius ?

— Am fost prieteni... o prietenie care a exclus de la bun început orice fel de intimitate. Îmi era și mediator... În ultimul timp a binevoit să-mi dea lecții de vioară. A fost un pedagog eminent.

Alexe duse mina la buzunarul de la piept, unde își ținea cutia cu țigări de foi, dar și-o retrase imediat, aducîndu-și aminte unde se află. Era necăjit că nu poate să fumeze.

— Cînd ați stat de vorbă cu el ultima dată ?

— Am luat masa de prînz, pe la ora 14, împreună cu el și cu ceilalți locatari.

— Adică ?

— Afară de duduia Sanda și de Marinaș, care mă-nîcă la cantină, toți ceilalți prînzim aici: mătușa mea, domnul avocat și eu... După masa de prînz Marius a urcat în cameră, apoi nu l-am mai văzut. Eu am plecat în oraș să fac niște cumpărături... Am vrut să discut cu tanti, dar ea se culcase. N-am mai deranjat-o...

— Cum vi s-a părut Dumbravă ? Era schimbat, arăta preocupat ? Poate vă amintiți vreun amănunt care v-a frapat.

Liliana oftă adînc și încrucișă picioarele sub plapumă înainte de a răspunde.

— N-am observat nimic deosebit. Avea atitudinea lui normală, nici prin gînd nu-i trecea că peste cîteva ore va fi amenințat de vreun pericol... Dacă aș fi știut... A promis că a doua zi ne va interpreta niște capricii de Paganini. Altădată eram nevoiți să

însistăm zile întregi, să ne rugăm de el. De data aceasta s-a oferit singur.

— Obişnuia să meargă în oraş în ficcare simbătă după-amiază ?

— Desigur. Simbăta era ziua cînd îşi depunea la C.E.C. economiile. De vreo două ori l-am însoţit şi eu la agenţia din cartier... Mai' tîrziu se odihnea o oră sau două, iar spre seară se ducea la serviciu. A doua zi dormea pînă pe la ora 11. Toată lumea era la curent cu programul lui... Sintem o mină de oameni şi e destul de dificil să avem secrete unul faţă de celălalt. Ne respectăm reciproc.

— Vă să zică, după ce aţi mîncat, n-aţi mai stat de vorbă cu Dumbravă.

— De loc. Am plecat în oraş — confirmă ea cu voce tremurătoare. Dac-aş fi bănuît ce avea să se întîmple...

Suspînă descurajată, şi întinse mîna spre sertarul noptierei de unde scoase un pachet de ţigări „Kent“. Avea braţe suple, bronzate, ce contrastau puternic cu paloarea nefirească a obrazilor.

— Vă rog să-mi daţi scrumiera de pe măsută.

Locotenentul sări de pe pat, serviabil, şi aduse o scrumieră de bronz, minuscule, pe care o ţinu în palmă, la dispoziţia fetei, oferindu-i-o de cîte ori era necesar.

Liliana îi mulţumi cu un zîmbet şi îi întinse recunoscătoare pachetul de ţigări.

— Nu vă refuz — spuse Ilarion. Pe-ale mele le-am uitat sus.

— Dumneavoastră nu luaţi ? întrebă ea, adresîndu-se maiorului care părea cuprins de visare.

— Nu. Mulțumesc — răspunse el scurt. La ce oră ați plecat în oraș ?

— Nu m-am uitat la ceas. În jurul orei patru... Nu pot să vă spun cu precizie...

— Când ați ieșit din casă, se mai afla cineva în hol?

— Nimeni.

— La ce oră v-ați întors ?

— Pe la cinci. Nu știu sigur. În orice caz, puțin după ora cinci. Am intrat direct aici și mi-aduc aminte că după puțin timp m-am uitat la ceas. Era cinci și zece.

— Așadar, ați lipsit aproximativ o oră ?

— Da... Cam atât.

— Ce cumpărături ați făcut ?

Răspunsul întârzie câteva secunde, răstimp în care fata stinse țigara în scrumiera ținută de locotenent. Mîna îi tremura ușor și privirile i se întoarseră involuntar către dulapul al cărui contur se zărea în penumbra din colțul dormitorului.

Ilarion se gîndea la nepotrivirea dintre spusele Sandei și afirmația fetei de lingă el. Care era adevărul ? Plecase în oraș, sau rămăsese în camera ei ? Servitoarea, la rîndul ei, declarase că Liliana fusese în oraș.

Fata își aranjă perna sub cap, apoi vorbi încet :

— Pînă la urmă, n-am mai cumpărat nimic. Doream să-mi iau o brățară pe care pusesem ochii mai demult, dar cînd am intrat în magazin mi-am dat seama că nu-mi vor ajunge banii. Am amînat pe luni...

— Cînd ieșiți în oraș, unde vă țineți banii de obicei ? întrebă maiorul cu glas schimbat, fixînd-o pătrunzător.

— În poșetă, bineînțeles — răspunse ea repede, intimidată de tonul rece cu care fusese pusă întrebarea.

Alexe se ridică în picioare și dintr-un singur pas ajunsese la comutatorul de lângă ușă. Încăperea fu invadată de o lumină crudă. Impasibil, fără să acorde atenție strigătului de surpriză, sau poate de teamă, emis de fata de pe pat, deschise ușile garderobului, se aplecă și scotoci printre veșmintele agățate în rîndul din spate. Scoase o pereche de sandale pline de noroi, avînd o bareță ruptă, o bluză subțire, albă, sfișiată la umăr și niște pantaloni verzi, pătați de smoală și var. Le examină cîteva clipe, zîmbind amuzat, apoi le dădu drumul pe covor și se așeză pe taburetul din spatele său, picior peste picior. Vorbi, cu glas din ce în ce mai aspru :

— Buun ! Astea sînt hainele cu care ați fost îmbrăcată azi după-amiază, cînd ați ieșit în oraș. V-ați plimbat timp de o oră numai în bluză, cu pantaloni subțiri și încălțată cu sandale de vară acum, în pragul iernii ? Și noroiul unde l-ați găsit ? Pe bulevardele din centrul Bucureștiului ? Cum explicați ruptura bluzei ? V-a atacat cineva pe stradă ?

— Am alunecat în fața porții și...

— Stimată domnișoară, comedia s-a sfîrșit ! V-am atras atenția. Totul depinde de sinceritatea răspunsurilor dumneavoastră. Îmbrăcați-vă ! Vă arestez ! Tovarășe locotenent, spune-i plutonierului Ichim să cheme mașina.

— Oh ! Vă rog, nu... Sînt nevinovată ! țipă ea îngrozită, acoperindu-și fața cu palmele. Vă spun tot, cum s-a întîmplat ! Nici n-am avut intenția să vă mint...

— Ascult — zise maiorul privind-o încordat și ri-

dică brațul pentru a-l opri pe Ilarion, care ajunsese lângă ușă.

Fata dădu plapuma la o parte și se instalează pe marginea canapelei. Ilarion o privi uluit. Era îmbrăcată cu rochia și avea ciorapi în picioare.

— N-am mai avut timp să îmbrac pijama — murmură ea indiferentă. A fost ideea lui tanti, era hotărâtă să vă împiedice să discutați cu mine. Trebuia să vă anunțe că sînt foarte bolnavă, dar planul n-a reușit. Dacă ar fi insistat, atitudinea ei v-ar fi dat de bănuț că avea ceva de ascuns. A venit și mi-a ordonat să mă bag numaidecît sub plapumă. A lăsat aprinsă numai veioza și mi-a dat cu pudră pe obraji, pentru a arăta cît mai palidă. Hm... Are și ea o manie: reputația pensiunii trebuie menținută cu orice preț. Se teme să n-o fac de rușine... Vă spun adevărul, numai să nu mă arestați...

— Ascult.

— Pe Marius, l-am iubit foarte mult. Ne întîlneam desori în oraș și cîteodată, cînd era posibil, în camera lui. Mi-a promis că se va căsători cu mine. A insistat să nu povestesc nimănui despre legătura noastră.

— De ce ?

— Cred că nu voia să afle Sanda... Urma ca mîine dimineață să ne întîlnim în Gara de Nord și să luăm trenul de Constanța. În primele zile am fi locuit la hotel. Comandase și verighetele. Mi le-a arătat... Evitam să fim văzuți prea des împreună. Dacă ar fi aflat tanti, m-ar fi expediat urgent acasă, la Cîmpulung. Era din ce în ce mai greu să ne întîlnim aici. Într-o noapte, Sanda m-a văzut ieșind din camera lui Marius. Sînt sigură că ședea la pîndă... Scorpia ! Nici nu-i de mirare că se plictisise de ea. Într-un rînd era

cît pe-aici să iasă scandal. Tanti n-a dat crezare spuselor ei. A discutat, firește, cu Marius și el'a asigurat-o că nu s-a întîmplat nimic între noi. Toți știau cît este de geloasă... Trebuia să ne ferim mereu de ea. Era îngrozitor de agasantă, mai ales după ce și-a dat seama că Marius nu duce lipsă de bani...

— Unde lucra?

— Nicăieri. Povestea asta cu cîntatul la un restaurant o născocise pentru a scăpa de întrebările inoportune ale celorlalți. Într-o dimineată, acum două luni, a găsit o servietă plină cu sute pe o bancă din Cișmigiu...

— Aștept să aud cum v-ați petrecut timpul azi după-amiază.

— N-am fost în oraș... Am coborît în pivniță să iau niște mere. Se intră prin spatele casei. Din neatenție, m-am împiedicat și am alunecat pe scări, rostogolindu-mă pe ultima treaptă. Am simțit ca prin vis o durere ascuțită la ceafă și am leșinat imediat. Cînd m-am trezit, mă durea tot corpul. Am avut noroc că rămăsese ușa deschisă și m-am dezmeticit, probabil, datorită frigului de afară. Începuse să ningă. Am urcat scările beciului cu chiu, cu vai și am venit de-a dreptul aici, în camera mea. Ca să nu mă fac de rîs, n-am povestit nimănui această pățanie. Dacă-aș fi putut să aflu ce se întîmplase în timpul cît am zăcut în pivniță! N-aveam de unde să știu că se comite o crimă odioasă... Acum, cred că înțelegeți de ce n-am mărturisit adevărul... Nu m-a văzut nimeni în beci, între orele patru și cinci. Cînd am descoperit cadavrul lui Marius, primul gînd care mi-a trecut prin minte a fost acela că voi fi bănuită de asasinarea lui. Recunosc; alibiul meu este cam... și totuși...

Ilarion asista la mărturisirea Lilianeî stînd în picioare, cu mîna pe clanță. I se păru că aude gălăgie în hol și deschise puțin ușa, intrigat, pentru a se lămurî despre ce-i vorba. Plutonierul Ichim discuta agitat cu servitoarea care gesticula speriată, și alături de ei ascultau trei dintre locatarii pensiunii: avocatul, dactilografa și Camelia. Camelia protesta fără vlagă, cu umerii încovoiați, arătînd cu insistență spre obiectul ținut în brațe de plutonier. Obiectul acela devenise ținta atenției tuturor. Nu-i putu distinge forma din pricina avocatului. Acesta stă în picioare, în fața plutonierului și încerca să-l convingă de un anumit lucru. Sanda Olteanu ședea încordată, cu brațele încrucișate pe piept, cu gura ușor întredeschisă și-i privea cu o expresie de total triumf.

— Vezi ce se întîmplă ! strigă Alexe în urma locotenentului. Am impresia că au început să se certe.

Își aprinse un trabuc, se apropiă de Liliana și continuă fraza neterminată de ea :

— Alibiul dumitale este, într-adevăr, foarte șubred. Cum ai descuiat ușa cînd ai ieșit din casă ?

— Cu cheia mea — răspunse ea nesigură, ferindu-și ochii de privirile incisive ale anchetatorului.

— Atunci cum se face că a doua oară, cînd te-ai întors, nu te-ai mai folosit de cheia dumitale ?

— Mi-a scăpat din mînă, cînd am alunecat pe scările beciului. Nu mi-a trecut prin gînd s-o mai caut. Nici nu-mi ardea de așa ceva. Mi-era frig...

Convorbirea lor fu întreruptă de intrarea locotenentului. Din figura lui destinsă, din licărul ce i se aprinsese în priviri, Alexe deduse că au survenit fapte noi, deosebit de importante. Se așeză pe pat și apăsă pe întrerupătorul veiozei, stingînd-o și reaprinzînd-o în

mod mecanic. Lumina fantomatică dispărea și reapărea fulgerător, cuprinzînd mina cu degete lungi, nervoase, a maiorului și chipul palid al fetei, care clipea înfricoșată. Repetă jocul acesta de cîteva ori, apoi se întoarse spre Ilarion și-i făcu semn să vorbească.

— Piesa s-a jucat — începu locotenentul. Înainte de căderea cortinei, la încheierea actului final, eroina principală se va destăinui spectatorilor...

Lăsă să cadă pe pat o servietă pe care o ținuse la spate și, arătînd spre ea, spuse :

— Domnișoară, cred că n-are rost să te mai întreb cui îi aparține această servietă. Toți au fost de acord că este a dumitale.

— Firește. Nu văd de ce aș nega.

— Tovarășe maior, vă rog să examinați conținutul ei. Este extrem de edificator.

În servietă se afla un săculeț de postav gros, plin cu monede de aur și o batistă cu monograma L.P., albă, în care era înfășurat un pistol de calibru mic.

— Unde a fost găsită ? întrebă Alexe urmărind reacția Lilianei.

— În antreu. Era ascunsă în spatele unui dulăpior. A dat peste ea Anicuța în momentul cînd se pregătea să înceapă curățenia pe care o face în fiecare simbătă seara. A fost mirată de greutatea ei.

— Nu se poate ! țipă fata, îngrozită. Este un complot ! Sint nevinovată... Nu l-am ucis eu ! N-aveam nici un motiv...

— Dar batista ? A cui este ?

— A mea — recunosc eu. E batista pe care am pierdut-o acum cîteva zile. Puteți s-o întrebați și pe Anicuța. Am rugat-o să mi-o caute...

— Să vină mașina ! porunci Alexe.

Liliana sări în picioare, se aplecă spre maior și strigă furioasă, cu glas răgușit :

— Sint nevinovată! Auziți? Dacă sinteți un om inteligent vă veți convinge în scurt timp. Ne-vi-nova-tă !

★

★

★

Camelia Topoloveanu asistă liniștită, aproape indiferentă, la urcarea nepoatei sale în mașina miliției, apoi, spre surprinderea maiorului, întrebă cînd va putea să închirieze camera nepoatei sale.

— Camera va fi sigilată și va rămîne la dispoziția noastră pe toată durata cercetărilor. Vă vom anunța ziua cînd veți putea dispune de ea.

— Mă rog — admise ea concesiv. N-am încotro... deși, îmi pare rău. De mai multă vreme mă hotărisem s-o închiriez, iar Liliana urma să doarmă cu mine. În felul acesta mi-ar fi fost mult mai ușor s-o supraveghez. Ce e drept, e drept ! A devenit cam libertină... Este singurul fapt pe care mi-l reproșez, de care mă simt vinovată. Chiar săptămîna trecută am dat un anunț la mica publicitate a ziarului „România liberă“, prin care ofeream cameră cu intrare separată. Dacă vreți, vă pot arăta ziarul.

— Nu e nevoie. Vă cred.

— Mă rog, am să aștept pînă se vor clarifica lucrurile. Dacă mai aveți vreo nelămurire, eu sint în odaia mea. Adorm întotdeauna foarte tîrziu.

Salută cu o ușoară înclinare a capului și părăsi holul în care se afla numai Atanasiu Lucian. Citea o revistă, așezat pe fotoliul de sub scară și din cînd în cînd ridica bărbia spre cei doi ofițeri de miliție, lăsînd să se înțeleagă că el este gata oricînd să discute cu ei.

După citeva momente, nemaiputînd să se abţină, veni spre maior şi strigă indignat :

— Bine, dar este o absurditate! Nu voi putea fi convins cu nici un argument că Liliana a fost în stare să comită o crimă !

Alexe înălţă din umeri şi spuse :

— Luaţi loc. Pînă adineauri aveam impresia că dumneavoastră sînteţi singura persoană din casa asta cu care se poate discuta calm. Nu mă faceţi să-mi schimb părerea.

Avocatul surise cu toată gura, dezvelind o dantură îngălbenită de nicotină şi se aşeză la masă, flatat de observaţia maiorului. Scoase din buzunarul hainei de velur o pungă de tutun şi o pipă din spumă de mare. Exclamă cu oarecare smerenie :

— Vă cer scuze pentru intervenţia mea inoportună. Mi s-a făcut milă de biata fată...

Începu să-şi îndese pipa şi după ce o aprinse, continuă :

— Dissolvit legem judex misericordia. Mila ca judecătoare strică legea. Citat din Publis Syrus...

— Vă rog să-mi spuneţi dacă Dumbravă a avut o comportare neobişnuită cînd s-a reîntors din oraş.

— Nici o comportare deosebită. De fapt, nu prea am avut cine ştie ce de vorbit. I-am deschis uşa şi atîta tot. Şi-a cerut iertare că m-a deranjat. Uitaşe cheia în cameră. A intrat cu mine în bucătărie, a întrebat-o pe Anicuţa ce mîncare pregăteşte pentru cină, pe urmă a urcat în cameră. Eu am rămas să-mi strecor ceaiul de anghinare. De atunci nu l-am mai văzut decît în momentul cînd am năvălit toţi în camera lui, alarmaţi de strigătele Liliane care parcă nu reuşea să-şi dezlipească privirile de pe corpul lui.

— Cine se mai afla acolo afară de Liliana ?

— Numai ea și mortul.

— S-a atins cineva de corpul victimei ?

— Absolut nimeni ! Pot să garantez. M-am îngrijit personal de treaba aceasta. Sînt jurist și cunosc importanța acestor amănunte. Cred că am fost singurul care nu mi-am pierdut cumpătul... Era și normal ! Femeile sînt extrem de sensibile în fața morții.

— Dar Marinaș ?

— El abia ieșise din baie. Părea mai degrabă mirat, decît speriat.

— Nu vă aduceți aminte dacă intenționa cineva să intre în baie ?

— În baie ?! În care baie ? întrebă nedumerit avocatul.

— În cea din camera victimei.

— N-a intrat nimeni. Ba nu ! Să nu uit... Ceva tot a fost. Marinaș era de părere că poate Marius mai trăiește și a luat un pahar de pe noptieră. S-a îndreptat spre baie pentru a-l umple cu apă.

— De ce îi trebuia apă ? se interesă Ilarion, privind-l ciudat pe interlocutorul lor.

— O fi vrut să-l stropească pe profesor. Deși... Nu știu ! Poate voia să-i dea Lilianci... A apăsât pe clanță și a exclamat : „Ce dracu' ține baia încuiată !” Mi se pare că Sanda, care intrase ultima și se afla chiar lângă Marinaș, a spus ceva în șoaptă. Eu m-am aplecat și am luat pulsul profesorului. Mi-am dat seama numaidecît că murise. Era rece ca gheața.

Alexe se scotoci prin buzunare cu gesturi enervant de domoale, căutînd cutia de chibrituri și după ce o găsi, își reaprinsе trabucul, apoi zise :

— Din spusele dumneavoastră rezultă că ultima dată l-ați văzut pe Dumbravă la ora patru fără un sfert, adică atunci când el s-a reîntors din oraș. Va trebui să vă revizuiți depoziția. Servitoarea susține că la ora cinci fără douăzeci intenționați să-i faceți o vizită profesorului. Sanda Olteanu întărește afirmația ei și susține la rîndul său că, la cinci fără douăzeci, ați plecat împreună din bucătărie, ați urcat scările, v-ați oprit singur în fața camerei profesorului și ați bătut la ușă. Știți, desigur, mai bine decît ceilalți ce importanță are un alibi solid. Asasinatul a fost comis între orele patru și jumătate și cinci.

Avocatul sări în picioare tulburat și începu să țopăie pe loc, repetînd de cîteva ori :

— E nedrept ! E nedrept...

— Vă ascult — spuse Alexe, examinîndu-l posomorît.

— N-aveam de unde să știu că se va comite o crimă la acea oră. Este adevărat, voiam să discut cu Marius. Trebuia să-i cer părerea asupra unei chestiuni. Adică nu părerea... Pur și simplu, trebuia să-l anunț ceva.

— Ce anume ?

— Un nepot de-al meu, o rudă mai îndepărtată, era informat că s-ar fi ivit un post liber la Filarmonica din Galați. Eram convins că pe Marius îl va interesa, că va prefera să lucreze cu o orchestră serioasă decît să-și piardă timpul prin localuri de noapte... Dacă vreți, am să-l chem pe nepotul meu, să vă confirme spusele mele. Am bătut la ușa lui Marius. Nu mi-a permis să intru, abia ațipise. Am amînat discuția pe altă dată. M-am dus imediat la baie. Am profitat de faptul că era liberă, mai tîrziu avea să se aglomereze. În zece minute am și făcut un duș, apoi am coborît în

hol. În timp ce mă aflu în baie, cineva a bătut la ușă. Am răspuns : „ocupat !“ Va trebui să mă interesez cine era... Poate Camelia, poate Sanda... Sau chiar dentistul care a intrat mai târziu... Când s-a descoperit cadavrul profesorului el era la baie. Sînt nevinovat !

— Din păcate, alibiul dumneavoastră nu ne satisface — conchise Alexe cu un ton sumbru.

— N-am nici o vină ! N-aveți dovezi împotriva mea ! În dubio pro rei — în caz de îndoială trebuie favorizat acuzatul. E un principiu al dreptului roman. De altfel, nu mă consider acuzat.

Își reaprînse pipa și se trînti pe scaun, satisfăcut de replica sa. Alexe îl privi pe Ilarion care se căuta prin buzunare, după țigări. Spuse cu voce domoală :

— De ce v-ați certat cu Dumbravă ?

— Mai mult sau mai puțin, fiecare a avut cîte o mică neînțelegere cu defunctul, mai ales de cînd s-a aflat de legătura lui cu Liliana. Vă mărturisesc sincer, n-am putut să asist cu indiferență la zbuciumul Sandei. Era o nedreptate ! Se convenise de aproape doi ani că ei doi se vor căsători... Și chiar dacă n-ar fi existat acest motiv, tot eram dator să intervin. Liliana nu se potrivea cu Marius. Se zvonea că ar fi devenit amanta profesorului. Pe morți n-ai voie să-i vorbești de rău... Ei bine... N-am încotro ! În situația de față, orice informație vă este binevenită. Marius era un tip slab de caracter, lipsit de voință și încetul cu încetul se rostogolise tot mai jos pe scara vieții. În curînd avea să se transforme într-un ratat. Numai o femeie energetică, inteligentă, dotată cu simțul realității și care-l iubea cu pasiune, ar mai fi izbutit să-l salveze. Sanda Olteanu posedă din plin toate aceste calități. Exceptînd gelozia ei exagerată, bineîn-

teles. Abia acum, după ce am văzut aurul acela blestemat, mă gîndesc cît de lesne i-a fost profesorului s-o acapareze pe Liliana. O biată fată sosită din provincie, lipsită de experiență, amețită de cadouri, de promisiuni, de cuvintele lui pompoase, de perspectiva unui trai ușor. Desigur, are și ea o mică vină. Îi plăcea să se distreze prea mult... De cînd a pus piciorul în casa asta eu am și intuit slăbiciunile ei. Era cam greu să devină studentă. Bănuielile mele s-au adevărit... Pînă acum a căzut la două examene de admitere. Și abia în seara aceasta îmi pot explica îngîmfarea lui Marius, aroganța lui, felul în care ne privea de sus cînd aducea cîte o sticlă de șampanie. Și poate, și teama lui...

— Îi era teamă de ceva ?

— De ceva, sau de cineva... De pildă, ieri seară, cînd se pregătea să plece în oraș, noi toți eram în hol. A coborît scara în vîrfurile picioarelor, s-a rezemat cu spatele de bufet și s-a uitat la noi cu o privire foarte bizară... Poate n-aș fi remarcat atitudinea lui, fără intervenția lui Marinaș care s-a ridicat enervat de la masă și i-a spus : „Ce dracu ne tot fixezi atît de stăruitor, parcă ți-e frică de noi ! Nu ne-ai mai văzut pînă acum ?“ În momentul acela, toate privirile s-au îndreptat către Dumbravă. Sanda ședea lingă sobă și croșeta, Liliana juca o partidă de șah cu dentistul, iar eu îi explicam Cameliei cum se face o pasiență pe care ea nu izbutise niciodată să o ducă pînă la capăt. Marius și-a dus mîinile la spate și le-a încheștat de marginea bufetului, încercînd să le ascundă tremurul evident. Era palid. „Poate ești bolnav ?“ l-a întrebat Marinaș cu voce îngrijorată. „Nu, n-am nimic. Sînt sănătos tun“, a răspuns el, tresărind, și a continuat să

ne măsoare tot atât de ciudat, mai degrabă îngrozit. Pe urmă, a înălțat din umeri, și-a pus pălăria pe cap și a ieșit fără să ne spună cel puțin „la revedere“.

— Interesant — murmură Alexe.

Ilarion se frământă pe scaun, nerăbdător, și zise :

— Mă duc să-mi iau țiğările de sus. Mă întorc imediat...

Maiorul se sculă în picioare, se uită înciudat la becurile de deasupra capului său și spuse :

— Va să zică, ați avut impresia că v-a privit îngrozit ?

— Da... Se uita cu ochii holbați la noi. Parcă voia să descopere ceva extrem de important pentru el...

Fraza îi fu întreruptă de coborîrea precipitată a locotenentului care se opri în fața lui Alexe și-i șopti câteva cuvinte la ureche.

— Ce vorbești ! se miră Alexe tresărind. Poate ți s-a părut ?

— Nicidecum ! negă categoric Ilarion.

— Dacă-i așa, atunci să vedem despre ce-i vorba.

Se întoarse spre avocat, care mură de curiozitate să afle ce s-a întâmplat, și spuse la repezeală :

— Vă mulțumesc pentru informații. Și vă rog să reflectați în continuare la situația dumneavoastră.

Bună seara !

O luă în urma locotenentului, escaladînd cîte patru trepte deodată și se opri brusc, după ce trecu pragul camerei celui asasinat.

— Uitați-vă la cuvertură ! Nu mai e aranjată ca înainte. Marginea din stînga face cute. Iar vioara de pe bibliotecă e pusă acum pe ultimul raft. Ce spuneți ?

— E clar ! încuviință Alexe. Cineva a pătruns aici în lipsa noastră și a răscolit încăperea.

— Există, deci, o dublură a cheilor. Altfel, nu pot să-mi explic cum a reușit să intre. Ce îndrăzneală !

— Îndrăzneală sau disperare — mormăi maiorul morocănos.

— Bine, dar ce căuta ? Tocmai acum, când s-au descoperit probe împotriva Lilianei Petcovici... Situația se complică și mai mult ! Toți aveau posibilitatea să intre aici, afară de ea. Când am coborât la parter, am încuiat cu grijă, apoi am intrat direct în dormitorul ei... E singura persoană care în mod practic nu avea posibilitatea să...

— Da, da... Știu ! Afară de ea, toți ceilalți locatari se puteau strecura în camera asta. Nici nu era prea greu ! În câteva secunde dispărea îndărătul ușii. Introduce cheia în broască, o răsuțește și... gata ! Plutonierul Ichim se afla în hol și n-avea de unde să știe acest lucru. Oricum, cel sau cea care a intrat aici a dat dovadă de o îndrăzneală nemaipomenită. Rămîne de văzut ce l-a determinat să procedeze în felul acesta, ce l-a făcut să înfrunte un asemenea risc.

— Nu mai înțeleg nimic — replică Ilarion.

— Am o idee — zise Alexe, îndreptîndu-se spre baie.

Răsuci comutatorul și se uită în jurul său cu atenție încordată. Se apropie de mica fereastră pătrată ce dădea spre terenul viran din spatele casei și o împinse cu vârful degetelor. Era deschisă.

— Adu-mi lanterna din servietă și un scaun ! ordonă el, fără să se întoarcă, cu o ușoară notă de iritare în glas.

Locotenentul se execută în grabă, intrigat de atitudinea gravă a superiorului său, bănuind cam ceea ce avea să urmeze. Alexe așează scaunul sub fereastră, se urcă pe el și aplecându-se mult peste pervaz, dirijă fascicolul luminos spre curtea pustie. Bombăni ceva, nemulțumit, pe urmă scoase o exclamație de surpriză și se întoarse spre Ilarion, privindu-l cu imputare. Acesta plecă ochii, stînjinit de uitătura mai mult ironică decît severă.

— Ei ! S-auzim ! zise maiorul.

Reveni în dormitor, urmat de locotenent care păstra aceeași mină îngrijorată, ca un copil ce-și așteaptă pe-deapsa după o greșeală de neiertat.

— Ce părere ai ? Nu bănuiești nimic ?

Ilarion își umezi buzele uscate cu vârful limbii și vru să vorbească. Maiorul îl opri cu un gest scurt, supărat, se apropie de el și-l prinse de unul din nasturii vestonului.

— Sper că n-ai început să te ramolești ? Cînd am venit aici, m-ai anunțat că ai găsit cheia de alături în buzunarul halatului victimei. Așa este ? Buun ! Ai raportat că cercetaseși baia fără să descoperi ceva interesant. Ei bine, cum a fost cu puțință să nu remarci șopronul de sub fereastra camerei de baie ? La nevoie, un om poate să dispară nestingherit folosindu-se de această cale...

— Credeți că asasinul s-a făcut nevăzut, folosindu-se de drumul acela ?

— Hm ! Din fericire pentru dumneata, în momentul de față nu sînt dispus să cred absolut nimic. Avem de-a face cu un adversar viclean ! Orice greșeală ne va costa...

Făcu o pauză pentru a-și aprinde un trabuc, apoi vorbi încetisor :

— Tot ai noroc ! În seara asta a nins și pe acoperișul șopronului se văd destul de clar niște urme de încălțăminte. De încălțăminte bărbătească.

— Singurul care putea să fugă este Marinaș. Pe avocat l-am lăsat în hol.

— Firește — conchise Alexe cu ironie. Lucrul acesta nici nu era greu de ghicit. Perspicacitatea dumitale mă uimește.

Luă servieta de pe masă și porni către ușă, continuînd ceva mai concesiv :

— Să mergem... Să verificăm dacă amicul nostru Marinaș a spălat putina, sau nu. Hai !

Camera nr. 5 era goală și înăuntru domnea dezordinea caracteristică încăperilor părăsite în mare grabă. Mobilierul se asemana cu cel din camera lui Dumbravă. Pe pat, două-trei perechi de ciorapi aruncate la întâmplare, ușa dulapului era întredeschisă, lăsînd să se vadă mîneca unei cămăși murdare, iar sertarul de sus al scrinului era depus pe podea și interiorul lui răvășit. Pe masă, rezemată de cana de apă, se afla o oglindă și alături de ea niște unelte de bărbierit neșpălate. Un miros urît, înecăcios, venea dinspre sobă. Ilarion se repezi într-acolo și trase afară, cu băgare de seamă, marginile unui ziar ars, pe care mai existau cîteva smocuri de păr blond, pe jumătate calcinate.

— Și-a ras barba — remarcă el inciudat. Crede că în felul acesta va fi descoperit mai greu...

— Era și normal. Să mergem ! Nu mai avem ce căuta aici. Sigilează ușa. Hm ! Frumos ne șade ! Pînă acum, avem trei camere sigilate : a victimei, a Liliane!

Petcovici și aceasta. Dacă vom continua cercetările în ritmul acesta... Fuga dentistului mă derutează enorm, îmi zdruncină presupunerile. Să iei măsurile necesare. Semnalmentele lui să fie comunicate încă în noaptea aceasta tuturor secțiilor de miliție...

Făcu cîțiva pași, încruntat, apoi continuă :

— Din păcate, nu pot sesiza „motivul dispariției dentistului. Nu mai înțeleg nimic... De ce ?

— Probabil era complicele Lilianei și s-a temut de dezvăluirile ei.

— Ești sigur ? Ar fi mult prea frumos. Nu ! Ceva nu este în regulă... Cazul acesta este mai complicat decît aveam cu impresia la început. Vom întâmpina dificultăți serioase. Va trebui, în primul rînd, să-i supraveghem cu cea mai mare atenție și cu discreție pe toți ceilalți locatari. Să nu ne trezim și cu alte surprize de genul acesta.

Holul se populase din nou. Camelia Topolovcanu deșira spatele unui jersey ținut de Anicuța. Mîinile ei se mișcau cu agilitate, înfășurînd lina neagră pe un ghem de formă perfect ovală. Alături de ele, Sanda Olteanu făcea o pasiență urmărită de privirile curioase ale lui Lucian Atanasiu. Pe fața dactilografei se citea încordarea și de cîte ori întorcea o carte, se apleca puțin peste masă, avidă, cu nările fremătînde și ochii holbați.

În momentul cînd Alexe și Ilarion trecură pe lîngă cele patru persoane, mișcările Cameliei și ale Sandei încetară subit. Alexe avu senzația neplăcută că urechile i s-au înfundat, atît de desăvîrșită era liniștea. Ar fi dat bucuros cîțiva ani din viață, numai pentru a afla ce gînduri se zbat îndărătul frunții fiecăruia

dintre personajele prezente în hol. Se opri în dreptul lor, zîmbi vag și spuse :

— Vreți să știți ce s-a întîmplat, nu ? Ei bine, nu văd de ce v-aș ascunde faptul că amicul dumneavoastră, dentistul Marinaș, a dat bir cu fugiții. Cu alte cuvinte, s-a sustras anchetei !

Le scrută fețele pentru a observa efectul produs de vorbele sale.

Anicuța scăpă din miini bucata de jersey, duse palma la gură și țipă înspăimîntată. Stăpîna ei o privi cu reproș, tresări cu întîrziere și întoarse capul uimită spre maior. Dactilografa încruntă sprincenele și șopti abia auzit :

— Nu se poate... nu se poate...

Reacția avocatului fu cea mai zgomotoasă. Sări de pe scaun înfierbîntat și strigă cu voce pițigăiată de emoție :

— Evident ! A fugit pentru că avea ceva de ascuns. Liliana este nevinovată ! Exact ce am susținut eu mai înainte. Teoria mea se confirmă.

Alexe se uită încă o dată la fiecare, apoi înălță din umeri și zise cu glas moale :

— Noapte bună !

Străbătu holul, îndreptîndu-se spre ieșire, urmat în-deaproape de Ilarion, care se străduia, pentru a doua oară în cursul acelei serii, să priceapă atitudinea neobișnuită a maiorului Alexe.

Alexe se ridică de pe scaunul din spatele biroului, își îndreptă spinarea cu un gest energic și scăpă un oftat zgomotos, care-l făcu pe Ilarion să-și întoarcă

privirile de la fereastră aburită de căldura moleșitoare a caloriferului.

Sosiseră la birou cu o oră mai devreme și în timpul acesta analizaseră, sub toate aspectele, cazul numit „Pensiunea Camelia“.

Mai înainte cu o seară, cînd se descoperise corpul delict — servieta ce conținea monedele de aur și pistolul învelit în batistă — locotenentul fusese înclinat să creadă, în primele momente, în vinovăția nepoatei Cameliei. Apoi, înțelesese manevra maiorului. Sau, cel puțin, crezuse că o înțelege : arestarea fetei era numai o manevră de simulare folosită pentru a-l face pe asasin să se simtă în siguranță, să creadă că totul se desfășoară conform planului său construit cu abilitate ; pentru că, atunci cînd găsiseră servieta Lilianei devenise clar că cineva-o ascunsese dinadins în spatele dulăpiorului din antreu, tocmai cu scopul de a fi găsită cît mai repede și în felul acesta să îndrepte atenția anchetatorilor pe o urmă falsă.

Dar, dispariția subită a dentistului, începe să-l zdruncine această ipoteză a falsificării realității.

Locotenentul petrecuse o noapte neagră, chinuit de insomnie, încercînd zadarnic să adoarmă. Somnul refuzase cu încăpăținare să i se lipească de pleoape. Prin fața ochilor minții i se perindaseră, rînd pe rînd, toate personajele sinistrei drame din imobilul de pe strada Algelor. Mai întii, cadavrul profesorului de muzică, întins pe parchet în camera mizer mobilată, în ciuda faptului că în ultimele două luni ale vieții sale, omul posedase o mică avere provenită dintr-o sursă rămasă deocamdată învăluită în mister. Oare acea avere fusese atît de tentantă încît unul dintre lo-

catari înfruntase orice risc și voise să pună stăpînire pe ea chiar prin asasinat ?

Pe urmă ceilalți : Irimoiu Ana, o bătrînică ce părea cumsecade și sincer speriată de nenorocirea ce se abătuse asupra casei în care slujise cu devotament ani de zile. Apoi, fosta stăpînă a imobilului, Camelia Topoloveanu, îmbrăcată meru în negru, veșnic rigidă, severă, parcă ieșită dintr-un muzeu al figurilor de ceară. Undeva, în spatele calmului ei, a străduinței de a salva aparențele unei „case bune“ și de a masca divergențele dintre Dumbravă și restul locatarilor, se ghicea totuși un soi de neliniște pe care cu greu și-o putea stăpîni. Sanda Olteanu, dimpotrivă, părea că n-are de ascuns nici o taină. Își manifestase deschis dragostea fanatică față de defunctul logodnic, precum și grija de a nu scăpa nepedepsit cel care atentase la viața lui și, în mod implicit, la fericirea ei. O femeie urită, voluntară și abilă. În plus, poate uneori prea exaltată. O figură aparte în galeria acestor personaje este Petcovici Liliana. Frumusețea ei stranie, la care se adăuga desigur și tinerețea, îl făcuse oare pe tomnaticul prōfesor să-și iasă din minți, să alunece pe o pantă greșită ? Greu de precizat... Și ce anume o îndemnase pe fata aceasta înaltă, suplă, cu mers de balerină și ochi migdalați, să-și caute dragostea în brațele chiriașului ratat al mătușii sale ? Oare mai înainte, Dumbravă fusese amantul Cameliei ? Dăr avocatul ? Caraghios tip ! Sub aerul lui de fanfaron pe jumătate senil, nu se întrezărea oare un individ de o viclenie periculoasă ? Îi dădea zor neîncetat cu maximele și ținea morțiș să-și impună părerea de loc măgulitoare despre victimă. În sfîrșit, ultimul, cel care la drept vorbind îi provocase insomnia : dentistul Mari-

naș Paul. Îl înfuria faptul că se lăsase tras pe sfoară într-un mod atât de grosolan și-i venea să turbeze când își amintea tonul dojenitor al maiorului. Fuga dentistului îl pusese pe el, pe locotenentul Ilarion, într-o postură de-a dreptul penibilă și mai ales îi încurcase toate socotelile, îi dărimase presupunerile în legătură cu posibila vinovăție a Lilianei. De ce fugise ? Și din nou, din ce în ce mai des, imaginile celor șase locatari se suprapuneau una peste alta, devenind tot-mai obsedante. Care din ei ? Se zvîrcolise în așternut, fără să poată da vreun răspuns limpede nenumăratelor enigme ce-l chinuiseră pînă în zori. Dis-de-dimineață, sărise din pat și-și pregătise o cafea neagră, tare. După ce o băuse aproape în silă, își examinase ochii roșii de neșomn și cearcănele mari, în timp ce se bărbierise. Din pricina enervării, se tăiasse în două locuri sub bărbie. Cînd ajunsese la birou, ofițerul de serviciu îi comunică dorința maiorului de a-l vedea numai-decît. Sosise cu zece minute înaintea sa.

Și timp de o oră, analizaseră împreună toate datele de care dispuneau, fără să ajungă însă la vreo concluzie cît de cît satisfăcătoare.

Ilarion se urni de lîngă fereastră și începu să măsoare încăperea cu pași rari, fumînd în silă. Zise :

— N-am ajuns la nici un rezultat !

— Da — recunosc Alexe. N-am avansat de loc. Am impresia că de data asta ne aflăm în fața unei anchete care va dura luni de zile...

— De un lucru sînt sigur : vinovatul trebuie căutat printre cei șase locatari ai pensiunii.

— Cu asta am fost de acord de la bun început. Dar care din ei ? Din nefericire, nu putem întreprinde cine

omorului se putea produce oricînd. Ușa rămăsese deschisă și în orice clipă unul dintre locatari putea să intre la profesor.

— Mde ! Nu putem elimina nici prima ipoteză... N-ar fi exclus ca asasinul să fi găsit batista, din întîmplare, după crimă și tot atunci să se fi gîndit la posibilitatea de a pune corpurile delictive în servieta Lilianei. E foarte important de aflat dacă a vrut să îndrepte bănuielile spre ea de la început. Dacă este așa, cercul cercetărilor se restrînge. Înseamnă că ucigașul a intenționat să dea o dublă lovitură : să-l omoare pe Dumbravă și în același timp să o elimine pe Liliana Petcovici. Cu ce scop ? De altfel, mobilul crimei încă nu l-am descoperit. Să nu ne lăsăm amăgiți de monedele de aur... Comportarea vinovatului devine și în această variantă tot atît de bizară. Îl ucide pe profesor pentru a captura aurul, apoi, în mod absurd, renunță la pradă.

— Sînt convîns că în afară de aur, Dumbravă mai deținea și o substanțială sumă de bani, pe care asasinul și-a însușit-o. Apropo, ce fel de monede sînt acestea ?

— De pe vremea lui Constantin Brîncoveanu. În ultimele două luni nu a fost reclamat nici un furt de la vreun muzeu și nici de la vreo colecție particulară a vreunui numismat. Se pare că monedele au stat foarte mult timp îngropate în pămînt...

— Pentru asasin, era mult mai riscant să le păstreze. Aurul nu poate fi schimbat atît de ușor în bancnote... deși... profesorul se descurcase în această privință.

— Stai puțin ! strigă maiorul surescitat. Mi-ai dat o idee. Trebuie să-l scoatem pe Marinaș din pămînt, din iarbă verde ! Înțelegi ? Era singura persoană din

anturajul lui Dumbravă care în mod practic putea să schimbe aurul. La un dentist vin destui oameni care vor să-și îmbrace dantura în aur. Să nu uităm că în ultima vreme profesorul devenise prieten la cataramă cu dentistul. Și pe urmă, devine explicabilă și cearta dintre ei doi. În chestiuni de felul acesta, adică ilegale, în majoritatea cazurilor se ivesc neînțelegeri. Probabil, lui Dumbravă i s-a părut că Marinaș îl trage pe sfoară și l-a făcut „escroc ordinar“, iar acesta, la rîndul său, sub influența alcoolului, îl amenință cu moartea. I-a scăpat fără să vrea această amenințare atât de gravă. Spun fără să vrea, deoarece n-avea nici un rost să atragă atenția asupra lui din moment ce intenționa să-l jefuiască pe profesor. Doar își făcuse dublura cheilor de la ușa lui Dumbravă ! Da... da... Trebuie să-l prindem cît mai repede pe dentist !

— În privința vinovăției lui Marinaș, nu sînt întru totul de acord cu dumneavoastră — spuse locotenentul. Dacă avea de gînd să dispară cu banii victimei, de ce n-a făcut-o imediat după crimă ? Putea ieși din casă nestingherit... Părerea mea este că altcineva l-a ucis pe profesor ! Cineva care s-a folosit de amenințarea lui împotriva lui Dumbravă. Toată lumea se afla în hol, în ziua cînd el a țipat că-l va omori cu mîinile sale. Vă dați seama ? Fuga dentistului s-a produs abia după ce au fost găsite în antreu monedele de aur. Era firesc, deci, ca cercetările noastre să se centralizeze în această direcție. Și Marinaș a prevăzut că, în cele din urmă, vom afla cum și cine efectua schimbul aurului și că-l vom acuza de asasinat. Alibiul său este foarte slab. Se presupune că ar fi stat în camera sa pentru a developa niște fotografii, dar n-a primit nici o vizită și, ca atare, nimeni nu poate declara cu cer-

titudine. dacă într-adevăr s-a aflat acolo tot timpul, adică de cînd s-a întors de la serviciu, pînă a intrat în baia comună.

— Să zicem — admise Alexe evaziv.

Se sculă de la birou și deschise fereastra larg. După ce inspiră cu aviditate aerul cețos ce năvălea în cameră, se întoarse spre Ilarion și spuse :

— Sînt din ce în ce mai convins că asasinul a premeditat îndelung crima... Mai întii bănuielile noastre s-au îndreptat către avocat, deoarece el și-a exprimat dorința de a-l vizita pe Dumbravă la ora cinci fără douăzeci. Apoi s-a găsit servieta Lilianeî în care se afla arma crimei... Și acum îl bănuim pe dentist ! N-ar fi totuși de loc exclus ca unul dintre ei să fie vinovat. Adică să se fi înscris și el la un moment dat în cercul celor bănuîți... Este și aceasta o metodă ! Mă întreb ce surprize ne va mai rezerva viitorul. Cine vine la rînd ? Camelia, dactilografa, sau Ana Irimoiu ? Noi acționăm logic, dar tot timpul am impresia neplăcută că ne mișcăm după un plan stabilit de asasin, care a prevăzut dinainte cum vor decurge cercetările noastre... Totuși, undeva, ar trebui să existe o fisură... În sfîrșit ! Să lăsăm filozofia, în cazul de față trebuie să acționăm cît mai energic. Te însărcinez să faci o anchetă la locul de muncă al lui Marinaș.

Se încruntă, observînd figura ușor dezamăgită a locotenentului.

— Să nu-ți închipui că va fi prea ușor. Astăzi este duminică și oamenii vor fi mai greu de găsit. Vei extrage din registrul policlinicii, unde lucra dentistul, pacienții tratați de el în ultimele două luni, precum și

lucrările care li s-au efectuat. Sper că pînă decară vei afla cîte ceva...

— Și cu interogatoriul Lilianei Petcovici, cum rămîne ?

— Aha ! Asta te neliniștește ? Nici o grijă ! Poate îl vom lua împreună. Între timp, eu voi face o nouă vizită la „Pensiunea Camelia“. Am uitat să-ți spun... Pe încărcătorul pistolului au fost identificate amprentele victimei.

— Asta poate să însemne că arma i-a aparținut.

— Bineînțeles ! Adu-ți aminte de depoziția Anei Irimoiu, precum și de cea a avocatului. Cu o zi înainte de a fi omorît, Dumbravă era intrigat de dispariția unui obiect din cameră, iar ceva mai tîrziu, cînd a coborît în hol, i-a privit pe toți cu neliniște. Se întreba, probabil, care din cei șase i-a furat arma și cu ce scop.

— Iarăși ajungem la Marinaș, care își făcuse un duplicat după cheile lui Dumbravă !

— Tocmai datorită acestui lucru e necesar să aflăm cît mai multe date despre dentist. Ne vedem deseară. Dacă obții informații prețioase mai repede, telefonează-mi la pensiune. La treabă !

Alexe era furios. La numai o jumătate de oră după ce ajunsese la „Pensiunea Camelia“, fusese nevoit să se întoarcă de urgență la birou, ca urmare a unei înștiințări telefonice.

Ilarion sosi pe la ora douăsprezece și raportă îndată rezultatul cercetărilor sale. Presupunerile maiorului se adevereau. Izbutise, deocamdată, se găsească două

dintre personajele care primiseră monede de aur de la Marinaș în schimbul unor sume de bani. Locotenentul era convins că superiorul său va fi mulțumit de rapiditatea cu care lucrase și acum, spre surprinderea lui, trebui să admită că lucrurile nu stăteau nici pe departe așa cum și le imaginase el.

Maiorul era furios. Ascultase tăcut, cu capul reze-mat în palme, iar după ce Ilarion își termină raportul, îi aduse la cunoștință, cu voce mai mult decît moro-cănoasă, înștiințarea telefonică primită de dimineață, înștiințare care îl făcuse să părăsească grăbit „Pen-siunea Camelia“ și să-și iasă din fire.

Din pricina fumului de trabuc acru și înecăcios, în încăpere atmosfera devenise aproape irespirabilă, dar locotenentul nu îndrăznea să se scoale și să deschidă fereastra. Ședea nemișcat pe scaun, cu capul plecat și din cînd în cînd, se uita pe sub sprîncene la maior, care ciocănea fără încetare cu vîrfurile degetelor pe mapa de pe birou și, uneori, fluiera încetișor, parcă a pagubă. Lucrase ani de zile cu maiorul Alexe și știa că ceea ce îl caracterizează în primul rînd, este cal-mul său olimpiaș, de nezdruccinat. Niciodată nu-l vă-zuse atît de nervos. Vestea primită le da peste cap toate planurile.

Pe scurt, iată despre ce era vorba : pe la ora nouă dimineața, un milițian de la controlul circulației oprise în centrul orașului Ploiești un IMS. Observase că numărul din spate al mașinii era stropit cu noroi și voia să atragă atenția conducătorului auto asupra acestei nereguli. Mașina stopase imediat la marginea trotuarului. Spre mirarea agentului de circulație și a șoferului, unicul călător ce șezuse pînă atunci liniștit pe locul din față, a deschis în mare grabă portiera și

s-a repezit în stradă, alergînd cît îl țineau picioarele, cuprins de o panică subită. Din nenorocire, tocmai în momentul acela un camion de mare tonaj venea din sens invers. Grăbitul călător a nimerit sub roțile camionului, deși șoferul a frînat desperat. Lovirea necunoscutului era imposibil de evitat. Transportat în stare de comă la spitalul cel mai apropiat, a murit după un sfert de ceas, în urma traumatismului cranio-cerebral. Mortul era dentistul Paul Marinaș și asupra lui fură găsite 15 monede de aur (identice cu cele din servieta Lilianei), precum și 15 000 de lei.

Într-un târziu, maiorul se sculă de pe scaun, își aprinse o nouă țigară de foi și începu să se plimbe agitat, cu miinile la spate, în jurul biroului.

— Asta-i situația — bombăni el fără să se oprească din mers. Am pierdut un martor prețios. Acum...

Făcu un gest cu mîna, a lehamite, și continuă :

— Prinde mortul, scoate-i ochii ! Oricum, rămîne un fapt bine stabilit că s-a temut de anchetă. Era convins că vom face legătura între monedele de aur și uciderea profesorului de muzică. Din nefericire, în situația actuală va fi mult mai greu de dovedit dacă a fost sau n-a fost vinovat de crimă. Conform mărturiei șoferului, azi dimineată pe la ora opt fără un sfert, Marinaș se găsea pe șoseaua București-Ploiești și făcea semn să oprească mașinilor ce ieșeau din București. IMS-ul aparține unei întreprinderi din Sibiu, iar șoferul, după ce terminase treburile din Capitală, se întorcea acasă. Dentistul i-a cerut să-l ducă pînă la Bușteni.

— De ce la Bușteni ?

— Cine știe ? ! Asta are mai puțină importanță. Probabil avea pe cineva acolo care putea să-l ascundă

o perioadă de timp, pînă se linișteau lucrurile. Sau, poate nici nu avea de gînd să rămînă la Bușteni. Mă rog... Șoferului i-a fost aproape cu neputință să înfiripe o discuție cu posacul călător. Acesta mormăia cîte un „da“ sau un „nu“, iar mai tîrziu și-a ridicat gulerul paltonului și a început să moțăie. Cam asta-i tot... La Ploiești, cînd a văzut milițianul, și-a imaginat, cred, că vrea să-l aresteze și, îngrozit, a acționat inconștient, fără să observe camionul acela... Nenorocitul !

Tăcu un timp, apoi fără să-și înceteze plimbarea în jurul biroului, murmură mai mult pentru sine :

— Cu privire la Liliana Petcovici, au intervenit date noi...

Se reazăză pe scaunul din spatele biroului, își sprijini bărbia în palme și văzînd încordarea cu care locotenentul îl urmărea începu să vorbească mai tare :

— Înainte de a mă reîntoarce aici, am apucat totuși să fac unele cercetări la pensiune. Pe acoperișul magaziei de sub baia lui Dumbravă am găsit un nasture de sticlă... Topoloveanu Camelia, împreună cu servitoarea, au confirmat că nasturele este de la bluza pe care o purta Liliana în după-amiaza crimei. Î-am luat un interogatoriu. A recunoscut că se afla la profesor în momentul cînd s-a comis crima.

— Formidabil ! exclamă Ilarion, foindu-se pe scaun, surescitat. Bănuiam eu că știe ceva. Prea era neverosimilă povestea cu beciul ! În cazul acesta, totul este în perfectă regulă. Înseamnă că-l cunoaște pe asasin.

— Nu-i chiar așa. Nu l-a văzut la față.

— Cum adică ? Se afla, sau nu se afla acolo ?

— Te vei lămuri îndată. Am să-ți citesc partea cea mai interesantă din declarația ei.

Scoase din mapă niște coli de hirtie acoperite cu un scris mărunț, ascuțit, le privi zîmbind, apoi începu să citească :

„După masa de prînz, Marius mi-a șoptit să vin în camera lui. Conform unei înțelegeri dinainte stabilite, de cîte ori mă duceam la el trebuia să procedez în așa fel încît să nu știe nimeni. Dacă ar fi aflat mătușa în ce relații sînt cu Marius ar fi ieșit un scandal îngrozitor. Am așteptat puțin pînă a adormit ea, apoi am aranjat cîteva perne de-a lungul patului, le-am acoperit cu plapuma și am lăsat aprinsă numai lampa de noapte. Înscenarea era bună. Dacă ar fi intrat cineva, ar fi putut crede că dorm. Anicuța era în bucătărie, iar avocatul abia urcase la etaj. M-am strecurat tiptil pe scară și am intrat repede la Marius. După ce am stat puțin de vorbă, el și-a adus aminte că trebuie să plece în oraș. Urma să se reîntoarcă pe la ora patru. Nu puteam să ies pentru a urca mai tirziu, deoarece după ora patru veneau de la serviciu Sanda și Marinaș. Există riscul ca cel puțin unul din ei să rămînă în hol și să mă vadă urcînd la etaj. Și-ar fi dat seama la cine merg. M-am întins pe pat și am răsfoit o revistă. Marius și-a ținut promisiunea. S-a întors chiar mai devreme, la patru fără un sfert. Cunoscoam ora exactă pentru că m-am uitat la ceasul lui cînd l-a scos de la mînă, ca de obicei, lăsîndu-l pe noptieră. Eu îmi lăsasem ceasul jos, în dormitor. După vreo oră, s-au auzit bătăi la ușă urmate de glasul avocatului. A spus : «Dragă profesore, aș vrea să discut ceva cu dumneata. Se poate?» Marius mi-a făcut semn să stau nemișcată, deși ar fi fost cu neputință să fim auziți de cel de pe culoar din pricina gălăgiei din stradă. Avocatul nu s-a dat bătut, a ciocănit din nou.

În cele din urmă, Marius i-a strigat că tocmai ațipise și i-a propus să amâne discuția pentru altă dată. S-a întors spre mine și a bombănit furios : «Te-a zărit careva când ai intrat la mine ? Asta ar fi în stare să facă un tărăboi infernal, dac-ar ști ceva». L-am asigurat că nu m-a văzut nimeni. Ceva mai târziu, când Marius se pregătea să iasă pe coridor, pentru a cerceta dacă pot pleca fără să fiu văzută, s-au auzit din nou niște bătăi la ușă. Am spus ceva mai târziu, fiindcă nu-mi pot da seama cât a trecut de când avocatul dorise să vorbească cu Marius. Poate cinci, poate zece minute. Probabil, din cauza emoției, n-am putut aprecia timpul scurs. Sint convinsă că el bănuia cine îl caută. Devenise dintr-o dată foarte nervos. M-a luat de braț și m-a rugat să trec alături, în baie. Eu mi-am imaginat că trebuie să fie tot avocatul. Îl știam cât este de pisălog. Am rămas în baie vreo zece minute, timp în care n-am auzit decît o ușoară pocnitură imediat după ce el m-a încuiat în baie. De vreo două ori mi-am lipit urechea de ușă dar n-am distins nici o voce. Se înscrase. Huruitul compresorului și gălăgia ciocanelor pneumatice nu se mai auzeau de loc. Mi-am adus aminte că la ora cinci încetează lucrul la reparatul străzii. M-am uitat pe fereastră și i-am văzut pe muncitori plecînd. Cred că liniștea care a urmat m-a făcut să-mi fie cam teamă. Am ciocănit ușor la ușă, apoi din ce în ce mai tare și l-am strigat de cîteva ori pe Marius. N-am primit absolut nici un răspuns. Se putea să fi fost chemat la telefon. Așa mi-am închipuit eu atunci. După cîteva momente de ezitare, m-am hotărit să sar de pe fereastră băii pe acoperișul magaziei din curte, apoi să intru în casă pe ușa din față. Pînă atunci, nu mai încercasem niciodată drumul acela. Bănuiam că Marius

va vedea fereastra deschisă și va ști pe unde am ieșit. În cădere, m-am lovit destul de rău la umăr și mi-am sfișiat bluza. Strada era pustie. De altfel, era întuneric și chiar dacă-ar fi trecut cineva, ar fi fost greu să mă vadă. Am ocolit casa, am sunat și spre norocul meu mi-a deschis Anicuța. Am pretextat pierderea cheii. Din fericire, în antru lumina este slabă și nu și-a dat seama în ce hal eram. Mi-a spus, totuși, să nu mai plec în oraș îmbrăcată atât de subțire. Am vrut s-o întreb dacă nu cumva l-a zărit pe Marius, dar m-am răzgândit în ultima clipă. Am intrat imediat la mine, am încuiat ușa pentru a nu fi deranjată și mi-am schimbat hainele. Am încercat să adorm puțin dar mi-a fost imposibil. La șase și un sfert am intrat în camera mătușii. Era în pat. După ce am stat puțin de vorbă, m-a rugat să-i aduc o cafea. În hol se afla numai avocatul. Mă gîndeam ce pretext aș putea inventa pentru a trece pe la Marius. M-am plins de dureri de cap, fiind sigură că în felul acesta avocatul mă va trimite la dentist să cer antinevralgice. Cu această ocazie aș fi putut intra și la Marius. Dar dentistul era la baie. În bucătărie, afară de Anicuța, se mai afla și Sanda, care tocmai se pregătea să plece în oraș. M-a întrebat dacă n-aș vrea să trec pe la Marius, să-i cer revista «Magazin». Bineînțeles, nu puteam să scap un prilej atât de neașteptat...”

— Aceasta este principala parte a declarației ei — încheie Alexe. Cece ce a urmat, cunoaștem în amănunțime din relațiile celorlalți martori. În plus, Liliana a povestit mătușii sale cum și-a petrecut după-amiaza. De teama rușinii, sau poate pentru a salva conveniențele, au înscenat comedia la care am asistat împreună în dormitorul fetei.

— Dar dacă este totuși vinovată ? Uneori, simplitatea cu care s-a comis o crimă ne îndepărtează de la adevăratul criminal. Ne imaginăm lucruri mult mai complicate și trecem cu ușurință pe lângă cele mai naturale, cele mai firești fapte. Abia acum constat cât de ușor putea ea să comită crima. De unde știm că nu și-a pregătit din timp o dublură a cheii de la baie ? De altfel, nici nu era neapărat necesară o dublură. Broasca se poate încuia și descuia cu un șperaclu rudimentar. Să admitem pentru moment că faptele s-au petrecut în modul următor : îl împușcă pe Dumbravă, apoi sparge ceasul și potrivește arătătoarele la ora cinci fără douăzeci. Se găsea în cameră și deci cunoștea ora când avocatul bătuse la ușă. Ascunde ceasul într-un loc unde exista totuși posibilitatea să fie găsit de anchetatori. În felul acesta este sigură că bănuiele noastre se vor îndrepta către Atanasiu Lucian. Pune cheia de la ușa băii în buzunarul halatului, încuie ușa cu șperaclul și dispare pe drumul descris de ea, întorcându-se în camera ei.

— Atunci de ce să nu-și fi luat și cheia de la ușa principală ? Și pentru a crea un alibi perfect, de ce nu s-a plimbat prin oraș în niște locuri unde putea fi văzută de mai mulți martori ?

— Dar dacă asasinatul n-a fost premeditat ? După ce-l ucide pe profesor revine în camera ei, acționând în mod inconștient...

— Și servieta cu monedele de aur ? Ai uitat de existența ei ?

— N-am uitat. După crimă, cineva intră din întâmplare la Dumbravă. Ușa rămăsese descuiată. Îl găsește mort și imediat în mintea sa se naște ideea de a se folosi de acest prilej. Trebuie să fi fost o persoană

dotată cu un extraordinar singe rece și, firește, la curent cu ascunzătoarea monedelor de aur. Oprește o mare parte din ele pentru sine, iar cealaltă parte, împreună cu arma găsită la locul crimei, le pune în servieta Lilianei. Pînă în prezent, nu am descoperit proveniența aurului și, ca atare, nu știm cîte monede a deținut cu adevărat profesorul.

— Și cine ar fi persoana care a procedat astfel?

— Nu știu... Oricare... Unul din ei minte ! De asta sînt convins.

— S-ar putea să existe un simbure de adevăr în ceea ce susții. În orice caz, nu o putem elibera pe Liliana Petcovici. După părerea mea, pînă la arestarea adevăratului ucigaș viața ei este în pericol dacă ar locui la pensiune. Totuși, amestecul ei în acest caz este pe cît de evident, pe atît de neclar... Mîine dimineață vom cerceta din nou camera victimei, precum și pe cea a Lilianei.

— Ei, drăcia dracului ! exclamă locotenentul incuind după ce păși peste pragul camerei nr. 4.

Se aplecă și luă de lingă tocul ușii cutia de baie pe care o lovise cu piciorul, răsturnînd-o. Își examinează manșeta pantalonilor, fluieră a pagubă, apoi se îndreptă cu cutia spre baie și zise :

— N-are rost s-o mai lăsăm aici. Mi-am pătat bună-tate de pantaloni.

— Mde ! mormăi Alexe. Altă dată să fii mai atent. Alaltăieri ai rîs de Andreescu. Ce să-ți fac...

Cercetară încă o dată, în amănunțime, toată odaia. După vreo două ore trebuiră să se dea bătuți. Nu

descoperiră vreun indiciu care ar fi putut să-i îndrumeze pe o nouă cale.

— Un lucru mi se pare totuși curios — spuse Ilarion, după ce puse deoparte albumul pe care îl răsfoise cu mare atenție. În album apare foarte des fotografia fratelui său. Nu vi se pare anormal că pînă acum n-a venit să se intereseze de soarta fratelui său?

-- Camelia Topoloveanu susține că i-a anunțat moartea chirieșului ei. Coboară și întrecăbă încă o dată dacă e sigură că i-a trimis telegrama. Poate a intenționat s-o expedieze și în cele din urmă a uitat. Și treci și pe la bucătărie. Spune-i Anicuței să vină aici.

Servitoarea sosi imediat, de data aceasta mai puțin emoționată. De altfel, la pensiune lucrurile reîntraseră oarecum pe făgașul lor normal. Se pomenea tot mai rar de numele celui care sfîrșise într-un chip atît de tragic. Fiecare locatar își vedea liniștit de treburile sale, la fel ca în zilele ce precedaseră asasinatul. Camelia Topoloveanu îi întîmpinase mai puțin rece, dar tot atît de ceremonioasă și se interesase, parcă din politețe, de soarta nepoatei sale, iar avocatul își exprimase din nou îndoiala cu privire la vinovăția arestatei.

— Am o rugămintă — spuse Alexe, adresîndu-se Anicuței, care rămăsese în prag, rezemată de ușă.

Îi zîmbi încurajator și făcu un gest larg cu mîna, indicînd mobila din încăpere.

— Aș vrea să aranjezi camera, exact ca în timpul cînd trăia profesorul.

Rugămintea maiorului fu îndeplinită în mai puțin de zece minute. Bătrîna aranjă cele cîteva bibelouri de pe scrin, împinse cufărul sub pat și deretică pe ici-colo. Cînd termină, aruncă o ultimă privire critică

asupra odăii, părînd nemulțumită de ceva. După o scurtă ezitare, luă vioara de pe dulap, o scoase din cutie și lăsă numai instrumentul pe locul inițial iar cutia o virî printre hainele ce atîrnau în cuierul din dulap.

— Acum crezi că e bine ? întrebă maiorul care pînă atunci asistase în tăcere la munca femeii.

--- Foarte bine ! Toate sînt la locul lor, ca pe vremea cînd trăia domnul profesor.

După plecarea servitoarei deschise dulapul, se lungi pe pat, își aprinse un trabuc și se uită îndelung, intrigat, cînd la vioara căreia îi lipsea o coardă, cînd la cutia neagră, uzată, care abia se zărea printre hainele din dulapul larg deschis.

Încet-încet, fața începu să i se lumineze. Sări de pe pat, stinse țigara consumată numai pe jumătate și pocni din degete, exclamînd :

— Cred că așa trebuie să fiē !

Cînd se întoarse Ilarion, îl găsi stînd pe un scaun în fața ferestrei. Se întoarse încet spre locotenent, își potrivi dunga impecabilă a pantalonilor și vorbi :

— Camera este aranjată exact ca înainte de crimă. Acum știu unde își păstra Dumbravă monedele de aur : în cutia din dulap. Altă explicație logică nu poate exista pentru faptul că își lăsase vioara, chiar fără o coardă, deasupra dulapului, într-un loc neferit de praf. În cutie păstra ceva mult mai valoros. Aurul ! Încă de la început, adică din secunda cînd în mintea asasinului s-a înfiripat planul crimei, s-a străduit să găsească monedele. Încă nu știu cum a dat de urma lor. Probabil un gest necugetat, involuntar, al profesorului, i-a dat de știre încotro să-și îndrepte căutările, să intuiască aproximativ în ce loc se găsesc ele. Sînt convins

că simplitatea acestei ascunzători l-a uluit tot atît de mult ca şi pe mine. În sfîrşit... După crimă, asasinul ia monedele, reintroduce vioara în cutie şi o pune pe dulap. Ce spune Camelia ?

— Telegrama a fost expediată. A dus-o chiar Anicuţa la oficiul poştal din cartier. Între timp am mai aflat un amănunt interesant... Am cerut cheia camerei nr. 2, adică a magaziei de la capătul coridorului. E vorba de o cămăruţă unde sînt doar cîteva lăzi, nişte covoare roase de molii şi o vitrină. După praful care acoperă toate aceste vechituri, am constatat că de mult timp n-a intrat nimeni acolo.

— Atunci ? Ce ţi s-a părut interesant ?

— Tocmai cînd mă întrebam la ce a folosit vitrina aceea delicată ale cărei rafturi sînt îmbrăcate în catifea, a bătut la uşă avocatul. Mă văzuse intrînd acolo. Ştiţi cum este ! Pînă nu-şi viră nasul prin toate ungherele, nu se lasă. Pisălog al naibii ! De data aceasta pălăvrăgeala lui mi-a atras atenţia. Iată ce am aflat : pe vremea cînd trăia proprietarul, vitrina sta jos în hol şi în ea era expusă o colecţie de monede. Fostul soţ al Cameliei era un pasionat numismat.

— Şi ce s-a întîmplat cu colecţia ? Există ?

— A fost vîndută de Camelia, încetul cu încetul. Ultimele piese le-a plasat anul trecut. S-ar putea, totuşi, să existe o legătură între monedele lui Dumbravă, şi colecţia moştenită de la Topoloveanu Marcel.

— N-ar fi de loc exclus ! Vom analiza şi această ipoteză. Deocamdată, aici nu mai avem nimic de făcut. Să nu pierdem timpul. Chiar astăzi te vei deplasa în satul unde locuieşte fratele victimei şi vei cerceta ce s-a întîmplat cu telegrama prin care i se anunţa

moartea lui Marius și din ce pricină n-a venit nimeni la București.

Locotenentul Ilarion se întoarce din provincie a doua zi pe la prînz. Din aerul degajat cu care pași în birou, din felul cum își trecea mîna prin părul rebel, se putea deduce că obținuse informații prețioase.

— S-auzim ! îl îndemnă maiorul. Peste o oră sînt convocat la colonelul Florescu. E cam nemulțumit de rezultatul cercetărilor noastre. Are și dreptate ! Ancheta înaintează cu pași de melc...

— Pe Dumbravă Ion, nu l-am găsit imediat. Plecase la Buzău să cumpere niște cherestea. La început, am stat de vorbă numai cu nevastă-sa. I-am anunțat moartea cumnatului. Ar fi trebuit să fiți acolo pentru a vedea cît de surprinsă a rămas. Și revoltată, bineînțeles. Va să zică, murise de simbătă, iar ei încă nu știau nimic. Nu m-am mișcat din casă pînă nu i s-a întors bărbatul. Mai înainte, mă informasem la factorul poștal dacă nu cumva Dumbravă Ion primise de cîteva zile vreo telegramă din București. Primise. I-o înmînase personal. Astfel, mi-a fost mult mai ușor să dezleg taina neprezentării lui la pensiune. Da, citise telegrama, dar n-a venit fiindcă s-a temut să nu fie chemat la miliție pentru a depune mărturie. Astă-vară a început să-și construiască o nouă casă. În timp ce săpa groapa pentru fundație, împreună cu un vecin care îl ajuta, au dezgropat o oală cu cinci sute de galbeni. Din păcate pentru el, a trebuit să împartă comoara pe din două cu vecinul de care vă spuneam. Acesta îl amenințase că va da totul în vileag

dacă nu primește jumătate. Știau, firește, că n-au voie să rețină aurul, că trebuie predat autorităților. Acum două luni, i-a dezvăluit fratelui său secretul comorii. După o lungă tocmeală, profesorul l-a convins să-i încredințeze monedele. Unul din argumentele cele mai hotărâtoare a fost acela că în București există mai multe șanse de a preschimba aurul în bani. I-a spus : „Cunosc eu pe cineva. Ar putea să ne ajute dacă cedăm zece la sută“.

— Se gîdea, probabil, la dentistul Marinaș.

— Așa bănuiesc și eu.

— Unde se afla Dumbravă Ion, simbătă după-amiază ?

— Am verificat și această ipoteză. A participat la o ședință ce s-a ținut la sediul C.A.P., între orele patru și șase.

Scoase din buzunar un carnetel și după ce aruncă o privire fugară pe ultima pagină, reluă :

— Așadar, în urmă cu două luni, profesorul s-a întors acasă, avînd asupra lui 200 de monede de aur.

— De ce două sute ? 500 împărțit la 2 fac 250.

— Fratele lui a oprit, pentru orice eventualitate, 50 de bucăți. Au și fost confiscate, în prezența mea, de șeful de post. De asemenea, cei 250 de galbeni ai vecinului. Acesta, într-un fel, s-a dovedit a fi mai prudent. Încă nu se atinsese de ei. În așteptarea unor „timpuri mai bune“, îi îngropase în grajd.

— Pînă aici, totul ar fi în regulă. Dacă efectuăm un mic calcul, constatăm că ies la socoteală toate monedele de aur aduse de profesor la București. În acest calcul am inclus, desigur, și banii de pe libretul C.E.C. al victimei, precum și aurul și banii găsiți asupra dentistului. Se impune, deci, în mod cît se poate de firesc,

următoarea concluzie : Dumbravă Marius n-a fost ucis pentru a fi jefuit. Și în cazul acesta trebuie să descoperim adevăratul mobil. Când am pus să fie supravegheați locatarii pensiunii, m-am gândit că probabil vreunul dintre ei va încerca să schimbe monedele capturate de la profesorul de muzică.

— Cum s-au comportat pînă în prezent ?

— Cît se poate de normal. Nici o mișcare suspectă ! Irimoiu Ana și-a văzut de îndatoririle sale, ca de obicei. Dactilografa a mers la serviciu, iar după-amiaza a intrat prin cîteva magazine pentru a face cumpărături. Camelia s-a comportat firesc... Din păcate, cel care îl urmărea pe avocata făcut o gafă și s-a deconspirat. Deși înclin să cred mai degrabă că avocatul, fiind vulpe bătrînă, nu s-a lăsat păcălit... Aseară, Atanasiu Lucian a ieșit la o scurtă plimbare, apoi s-a dus să bea o bere la restaurantul din colțul străzii. Înainte de a intra în local, s-a întors brusc și s-a oprit lîngă cel care îl urmărea. I-a spus : „Tovarășe agent, vă atrag atenția în mod respectuos că restaurantul acesta are două ieșiri“.

— Asta-i bună ! exclamă Ilarion și izbucni în hohote de rîs.

— Îți dai seama în ce postură caraghioasă a fost pus omul nostru. Totuși, n-a renunțat la urmărire. După ce și-a băut berea și după ce a fumat o pipă, avocatul s-a întors liniștit acasă, nu înainte de a-i face însă un semn amical celui care îl supraveghea ca și cînd l-ar fi cunoscut de cînd lumea. Îmi închipui că bătrînul i-a avertizat și pe ceilalți locatari ai pensiunii. Mă întreb dacă mai are vreun rost supraveghearea lor... Sîntem în impas... Sîmbătă seara, am crezut la un moment dat că dau de capătul itelor.

Sorbi cîteva înghițituri din ceașca de cafea de pe birou și continuă :

— Sînt curios să aud părerea tovarășului colonel. În sfîrșit... Poate n-ar strica să dai o fugă pînă la pensiune și să te interesezi ce conținea colecția numismată a lui Topoloveanu Marcel. Procedează cu foarte multă discreție.

— Asta ce mai este ? întrebă mirat maiorul arătînd spre pachetul învelit în jurnale pe care Ilarion îl ținea la subsuoară.

Alexe revenise în birou, prost dispus și cam obosit după lunga ședință la care luase parte la colonelul Florescu. Locotenentul îl așteptase cu nerăbdare în anticameră. Ținea pachetul acela ciudat în brațe și nu voia să se despartă de el, cu toate că secretara insistă să-l depună pe marginea biroului ei.

Cînd îl zări pe maior, își dădu seama de starea de iritare în care se află și încercă să schițeze un zîmbet.

Cu infinite precauțiuni, desigur exagerate, lăsă pachetul pe birou și începu să-l desfacă încet. Hîrțile foșneau enervant dar lui prea puțin îi păsa de acest lucru. Alexe ședea în picioare, cu trabucul la gură și urmărea încruntat gesturile tacticoase ale lui Ilarion. Acesta îndepărtă ultima foaie de ziar și dădu la iveală o geantă din piele maron, cu incrustații fine, de mărimea unei serviete. Avea fermoar și un mîner curbat al cărui înveliș imita pielea de șarpe.

— Asta este ! spuse el cu voce scăzută.

Se lăsă pe scaun și trase cu coada ochiului către șeful său.

— Am impresia că am mai văzut-o undeva — zise acesta și în glasul lui se citea o ușoară încordare.

— Este geanta dactilografei Sanda Olteanu.

— Și ce-i cu ea ?

— Am senzația că ceva nu prea este în regulă... A fost găsită întâmplător de Ana Irimoiu, în pivnița pensiunii. Este geanta pe care profesorul de muzică i-a dăruit-o Sandei Olteanu în ziua când, după spusele lui, luase primul salariu. Vă aduceți aminte de cuvintele ei : „E singura amintire care mi-a rămas de la el“. Ei bine, mie mi se pare cel puțin curios că a fost ascunsă în beci.

— Ascunsă ? Ești sigur ?

— Așa se pare. Am stat de vorbă cu servitoarea. Mi-a oferit o dulceață și mi-a povestit următoarele : de dimineață, pe la ora opt, a coborât în pivniță să ia niște mere și niște zarzavaturi. Rafturile se aflau în partea din fund, într-un loc mai ferit de umezeală. Era foarte grăbită și poate din această cauză, când a pus sacoșa care o luase cu ea pe un raft, câteva mere s-au rostogolit și s-au împrăștiat pe pământ, în toate direcțiile. A trebuit să se întoarcă în bucătărie și să ia o lanternă pentru a le căuta cu ajutorul ei. Un măr se găsea tocmai sub ultima etajeră, lângă un cufăr vechi lăsat acolo de Marinaș în ziua când s-a mutat la pensiune. A întins mîna să scoată mărul și a pipăit spațiul dintre marginea cufărului și zid. A auzit foșnetul unor hîrtii. A tras de ele și a scos la lumină un pachet. Din curiozitate, l-a desfăcut și s-a mirat când a dat peste geanta nouă a dactilografei. S-a gîndit s-o păstreze pentru ea.

— Hm ! Nu se afla nimic în geantă ?

— Unde ? întrebă locotenentul intrigat, nereușind să priceapă cauza surescitării lui Alexe.

— Cum unde ? La pensiune. La ora opt fără un sfert te aștept acolo. O aduci și pe Liliana Petcovici. Trebuie să fie prezentă toată lumea. Și încă ceva : încarcă-ți pistolul cu gloanțe oarbe.

Își luă scurta de piele din cuier, o îmbracă din mers și ieși în fugă, urmărit de privirea înmărmurită a lui Ilarion care nici cel puțin nu apucase să se scoale de pe scaun.

Cînd, la ora amintită de maior, Ilarion intră la pensiunea de pe strada Algelor, îi fu de ajuns o singură privire pentru a constata atmosfera agreabilă ce domnea în hol.

Alexe trona în capul mesei, discutînd amical cu avocatul. Acesta ședea alături de el și trăgea alene din pipă. Anicuța se pregătea să le toarne în pahare niște vin negru. Sanda Olteanu ședea picior peste picior, la celălalt capăt al mesei, și croșeta.

Zîmbea ușor, vădit amuzată de replicile maiorului, care părea într-o vervă de zile mari. Camelia Topoloveanu sta în picioare, rezemată de sobă, cu capul aplecat într-o parte și urmărea cu atenție mișcările servitoarei.

Apariția Lilianei produse o schimbare evidentă în buna dispoziție generală. Alexe urmări calm reacția celor din jurul său.

Avocatul sări de pe scaun, se repezi s-o îmbrățișeze — poate cu prea multă căldură — o mîngîie pe părul negru ca pana corbului și strigă :

— Sărmana de tine ! În sfârșit, te-ai întors ! Am bănuț din primul moment nevinovăția ta.

Camelia încruntă sprâncenele, îi aruncă o privire severă și spuse :

— Te voi trimite acasă. Și înainte de asta, vom avea o discuție între patru ochi.

Dactilografa o măsură cu dispreț și corpul i se înțepeni, cuprins parcă de o stare cataleptică. Anicuța lăsă sticla pe masă și începu să plîngă, emoționată, fără îndoială, de întoarcerea Lilianeii.

Maiorul se ridică și-i făcu semn fetei să ia loc, spunînd :

— Dacă de la bun început ai fi mărturisit adevărul, mi-aș fi dat seama de nevinovăția dumitale.

— Omnis homo mendax ! interveni avocatul, nevrînd să scape prilejul de a-și etala obișnuitul reperțoriu de maxime latine.

— Da — admise maiorul sprijinindu-se de pervazul ferestrei din spate. Orice om minte ! Dar, în cazul asasinării lui Dumbravă a mințit tot timpul numai o singură persoană.

— Marinaș ! scăpă Atanasiu. E clar ! Dacă a fugit, înseamnă că-i vinovat.

— Nu — suspină Alexe. Nu el ! Nu dentistul l-a asasinat pe profesor. Altcineva ! O persoană mult mai vicleană... Și-a pregătit crima zile întregi, cu minuțiozitate, și a executat-o sub ochii celorlalți, dînd dovadă de o iscusință diabolică. Cineva, care la un moment dat a început să-l urască pe profesor...

— Nu înțeleg ce rost are toată această vorbărie — interveni Camelia, apropiindu-se de masă. Dacă îl cunoașteți pe asasin, de ce nu-l arestați imediat ?

— Păstrați-vă calmul ! zise Alexe, examinînd-o cu răceală.

Își aprinse un trabuc, apoi începu să se plimbe în jurul mesei, urmărit de privirile fascinate ale celorlalți.

— Asasinul a comis o mică eroare încă din clipa cînd a regizat crima în așa fel încît, mai tîrziu, anchetatorii să-și îndrepte cercetările spre Liliana. Din nefericire, n-am sesizat în prima zi această eroare. În primele ore am fost aproape convins că mobilul crimei este furtul, poate și din pricină că am găsit în hainele mortului un libret de economii avînd înscris pe el un sold de 18.600 lei. La prima vedere, era evident că victima n-avea o situație materială strălucită. Dar această constatare era infirmată de descoperirea carnetului CEC... Vinovatul îl cunoștea foarte bine pe Dumbravă, era la curent cu toate secretele lui. Cu o zi înainte de crimă i-a șterpelit arma pentru a se folosi de ea. Ziua și ora crimei au fost bine alese. Învățase la perfecție cele mai mărunte obiceiuri ale casei. Așadar, și-a luat toate măsurile pentru a nu fi deranjat. Cu alte cuvinte, a controlat poziția celorlalți locatari... Și-a pus mănuși pentru a nu lăsa amprente pe pistol și a bătut la ușa camerei lui Dumbravă, fiind sigur că i se va deschide.

Făcu o scurtă pauză pentru a stinge trabucul, privi în jurul său cu severitate și-i spuse locotenentului :

— Dă-mi pistolul !

Ilarion își scoase arma din tocul de piele și i-o întinse fără să zică nimic, copleșit de tensiunea nervoasă ce plutea în încăperea înaltă.

— Așadar — reluă maiorul cu voce din ce în ce mai dură — a intrat în camera profesorului și l-a împușcat imediat, țintind în inimă.

Îndreptă arma spre scară, mimînd tragerea într-un adversar imaginar, apoi lăsă brațul să-i alunece de-a lungul corpului, parcă obosit de această demonstrație.

— Știa că detunătura nu va fi auzită din cauza compresorului și a ciocanelor pneumatice folosite din plin la reparația străzii. Un amănunt interesant... Nu aflase că Liliana așteaptă în baie. Acest amănunt a căpătat importanță abia după crimă... Deschide la iuțeală dulapul, ia monedele de aur din cutia viorii iar cutia o lasă deasupra dulapului, avînd grijă să așeze instrumentul în ea, conform planului. De ce ? Nu voia să atragă atenția anchetatorilor către o cutie suspect de goală, ținută fără rost printre hainele din dulap. Aurul îl va strecura în servieta Lilianeii, pentru a fi găsit o dată cu arma crimei. Batista în care a învelit pistolul, o furase cu cîteva zile mai înainte. Și acum, urmează cea de-a doua greșală, de astă dată fundamentală, care era cît pe-acî să-l ducă la pierzanie chiar după sosirea anchetatorilor. Vrea să încurce ițele și mai mult, să-și complice planul, oricum destul de laborios. Ia ceasul de pe noptieră, îl sparge și po-trivește arătătoarele la ora cinci fără douăzeci... Toată acțiunea sa nu durează mai mult de două-trei minute. Totul, sau aproape totul, fusese prevăzut ! Urmează să execute cea de-a doua parte a planului, poate mai periculoasă decît prima. Reușita depinde de îndemînarea cu care va lucra. Înainte de a ieși din camera victimei, se întîmplă însă un fapt neînsemnat, aproape ridicol în aparență, dar care astăzi s-a dovedit a fi de o importanță capitală pentru mine...

Înălță din umeri și depuse pistolul pe masă, oftînd. Se întoarse încet, cu mîinile în buzunare și se rezemă cu fruntea de geamul rece ca gheața.

Pe neașteptate, în spatele său izbucni urletul unei voci isterice :

— Ajunge ! Eu l-am omorât !

Urmă un țipăt de groază și aproape în același timp, sub candelabrul sclipitor, răsună detunătura unei arme.

Alexe închise ochii câteva clipe. O ușoară tresărire a umerilor săi largi îi trăda starea de încordare. Se întoarse, zîmbi obosit și i se adresă dactilografei, pe care locotenentul o imobilizase rapid :

— Eram atît de sigur că te vei trăda, încît mi-am permis să înscenez această comedioară fără nici un risc... Dinadins am lăsat pistolul pe masă. Nu ai rezistat tentației, și ai tras în Liliana...

Ea se zbătu cu furie, încercînd zadarnic să scape și mai apucă să strige, înainte de a fi scoasă din încăpere :

— Da ! Eu l-am ucis ! Am vrut să mă răzbun pe el...

Cîteva ore mai tîrziu, maiorul îi explica lui Ilarion :

— Ar fi trebuit poate să-mi închipui din prima zi cine avea interesul să-l ucidă. Gelozia este o pasiune care i-a dus pe mulți la pierzanie... A vrut să se debaraseze deodată de doi dușmani ! Pe profesor l-a ucis pentru că refuzase să se mai însoare cu ea, apoi a făcut tot posibilul s-o învinuiască de crimă pe rivala sa. Un plan diabolic ! Și totuși, soluția problemei ar fi trebuit să fie simplă. Numai ea și Ana Irimoiu cunoșteau intenția avocatului de a-l vizita pe profesor la ora cinci fără douăzeci. Pe servitoare am eliminat-o de la bun început... Dacă nu s-ar fi ivit acel fapt neprevăzut, arestarea dactilografei ar fi întîrziat multă vreme. După ce a comis crima, a ascuns aurul și pistolul în geanta sa. Planul i-a fost dat peste cap de un amănunt neînsemnat. Cînd a intrat la Dumbravă, a

depus geanta pe parchet, lângă prag, și marginea ei s-a frecat ușor de cutia cu baiț. În clipa aceea n-a observat acest amănunt semnificativ pentru ea. După plecarea noastră de la pensiune, a făcut tot posibilul să se debaraseze de ea. Faptul că eu m-am interesat de geantă, deși atunci nu știam ce importantă ar fi examinarea ei, i s-a părut probabil suspect, a fost un fel de semnal de alarmă și s-a gândit că ar fi mai bine s-o facă să dispară, ascunzînd-o în pivniță și mai tîrziu, după terminarea cercetărilor, să o reia. Înainte de a fi găsit cadavrul, ea sta în bucătărie, cu geanta pe genunchi. Cînd peste cîteva minute a răsunat țipătul Lilianei, care dăduse peste cadavrul profesorului, toți s-au repezit într-acolo. Dactilografa a sosit ultima. De ce? A întîrziat pentru că trebuia să depună în servieta Lilianei monedele și pistolul. Servieta a „ascuns-o” în spatele dulăpiorului tocmai pentru a fi găsită mai repede, iar propria-i geantă a agățat-o, cît mai firesc, în cuierul din antreu. Cînd am intrat eu, am zărit-o acolo și dacă, să zicem, dintr-o curiozitate absurdă, aș fi deschis-o, poate aș mai fi simțit mirosul prafului de pușcă. Arma șezuse înăuntru timp de o oră și jumătate... Un singur fapt mă necăjește...

— Ce anume?

— Ar fi trebuit să analizez mai amănunțit declarația servitoarei. Dactilografa ținea geanta pe genunchi înainte de a se da alarma, iar mai tîrziu, cînd a intrat în camera victimei, nu o mai avea. În mod normal, ar fi trebuit să intre în cameră tot cu geanta în mînă. Ancheta s-a complicat enorm și din pricina necunoașterii adevăratului mobil.

— Acum îmi aduc aminte cuvintele servitoarei — zise locotenentul. „Și-a acoperit ochii cu palmele cînd

l-a văzut mort pe domnul Marius..." Concluzia : Sanda Olteanu nu mai avea geanta în mână... Ar fi trebuit să sesizăm acest amănunt...

Maiorul închise servieta și se îndreptă spre ușă mormăind :

— Acta est fabula.

— Am impresia vagă că v-ați molipsit de la avocat.

Alexe îi făcu semn cu degetul și clătină din cap cu dojană.

CAZUL ADORIAN

Improvizată din scînduri noduroase, sprijinite la capete pe două capre de tăiat lemn, masa de disecție era așezată la marginea șopronului din spatele casei acarului. Razele soarelui, de iulie aruncau o lumină crudă, puternică, asupra corpului întins pe ea. Liniștea amiezii era tulburată din cînd în cînd numai de cîrîitul unor găini care scurmuau cu hărnicie iarba săracă, crescută lingă terasamentul căii ferate.

Doctorul Andreescu își îndreptă spinarea și o cută adîncă i se săpă între sprîncene, în timp ce arunca o ultimă privire cadavrului din fața sa. Trase încetișor de marginea cearșafului, acoperind mortul, și în clipa următoare nu se mai zăriră decît tălpile vinete, carbonizate, în jurul căroră bîzîia lacomă o muscă verde, imensă. O alungă cu o mișcare leneșă a mîinii drepte, își dresă glasul și începu să-și scoată mînușile de cauciuc, pătate de sînge, fluierînd în surdina. Le aruncă în găleata ruginită de sub masă, se șterse pe frunte cu mîneca halatului, apoi tuși din nou, dregîndu-și glasul, de data aceasta cu mai multă forță, atrăgînd atenția maiorului Alexe, care se afla la celălalt capăt al curții, lungit pe șezlong, cu ochii închiși, fața prelungă îndreptată spre soare și mîinile încrucișate sub cap. Părea că doarme. În colțul gurii îi atîrna nelipsitul trabuc din care se înălța fără să tremure

un fir de fum albăstrui. Se ridică în picioare și porni cu pași lenți către doctor. Ajuns lângă el, zîmbi fugitiv, scoase trabucul dintre dinți, scutură fumul cu o mișcare nervoasă și întrebă scurt :

— Ei ?

Doctorul nu răspunse imediat. Înălță din umeri, făcîndu-se că nu observă nerăbdarea maiorului. Arată cu bărbia spre scaunul de bucătărie de alături, pe care se găsea trusa desfăcută și lângă ea un pachet de țigări „Mărășești“, neînoeput. Zise :

— Aprinde-mi, te rog, o țigară. Și toarnă-mi puțină apă să mă spăl mai repede pe mîini...

Alexe strîmbă din nas, depărtîndu-se încruntat de masa pe care zăcea cadavrul.

— Pute al naibii ! Să mergem mai încolo.

— Da, n-aș susține că miroase ca un cîmp de flori în luna mai — admise Andreescu. Pute îngrozitor. Nici nu-i de mirare, pe arșița asta ! Și dacă ținem seama cîte ore au trecut...

Ultimele cuvinte nu se mai auziră, fiind acoperite de zgomotul făcut de lanțul puțului american. Alexe deșertă apa într-o oală de pămînt și-l chemă pe medic dincolo de gardul ce împrejmuia curtea casei. Andreescu își săpuni îndelung, meticulos, fiecare deget, iar după ce termină, scuipă restul țigării peste umăr și mormăi :

— Poate fi luat de aici. Să nu mai încurce locul de pomană. Voi elibera cît mai curînd autorizația de înhumare.

Maiorul îl strigă pe plutonierul Istrate, șeful de post, un bărbat înalt, uscățiv, puțin adus de spate, care ședea de vorbă cu nevasta acarului, la umbră

unui nuc bătrîn. Discută cu el cîteva minute, apoi porni agale, în urma doctorului, pe cărarea ce şerpuia spre sat.

Se opriră în faţa bufetului şi după o scurtă ezitare, intrară într-o sală lungă, din al cărei tavan atîneau panglici de hîrtie colorată. Localul era pustiu şi supraîncălzit. Aleseră o masă aproape de uşă, apoi comandară două sticle de bere şi cîte o friptură. O jumătate de oră mai tîrziu, după ce fură îndepărtate resturile frugalului prînz, maiorul aprinse, cu gesturi îndemînatice, o nouă ţigară de foi şi privi întrebător către doctor. Acesta scoase batista din buzunar şi-şi frecă energic bărbia dublă, acoperită de transpiraţie.

Se înţelegeau de minune. De altminteri, nu era prima dată cînd medicul legist Andreescu trebuia să-şi formuleze opiniile în faţa anchetatorului Alexe. Maiorul schiţă un zîmbet nostalgic, amintindu-şi prima sa anchetă, cînd, proaspăt absolvent al Facultăţii de ştiinţe juridice, plecase cu Andreescu într-o regiune din nordul ţării, unde fusese ucis un copil. Era incredinţat şi astăzi că numai datorită concluziilor precise formulate de Andreescu în raportul medico-legal, putuse să dea de urma unui criminal deosebit de vicelan. Şi, mai ales, nu putea să uite că tot în zilele primului său „caz“, reputatul legist se purtase cu el de la egal la egal, făcîndu-se că nu observă impetuozitatea tînărului locotenent, impetuozitate ce fusese gata-gata să se transformase într-o dăunătoare pripeală. Exceptînd doar pronunţarea calviţiei, în decursul anilor înfăţişarea legistului nu se schimbase aproape de loc. Rămăsese acelaşi tip bonom, de un ealm formidabil, cu obrazul apoplectic întotdeauna proaspăt ras şi cu pantalonii veşnic pătaţi de scrum de ţigară.

— Ei bine — începu doctorul — pot să afirm cu certitudine că moartea s-a produs în urma unui traumatism craniocerebral, deci înaintea carbonizării corpului victimei.

— Înseamnă că trebuie să excludem de la bun început posibilitatea unei sinucideri.

— Sinucidere ? Ideea mi se pare cel puțin bizară ! Cine se sinucide în felul acesta ? Ipoteza accidentului ar fi, poate, mai plauzibilă...

— Accident... sau crimă. Ucigașul ar fi putut să procedeze în felul următor : lovește victima în cap cu un corp greu, contondent, o așază în mașină, îi stropește hainele cu benzină, apoi pornește motorul și îndreaptă volanul în așa fel, încât Wartburgul să se izbească de parapetul de pe marginea drumului, să-l dărîme și pe urmă să se prăbușească în prăpastie și să ia foc... Ce părere ai ?

— Nu știu dacă s-a procedat chiar în modul acesta — răspunse Andreescu evaziv. Asta rămîne să descoperi dumneata.

Făcu o pauză pentru a-și șterge din nou sudoarea de pe frunte și de pe bărbie. Continuă malițios :

— Sînt sigur că vei descoperi... În ceea ce mă privește, susțin că leziunile craniului au existat înainte ca victima să fie cuprinsă de flăcări. În momentul cînd a izbucnit incendiul mașinii, omul trecuse deja în lumea celor care nu cuvîntă.

— Mda... Din păcate, mașina a fost serios avariata. Examenul tehnic al autoturismului nu ne va indica mare lucru. N-avem de unde să știm cum funcționa sistemul de frinare sau de semnalizare. Eventualitatea ciocnirii cu un alt vehicul e consider destul de precară. Drumul este foarte puțin frecventat...

Trece din cînd în cînd cîte o căruță și zilnic cele două camioane și ambulanța sanatoriului din pădure. De altfel, s-a verificat. Duminică seara, toate mașinile sanatoriului se aflau în garaj. Hm ! S-ar părea totuși că e vorba de un accident banal, datorită neatenției conducătorului auto. Deși, mă intrigă ceva...

— Ce anume ?

— Felul în care a luat foc corpul victimei.

— Ai dreptate — consimți Andreescu. Lucrul acesta l-am remarcat din primul moment. Afară de cap, întregul corp a suferit arsuri maxime, de gradul trei.

— Tocmai ! Această ciudățenie m-a frapat. Deși... în ceea ce ne privește, ar trebui să ne bucure că datorită acestei, să-i zicem deocamdată întîmplări, cadavrul a fost identificat cu oarecare ușurință. Desigur, trăsăturile feței au fost ușor deformate, fiind atinse de flăcări în mod parțial.

— Presupui că există o înscenare în scopul de a se „recunoaște“ mortul, fără însă a se putea efectua un examen dactiloscopic ?

— Nu știu... Deocamdată nu vreau să presupun nimic. Informațiile de care dispunem pînă în prezent sînt prea sărace și orice ipoteză pripită ar putea să ne conducă în mod periculos pe un drum greșit.

— Mai este o chestiune care ar putea să prezinte interes...

Medicul își acoperi paharul cu palma lui albă și moale, închise ochii timp de o clipă, apoi reluă :

— Analiza lichidului cefalorahidian a demonstrat că omul nostru întrebuița în ultima vreme tranchilizante. Cred, totuși, că nu abuza niciodată.

— E bine de reținut, deși... nu mi se pare a fi o informație revelatoare. Mulți oameni suferă de insom-

nii și apelează la ajutorul somniferelor. Chiar și eu uneori...

— Apropo — se interesă doctorul — ce ocupație avea ?

— În tinerețe a absolvit o școală de radiofonie, dar nu prea a lucrat în domeniul acesta. A schimbat multe meserii, era un soi de pasăre călătoare. În urmă cu patru ani a venit din Constanța și s-a stabilit în orașelul apropiat. Opt kilometri distanță. Era responsabilul magazinului „Turistul“, unde se vînd articole electrotehnice și de sport. O mulțime de persoane îl cunoșteau, chiar și de aici, din sat.

— Asta nu-mi spune nimic. Avea familie ?

— Căsătorit, fără copii. Pe nevastă-sa ai văzut-o cînd am chemat-o la recunoașterea cadavrului. Mîine dimineată sosesc și celelalte rude pentru a asista la înmormîntare : o soră și un nepot din București... Se pare că era un om cumsecade. Cei cu care am discutat pînă acum par foarte impresionați de acest sfîrșit tragic. Toți îl laudă. Se spune că era foarte amabil cu toți clienții și de o cinste ireproșabilă.

— În definitiv, ce te face să presupui că nu este vorba de un accident ?

Maiorul goli ultimul pahar de bere dintr-o sorbitură, își sprijini capul în palme și privi gînditor prin ușa deschisă a bufetului, părăind preocupat de trecerea zgomotoasă a unui tractor, al cărui eșapament scotea un fum negru ca smoala. Răspunse cu glas indiferent, fără nici o intonație :

— Știu eu ? Poate, deocamdată, o presimțire.

— Presimțire ! Mă faci să rîd... Maiorul Alexe și presimțiri ! Știi că ești nostim ? Dacă nu te-aș cunoaște

prea bine, mai că aş înghiţi asemenea gogoşi. Imposibil să nu fi descoperit ceva suspect, ceva ieşit din comun. Bine, bine ! Nu țin neapărat să-mi spui. Probabil că este vorba de un detaliu prea mărunț, pe care trebuie să-l verifici. Ce facem ? Mai rămînem în bomba asta nenorocită, sau plecăm ? Mor de căldură !

— Plecăm imediat. Avem chiar peste două-trei minute un autobuz care ne duce la oraş.

— Atunci e-n regulă ! Diseară sper să-ți predau raportul de autopsie medico-legală și mâine voi dispărea cu primul tren. Misiunea mea s-a terminat, slavă Domnului ! E o căldură, de-ți vine să-ți iei lumea-n cap !

★

★ ★

A doua zi, după ce maiorul își luă rămas bun de la doctorul Andreescu, se îndreaptă spre magazinul „Turistul“, unde fusese responsabil Adorian Constantin, pentru a se interesa de situația inventarului. La puțin timp după găsirea cadavrului, dăduse ordin să se efectueze o inventariere cît mai minuțioasă.

În drum spre magazin, recapitulă în gînd istoricul datelor cazului pe care-l ancheta.

Cu o zi în urmă, adică luni dimineata, pe la ora 11, un bătrîn care aduna vreascuri în pădurea din apropierea drumului secundar ce trecea la un kilometru distanță de sat, zărise întîmplător, între pereții stîncosi ai unei prăpastii înguste, un autoturism avariat. După o scurtă ezitare, se hotărîse să coboare în fundul prăpastiei, căutînd un loc potrivit, pe care îl găsi puțin mai la vale. Mașina, un Wartburg de culoare gri, zăcea pe partea dreaptă, cu parbrizul spart și partea din față a caroseriei distrusă de foc. Înăuntru se afla un bărbat mort, cu o rană adîncă la cap, fața plină de miei

tăieturi și arsuri, iar mâinile și picioarele carbonizate. Teribil de impresionat de tragica descoperire, bătrînul se grăbise să o aducă la cunoștința șefului de post al miliției din sat.

Mai tîrziu, cînd sosiră la fața locului anchetatorii, o mulțime de oameni, mai cu seamă femei, se înghețuiau la marginea drumului privind cu aviditate resturile mașinii, căznindu-se să ghicească în ce parte zace mortul. De sus, de lingă parapet, se zărea numai mașina, o pată întunecată ce semăna cu un gîndac uriaș, scîrbos, strivit de o talpă necruțătoare. Din mijlocul mulțimii se ridica un murmur continuu. Abia după îndelungi stăruințe fură convinși să părăsească locul și să plece spre casele lor. Rămase doar bătrînul acela rotofei care descoperise victima. Nu-și revenise încă din spaima prin care trecuse. Deși căldura devenise insuportabilă, el tremura încă din toate mădularele și o pleopă i se zbătea merEU, împrumutînd chipului său demn un rictus aproape comic.

În jurul cadavrului bîzîiau un roi de muște obraznice. Verificînd numărul de circulație al autoturismului, aflară repede cine era mortul : Adorian Constantin, în vîrstă de 47 de ani, domiciliat în orașul apropiat, responsabil al unui magazin unde se vindeau articole foto-sport-muzică. Înainte de începerea autopsiei identitatea sa fu recunoscută de două persoane : soția victimei, Polixenia Adorian, precum și de unul din cei doi vînzători al magazinului. Celălalt vînzător, sau mai bine zis cealaltă, nu se prezentă, deși fusese chemată. Trimise un bilet prin care se scuza că nu poate veni din cauză de boală.

Doctorul Andreescu fixă decesul în seara zilei de duminică, între orele 9 și 9,30. Ceasul de buzunar al

mortului era făcut zob. În afară de lovitura de la cap, de tăieturile de pe față și de arsurile mai ales ale mâinilor, corpul mai prezenta și o fractură de bazin, provocată desigur de ciocnirea violentă a autoturismului de pereții înguști și stîncoși. Parapetul de lemn de pe marginea drumului nu întîmpinase o rezistență prea serioasă. Cîinele polițist adus pentru a descoperi indicii la locul accidentului și în împrejurimi, se dovedi neputincios. Din nefericire, spre dimineată, puțin timp înainte de a se lumina, o scurtă ploaie de vară spălase absolut toate urmele. Pe volan și pe minerele ușilor nu existau amprente, dar acest fapt era ușor de explicat deoarece în degetele mortului se mai distingeau încă resturile carbonizate ale unor mănuși de piele.

Alexe notă kilometrajul mașinii apoi dădu ordin să fie transportată într-un garaj din oraș. Avea de gînd s-o cerceteze încă o dată, a doua zi, cu mai mare atenție. Pe la amiază, în timp ce doctorul executa prima incizie în corpul victimei întinse pe masa improvizată din spatele casei acarului, maiorul se decise să percheziționeze pentru a doua oară locul unde se prăbușise mașina precum și cotitura drumului în pantă.

Această hotărîre era determinată de un motiv care deocamdată ar fi putut părea cel puțin empiric. O experiență îndelungată, dublată de o fină perspicacitate, îl învățase însă pe maiorul Alexe să nu negligeze nici un element secundar. Uneori, cele mai neînsemnate amănunte se transformă pe parcursul anchetei în fapte revelatoare. Noua percheziție era dictată de neconcordanța dintre o frază rostită de nevasta lui Adorian și lista obiectelor găsite în mașina defunctului ei bărbat. Unui anchetator cu mai puțin spirit de observație, i-ar fi scăpat, probabil, această mărunță nepotrivire.

Alexe reciti lista.

Găsiseră o brichetă deteriorată de flăcări, un mic briceag cu plăselele arse și resturile unor acte care fură culesse cu grijă și trimise la analiză. În clipa prăbușirii în prăpastie victima nu purtase haina. Aceasta fusese împăturită pe bancheta din spate și probabil, datorită șocului, alunecase sub ea. Iată care erau obiectele scoase din buzunarele hainei: un ceas, un creion mecanic, o batistă, un portofel conținând 236 de lei, o legătură de chei și un șah de buzunar. Și totuși, obiectul ce trezise suspiciunea maiorului nu figura pe listă.

Își suflecă mânecele cămășii, aprinse un trabuc și începu să parcurgă metodic și răbdător, metru cu metru, fundul prăpastiei, apoi pereții acoperiți cu vegetație săracă, ajutat de o frînghie. Pipăi cu atenție buruienile ivite în cale. Nu descoperi nimic nou. De fapt, negăsirea obiectului respectiv îi dădu posibilitatea peste câteva ore, să emită acea remarcă, la auzul căreia legislul Andreescu avea să exclame : „Presimțire ? Mă faci să rîd ! Maiorul Alexe și presimțiri !“

Cuvintele ce atrăseseră atenția maiorului aparțineau soției lui Adorian. Prin minte i se perindă întregul episod, începînd cu momentul cînd sosise mașina miliției orașenești. Din ea coborîse mai întîi șoferul și locotenentul Cristache. Locotenentul fusese însărcinat de Alexe să-i aducă pe cei care aveau să procedeze la recunoașterea cadavrului. Șoferul deschise ușa din spate și atunci se ivi un bărbat scund, obez, cu părul vilvoi și fața ascuțită de viezure. În ciuda greutateii sale, se mișca totuși foarte repede, avînd gesturi scurte, sacadate. Era unul din colegii răposatului: Vișan Trifon.

În urma lui apăru nevasta lui Adorian. Cîteva clipe rămase descumpănită, cu privirile în gol, sprijinindu-se într-un baston bărbătesc, solid, apoi cu o mișcare neașteptat de domoală, își trase basmaua neagră deasupra sprîncenelor, ferindu-și ochii înroșiți de lumina puternică a soarelui. Avea un gît lung, subțire, și clipea des din pleoapele istovite. Se îndreptă cu pași tîrșiiți spre locul unde era depus cadavrul. Locotenentul Cristache încercă s-o ajute, dar ea îl îndepărtă cu o mișcare energetică, plină de demnitate. Cînd ajunse lingă mort, clătină din cap cu un fel de resemnare mută, se frecă la ochi cu colțul basmalei și făcu trei cruci mărunte cu privirea ațintită către răsărit. Îl jeli cu voce subțire și cîntată : „Săracul de tine, cum ai plecat tû de acasă, întreg și sănătos, și cum te-ai distrus ! Cum de nu ți-a fost milă de mineee... ? ? !“ Apoi se interesă cînd poate fi înmormîntat. La întoarcerea spre mașină, acceptă să se reazeme de brațul lui Alexe și îndemnată de el povesti următoarele : bărbatul ei plecase de acasă duminică, pe la ora șapte și jumătate seara. Nu lăsase de loc impresia unui om neliniștit, înfricoșat. Mîncase bine, chiar cu poftă, și poate singura comportare oarecum neobișnuită fusese faptul că din cînd în cînd se sculase de la masă și se uitase pe fereastră. Ea avusese impresia că așteaptă cu nerăbdare să se întunece. Plecase totuși pe lumină. Bineînțeles, se îmbrăcase ca în fiecare duminică, luînd costumul cel mai bun, acela cu care fusese găsit mort. Se dichisise mult în fața oglinzii. Înainte de a ieși pe ușă, observase un mic defect la ochelari : se slăbise nitul ce lega o toartă de rama lentilelor. Reparația ochelarilor durase cîteva minute. Pe urmă i-a șters cu batista, i-a pus la ochi și a plecat. A promis că se va în-

toarce după ce va termina treburile. Avea întâlnire cu un cunoscut care-i promisese să-i dea adresa unor apartamente, pentru că de mult doreau să facă schimb de locuință. Asta era tot.

Mai târziu, după ce și vânzătorul Vișan Trifon îl recunoscuse pe Adorian, Alexe își aduse aminte de cuvintele pronunțate de Polixenia Adorian. Spusese : „Și-a șters ochelarii cu batista, i-a pus la ochi și a plecat“.

Cuprins de tulburare, maiorul se sprijinise de rămășițele parapetului de pe marginea drumului și recitise lista obiectelor găsite în mașină și în buzunarele hainelor mortului. Deși învățase pe de rost conținutul listei, se încăpăținase totuși s-o privească, frecându-și nervos cu arătătorul fruntea bronzată.

Și în timp ce percheziționa pentru a doua oară împrejurimile accidentului, repetase în permanentă aceea frază : „Și-a șters ochelarii cu batista, i-a pus la ochi și a plecat“.

Acesta era, pe scurt, istoricul cazului pe care trebuia să-l rezolve maiorul Alexe de la miliția judiciară.

Magazinul la care fusese responsabil Adorian Constantin se afla la parterul unui bloc din centrul orașului și ocupa două încăperi spațioase. Pe firma de deasupra ușii scria : „TURISTUL“ Articole electrotchnice. Sport-Foto-Muzică. Revizorul care conducea inventarierea avea o figură necăjită, de om năpăstuit. Îl luă deoparte pe Alexe și-i declară cu o voce în care se ghicea îngrijorarea :

— Lipsuri mari, tovarășe anchetator. Aproape că nu ne vine să credem.

— La ce sumă evaluați lipsurile ?

— Deocamdată, nu ne putem pronunța. Încă n-am terminat. Sperăm că inventarierea va fi gata la sfîrșitul săptămîinii. Pînă în prezent am descoperit fraude în valoare de 50.000 de lei.

Alexe fluieră încetîșor, surprins, și întrebă :

— Cum se explică lucrul acesta ?

— Au fost sustrase o mulțime de mărfuri : ceasuri, aparate de fotografiat, o motocicletă... Pentru altele nu există acte justificative... Am discutat la telefon cu revizorul care a efectuat ultimul control financiar. Spune că într-adevăr găsise și el unele „mici“ diferențe între inventarul faptic și cel scriptic.

— Ce măsuri a luat ?

— Există un proces-verbal. L-a pus să plătească, bineînțeles. Și i-a atras atenția ca pe viitor să nu se mai repete.

— Hm ! De ! Vechea poveste... Deci era un tip îndemînativ acest Adorian... Îndemînativ din punctul lui de vedere. Controlaț cu grijă. Am nevoie cît se poate de urgent de situația definitivă și exactă a gestiunii lui Adorian Constantin.

— Ne vom strădui să terminăm pînă la sfîrșitul săptămîinii.

— Dar Vișan ce știe ? Nu l-a preocupat niciodată ce se întîmplă aici ?

— Vai de capul lui ! Am aflat că lipsea zile întregi de la serviciu. Se ținea numai de beții... Nu prea își vedea de lucru și pe deasupra se purta grosolan cu cumpărătorii. A fost reclamat de cîteva ori. De fiecare dată însă fostul său șef intervenea să fie iertat.

— Dar dumneata ce părere ai despre Vișan ?

— Probabil că responsabilul avea tot interesul să mențină în slujbă un om care nu vede mai departe de

lungul nasului, adică un gură-cască. Poate chiar intenționat nu observa ce se întâmplă aici.

Alexe clătină din cap a dojană și trecu în încăperea alăturată, folosită drept depozit. Asistat de doi revizori, Vișan Trifon număra un stoc de aparate de fotografiat. Era îmbrăcat într-un halat albastru prea strimt pentru corpul său lăbărtat, și de sub el se zărea gulerul mototolit și manșetele slinoase ale unei cămăși prost croite. O șuviță murdară de păr cenușiu îi aluneca mereu peste urechea dreaptă. Când îl văzu pe Alexe, figura lui ascuțită se crispă deodată, căpătînd un aspect slugarnic. Se opri din numărătoare și salută aplecîndu-se din mijloc, exagerat de mult. Alexe răspunse la salut și-i făcu semn să se apropie.

— Tovarășe Vișan, aș vrea să știu unde își ținea Adorian obiectele personale. Avea probabil un dulap, sau un birou...

— Poftiți, vă rog, dincolo, în magazin — îl invită vînzătorul îndatoritor, frecîndu-și mîinile mari, păroase. Poftiți ! Așaa... Aici, vă rog, sub tejghea, în sertarul acesta. Din păcate va trebui să forțăm broasca. Nu avem cheia.

Maiorul scoase din servietă legătura de chei găsită în haina mortului, o ținu în palma deschisă și întrebă :

— Care din ele ?

— Asta, vă rog !

Înainte de a descuria sertarul, Alexe păru că-și aduce aminte brusc de ceva. Se întoarse spre cel care aștepta respectuos în spatele său și se interesă :

— Ce-i cu colega dumitale, tovarășa Mănoiu. Nici azi n-a venit la serviciu. Nu s-a însănătoșit ?

Pe fața lui Vișan se lăți un zîmbet complice. Își îndesă mîinile în buzunarele halatului și zise :

— Da, așa spune, că-i bolnavă. A dat telefon azi dimineată și ne-a promis că va trimite certificatul medical. Suferă de inimă... De... Vru să mai adauge ceva, dar se opri, uimit parcă de îndrăzneala sa și începu să chicotească încetisor, ferindu-și privirile de ochii lui Alexe.

Maiorul trase sertarul și-l depuse pe teighe. Vișan se aplecă peste umărul lui, înălțându-se în vârful picioarelor, urmărind curios gesturile anchetatorului. Actele erau aranjate într-o ordine exemplară. Dădu la o parte un dosar ce conținea hîrtii pe care avea să le trieze comisia de inventariere. Într-un mic compartiment se aflau mai multe mărunțișuri : o pilă de unghii, cu mîner de fildeș, cîteva creioane colorate, un stilou „Parker“, un pachet de țigări „Virginia“, o brichetă stricată și două fotografii. Una din fotografii, și anume cea mai recentă, îl reprezenta pe Adorian în cămașă sport, cu țigara în mînă și ochelarii pe nas. Pe spatele ei era notată data de 1 iulie. În cea de-a doua poză, mai veche, alături de Adorian apărea o femeie tînără, înaltă, bine făcută, zîbind fericită. Erau îmbrăcați amîndoi în costum de plajă și fuseseră fotografiați probabil pe malul unei ape. În spatele lor se distingea vag cotul unui rîu și la orizont o pădure deasă. Nici de data aceasta Adorian nu renunțase la ochelari.

Alexe întrebă:

— O cunoști?

Vișan rînji înainte de a răspunde. Își umezi cu vârful limbii buzele crăpate, privi numai o clipă fotografia și zise :

— Cum să nu ! Stimata noastră colegă, domnișoara Dorina Mănoiu.

— Caraghios ! murmură maiorul. Observ că nici la plajă el nu a renunțat la ochelari. Era prezbiter ?

— Da, nu vedea prea bine. Rareori și-i scotea. Avea niște ochelari frumoși, cu ramă neagră și lentile verzi. Îi stătea bine cu ei, nici n-aș putea să mi-l închipui altfel. Săracu' ! Ce om cumsecade era ! Nu-mi vine să cred că nu mai este viu...

— Mda — mormăi maiorul, întrerupînd pofta de flecăreală a lui Vișan. Îi spuse că e liber, că poate să-și continue lucrul.

Se mai învîrți cîteva minute prin magazin, chinuit în permanență de aceeași idee. Ochelarii lui Adorian deveniseră pentru maior o adevărată obsesie. Lipsa lor îl preocupase chiar și în timpul nopții, nereușind în cele din urmă să găsească legătura dintre această dispariție și moartea responsabilului de magazin.

„De fapt — își spuse el închiudat — poate că nici nu există asemenea corelație, și eu mă încăpăținez degeaba s-o descopăr. Și totuși... Nevastă-sa a spus clar : „Și-a șters ochelarii cu batista, i-a pus la ochi și a plecat. Hmm ! Curios ! Bineînțeles, putea să-i uite undeva. Va trebui să controlez neapărat unde și cum și-a petrecut ultimele ore ale vieții, adică de la 19.30 cînd a plecat de acasă, pînă la 22.00 cînd s-a întîmplat accidentul. Da... poate i-a uitat undeva... sau poate i-a pierdut... Caraghios ! A îmbrăcat cele mai bune haine, costumul de duminică... Și acest cumsecade Adorian se dovedește a fi fost un abil delapidator. Nu, ceva totuși nu este în regulă ! Ochelarii ăștia afurișiți mă scot din sîrite !“

Înainte de a se ocupa de autoturismul lui Adorian trecu pe la miliție pentru a discuta cu locotenentul Cristache. Acesta se afla în biroul său, împreună cu

un tînăr blond, îmbrăcat în salòpetă, care se prezentase din proprie inițiativă pentru a face o comunicare în legătură cu Adorian Constantin.

— Vă rog să repetați în fața tovarășului maior ceea ce mi-ați povestit adineauri — îl sfătui Cristache.

— Răducanu Traian — se recomandă tînărul, întinzînd o mînă viguroasă maiorului, care i-o strînse tăcut, cucerit de franchețea lui.

Era curios să afle ce elemente noi intervin în cazul anchetat.

— Mă iertați că am venit la dumneavoastră abia astăzi, marți — se scuza Răducanu. Sînt mecanic la G.A.S. și ieri am fost plecat în deplasare la un atelier de reparat pompe de injecție. Azi-dimineață, cînd m-am întors, am auzit de nenorocirea întîmplată și am venit să stau de vorbă cu dumneavoastră. Știți, eu locuiesc la marginea satului și duminică seara, înainte de ora 9, am stat de vorbă cu tovarășul Adorian...

— Îl cunoașteți bine ?

— Numai din vedere. De vreo lună însă, am avut ocazia să-l văd mai des. Voiam să-mi cumpăr televizor și mă duceam de două ori pe săptămînă la magazinul „TURISTUL“ să mă interesez dacă au sosit televizoare marca „Luchian“.

— Datorită cărui prilej ați stat de vorbă duminică seara ?

— Păi... să vedeți... Dînsul a bătut în poartă și m-a rugat să-i dau niște apă, să-și umple rezervorul. Era cu mașina.

— Pe la ce oră s-a întîmplat asta ?

— N-aș putea să vă spun exact. În orice caz, înainte de ora nouă. Nevastă-mea plecase cu copilul de zece minute la film, la căminul cultural, și specta-

colul începe la opt și jumătate. Nu m-am uitat la ceas, dar cred că era aproximativ 9 fără douăzeci cînd a intrat tovarășul Adorian. Am umplut o găleată cu apă și am ieșit cu dînsul în fața casei. Am discutat puțin, pînă a turnat-o în rezervor. Pe urmă mi-a mulțumit și a plecat mai departe, spre celălalt capăt al satului.

— Vă mai amintiți cumva ce spunea ?

— Aaa... nimic deosebit ! Am schimbat numai cîteva fraze. Mi s-a părut că era foarte preocupat, avea o figură întunecată... O singură dată a încercat să zîmbească, atunci cînd l-am întrebat dacă mai pot să trec din nou săptămîna asta pe la magazin, în legătură cu televizoarele „Luchian“. A clătinat din cap, dus pe gînduri, și m-a privit cam ironic, vrînd parcă să spună : „De asta îmi arde mie acum, de televizorul dumitale !“ Asta a fost tot. Pe urmă, a plecat.

Alexe dădea semne de nervozitate. Învîrtea între degete cutia cu țigări de foi și se plimba cu pași apăsăți de-a lungul și de-a latul camerei. În sfîrșit, puse cutia pe marginea biroului, își sprijini coatele de speteaza unui scaun și întrebă :

— Ați observat cum era îmbrăcat ?

— Avea niște pantaloni din stofă albastră, cu dungulițe albe. L-am văzut cînd a intrat în bucătărie să ia găleata. Și o cămașă albă cu buzunar la piept. Mînecele erau suflecate.

— Dar haina ?

— N-avea. O fi lăsat-o, cred, în mașină.

— Și ochelarii ? N-ați remarcat dacă purta ochelari ?

— Cum să nu ! Am văzut un toc de piele neagră care ieșea din buzunarul cămășii. Probabil îi ținea acolo.

— Era singur ?

— Singur, nu mai era nimeni cu dînsul.

— Poate se mai afla cineva în mașină și n-a intrat în casă. Ce ziceți ?

Răducanu se scărpină în creștetul capului, făcî o figură nedemerită și ezită puțin. Răspunse :

— S-ar putea. În interiorul mașinii era stinsă lumina. Știu eu ce să mai spun ?! N-am zărit alte persoane...

— Da... O ultimă întrebare : credeți că avea într-adevăr nevoie de apă ? Dumneavoastră, ca mecanic, ce părere aveți ?

— Drept să vă spun, nu mi-a făcut impresia că motorul ar fi prea încălzit. Zicea că a uitat să alimenteze radiatorul cînd a plecat de acasă. Dacăș fi știut ce avea să se întîmple... Părea atît de preocupat...

După plecarea lui Răducanu, locotenentul Cristache își frecă mîinile cu vădită satisfacție și conchise :

— Va să zică, tovarășe maior, ițele se descurcă. Se pare totuși, că ne aflăm în fața unui caz de accident. Cel puțin, mie mi se pare aproape evident lucrul acesta. Nu credeți ?

— Așa s-ar părea — mormăi Alexe, dus pe gînduri. Depoziția lui Răducanu confirmă și mai mult această ipoteză.

— Da. El este ultima persoană cu care a stat de vorbă Adorian înainte de a se prăbuși cu mașina în prăpastie. Mărturia lui Răducanu mi se pare deosebit de prețioasă.

Alexe ridică din umeri cu un gest evaziv, privind în gol. Era preocupat încă de lipsa ochelarilor. Zise :

— Știu eu ! Poate că într-un fel ai dreptate. Accidentul „pare“ clar. S-ar putea, totuși, să avem de-a face cu o înscenare. Să nu trecem cu ușurință peste această posibilitate... Să fi fost el chiar atât de neatenț încît să nu mai poată stăpîni volanul ? Ce evenimente au intervenit în viața sa în acele ultime două ceasuri ? S-a priceput de minune să treacă drept om cinstit în fața semenilor săi dar, în același timp, a delapidat o importantă sumă de bani ! Un infractor de tipul lui, atât de meticulos, nu renunță cu ușurință la banii furați. Apoi, desigur, nu trebuie să uităm un fapt esențial : încă nu știm ce s-a întîmplat cu banii sustrași. Adorian trăia o dublă existență : cei din jurul său, din păcate, s-au lăsat prea ușor păcăliți. Părea un tip cumsecade, banal, insignifiant, foarte econom, neaventurîndu-se niciodată în cheltuirea unor sume care să depășească salariul său. În realitate, abia acum, după moarte, descoperim că era un dibaci răufăcător. Dacă l-a ucis vreun complice ? După cum vezi, prea multe întrebări la care deocamdată nu putem răspunde cu exactitate... Și, colac peste pupăză, blestemații ăia de ochelari ! Inexistența lor complică și mai mult cazul nostru. Dumneata ce crezi ?

— Vă spun sincer, tovarășe maior, nu înțeleg de loc de ce vă legați mereu de ochelarii aceia. Mic nu mi se pare un lucru atât de important... S-au pierdut, și gata ! Probabil, după ce s-a despărțit de Răducanu, înainte de a ajunge la locul accidentului, s-a mai oprit și în altă parte. Cînd a plecat din fața casei lui Răducanu, după ce și-a alimentat rezervorul de apă, era aproximativ 9 fără 10 minute. Distanța pînă la locul unde și-a găsit moartea, oricît de încet ar fi mers, putea s-o străbată în cinci-șase minute. Să admitem chiar

ipoteza, practic aproape imposibilă, că ar fi ajuns la cotitură la ora 21, dar accidentul s-a produs mai târziu. Sînteți de acord ?

— Bineînțeles !

— Iată deci că ne rămîn de explicat acele 10, 15, 20 sau mai multe minute care nu ies la socoteală. S-ar fi putut să aibă o pană... S-o fi oprit undeva, din cine știe ce motive... S-a aplecat și tocul cu ochelari i-a alunecat din buzunarul cămășii... Doar îl preocupa ceva ! Nu ? Era prea tulburat ! Probabil n-a observat cînd i-a pierdut.

— Da... Din păcate, s-ar putea ca ipoteza dumitale să fie justă.

— Iarăși nu vă înțeleg. De ce spuneți cu atîta regret „din păcate“ ?

Alexe zîmbi vag și renunță să răspundă. Prin fereastra înaltă deschisă, se zărea cerul albastru, fără nici o urmă de nor. Ventilatorul de pe birou se rotea neîncetat, încercînd fără nici un rezultat să biruie zăpușcala din încăpere. Locotenentul își șterse sudoarea de pe frunte cu o batistă enormă, cadrilată și întrebă :

— Acum ce-i de făcut, tovarășe maior ?

— Să vedem... Nu prea avem multe căi de ales. Eu voi cerceta încă o dată mașina lui Adorian, iar dumneata vei sta de vorbă cu tovarășa Mănoiu Dorina, vînzătoare la magazinul de articole electrotehnice. O găsești acasă, n-am întîlnit-o la serviciu din cauză că este bolnavă, are concediu medical. Trebuie să culegi cît mai multe informații referitoare la viața și caracterul lui Adorian Constantin. Mănoiu Dorina este una dintre puținele persoane care l-au cunoscut, am impresia, mai bine pe omul nostru. Da... Din nefericire,

foarte puțini oameni ne pot da lămuriri mai ample despre el : nevastă-sa, Vișan Trifon și Mănoiu Dorina. Și probabil eventualii vecini ai locuinței lui. Prea puțini... Pe nevastă-sa o lăsăm la urmă. Și să nu uităm ! Să discutăm și cu Vișan Trifon. Îl chemi aici mine, după-amiază. Cred că ne ascunde ceva. Să trăiești !

Wartburgul defunctului era parcat în boxa unui garaj din apropierea miliției, încadrat între un camion de mare tonaj și un microbuz hodorogit. Aștepta placid cea de-a doua cercetare a maiorului Alexe.

Cu toate că ușa imensă a garajului era deschisă, înăuntru domnea o căldură înăbușitoare, amestecată cu miros de benzină și ulei încins. Dintr-o încăpere alăturată, unde se afla bancul de rodaj, năvălea un zgomot asurzitor, trepidant, mărink parcă zăpușeala.

— Aveți nevoie de ajutor ? se interesă șeful de garaj, un bărbat cu nasul coroiat și mâini lungi, puternice. Până la venirea lui Alexe completase niște foi de parcurs.

— Deocamdată, aș dori un halat și o lampă portativă.

Înainte de a se apuca de lucru, stătu cîteva clipe nemișcat, gînditor, cu aerul unui alpinist încercat care se pregătește să cucerească un pisc periculos.

Îngenunche în fața portbagajului și începu să-l scoțoească atent, ajutat de lumina puternică a lămpii portative. Se pare că Adorian fusese un tip extraordinar de pedant, făcuse parte din categoria acelor șoferi care se învîrtesc zeloși, cît e ziua de mare, în jurul mașinii, ținînd într-o mînă furtunul, iar în cealaltă un burete. Nu descoperi nici un corp delict. Scoase apoi rămășițele carbonizate ale covorașului de sub vo-

lan, le întinse pe un banc și le examină cu de-amănuntul. Procedă în același fel și cu husele albastre.

Cînd isprăvi de percheziționat absolut tot interiorul autoturismului, se uită la ceas. Trecuseră mai bine de două ore. Nici un colțișor, fie el cît de obscur, nu scăpase necercetat de privirea iscoditoare a maiorului Alexe. În mod cu totul paradoxal, această lipsă de indicii sublinia totuși presupunerile sale, întărind și mai mult legătura dintre felul cum decedase Adoriaș și lipsa ochelarilor.

Se spăla tocmai pe miini, cînd zări în ușa garajului silueta înaltă, uscățivă, a locotenentului Cristache. Îl căuta. Îi făcu semn să-l aștepte afară și curînd se revăzură în curtea împrejmuită cu ziduri albe.

— Ei ? întrebă Alexe. Ceva nou ?

— Tovarășe maior — zise Cristache cu voce gravă — a intervenit un fapt care mi se pare deosebit de important.

— Să intrăm la miliție — propuse Alexe.

Traversară strada cu asfaltul supraîncălzit ce se lîpea de tălpile pantofilor și parcurseră cele cîteva sute de metri, adăpostindu-se la umbra anemică a unor pomișori uscați. De data aceasta, în biroul locotenentului era parcă mai puțină zăpușeală. Perdelele groase împiedicau lumina soarelui să pătrundă înăuntru. Maiorul își agăță servieta în cuier, se așează pe scaunul din șpatele biroului, își sprijini capul în palme și ridică privirea întrebătoare spre locotenent.

— Tovarășe maior — începu Cristache — conform dispoziției dumneavoastră, m-am deplasat la Dorina Mănoiu. Locuiește în cartierul cel nou din fața gării, într-o garsonieră de la parter. Drept să vă spun, la început am fost aproape decepționat de rezultatul vi-

zitei făcute. Debita în permanență același refren. I-a părut foarte rău cînd a auzit de sinuciderea lui Adorian și regretă enorm că nu poate să însoțească siriul, pe ultimul lui drum, dar, din păcate, s-a îmbolnăvit. A avut o criză cardiacă și luni dimineată a fost nevoită să cheme de urgență un medic. Pe noptieră se aflau o mulțime de cutiuțe și de flacoane cu medicamente. Era albă la față și arăta slăbită. Dacă știe ceva despre lipsurile din gestiunea lui Adorian ? Nu, formidabil, habar n-are de așa ceva. Este chiar teribil de surprinsă. Ea lucrează numai de un an la magazinul „Turistul“. Bineînțeles, n-a observat niciodată vreo neregulă financiară. Poate s-a strecurat vreo greșeală, undeva, în scripte. Dimpotrivă, șeful ei i s-a părut a fi întotdeauna un om onest, cumsecade, atent cu subalternii. Nu cheltuia niciodată prea mulți bani, se purta politicos cu clienții. Pe scurt, ca să nu mai lungim vorba, tovarășe maior, l-a ridicat în slăvi, mi l-a prezentat ca pe un model de corectitudinc. De ! Uneori, oamenii se pot înșela foarte ușor. Pe urmă am întrebat-o dacă l-a văzut vreodată beat. S-a mirat : „Vai de mine ! Sînt sigură că în viața lui n-a pus pe limbă un strop de alcool. Nici cel puțin bere !“ Dacă avea prieteni ? Nu prea avea... Alceva ? Era un pasionat jucător de șah. A observat că de două-trei ori pe săptămînă, seara, după ce închidea magazinul, îl vizita pe un orb care pare că joacă excelent. Crede că este singurul om din oraș care putea să-i țină piept lui Adorian. Este singura persoană pe care o frecventa fostul ei șef. Lui Adorian îi plăcea foarte mult sportul acesta. Era abonat la „Revista de șah“ și tăia din ziare și din reviste toate articolele referitoare la meciuri sau partide interesante. De asemenea, de cîte ori apărea

cite o carte de studii sau probleme, alerga la librărie s-o cumpere imediat. Asta-i, tovarășe maior ! Închii-puiți-vă ce minunat om era acest nefericit Adorian !

— Da... un model de curătenie sufletească... Un ade-vărat Koreiko ! Și totuși, banii care lipsesc de la ma-gazin nu s-au volatilizat. Nu ? Alțceva ce ți-a mai po-vestit ? Sper că ai adus vorba de presupusa intimi-tate dintre ea și fostul ei șef ?

— Cum să nu ! Înainte de a ieși pe ușă, ca din în-tîmplare, m-am referit și la acest lucru. Am făcut o aluzie la întîlnirile lor, i-am dat să înțeleagă că am fost informați despre atitudinea lui, mai mult decît binevoitoare față de o colegă de serviciu. Era teribil de indignată. Respinge cu hotărîre astfel de calomnii. Presupune că bețivanul ăla nenorocit de Vișan a răs-pîndit zvonuri pe socoteala lor. N-a avut niciodată încredere în Vișan. Singura slăbiciune pe care i-o re-proșează defunctului responsabil este toleranța lui față de acest vînzător. De mult trebuia să înlocuiască un asemenea element. Chiar cumpărătorii erau nemulțu-miți de el. Adorian nu i-a făcut nici un fel de pro-puneri rușinoase. De două sau de trei ori au dansat la un bal și o dată s-au întîlnit absolut din întîmplare la plajă, pe malul rîului. La atît s-a rezumat așa-zisa lor intimitate. Alțceva, nimic ! Dacă vrem să cunoaș-tem părerea ei personală, ne poate mărturisii că Ado-rian era un... timid.

— Hm ! Așa-i, va să zică... Nu-i nimic ! Cînd se va termina inventarierea magazinului, vom ști cu precizie la ce sumă poate fi evaluată timiditatea lui. Dar nu întrevăd acel fapt deosebit de important la care te-ai referit cînd ai venit să mă cauți la garaj.

— Abia acum urmează poanta, tovarășe maior !Deci am plecat de la Mănoiu și tocmai coboram scările spre ieșire, când, deodată, mă cheamă cineva, cu voce aproape șoptită, discretă : „Tovarășe ofițer ! Tovarășe ofițer !“ Mă întorc și zăresc pe același palier cu parterul, un bătrinel roșcovan, îmbrăcat într-o pijama caraghioasă, cu papuci în picioare. Îmi face semn să-l urmez și intrăm în locuința lui. Se numește Iliescu Vasile, este pensionar și stă alături de Mănoiu Dorina. Iată ce mi-a povestit : duminică seara, în jurul orei 20, a ieșit din casă pentru a duce gunoiul la crematoriul de la subsol. În timp ce trecea prin dreptul ușii de alături, a auzit dinăuntru o discuție violentă. Mai precis, a spus, a distins o frază pronunțată de Mănoiu Dorina : „Mă voi răzbuna ! N-am să te iert !“ Apoi, imediat, un bărbat, ale cărui semnalmente corespund lui Adorian, a părăsit garsoniera vecinei, a trântit ușa furios, a coborât scările în goană și a dispărut. Cîteva minute mai târziu, după ce s-a întors de la crematoriu, bătrînul Iliescu a apucat s-o vadă și pe ea cînd se îndrepta către ieșire. Părea grozav de surescitată. Și tot în aceeași seară, pe la 10 și 20 de minute, de data asta știa precis ora pentru că răsfoise programul de radio cu ochii la ceas, Dorina Mănoiu s-a înapoiat acasă. De obicei, din pricina insomniei, bătrînul șade pe fotoliu, în fața ferestrei dinspre stradă, mai ales cînd este senin, pînă aproape de miezul nopții. Privește trecătorii... autobuzele... uneori se mai ceartă cu scandalagiii care tulbură liniștea cartierului... Dar să nu mă depărtez de la subiect ! Cum vă spuneam, pensionarul nostru a prins chiar momentul cînd vecina lui se înapoia acasă. Era foarte obosită sau, ca să mă folosesc de propria sa expresie, „era teribil de isto-

vită". Pășea cu mare greutate și din cînd în cînd se oprea în loc cîteva clipe, pentru a se odihni. La un moment dat, s-a sprijinit de zid. De asemenea bătrînul a ținut să-mi aducă la cunoștință că bărbatul care a ieșit în fugă duminică seara, din garsoniera vecinei sale, venea des pe acolo în ultimele luni, de obicei după ce se întuneca.

— Ce fel de om este bătrînul Iliescu ? Prezintă încredere ? Cîteodată... știi cum se întîmplă ! Vecinii nu prea se înțeleg, se ceartă între ei și pe urmă caută să se răzbune unul pe altul.

— Pensionarul Iliescu nu face parte din categoria aceasta. La început, am avut și eu unele suspiciuni și din motivul acesta am luat informații despre el. Pînă acum doi ani a lucrat la Trustul regional de construcții, în calitate de maestru zidar. Tot cartierul îl cunoaște, lumea îl stimează și îl apreciază drept om-serios. Chiar avea de gînd să dea un telefon la miliție în legătură cu cele ce mi-a relatat.

— Deci, Dorina Mănoiu te-a mințit. În realitate, îl cunoștea îndeaproape pe Adorian și se pare totuși că devenise amanta sau complicea lui. Dumneata ce părere ai ?

— Va trebui s-o chemăm aici și să stăm de vorbă cu ea mai amănunțit. Am certitudinea că ne ascunde ceva, niște fapte care ne-ar ajuta la clarificarea morții lui Adorian. Deocamdată, sînt de părere s-o lăsăm să creadă că luăm drept bună versiunea ei despre responsabilul magazinului. N-ar fi exclus ca în cele din urmă să se trădeze. În orice caz, propun s-o includem pe lista suspectilor. Mărturia prețioasă a pensionarului Iliescu pune sub semnul întrebării cauza decesului fostului responsabil al magazinului „Tu-

ristul“. Accidentul nu mi se mai pare atît de clar. Cuvintele vînzătoarei sînt, în acest sens, destul de edificatoare : „Mă voi răzbuna ! N-am să te iert !“

— Şi ce explicaţii aduci în sprijinul acestei afirmaţii ?

— Această ipoteză poate fi explicată în modul următor : duminică seara, în timpul ultimei vizite pe care i-o face Adorian, ea constată că el a înşelat-o. Din păcate, încă nu ştiu cum a ajuns ea la această concluzie. Ia hotărîrea să-l lichideze. Ştiind în ce loc avea de gînd să se ducă, se grăbeşte să-l urmeze, sau chiar să i-o ia înainte. Să presupunem că l-a aşteptat singură, sau împreună cu alt complice, într-un anumit punct al şoselei. Îi face semn să oprească şi se suie în maşină. Conform planului, îl loveşte cu un obiect contondent în cap. Pe urmă porneşte maşina şi o dirijează spre prăpastie, pentru a ne da falsa impresie că este vorba de un accident.

Maiorul se ridică din fotoliu, trase perdelele şi examinează încruntat cerul. Cîţiva nori înaintau cu viteză dinspre miazănoapte. Se părea că în curînd va începe ploaia mult aşteptată.

— Presupuneri ! Numai presupuneri ! mormăi el. Supoziţia dumitale nu mi se pare destul de plauzibilă. Sîntem lipsiţi de dovezi serioase... Totuşi, singura noastră speranţă pare a fi urmărirea acestei noi piste. Cîte zile de concediu medical mai are Mănoiu Dorina ?

— Trei zile. Joi'trebuie să se prezinte la serviciu. Chiar ea mi-a spus că ţine să fie neapărat joi dimineaţă la magazin. Vă daţi seama că are tot interesul să fie de faţă cînd vor fi verificate mărfurile pe care le are în gestiune.

— Garsoniera ei să fie supravegheată cu cea mai mare strictețe. Eventualii vizitatori să fie filăți cu atenție. S-ar putea să ia legătura cu alți complici. Are telefon ?

— M-am informat, n-are.

— Buun ! Dacă pînă la sfîrșitul concediului medical nu se întîmplă nimic deosebit, atunci joi dimineață o vom chema aici. Să vedem dacă dispune de alibi pentru cele două ore cît a lipsit de acasă duminică seara.

Se uită la ceas. Era ora 16 fără cîteva minute. Întrebă :

— Ai discutat cu Polixenia Adorian ? La ce oră își înmormîntează bărbatul ?

— Cred că la ora aceasta sînt deja la cimitir. Am stat de vorbă și cu sora lui Adorian, care a venit de la București împreună cu fiul ei pentru a asista la înhumare. N-avea o părerea prea bună despre frațele ei...

— În sfîrșit ! Iată că se ivește cineva care își manifestă aversiunea față de victimă ! Ce spune ?

— De fapt, Adorian îi era frate vitreg. Mama ei rămasese văduvă și s-a recăsătorit a doua oară. Din această căsătorie a rezultat fratele vitreg Adorian Constantin. Părinții nu mai trăiesc de multă vreme. Sora lui, pe nume Vasilica Dobre, se întoarce miine de dimineață la București. Pe Adorian nu-l mai văzuse de acum opt ani cînd se cam certaseră din cauza unei moșteniri. În timpul acestor opt ani nu și-au scris nici măcar o singură dată.

— Nimic semnificativ — constată Alexe dezamăgit. Miine de dimineață voi sta de vorbă personal cu soția victimei. Mă interesează cum arăta locuința lui Adorian.

La capătul unei străduțe întortocheate, denumită nu se știa de ce, strada „Inițiativei“, se afla casa unde trăise Adorian Constantin. O casă cu un singur etaj, acoperită cu tablă, cu cerdac larg și curte în pantă. Din pricina zidurilor de cărămidă netencuită, dădea impresia că nu este terminată. De dimineată plouase vreo douăzeci de minute și acum praful se transformase într-un fel de substanță cleioasă, care se lipea virtos de tălpile pantofilor. Alexe ocoli cît putu bălțile mocirloase ce se întindeau pe toată suprafața așa-zisei străzi. Împinse poarta joasă și pătrunse în curtea prin care măcăiau fericite două rațe grase.

Trecuse de ora nouă și căldura începea să se facă simțită din nou. Absolut nici o adiere nu clinea văzduhul încremenit.

Urcă scările și odată ajuns pe cerdac, rămase cîteva clipe în loc, întrebîndu-se la care din cele șase uși să bată. Tocmai atunci se deschise ultima ușă din stînga și în pragul ei se ivi o femeie desculță, de vreo 40 de ani, îmbrăcată într-un capot de mătase galbenă, ținînd îi mîini un lighean cu lături, pe care îl deșertă cu o mișcare bruscă peste parapetul cerdacului. Se uită la Alexe cu coada ochiului, bănuitoare și antipatică, apoi i se adresă :

— Pe cine căutați dumneavoastră ?

— Pe tovarășa Polixenia Adorian...

Pe fața ei lată, roșcovană, apăru un zîmbet răutăcios ce dispăru aproape în aceeași clipă. Îi indică cu umărul, întorcîndu-și spatele enorm spre el, ușa de alături.

Locuința familiei Adorian era formată din trei camere cu aspect surprinzător de modest. Polixenia sta în picioare, în fața sobei din bucătărie, mestecînd în-

tr-o oală din care se înălța un abur dens, cu miros apetisant. Înainte de a da mîna cu maiorul, înălță din umeri obosită și oftă încetișor, iar expresia sumbră i se transformă într-un fel de zîmbet vag de nedumescire. Îl pofti în odaia vecină, o încăpere cam întunecoasă, cu două ferestre înguste, ce dădeau spre terenul viran din spatele casei.

Alexe se așază tăcut pe unul din cele trei scaune dimprejurul mesei ovale și examinează curios mobila din cameră. Un bufet imens, demodat, dar bine întreținut, ocupa un perete întreg, între cele două ferestre se afla „recamierul“ acoperit cu o mulțime de perne brodate, iar lângă ușa celei de-a treia camere trona o comodă greoaie, deasupra căreia erau risipite nenumărate „suveniruri“, confecționate din porțelan de proastă calitate. Pe unul din pereți, o fotografie mărită, bine retușată, atrase atenția maiorului Alexe. Se ridică de pe scaun și o privi cu interes mai de aproape. Îi reprezenta pe cei doi soți : el, înalt, țeapăn, parcă puțin stîmjenit, cu papion la cămașa imaculată, ținîndu-și consoarta de braț. Ea, îmbrăcată într-o rochie vaporosă, prost croită, cu guler înalt, zîmbea fericită gîndindu-se parcă la cine știe ce plăceri ascunse.

— Ne-am fotografiat acum doi ani, în august — îl lămuri Polixenia, care între timp se instalase pe divanul scund, încărcat cu perne multicolore.

— După cununia civilă — continuă ea cu aceeași voce monotonă. Ne-am cunoscut la puțin timp după venirea lui în oraș. M-am dus într-o zi să cumpăr un aparat de radio și astfel am făcut cunoștință cu Costică. Pe urmă m-a invitat de cîteva ori la cinematograf. După două săptămîni, mi-a cerut mîna și ne-am căsătorit...

Alexe își închipui cu oarecare aproximație cum se desfășurase ceremonia. Au mers împreună cu cei doi martori la Sfatul Popular, au așteptat liniștiți să fie chemați înăuntru și apoi au răspuns răbdători, serioși, de loc emoționați la întrebările puse de ofițerul stării civile. Și, în sfârșit, după încheierea căsătoriei, au mers la cel mai mare restaurant din oraș și au băut împreună o sticlă de vin. Poate băuseră chiar șampanie. Numai în felul acesta putuse să înceapă una din cele două existențe ale defunctului Adorian. Își întrerupse gindurile și întrebă, fără să-și dezlipească privirea de pe fotografia cu ramă argintată :

— Pe vremea aceea nu purta ochelari ?

— Nu-i puneă întotdeauna la ochi. Mai târziu, peste câteva luni, a fost nevoit să-i schimbe cu alții mai puternici, cu patru dioptrii. Pe ăștia din urmă îi scotea foarte rar de la ochi. Fără ei nu vedea prea bine... Dimineata, când se trezea din somn, își lua imediat ochelarii de pe noptieră.

— Nu v-a povestit niciodată ce se întâmplă la magazin ? Poate îl frământa ceva deosebit ? Era neliniștit ?

— Nu ! Sint sigură că nu avea nici un fel de neazuri. Își vedea liniștit de munca lui. Nu cumva aveți impresia că și-a pus capăt zilelor ? Să vă spun drept, mie una nu-mi vine să cred așa ceva. Lucrul acesta este imposibil, sint sigură că s-a întâmplat un accident. N-avea de ce să se omoare. Ne împăcam atât de bine... Nu ne-am certat nici măcar o singură dată. Era un bărbat atât de liniștit și de echilibrat !

— Da... oricui i se poate întâmpla un accident — fu de acord Alexe, întrebuițind dinadins un ton cât mai fatalist. Poate băuse ceva tare...

— La început, m-am gândit și eu la posibilitatea asta — consimți Polixenia. Dar, vă rog să mă creți că nu l-am văzut niciodată beat... Spunea că nu ate să suporte alcoolul, era net împotriva oricărei uturi alcoolice. Bineînțeles, cu rare excepții, bea câte pahar de vin la sărbători. Cîteodată, chiar eu îl utuiam să mai iasă și el cu prietenii la restaurant, nu aibă impresia că-l țin din scurt.

— Ce fel de prieteni ?

— Vedeți, desigur, ar fi greu să vă închipuiți așa va... Totuși, n-avea prieteni ! Avea chiar o vorbă pe re o repeta de cite ori se ivea ocazia : „Să te ferești ai întâi de prieteni, și apoi de dușmani !“ O singură tă s-a cam îmbătat, după cununia civilă, cînd ne-am jors de la restaurant. Am luat acasă o sticlă de vin umos, am băut-o împreună și el s-a amețit chiar ai repede decît mine. Și apoi, să știți că bărbatul eu era un om extrem de econom și de ambițios. primul an am pus deoparte în fiecare lună cîteva te de lei pentru mașină. Anul trecut am luat-o...

— Și într-un singur an a reușit să strîngă atîția bani it să-și poată cumpăra Wartburgul ?

— Am reușit împreună ! Cînd m-am măritat aveam va economii la C.E.C., vreo 30 000 lei. El avea leafă stuț de bună și eu pensie de la primul bărbat.

— Mda... — mormăi Alexe, dus pe gînduri.

Era aproape furios. La început, cînd intrase în eastă cameră, fusese puțin enervat, apoi încetul cu etul începuse să-l cuprindă furia. Nu reușea să se sprindă de înfățișarea lui Adorian Constantin. Mai act spus, nu voia să admită în ruptul capului banala istență a celui care fusese găsit mort în prăpastie. nise aici pentru a afla noi amănunte și încă nu

putea să priceapă misterul ce înconjura inexplicabilul sfîrșit al responsabilului de magazin. Se hotări să treacă la cheștiunea cea mai delicată, deși, în sinea lui, era aproape convins că nu va descoperi fapte esențiale.

— Probabil știți că la magazinul „Turiștul“ se face inventarul. Situația gestiunii nu s-a definitivat complet. Totuși, pînă în prezent s-au descoperit o mulțime de lipsuri și de falsuri în actele pe care le mînuia bărbatul dumneavoastră. Se dovedește astfel că, mai ales în ultimul an, a delapidat sistematic importante sume de bani.

Expresia sumbră a Polixeniei Adorian fu înlocuită treptat de o uimire sinceră și la sfîrșit, cînd maiorul pronunță ultimul cuvînt, ea holbă ochii, teribil de îngrozită și pleoapele începură să i se zbată. Se ridică de pe divan, împinsă parcă de un resort nevăzut, și făcu trei cruci mici, pripite, cu privirea ațintită către icoana minusculă de deasupra comodei.

— Costică, hoț ! se bîlbîi ea cu voce tragică. Doamne ferește și păzește ! Cum se poate așa ceva ? Imposibil !

— Și totuși, vinovăția lui este indiscutabilă...

— Vai de capul meu ! îl întrerupse ea. De cîte ori lua salariul îmi aducea toți banii acasă, își oprea numai pentru țigări... Dacă se ducea să cumpere ceva pentru casă, își făcea o listă pe care nota cîți lei are de cheltuit pe carne, pe ceapă, pe fălînă... Vai de capul meu ! Era așa de econom ! Un ban nu risipea în plus !

Mayorul își stăpîni cu greu un zîmbet. Și-l imagina pe Adorian plecînd la piață cu sacoșa în mînă și cu listele de cumpărături în buzunar. Apoi îl vedea defilînd încet, nehotărit, prin fața galantarelor și a raf-

turilor, aplecându-se mult în față pentru a distinge clar prețurile, uneori pipăind cu atenție mărfurile înainte de a fi cîntărite. Într-adevăr, fusese un desăvîrșit actor, se pricepuse de minune să mascheze infracțiunile sale. Oare făcuse parte dintr-o bandă și în cele din urmă complicitii îl înlăturaseră din cauza vreunei neînțelegeri ? Puțin probabil ! Un escroc de talia lui nu putea să cadă atît de ușor în capcană. Și totuși, decesul dovedea aproape contrariul... Să fi fost oare un simplu accident ? Oricum, era obligat să verifice cu cea mai mare atenție alibiul Dorinei Mănoiu.

— Doamne ferește ! se văietă Polixenia din nou. M-a nenorocit, mi-a distrus toată viața... cum am să ies eu pe stradă... M-a făcut de rușine... Ce-i trebuiau lui atîția bani ! Avea tot ce-i trebuia acasă !

Se opri deodată, parcă fulgerată de un gînd îngrozitor și-l prinse de braț pe Alexe. Îl imploră cu voce aspră, sacadată :

— Să vină imediat miliția să controleze toată casa ! Da, imediat ! Nu vreau să mă arate oamenii cu degetul și să se ferească din calea mea. Eu am fost toată viața o femeie cinstită, am muncit din greu... Ah ! De ce a făcut asta ? M-a distrus ! M-a nenorocit !

Maiorul schiță un gest de nerăbdare, își trase brațul și începuse să-l maseze încetișor în locul unde fusese apucat de degetele osoase ale Polixeniei. Ea se reaseză pe divanul scund, cu capul între umeri, abătută și dintr-o dată îmbătrînită. Era cu zece ani mai în vîrstă decît defunctul ei soț, avea deci 57 de ani dar acum arăta mult mai bătrînă, părea trecută de 70. Mîinile îi tremurau neîncetat, sub ochi i se formaseră niște pungi și basmaua neagră îi alunecase pe ceafă, descoperind părul rar, cenușiu.

— Dumnezeuastră trebuie să știți ce fel de prieteni avea. Cu ce fel de oameni se întâlnea ?

— Nu se întâlnea cu nimeni, în afară de serviciu nu era un om prea sociabil. Anul trecut se ducea câteodată, seara, să joace șah la Casa de cultură. Îl pasiona jocul de șah...

— Și pe mine mă pasionează — recunosc Alexe.

— El juca bine, chiar foarte bine. Pe urmă a început să meargă din ce în ce mai rar pe la club. Se plîngea că nu întâlnește adversari de talia lui. Numai cînd se organiza cîte un campionat dădea pe acolo. În ultima vreme, găsise un adversar puternic. Un orb...

— Îl cunoașteți ? se interesă Alexe, sperînd să stimuleze debitul verbal al interlocutoarei sale.

— Personal, nu-l cunosc. O singură dată mi l-a arătat Costică pe stradă. Spunea că joacă excelent. Se ducea seara la el și uneori, întirzia acolo pînă după miezul nopții. Acum vreo două luni îmi povestea că au început un meci nou. Își nota partidele într-un caiet.

— Aș vrea să văd caietul — zise Alexe.

— Este dincolo, în dormitor... Pofțiți, vă rog — îl invită ea umilă, deschizînd grăbită ușa celei de-a treia camere.

Dormitorul, mobilat tot atît de simplu ca și celelalte odăi, strălucea de curățenie. Peretele de deasupra patului era acoperit aproape în întregime de tablouri, aranjate într-un soi de fotomontaj. Între garderob și soba de teracotă se găsea o etajeră traforată, plină cu cărți și reviste. Cea mai mare parte dintre ele tratau despre teoria deschiderilor în jocul de șah. Existau chiar două ediții vechi, în limba germană, ale turneelor de la Hastings din anii 1895 și 1897, cum-

părate de la un anticariat. Polixenia trase din raft două caiete groase, cu aspect de registru și le întinse maiorului, spunînd :

— Acestea sînt. Azi dimineată am făcut curățenie generală și după ce am șters cărțile de praf, m-am uitat puțin și prin aceste caiete. Nu pricep nimic... Niciodată nu m-a preocupat așa ceva. Costică a vrut să mă învețe și pe mine, dar mergea prea greu și a fost nevoit să renunțe. Abia am învățat regula mutării pieselor. Anul trecut mă lua la Casa de cultură și asistam la partidele lui...

Începu să plîngă înăbușit, cu suspine adînci. Scoase din buzunarul șorțului cadrilat o batistă și se șterse pe obraz.

— Cu cine juca mai des ?

— Erau doi mai buni : Datcu de la Banca de Investiții și doctorul Coman. Dar îi bătea pe amîndoi. Întotdeauna se strîngea lume multă în jurul mescii la care juca bărbatul meu. S-a bucurat teribil de mult cînd acum vreo jumătate de an a venit în oraș un jucător excelent. Orbul acela, tovarășul Zarafu, de care v-am povestit adineauri. Se ducea aproape în fiecare seară acasă la el.

Alexe notă în carnețel cîteva cuvinte. Trebuia să verifice dacă Adorian se ducea într-adevăr să joace șah cu Zarafu sau în realitate se întîlnea cu Dorina Mănoiu sau alți complici.

— Îl însoțești cîteodată ?

— Nu, niciodată. Mergea singur pe jos, nu mai lua mașina, deși Zarafu locuiește tocmai la capătul celălalt al orașului. Zicea că vrea să facă mișcare mai multă, se văita că la magazin are o muncă prea seden-

tară. Eu nu mă duceam cu el, veneam de la serviciu prea obosită, nu-mi mai ardea de plimbări.

— Unde lucrați ?

— Sînt funcționară la Întreprinderea de gospodărie orășenească.

Alexe luă registrele și se apropie de fereastră, răsfoindu-le alene. Erau acoperite cu o scriere mărunță, îngrijită, meticuloasă, și conțineau într-adevăr partide de șah adnotate cu destulă competență. Cele mai multe dintre ele relevau pasiunea lui Adorian pentru diverse gambite : scoțian. Evans, central, nordic, leton și multe altele. Un registru era scris în întregime, iar celălalt numai pe jumătate. Ultimele opt partide făceau parte din meciul susținut cu Zarafu și prima dintre ele, terminată cu rezultatul de remiză, se desfășurase în urmă cu două luni, după cum arăta data înscrisă în capătul paginii, deasupra primei mutări. Celelalte șapte partide nu erau date.

— Nu v-a povestit niciodată cam cîte partide jucau într-o seară ?

— Eu știu ? ! Citeodată, înainte de a pleca la serviciu, îmi povestea cum a decurs lupta cu adversarul său. Dar eu nu prea ascultam... nu eram de loc atentă... Îmi vedeam de treburile mele, în bucătărie... bănuiesc că făceau cîte 5—6 partide. De multe ori se întorcea acasă după miezul-noptii.

— Voi lua caietele cu mine.

— Dacă vă sînt de folos... Chiar vă rog să le luați ! Eu tot n-am ce face cu ele. Vai de capul meu — se lamentă ea din nou printre suspine — tocmai mie să mi se întîmple o asemenea nenorocire ! Îmi crapă obrazul de rușine... Îmi vine să intru în pămînt ! Va

trebui să mă mut în alt oraș... Ce vor spune vecinii, colegele ?

Alexe înălță din umeri tăcut și se îndreptă către ușă. Trecînd iarăși pe lingă fotografia agățată în sufragerie, se opri un moment înaintea ei și o fixă încruntat, mușcîndu-și buzele. Îl irita grozav imaginea acelui Adorian cu papion negru și atitudine timidă, supusă, nefirească, de om stîmjenit. Și-l închi-puia apoi, ieșind din casă cu sacoșa în mînă, ochelarii pe nas și lista de cumpărături în buzunar, plecînd la piață. Nu, nu, nu.... ! Ceva nu era în regulă !

În curte iuți pasul, călcînd apăsător, fără să se sinchi-sească de noroiul clisos, obsedat de faptul că nu-și putea face o imagine clară despre defunctul Adorian. În spatele său pășea Polixenia, gîrbovită, plîngînd înă-bușit și văitîndu-se mereu : „Ce rușine ! Ce rușine !“

Ajungînd la poartă, se întoarse încet, parcă obosit de un efort îndelungat, și dădu mîna cu soția victi-meii. Pe cerdac se iviseră deja cîțiva vecini : femeia în capot liliachiu, un bătrîn căruia îi tremura capul și un bărbat blond, spătos, îmbrăcat cu un tricou roșu, peticit. Ședeau cu coatele rezemate de parapetul cer-dacului, șușoteau între ei și se uitau cu vădită satis-facție la vecina lor. Maiorul îi privi pieziș, aspru, și rosti cu voce puternică :

— Fiți liniștită. Dumneavoastră nu aveți nici o vină. Cu bine !

Era încredințat că ascultaseră discuția dintre el și Polixenia. Prin pereții subțiri ai casei se distingeau, desigur, cel mai mic zgomot. Abia după ce ieși din strada „Inițiativei“ încetini mersul și își aprinse un trabuc. Se gîndea la caietele pe care le ducea în ser-vietă. De fapt, nici el singur nu prea își dădea seama

de ce le luase. Exista posibilitatea ca Zarafu să-i dea unele lămuriri cu privire la Adorian Constantin. Deși... un orb... Oricum, nu strica să încerce. Se decise să meargă chiar acum la locuința celui cu care Adorian jucase deseori șah.

Zarafu locuia la celălalt capăt al orașului, lângă calea ferată, într-o clădire mohorită, cu patru etaje. Zidurile ei vechi, cenușii, contrastau puternic cu arhitectura vioaie a caselor din imediata vecinătate. Întinzându-se câteva minute în holul întunecos pentru a examina tabelul ce conținea numele locatarilor. În dreptul apartamentului nr. 15 de la etajul patru figurau două nume : Vidrașcu Alexandrina și Zarafu Nicolae. Liftul nu funcționa. Urcă scările încet, sprijinindu-se de balustrada pretentioasă din fier forjat. Pe coridoare plutea un miros acru, nesuferit, parcă de paie putrezite. La fiecare palier câte un afiș scris de mână invita insistent la respectarea curățeniei și păstrarea liniștii. Cu toate acestea, nici unul dintre locatarii întunecatei clădiri nu părea să se sinchisească de acele petice de hîrtie, de mult pătate de muște. Pe o treaptă zăceau risipite coji de ouă, iar ceva mai sus, un ciine jegos rodea niște oase în fața privirilor încântate ale unei fete durdulii. Într-unul din apartamente cineva lăsase aparatul de radio deschis la maximum, iar în altă parte răsuna plînsul ascuțit al unui sugaci. În sfîrșit, ajunse la ultimul etaj. Apăsă pe butonul sone-rici apartamentului cu numărul 15 și așteptă aproape un minut pînă i se deschise. În cadrul ușii se ivi o bătrînă gîrbovită, uscățivă, cu ochi mari, tulburi, care clipeau în permanență.

— Îl caut pe tovarășul Zarafu — spuse maiorul.

— Ați venit pentru aragaz ? îl interpelă bătrîna cu voce stridentă, aplecîndu-se spre el, cu mîna dreaptă făcută pîlnie la ureche.

Alexe pricepu că este cam surdă și repetă, strigînd :

— Cu tovarășul Zarafu, vă rog !

— Aha ! se dumiri ea. Iertați-mă, nu prea aud bine, v-am confundat. Credeam că ați venit pentru butelia de aragaz. Domnul Zarafu este acasă.

Se dădu la o parte, invitîndu-l cu un gest protocolar să intre. De-a lungul pereților antreului erau îngrămădite o mulțime de covoare făcute sul și din ele emana un miros persistent, aproape insuportabil, de naftalină. Îl conduse într-un fel de salonaș mobilat cu oarecare gust. Pe măsuta din mijloc erau răspîndite niște cărți de joc, extrem de uzate. Probabil că înaintea sosirii lui Alexe, bătrîna se ocupase cu o pasiență.

— Luați loc, mă duc să văd dacă nu este cumva în pat. Nu știu ce-i cu dînsul... de vreo două-trei zile nu prea a ieșit din cameră... nu și-a făcut nici măcar obișnuita plimbare de după-amiază — rosti bătrîna cu ușoară îngrijorare în glasul spart, cîrîit. Aseară i-am pregătit o friptură de miel, mîncarea lui preferată, dar nu s-a atins de ea. Și eu care credeam că-i voi face o surpriză ! O fi bolnav...

Alexe își roti distrat privirile prin salon, ascultînd numai cu o ureche, înregistrînd mecanic cuvintele Alexandrinei Vidrașcu. Vru să-și aprindă un trabuc, dar renunță imediat, nezărînd nicăieri vreo scrumieră. Înghiți în sec și i se făcu dintr-o dată o sete formidabilă ; cînd respira, simțea aerul fierbinte trecînd prin gîtlejul uscat. Abia în secunda următoare își dădu seama că ardea focul în soba uriașă dintre cele două

ferestre. Pe fotoliul înalt de lângă măsuță dormita o pisică neagră, grasă. Se apropie de ea și începu s-o mângâie pe blana lucioasă.

— Vă place pisica mea ? se interesă bătrîna.

— E foarte frumoasă — răspunse admirativ Alexe. Am și eu acasă două pisici aproape la fel.

De fapt, mințea. Niciodată nu putuse să sufere pisicile. Se gîndi cu nostalgie la ciinele său lup, la Rex, pe care îl lăsase acasă, la București, în grija unei vecine. Oftă încetîșor și întrebă :

— Cum o cheamă ?

— Luloanța. Țin la ea ca la un copil. Este deosebit de inteligentă. Din păcate domnul Zarafu, încă din prima zi de cînd s-a mutat aici, la mine, ca subchiriaș, a pus condiția ca în camera dumnealui să nu intre pisica. Poate că într-un fel are dreptate și dînsul... Orbii, în general, au o aversiune totală față de animalele care nu le aparțin. Cel mult suportă ciini dresați.

— Este cît se poate de firesc.

— Întotdeauna am avut grijă să nu-l deranjeze pisica...

— Nu l-ați sfătuit să cheme un medic ?

— La cine să vină medicul ? ! se miră bătrîna, complet senilizată, revenind parcă de la mari depărțări.

— La tovarășul Zarafu.

— Aha ! Da, da... sigur că da... Păi, de fapt, chiar așa de bolnav n-o fi dumnealui. Mie îmi face impresia că este puțin cam obosit. De ! Nici nu-i de mirare, dacă zace ore întregi, singur în cameră. Stăăă și citește... Nu înțeleg ce l-o fi apucat. Parcă i-e silă să mai discute și cu mine.

— Dar șah mai joacă ?

— Nu cumva ați venit să jucați o partidă cu dînsul ? Păi, de ce nu mi-ați spus asta de la început ! Cred că ar fi cel mai nimerit lucru. Cînd aude de așa ceva, se înveselește numaidecît. Toată ziua ar juca numai șah. Îmi închipui că aseară l-a așteptat pînă tîrziu pe prietenul dumnealui, pe domnul Adorian. Dar n-a mai venit. Trebuiau să continue un meci. Tot pentru șah îl căutați și dumneavoastră, nu-i așa ?

— Da, tot pentru șah...

— Atunci dau fuga să-l anunț. Cine sînteți ?

— Maiorul Alexe.

Bătrîna dispăru în spatele unei perdele de pluș galben, apoi se auziră pașii ei sunînd tîrșit pe o podea de ciment și mai tîrziu niște ciocănituri discrete, urmate de schimbul cîtorva fraze cu un bărbat, probabil chiar chiriașul ei.

Reapăru după cîteva minute și-l pofti cu același gest ceremonios cu care îl întîmpinase, s-o urmeze.

Camera ocupată de Zarafu era slab luminată și mirosea îngrozitor a fum de țigară. Niște draperii lungi, groase, mascau două ferestre și lumina zilei se strecura înăuntru numai printr-o fereastră circulară, plasată spre nord, exact în spatele scaunului pe care ședea orbul. În fața sa, pe masă, se afla o carte deschisă, de forma unui registru, imprimată cu literele alfabetului Braille. Zarafu era un bărbat de statură potrivită, spătos, cu părul negru ca smoala, tăiat scurt și mustață deasă. Purta niște ochelari mari, întunecați. În momentul cînd Alexe pătrunse în odaie, orbul ridică mîna dreaptă la înălțimea umărului și o ținu întinsă în aer, pînă cînd maiorul se apropie și i-o strînse pronunțîndu-și numele.

— Luați loc pe un scaun, sau pe pat, unde doriți — îl invită stăpînul camerei. Avea o voce cam răgușită. Vă rog să mă scuzați, la mine este desigur prea puțină lumină. Vă dați seama, pe mine nu mă deranjează întunericul. Zîmbi fugitiv. Mi-e totuna ! Am tras perdelele din pricina zăpușelii de afară. Dacă vă supăra, puteți aprinde lampa. Comutatorul este în dreapta ușii.

— Nu, mulțumesc — răspunse maiorul — nu este nevoie.

Fu uimit de simplitatea spartană a mobilelor, dar mai ales de ordinea exemplară care domnea în odaie. Își aduse aminte că citise undeva despre rînduiala obligatorie a obiectelor existente în încăperile ocupate de orbi, rînduială născută bineînțeles din necesitatea practică de a găsi în orice clipă obiectul căutat.

— Cred că la dumneavoastră se poate fuma ? întrebă Alexe, adulmecînd încă o dată mirosul de tutun.

— Dar vă rog ! Eu am stins-o chiar adineauri. Din nefericire, sînt un fumător inveterat. Vă pot oferi o țigară „Carpați“ cu filtru...

— Eu fumez țigări de foi — îl întrerupse maiorul, și-și trase un scaun lîngă masă, așezîndu-se în fața interlocutorului său. Am să mă folosesc de bricheta dumneavoastră. Mi-am terminat chibriturile.

Orbul împinse politicos bricheta de pe masă, spre maior, și acesta, după ce aprinse țigara de foi, cu un gest reflex, fără să-și dea seama, o introduse în propriul buzunar.

Zarafu se aplecă peste masă, în direcția lui Alexe, și spuse :

— Tovarășe maior, gazda mea m-a anunțat că mă căutați în legătură cu șahul...

— Oarecum !

— Vedeți... eu bănuiesc totuși că altul este scopul vizitei dumneavoastră... Și pentru că sînteți de la miliție... înseamnă că vreți să vă interesați despre Adorian.

Orbul făcu o pauză, oftă, își puse mîinile pe genunchi, apoi continuă :

— Mai bine zis, despre defunctul Adorian. Am dreptate ?

— Da — recunosc Alexe, mirat. Așadar, ați și aflat că nu mai trăiește. Bătrîna îmi povestea mai înainte că de cîteva zile nu ați ieșit de loc în oraș.

— Ați uitat, desigur, acea binefacere a civilizației moderne numită telefon. Arată cu capul spre stînga și maiorul, uitîndu-se într-acolo, zări telefonul așezat pe o poliță, lîngă capul patului.

— Ultima oară — urmă orbul — am stat de vorbă cu prietenul meu vineri seara, cînd am jucat cea de-a opta partidă a meciului nostru. Convenisem să mă viziteze din nou ieri seară. Dar n-a mai venit... Azi dimineață am telefonat la magazin și abia cu prilejul acesta am aflat nenorocirea ; mi s-a spus că a murit într-un accident de mașină. Am discutat cu un vînzător de acolo, cu tovarășul... Trifu... mi se pare...

— Trifon.

— Exact. Cu tovarășul Trifon. Știrea asta m-a afectat îngrozitor. Vedeți, mă obișnuisem cu Adorian. Am să-i simt lipsa, era singurul om care mă vizita din cînd în cînd. Și de cîte ori aveam întîlnire cu el, îl așteptam cu nerăbdare. Juca bine șah !

— Da, așa mi s-a spus, se pare că era un jucător inteligent. Venea în fiecare seară pe la dumneavoastră ?

— Cam o dată, cel mult de două ori pe săptămînă. Rareori ne vedeam mai des. Nici nu vă închipuiți cît de rău mi-a părut cînd am auzit de moartea sa. Păcat ! Mare păcat !

— Credeam că jucați în fiecare seară. Am auzit că-i plăcea teribil de mult jocul de șah.

— Aveți dreptate, îl pasiona într-adevăr jocul acesta. De altfel, și pe mine mă pasionează. Este singura distracție, în afară de lectură. Adorian cunoștea bine teoria deschiderilor și analizam împreună partidele celebre. Aș fi dorit să vină la mine în fiecare seară, chiar am insistat de cîteva ori, dar el s-a scuzat, a zis că mai are și alte obligații. Mi-a făcut impresia că nevastă-sa îl cam ține din scurt, că-l tiranizează...

— Soția îl lăsa să plece ori de cîte ori avea chef de plecare. Știa că vine la dumneavoastră. Nu v-a explicat niciodată despre ce fel de obligații era vorba ?

— Regret, dar nu mi-a spus. Am încercat eu o dată să aflu dar el a ocolit întrebarea, a schimbat vorba...

— Vă mai amintiți cînd ați început prima partidă a meciului ?

— Un moment, să mă gîndesc... Da ! Cred că acum două luni, îmi aduc aminte că în prima partidă am folosit o deschidere Caro-Kann și s-a terminat remiză. Eu aveam albele. Știu că își nota mutările, pentru ca mai târziu, după meci, să putem analiza cauzele înfrîngerii sau ale succesului.

— Înseamnă că nu făceați mai mult de o partidă pe săptămînă...

— Nu-i chiar așa. De obicei jucam cîte șase-șapte partide, dar numai prima dintre ele conta pentru scorul meciului... Vă pricepeți la șah ?

— Mda... Joc și eu din cînd în cînd. Dacă vrei, și dacă nu vă deranjez, bineînțeles, putem încerca o partidă.

Orbul se luminează de plăcere, frecîndu-și palmele satisfăcut.

— Am să vă rog să-mi aduceți șahul. Se află în sertarul de sus al comodei.

Alexe aduse cutia cu cele 32 de piese și o instală pe masă. Era un joc de șah obișnuit, cu excepția unor transformări care-l făceau accesibil simțului palpabil al orbilor : cîmpurile albe erau mai înalte cu un milimetru decît cele negre, iar piesele albe aveau înfipte cîte o țintă în partea superioară.

— Ce culoare preferați ? întrebă Zarafu.

— Mi-e indiferent, am să vă ofer albele.

— E-n regulă — acceptă orbul. Veți juca deci cu negrele, dar ca să nu vă simțiți nedreptățit, vom face două partide.

Alexe consimți apoi, în gînd, se muștră pentru ușurința de care da dovadă. Se uită la ceas. Era trecut de 12 și probabil locotenentul Cristache îl aștepta nerăbdător la miliție, iar el sta liniștit în camera aceasta întunecoasă și se pregătea să înceapă o partidă cu Zarafu, de parcă nu ar fi existat nicicînd un caz Adorian.

— Îmi anunțați mutările dumneavoastră, iar eu vi le voi dicta pe ale mele. Dacă intervine cumva vreo neînțelegere, am să verific poziția prin pipăirea pieselor și a cîmpurilor.

Încă de la începutul jocului Alexe fu pus la grea încercare, datorită inventivității adversarului său. La mutarea a 12-a se gîndi îndelung, avînd de calculat mai multe variante ce i se păreau că-i vor da superioritatea

în atac. Alese răspunsul cel mai simplu, care-i permitea să se apere contra presiunii inițiate de alb pe coloanele damei. După câteva mutări însă, Zarafu sacrifică un turn și poziția negrului se prăbuși rapid. Alexe trebui să se recunoască învins.

— Jucați foarte bine — constată maiorul. Poate că ar trebui să participați la campionate. Sînteți un adversar de temut !

— Înainte mă duceam destul de des pe la Casa de cultură, dar după ce l-am cunoscut pe Adorian n-am mai dat pe acolo. L-am invitat aici și cred că în felul acesta era mai comod pentru amîndoi. Și apoi, vedeți dumneavoastră, eu fumez enorm în timpul jocului, iar la Casa de cultură este interzis fumatul în sala de șah.

Începură cea de-a doua partidă. La un moment dat, orbul scoase o țigară din buzunarul de la piept al cămășii, pe urmă pipăi cu mîna locul de pe masă unde trebuia să se afle bricheta, fără s-o găsească.

— Mi se pare că ați pus bricheta în altă parte !

Alexe se scotoci prin buzunare, scuzîndu-se. Depuse bricheta în mîna întinsă a lui Zarafu.

De data aceasta, mutările se succedau încordate de o parte și de alta, pînă în clipa cînd interveniră o serie de schimbări succesive și intrară într-un final dificil de dame și pioni. Deși Zarafu avea un ușor avantaj pozițional, cu oarecari speranțe, Alexe reuși să se apere cu dîrzenie și în cele din urmă partida se încheie remiză.

Maiorul își cercetă ceasul din nou. Trecuse o oră și jumătate de cînd se așezase la masă. Era furios pe el însuși pentru întîrziere, dar în același timp simțea și o satisfacție tainică pentru că reușise să țină piept unui jucător atît de priceput.

— Cred că vă voi mai vizita — zise Alexe ridicându-se în picioare și luîndu-și rămas bun de la amabila sa gazdă. Îmi place cum jucați.

— Oricînd vă stau la dispoziție — se oferi orbul.

— Am să vă vizitez, probabil, seara. După terminarea serviciului. Eventual voi da un telefon.

— Perfect ! Acum... dacă nu sînt prea îndrăzneț, aș avea o mică rugămintă...

Zarafu ezită cîteva secunde înainte de a continua, surprins parcă de curajul său neobișnuit.

— Despre ce-i vorba ? întrebă Alexe, mai mult pentru a-l încuraja, decît din curiozitate.

— Mai înainte am pomenit de convorbirea telefonică avută cu vînzătorul acela de la magazinul de materiale electrotehnice. De fapt, nu v-am mărturisit adevărul decît pe jumătate... Am fost foarte dezamăgit cînd am aflat că se face inventarul și, în consecință, timp de mai multe zile, vînzarea va fi oprită. Vineri seara, cînd am jucat ultima partidă cu Adorian, îl rugasem să-mi oprească un aparat de radio „Darclée“. Radioul meu s-a stricat și aș dori neapărat să obțin un „Darclée“. Adorian își aducea aminte că mai avea un singur exemplar în depozit și mi-a promis că-l va reține pentru mine. N-aș vrea să abuzez de bunăvoința și mai ales de autoritatea dumneavoastră, dar v-aș rămîne extrem de îndatorat dacă ați interveni, să mi se dea, adică mai curînd să mi se rețină, aparatul respectiv. Mi-e teamă să nu-l cumpere altcineva, chiar în ziua redeschiderii magazinului. L-am întrebat pe vînzător cînd se va termina inventarierea, dar n-a putut să-mi dea un răspuns precis.

— Bine, dar i-ați explicat despre ce-i vorba, nu-i așa ? Doar nu-i un lucru prea complicat și mai cu seamă, nici ilegal...

— Bineînțeles ! În general însă, aparatele acestea sînt destul de căutate. Așa că...

— Cred că nu-i cazul să vă faceți griji. Vă promit că am să discut eu cu vânzătorul și în ziua redeschiderii magazinului veți putea cumpăra aparatul de radio.

Zarafu mulțumi și după ce dădu mîna cu maiorul, îi aminti încă o dată că-i va sta la dispoziție cu cea mai mare plăcere, ori de cîte ori va dori să joace șah.

În după-amiaza aceleiași zile avu loc anchetarea lui Vișan Trifon. Cu toate stăruințele depuse de maior, cercetarea vânzătorului nu aduse vreo contribuție importantă la elucidarea cazului Adorian Constantin.

În legătură cu sustragerea banilor de la magazinul Sport-foto-muzică, nu se putu dovedi existența unei complicități între vânzătorul Trifon și responsabilul Adorian. Din declarațiile sale reieși însă că Dorina Mănoiu întreținuse anumite legături cu victima.

Iată cum se petrecuseră faptele :

Într-o seară, la cîteva săptămîni după angajarea Dorinei Mănoiu, Trifon trecu din întîmplare prin fața blocurilor situate în noul cartier al gării. Spre surprinderea lui, i se păru că zărește în dreptul unei clădiri pe cei doi colegi de care se despărțise în urmă cu vreo jumătate de oră, cînd se închisese magazinul. Dorind să-și verifice bănuiala, se furișase încetișor, avînd grijă să nu fie observat, și odată ajuns la oarecare apropiere de ei, avu ocazia să se încredințeze că într-adevăr nu se înșelase : cei doi parlamentau cu voce

scăzută în fața intrării. Cu toate strădaniile depuse, nu reușise să audă ce anume discutau. Adorian gesticula cu gesturi pripite, încercînd să fie cît mai convingător, iar ea dădea răspunsuri vagi și monosilabice. După cîteva minute intrară în bloc și Trifon, prudent, așteptase puțin, apoi îi urmasse. Cercetînd tabelul cu numele locatarilor, nu-i fu greu să descopere numele colegei. Se întoarse acasă, încă neștiind ce tactică să adopte și abia în timpul nopții se întrebă în ce fel ar putea să profite de pe urma descoperirii sale. A doua seară, cam pe la aceeași oră, patrulă prin preajma locului cu pricina din ajun, și din nou cei doi își făcură apariția. De data aceasta însă, intrară direct în casă, fără să se mai producă vreo întârziere. În cea de-a treia zi, dimineața, după deschiderea magazinului, Trifon îl luă deoparte pe șef și-l lăsă să înțeleagă că este la curent cu escapadele sale nocturne.

Din acea zi, Vișan Trifon începu să se bucure de unele „libertăți“ în cadrul slujbei pe care o presta. Nu i se făceau observații cînd venea mai tîrziu la serviciu, reclamațiile cumpărătorilor referitoare la indolența sa erau mușamalizate, i se permitea să se odihnească în depozit cînd se simțea „obosit“ după un chef prelungit din ajun, precum și alte asemenea favoruri. Uneori cerea cu împrumut de la șeful său mici sume de bani — niciodată mai mult de cincizeci de lei — pe care uita sistematic să le mai restituie. Altminteri, se pricepuse a fi destul de prevăzător, neîntinzînd coarda nicicînd prea mult. Era dotat cu un soi de viclenie mărunță, care-l împiedica să se aventureze prea departe. Își da seama că un eventual denunț către nevasta șefului său, nu i-ar aduce foloase mai substanțiale, ci mai degrabă i-ar curma definitiv sursa privilegiilor.

Pe Adorian Constantin îl văzuse ultima dată simbătă după-amiază cînd se terminaseră orele de slujbă. De asemenea pe Dorina Mănoiu. Duminică, sau mai bine zis în seara zilei de duminică, cînd se produsese accidentul mortal al responsabilului, Trifon fusese invitat la sărbătorirea onomasticii unui prieten. Era în posesia unui alibi perfect. Mai mulți martori erau dispuși să declare că nu lipsise nici măcar un minut din casa unde se chefuisse pînă în zori.

În legătură cu lipsurile bănești, precum și cu actele de vânzare falsificate de fostul său șef, nu putu da nici o lămurire utilă anchetatorilor. Fusese peste măsură de uimit, constatînd neregulile ce se iveau în gestiunea responsabilului o dată cu începerea inventarierii. Nu l-ar fi crezut în stare de așa ceva pe Adorian, întotdeauna i se păruse a fi un tip grijuliu față de avutul obștesc.

În acea seară, maiorul Alexe se plimbă vreo jumătate de oră pe străzile dimprejurul hotelului unde dormea. Pășea agale, îngîndurat, învîrtînd între degete un trabuc neaprins pe care în cele din urmă îl puse cu oarecare regret în buzunarul de la pieptul cămășii, apoi își continuă drumul de-a lungul vitrinelor viu luminate. Fumase peste măsură și acum presimțea că din pricina intoxicării cu nicotină va avea o noapte agitată. În plus, băuse două cafele mari în timpul audierii lui Vișan Trifon și se gîndea cu neplăcere că probabil va fi nevoit să înghită un somnifer pentru a reuși să doarmă cel puțin cîteva ceasuri.

Pe la ora zece și jumătate, cînd răcoarea se stabilise definitiv peste străzile aproape pustii, urcă în cameră și făcu o baie fierbinte, apoi se întinse pe pat, sperînd că va adormi imediat. Din nefericire, somnul nu se lipi

de genele sale. N-avea nimic de citit, nici măcar vreo revistă pe care s-o răsfoiască. Se zvîrcoli în așternut, cu ochii închiși, într-o stare de semisomnolență, evitînd totuși folosirea somniferelor pe care le pusesese alături, pe noptieră.

În cele din urmă se sculă, aprinse lumina și scoase din servieta neagră cele două caiete cu însemnări de șah, luate de la Polixenia Adorian. Nu avea nici un șah la îndemînă, astfel că fu nevoit să improvizeze unul pe o coală albastră, găsită pe fundul unui sertar. Pe niște pătrățele de hîrtie albă, scrise denumirea și culoarea celor 32 de piese.

Se iviseră zorile cînd termină de analizat absolut toate partidele notate de Adorian, precum și comentariile variantelor pe care decedatul le considerase interesante. Adorian fusese un jucător deosebit de competitiv, avusese preferință pentru pozițiile tăioase și de cele mai multe ori decisese soarta partidelor în favoarea sa, printr-un sacrificiu spectaculos. În deschidere, de cîte ori avusese albele, alesese un gambit. Avusese chiar și o inovație în gambitul nordic, inovație pe care nu mai apucase s-o aplice în practică.

Alexe închise caietele și privi ceasul. Trecuse de ora șase și abia acum începea să simtă că-l va doborî somnul. Scutură cutia cu trîbucuri și constată cu tristețe că nu-i mai rămăsese nici unul. Fumase îngrozitor de mult, fără să-și dea seama cît de rapid se scurge vremea.

Ceru să i se aducă o cafea și după ce deschise larg ferestrele dinspre stradă, se hotărî, oftînd, să facă un duș rece pentru a-și alunga somnul.

Joi dimineața începu chestionarea Dorinei Mănoiu. Era îmbrăcată într-o rochie subțire, decoltată, care-i scotea în evidență suplețea bustului bronzat. Se părea că se refăcuse complet după boala ce o reținuse timp de trei zile în casă. Se așază calmă pe scaun, arborînd un aer de indiferență, sau chiar de plictiseală prost mascată, își depuse poșeta pe genunchi și începu să-și facă de lucru manevrînd în permanență încuietoarea ei. De fapt, acest gest involuntar trăda adevărata stare de spirit, agitația ei interioară pe care numai datorită unui mare efort nervos și-o putea încă disimula.

După cîteva întrebări de rigoare, maiorul Alexe trecu îndată la chestiunile ce-l interesau.

— După cum bănuți probabil, v-am chemat aici pentru a ne da cîteva lămuriri suplimentare despre fostul dumneavoastră șef, Adorian Constantin.

Femeia surise — numai un observator extrem de atent ar fi putut observa sclipirea fugară și pătrunzătoare ce-i lumină ochii mari timp de o clipă — își mușcă buzele dînd la iveală un șir de dinți imaculați, strălucitori, și cu un gest aproape eteric își aranjă părul roșcat.

— Vă stau la dispoziție cu cea mai mare plăcere — răspunse ea. Deși... drept să vă spun, nu cred că sînt în măsură să vă satisfac curiozitatea.

Maiorul o privi lung, încruntă sprîncenele ușor, apoi zîmbi enigmatic, amuzat parcă de o idee neașteptată.

— Totuși, vă rugăm să faceți apel la memoria dvs. Sînt incredințat că ne puteți ajuta... Ați fost colegă de serviciu cu defunctul Adorian. Cel puțin opt ore pe zi ședeți în preajma lui. Nu? Tovarășul locotenent Cristache, cu prilejul vizitei pe care v-a făcut-o acasă,

v-a pus desigur la curent cu faptul că Adorian a delapidat sistematic importante sume de bani.

— Știți, eu...

— Da, știu ce vreți să spuneți. Ați fost surprinsă ! Nu vă așteptați la așa ceva. Adorian făcea impresia unui om cu desăvîrșire cinstit, în afara oricăror bănuieli... Hm ! Totuși, ați lucrat împreună cu el, la același magazin. Cum se face că n-ați observat nimic suspect ?

— Eu sînt angajată acolo numai de o jumătate de an. În intervalul acesta nu mi s-a părut că procedează incorect...

— Și cu toate astea, pe măsură ce înaintează inventarierea se descoperă mereu alte lipsuri. Din ce în ce mai importante.

— Cînd l-ați văzut ultima oară ? interveni locotenentul Cristache.

Înainte de a răspunde, Dorina Mănoiu, închise ochii cîteva clipe și încetă să-și mai facă de lucru cu încuietoarea poșetei. Părea că re trăiește în gînd un fapt deosebit.

— Cînd l-am văzut ? repetă ea întrebarea parcă nedumerită. Sîmbătă seara, bineînțeles ! După închiderea magazinului ne-am luat rămas bun, apoi, ca de obicei, fiecare s-a îndreptat către casă.

— În ziua de sîmbătă n-ați observat nimic ciudat în comportarea lui Adorian ? întrebă maiorul, ridicîndu-se de pe scaun și pregătindu-se să-și aprindă țigara de foi.

— Nimic neobișnuit. Ca să fiu sinceră, vă pot spune că moartea lui m-a impresionat cu adevărat; nu m-a lăsat de loc indiferentă. De-atunci, m-am gîndit de multe ori la el. De fapt, acest lucru, trebuie s-o recu-

noașteți, se întâmplă descori atunci când din preajma noastră dispăre un om pe care am avut ocazia să-l cunoaștem cît de cît. Am revăzut în minte fiecare gest al său, fiecare cuvînt... Nu ! Oricît m-am străduit, n-am putut remarca nimic „ciudat“ în comportarea lui din ziua de sîmbătă. Se purta exact așa cum mi l-am închipuit eu...

— Un moment ! o întrerupse maiorul. Există totuși în vorbele dumneavoastră o anumită nuanță, un anumit fel de interpretare a faptelor defunctului. Să facem o mică precizare. Ați afirmat că se purta așa cum vi l-ați închipuit. Înscamnă deci că v-a frapat ceva, că gesturile și cuvintele lui, sau mai bine zis reacțiile sale erau exact acelea pe care le așteptați. Dar, totodată, mai puteau exista și alte feluri de reacții, datorite probabil unui incident, unei întâmplări care v-a atras atenția în mod special.

— Nu știu, nu știu — murmură ea, apăsîndu-și pieptul cu ambele mîini, părăind că vrea să alunge o imagine obsedantă care începuse s-o sufoca pe ne-simțite.

— Păcat ! Cu puțin efort din partea dumneavoastră ne-ați scuti de multă pierdere de timp — conchise Alexe și în glasul său se putea distinge o notă de sincer regret.

— Nu știu, nu știu — continuă ea să murmure, neluînd în seamă remarcă anchetatorului, chinuită în continuare de acel gînd care nu-i da pace.

Alexe ridică din umeri, obrazul i se întunecă și se aplecă peste birou, scuturînd cu o mișcare precisă scrumul țigării de foi în scrumiera masivă de bronz. Păru că vrea să mai adauge ceva, dar, brusc, se răz-

gîndi și făcu un semn discret locotenentului. Acesta încrucișă brațele peste birou, își dresă vocea și zise :

— După cum constat, dumneavoastră abuzați de răbdarea noastră. Este inutil să jucați teatru aici, n-are nici un rost. Cel mult veți reuși să vă îngreunați situația ! Știm că ați fost amanta lui Adorian și că vă întilneți deseori în garsoniera dumneavoastră.

Atitudinea Dorinei Mănoiu se schimbă ca prin farmec. Își încheștă pumnii pe genunchi și în ochi i se aprinse o lumină disprețuitoare.

— Ei bine, da ! Firește, n-ar avea nici un rost să neg faptul că l-am iubit, din moment ce ați aflat. Nici o lege din lume nu mă poate condamna acuzîndu-mă de acest sentiment. Da... mai ales în ultima lună, ne întilneam aproape în fiecare seară acasă la mine. Oh ! Vă rog, nu mă întrerupeți ! continuă ea, aranjîndu-și din nou părul și aplecîndu-se către Cristache, care schițase un gest ironic. Știu ce vreți să spuneți ! Că era căsătorit... Dar era profund nefericit, mi-a mărturisit-o el însuși, a fost o căsătorie ratată. Nevastă-sa nu l-a înțeles niciodată, n-a pătruns niciodată în adîncul sufletului său. Și apoi, între ei există nu numai o diferență de vîrstă, ci și de concepții. Ea este un fel de gospodină model, teribil de meticuloasă, se pricepe să pună murături excelente, să croșeteze în-continuu pulovere groase și să pregătească după diverse rețete niște prăjituri foarte ieftine. Atît și nimic mai mult. Recunoașteți și dumneavoastră, este mult prea puțin... Nu l-a înțeles niciodată. El era un om deosebit ! Visa fapte mărețe...

— Din păcate — pronunță rece Alexe — s-a descoperit abia după moartea lui ce fel de fapte mărețe visa. Escrocherii în stil mare !

— Trebuie să fie o greșeală, nu poate fi vorba de el !

— Nu este nici o greșeală, știm cu precizie că el însuși, cu mâna lui a efectuat falsuri în actele pe care le întocmea.

Dorina oftă resemnată și se abținu să mai facă vreo remarcă. Locotenentul așteptă încordat câteva momente, apoi zise :

— În seara zilei de duminică după ora 20, în timp ce Adorian se afla la dumneavoastră în garsoniera din noul cartier al gării, v-ați certat. A avut loc o discuție furtunoasă și înainte de a ieși din casă i-ați spus că vă veți răzbuna. Cuvintele au fost pronunțate pe un ton amenințător.

— Formidabil ! exclamă ea cu voce șuierătoare. Am niște vecini colosali ! Întotdeauna am bănuir că stau cu urechile lipite de ușa mea. Da, într-o oarecare măsură este adevărat. Ne-am cam luat la harță. N-aș putea spune însă că a fost o ceartă grozavă. Eram puțin cam nervoasă.

— De ce v-ați certat ?

— Eh ! O nimica toată, un fleac din cauza căruia acum regret enorm. Îmi promisese că mă ia cu mașina, să mergem în excursie. N-a venit... M-a făcut să-l aștept ca o caraghioasă, toată după-amiaza. Asta a fost tot !

— Și totuși, amenințarea rămâne valabilă, deoarece imprimă o nuanță gravă, pune într-o anumită lumină moartea neașteptată a lui Adorian. Ați strigat : „Mă voi răzbuna ! N-am să te iert !“ Pe urmă, la puțin timp după plecarea lui, dumneavoastră ați părăsit în mare grabă locuința și v-ați întors acasă la ora 22 și 20 de minute. Trebuie să știm cât mai exact în ce fel ați folosit timpul acesta ?

Femeia își duse mîinile la ochi, se cutremură ușor, lovită parcă de amintirea unui vis urît și după o ezitare destul de lungă, răspunse printr-o întrebare :

— Cum l-am folosit ? Dacă nu mă înșel, în termeni juridici, această justificare a timpului se numește alibi. Nu-i așa ?

— Numiți-o cum vreți — spuse Alexe morocănos. Definiția termenului contează poate mai puțin. Răspunsul însă, vă atrag încă o dată atenția, trebuie să fie cît mai corect.

— Ha-ha-ha ! izbucni ea într-un rîs puternic, teribil de sarcastic. Deci n-a fost un accident ! Extraordinar ! Nu cumva bănuieți că a fost ucis ? Ha-ha ! Formidabil ! Așa ceva nu mi-ar fi trecut prin cap. De altfel, pentru mine este totuna, nu mai are nici o importanță... Accident, sau asasinat, totuna este. Tot mort rămîne și nu-l mai poate învia nimeni și nimic ! Nici o anchetă nu-l mai poate învia...

Își acoperi din nou ochii cu palmele și începu să vorbească printre suspine, ștergîndu-și din cînd în cînd cite o lacrimă :

— L-am iubit ! L-am iubit prea mult și nu merita ! Mi-am dat seama prea tîrziu că am făcut o greșală. N-ar fi trebuit să mă îndrăgostesc de el... părea atît de sincer, atît de curat... Vedeți, în primele zile după ce am început să lucrez la magazinul „Turistul“, Adorian mî-a făcut impresia unui om ursuz, puțin vorbăreț și mai ales foarte sever. Pe urmă, după vreo săptămînă, m-a invitat cu mașina la o plimbare, undeva, în afara orașului. Poate că n-ar fi trebuit să accept, desigur, atunci s-a produs prima greșală. Oare puteam să ne împotrivim chemărilor inimii ? Da... Avea un aer atît de nefericit ! Era într-o sîmbătă seara, am

înțeles, să anunț autoritățile despre neregulile din magazin.

— Dar n-ați procedat conform promisiunii pe care v-ați făcut-o — remarcă maiorul Alexe.

— Aceasta a fost prima decizie ! Plecasem de acasă chiar cu gândul acesta. Apoi, încetul cu încetul, frica a început să-mi dea tîrcoale, a început să mă paralizeze. Am rătăcit aproape o oră pe străzi, agitată, chinuită de cele mai negre gânduri, neliniștită. Nu mai știam cum să procedez, mă îngrozea gândul că voi fi acuzată de complicitate... Îmi închipuiam ce se va întîmpla cu mine în cazul acesta... Tribunalul, închisoarea și o serie întreagă de privațiuni... Am oroare de așa ceva ! În sfîrșit, am intrat în cinematograf, simțeam nevoia să văd cît mai mulți oameni în jurul meu, să aud zgomot, voci, muzică, orice, numai să nu rămîn atît de singură. Poate că, fără să-mi dau seama, undeva, în subconștientul meu se infiripase ideea că trebuie să fug de mine însămi, sau, poate, mă temeam de urmările unei hotărîri pripite, nesăbuite... Știu ! Altfel spus, această fugă de răspundere se numește lașitate ! M-am întors acasă tîrziu, n-am putut să dorm toată noaptea, chinuită de aceleași coșmaruri groaznice. A doua zi am aflat știrea accidentului și am lăsat totul la voia întîmplării, nu mă mai interesa absolut nimic. Deznodămîntul acesta m-a paralizat... Poate că însuși destinul, cu mîna lui necruțătoare, l-a pedepsit pe Adorian. Nu credeți ?

Cei doi anchetatori o priviră întunecați, fără să răspundă imediat. Abia după un minut de tăcere apăsătoare, locotenentul Cristache își dresе glasul cu putere și spuse :

— Nu credem ! La ce cinematograf ați intrat duminică seara ?

— La care ? Un moment, să mă gândesc...

— Sînt numai două cinematografe în oraș !

— Am intrat la cel din centru, la „Luceafărul“.

— Ce film ați văzut ?

— Un film românesc, „Cine va deschide ușa“.

— Era multă lume în sală ? se interesă Alexe.

— Da, sigur. Arhiplină, abia am găsit bilete.

— Înseamnă că ați zărit mulți cunoscuți. Orașul nu este prea mare, așa că, practic, era imposibil să nu fi remarcat cel puțin două-trei persoane cunoscute. Doar v-ați născut în orașul nostru. Aici ați copilărit. Aici ați făcut școala...

— Vă dați seama, în starea de nervi în care mă aflam... Puțin îmi păsa ce fel de oameni erau în jurul meu, nu mă interesa de loc dacă îi mai întîlnisem sau nu pînă în seara aceea. Eram extrem de agitată și memoria, adică posibilitatea de a înregistra anumite amănunte, devenise aproape nulă. De fapt, n-am reușit să mă concentrez nici măcar asupra filmului, n-am reținut nimic din ce se întîmpla pe ecran.

— Poate ați remarcat la sfîrșitul filmului, cînd ați ieșit din sală, prezența unor persoane mai mult sau mai puțin cunoscute — sugeră Alexe.

— Nu știu, nu știu — mormăi Dorina Mănoiu, ocolind privirile maiorului.

Locotenentul Cristache luă un creion de pe masa din fața sa și începu să-l rostogolească pe cristalul de pe birou. Părea că întreaga lui ființă se concentrase asupra acelei mișcări de alunecare. Într-un tirziu îl opri brusc, îl acoperi cu palma lui mare, păroasă, și conchise :

— Nu vreți să ne ajutați ! A trecut o oră de când discutăm și încă n-ați răspuns la întrebarea noastră. Că întrebare care vă privește direct, de care depinde, vă dați seama, chiar viitorul dumneavoastră. Unde ați fost duminică seara între orele 20 și 22 și 20 de minute ?

— Bine, dar v-am povestit adineauri...

— Nu ! interveni Alexe. În felul acesta nu ajungem la nici un rezultat. Irosim timpul de pomană. Cu cine v-ați întâlnit duminică seara ?

Atitudinea Dorinei Mănoiu se schimbă din nou. Deveni dintr-o insolentă, trufașă, aproape agresivă. .

— Nu mă puteți acuza de delictul de crimă ! Sînt nevinovată ! În ceea ce privește întrebarea dumneavoastră, regret, dar nu pot să răspund.

Alexe făcu doi-trei pași prin încăpere, cu brațele încrucișate pe piept. Se opri lângă soba înaltă de teracotă, se rezemă cu spatele de ea și făcu un gest către Cristache. Acesta se ridică de pe scaun, ocoli biroul încet, se opri în fața Dorinei Mănoiu și-i spuse :

— Sînt obligat să vă rețin, în interesul cercetărilor. Poate pînă la viitorul interogatoriu vi se va împropăta memoria.

Femeia nu schiță nici un gest de surprindere. Părea că se așteptase la replica aceasta sau că neîntoarcerea acasă nu-i pricinuia mari necazuri. Zise :

— N-am nici un amestec în moartea lui Adorian ! Sînt nevinovată ! Îmi pare rău, dar la ultima întrebare nu pot să răspund.

După ieșirea Dorinei Mănoiu, Cristache goli scrumiera în coșul din colțul camerei, deschise ferestrele

îndinspre stradă, respiră adînc de cîteva ori, apoi se întoarse şi urmări distrat fumul albăstrui ce se ridica din trabucul maiorului. Acesta şedea picior peste picior, pe fotoliul din piele neagră şi nota ceva în carnetelul pe care-l folosisese prea puţin în cursul acestei anchete. Examină nemulţumit cuvintele scrise, le tăie cu o linie groasă, scrise altele pe care le şterse din nou, îşi muşcă buza inferioară şi spuse :

— Ei ! S-auzim ! Ce părere ai ?

— Greu de formulat o concluzie precisă. Va trebui să facem o percheziţie în garsoniera ei.

— Asta da. Neapărat ! La acest lucru m-am gîndit şi eu. Bănuieşti că vom descoperi banii sustraşi de Adorian ?

— Nu prea sînt convins. Oricum, nu trebuie să neglijăm această ipoteză. Locuinţa ei a fost şi este ținută sub cea mai strictă supraveghere. N-a primit vizita nimănui. Absolut nimeni n-a intrat şi nici n-a încercat să intre la ea de luni pînă astăzi. Telefon n-are, aşa că n-a putut lua legătura cu un eventual complice. Mîine dimineată voi asista la percheziţie. Alibiul este cusut cu aţă albă, nu poate fi luat în serios. Din moment ce nu vrea să spună cum şi-a petrecut timpul duminică seara, înseamnă că ascunde ceva... Ține morţiş să nu descoperim un anume mister din viaţa ei, nişte întîmplări care ar putea s-o pună într-o situaţie penibilă.

— Oricît de penibilă ar fi acea situaţie, ar trebui să-şi dea seama că tăcînd, devine suspectă. Trebuie să fie ceva în legătură cu cazul Adorian. N-avem voie să neglijăm nici un amănunt. Oare cele două ore au pentru ea o importanţă atît de hotărîtoare încît îi este

indiferent dacă este sau nu lăncuită de uciderea lui Adorian ?

— N-avem dovezi că ea ar fi comis crimă. A mărturisit numai că era la curent cu falsurile responsabilului.

— Ceea ce nu este puțin lucru !

— Trebuie să aflăm în cel mai scurt timp unde a fost duminică seara.

— Încăpăținarea ei mă face totuși să cred că s-a reîntilnit cu Adorian. Probabil, înainte de a se certa, el îi spusese în ce parte a orașului se va îndrepta, sau chiar cu cine are de gând să se vadă. Ieșirea ei precipitată ar putea să sprijine ipoteza că plănuia să-l întîmpine într-un anumit loc. Poate i-a ieșit înainte undeva, în afara orașului, într-un loc pustiu și neobservată de nimeni, l-a acostat. Pe urmă l-a lovit în cap, pe la spate, folosindu-se de vreo sculă găsită în mașină sau vreo armă luată de acasă.

— S-ar putea — aprobă evaziv Alexe. Acest lucru presupune neapărat că ea știe să șofeze. Să te interesezi dacă poate conduce un automobil. Deși... Dacă presupunerea dumată se dovedește a fi exactă, înseamnă că l-a acostat în apropiere de locul înscenării accidentului. Să nu uităm că la ora 9 fără zece minute Adorian a discutat cu mecanicul Răducanu și acesta ne-a spus că nu mai exista nici o persoană în mașină. Mîine voi sta de vorbă încă o dată cu Polixenia Adorian. Poate își amintește ce adrese poseda bărbatul ei în vederea schimbului de locuință. N-ar fi exclus ca după ce s-a despărțit de amantă să fi mers totuși la una din acele adrese. Slabă nădejde... Îți dai seama în ce situație era el ? Dacă acceptăm spusele Dorinei Mănoiu, este ușor de presupus neliniștea lui. Pînă atunci

reușise să treacă drept om cinstit, își jucase perfect rolul. Și, deodată, se vede amenințat cu demascarea. Nu !

— Dacă luăm drept bună mărturisirea ei, atunci ne împotmolim și mai rău. Cum ar fi procedat el în cazul acesta ? Ar fi căutat, bineînțeles, să-și păstreze banii și, pentru asta, nu existau decît două posibilități. Prima : se face nevăzut cu banii. A doua: folosind orice mijloc, caută s-o împiedice pe amanta lui să-l denunțe. Și cînd zic orice mijloc, mă gîndesc chiar și la asasinat. Or, nici una din aceste două posibilități n-a fost tradusă în faptă.

— Așa este. Contrar tuturor principiilor de logică, survine chiar moartea lui. Parcă dinadins, numai ca să ne facă greutăți. Încilcită afacere ! Un adevărat cui al lui Pepelea !

— Să trecem încă o dată în revistă toate datele cazului Adorian — propuse locotenentul, așezîndu-se iarăși pe scaunul din spatele biroului. Cu permisiunea dumneavoastră, eu voi expune faptele, iar cînd va fi nevoie, mă veți corecta.

— De acord ! acceptă Alexe zîmbind obosit, în timp ce-și aprindea altă țigară de foi. Dă-i drumul !

Prin fereastra deschisă pătrundea o slabă adiere, făcînd să freamăte imperceptibil faldurile perdelei. Fascicolul lămpii de pe birou lumina parțial profilul feței locotenentului Cristache, iar alături, în penumbră, se zărea chipul prelung al maiorului Alexe.

— N-am avansat nici un pas — conchise locotenentul, sprijinindu-și bărbia în palme.

— Așa-i — recunosc maiorul. În glasul său lent se distingea o ușoară iritare sau, mai degrabă, un soi de

amărăciune neobișnuită. Să sperăm că ziua de mâine ne va aduce lucruri noi.

Discutară încă o jumătate de oră, apoi se despărțiră urmînd să se reîntîlnească a doua zi la prînz.

În dimineața zilei de vineri, maiorul Alexe intră în clădirea ocupată de Întreprinderea de gospodărire a orașului și întrebă unde poate fi găsită Polixenia Adorian.

Aceasta se afla într-un mic birou, la etajul întii. În aceeași încăpere mai lucrau încă două persoane : o dactilografă între două vîrste, enorm de grasă, cu părul oxigenat și un bărbat cu fața pămîntie, care își dregea vocea încontinuu. Obrazul trist și preocupat al Polixeniei fu luminat de un zîmbet fugar de îndată ce-l zări pe maior. Părea că întreaga ei speranță este legată de rezultatul pozitiv al anchetei. Se ridică de pe scaun venind în întîmpinarea maiorului și după ce-i strînse mîna, îl examinează pe furiș, stingherită, roșind ușor, și-i propuse să treacă în odaia alăturată.

Camera semăna cu o sală de ședințe. Două banchete tapisate cu mușama negricioasă, roasă pe la colțuri, lipite de-a lungul unui perete, un dulap imens, burdușit cu dosare îngălbenite, și o masă hexagonală de stejar, acoperită cu pînză roșie, pe care se odihnea o carafă cu apă și o scrumieră uriașă, te făcea să-ți imaginezi o interminabilă ședință cu ordinea de zi încărcată, un neobosit orator, mult fum de țigară și chipurile palide și somnoroase ale unor oameni care abia așteptau să plece acasă. Cu toate acestea, mai tirziu, în timp ce discuta cu Polixenia Adorian, Alexe avu mai curînd impresia că se găsește într-o sală a pașilor pierduți.

Deseori convorbirea lor fu întreruptă de diverși indivizi care intrau în cameră cu câte un act în mînă și se interesau unde poate fi găsit un anume tovarăș, sau de câte un funcționar care trecea grăbit, aruncîndu-le priviri piezișe, curioase. La un moment dat, cineva uită să închidă ușa ce da spre coridor și Alexe simți un miros puternic de dezinfectant și auzi soneria îndepărtată a unui telefon la care nu răspundea nimeni.

Interlocutoarea lui îi dădu conștiincioasă toate informațiile cerute, uitîndu-se mereu, jenată, la cei care străbăteau camera, iar înainte de a intra în biroul ei se plinse cu voce timidă de necazurile întimpinate la serviciu. Colegii, și mai cu seamă vecinii auziseră despre lipsurile de la magazinul unde fusese responsabil bărbatul ei, și, folosindu-se de acest prilej, o șicanau în permanență cu tot felul de aluzii răutăcioase. Cu un gest involuntar îl apucă de braț pe maior și-i ceru părerea referitor la transferul în alt oraș. Alexe o sfătui să nu se pripească, recomandîndu-i să-și vadă liniștită de muncă, și-i promise că în scurt timp situația se va lămurii. Ea clătină din cap, neîncrezătoare, își acoperi fața cu palmele mici și albe și umerii i se încovoiară, apăsăți parcă de o greutate enormă și invizibilă.

Coborînd scările instituției Alexe se gîndi cu milă la femeia de care abia se despărțise.

Irosi toată dimineața cu trecerea în revistă a adreselor indicate de Polixenia. Nici unul dintre locatarii celor trei apartamente nu fusese vizitat de Adorian duminică seara.

De altfel, avu tot timpul impresia că face o muncă zadarnică și în sinea lui fu nevoit să admită că ancheta se împotmolise de-a binelea.

Spre prînz, ostenit și descurajat de rezultatul peregrinărilor prin toate cartierele orașului, se îndreptă către miliție. Pe drum își aduse aminte de discuția cu Zarafu și totodată de promisiunea că-l va vizita într-una din zilele următoare pentru a face niște partide de șah. Se hotărî să se ducă la el chiar în acea seară. Apoi privirile îi fură atrase de un camion din care se descărcau lăzi cu bere în fața restaurantului din colțul străzii și i se făcu dintr-o dată o sete formidabilă, simțind în gură gustul înțepător al băuturii reci.

Sala joasă și răcoroasă ca o pivniță îi accentuă și mai mult dorința iminentă de o bere proaspătă, își închipui paharul aburit și alături, în scrumieră, trabucul fumegînd, răspîndind un miros familiar ce-i dilata nările, amintindu-i de serile calme, cînd ședea acasă, în București, și cînd citea o carte cumpărată în ajun. Se îndreptă către masa de lîngă podiumul orchestrei, dar în ultimul timp se răzgîndi, observînd telefonul public. Voia să-l invite și pe locotenentul Cristache. Formă numărul lui și fu surprins, auzindu-l atît de repede. Părea că nu avusese de făcut altceva, decît să aștepte apelul acesta.

— Ei ! Ceva nou ? Ai asistat la percheziție ?

— Tovarășe maior, dacă îmi permiteți să raportez, n-am descoperit absolut nimic interesant în garsoniera Dorinei Mănoiu.

Urmă o pauză, poate prea lungă, apoi, în sfîrșit, se auzi din nou vocea locotenentului, de data aceasta parcă mult mai îndepărtată :

— În schimb, sînt în posesia alibiului Dorinei Mănoiu.

— Extraordinar ! Cum așa ?

— Un alibi foarte solid. În nici un caz nu poate fi acuzată de crimă sau de complicitate la crimă...

— În zece minute sînt acolo.

Agăță receptorul încet și străbătu sala restaurantului privind cu regret cum ospătarii aranjau sticlele de bere în frapierele pline cu gheață.

Locotenentul Cristache îl aștepta stînd pe marginea biroului și răsfoind încruntat dosarul cazului Adorian. Alexe îl privi dintr-o parte, amuzat de mina lui dezolată, îi dădu o palmă amicală peste umăr și zise :

— Ei ! De ce faci mutra asta așa de bosumflată ? Ce s-a mai întîmplat ?

Celălalt oftă zgomotos, ca un copil căruia i s-a ascuns jucăria favorită, și răspunse :

— Percheziția n-a dat nici un rezultat. Nici urmă de bani. În schimb, cînd m-am reîntors aici, m-a întîmpinat o adevărată surpriză. Să vă explic : astăzi de dimineață tovarășul comandant a primit un anunț anonim. În anunț se insinua că medicul Voina Apostol, chirurg la spitalul de adulți din orașul nostru, practică avorturi ilegale. Se dădeau o serie de informații ce păreau a fi precise. Descinderea efectuată la casa doctorului a demonstrat că autorul anonim al scrisorii a avut perfectă dreptate. S-au descoperit instrumentele de chiuretaj. De asemenea, două vecine de-ale doctorului au declarat că acesta primea anumite vizite suspecte, mai ales seara, după ce se întu-neca. Fiind arestat, Voina a mărturisit că în ultima lună a efectuat mai multe întreruperi de sarcină. Cine credeți că era una din clientele sale ?

— Hmm... Nu este greu de ghicit. Probabil Mănoiu Dorina.

— Așa este ! A fost confruntată cu doctorul și a mărturisit repede absolut totul. Duminică seara, în timp ce Adorian se afla la ea, i-a spus că va deveni mamă și a reamintit promisiunea lui de a divorța și de a se căsători cu ea, pentru a fi în mod legal tatăl viitorului copil. El s-a eschivat cu cinism, spunând că nu recunoaște paternitatea. Încetul cu încetul, discuția s-a preschimbat într-o ceartă îngrozitoare, terminându-se cu amenințarea rostită de Dorina Mănoiu și auzită de pensionarul Iliescu : „Mă voi răzbuna ! N-am să te iert niciodată !“ De multă vreme ea știa cine este autorul delapidărilor de la magazinul unde lucra, dar nu l-a denunțat pentru că-l iubea prea mult și pentru că el îi promisese căsătoria și o viață ușoară undeva, în alt oraș. Duminică seara, înainte de a o părăsi, Adorian i-a lăsat pe masă șapte mii de lei (ea afirmă categoric că aceștia erau toți banii pe care îi avea asupra lui) și i-a spus să se descurce cum poate. Cu această sumă s-a dus la medicul Voina, pe care i-l recomandase o bună prietenă, și el i-a întrerupt sarcina. Pe urmă, tot Voina i-a făcut rost și de un scurt concediu medical. Așa s-au petrecut faptele ! Ce spuneți ?

— Ce să mai spun ! Din moment ce deține un alibi atât de solid... Când se termină inventarierea la magazinul „Turistul“ ?

— Chiar înainte de sosirea dumneavoastră m-am interesat prin telefon. Luni dimineată se va redeschide magazinul.

— Ha... Hmmm... Apropo, ce faci diseară ? Să bem câteva sticle de bere la restaurantul „Bucegi“. Cred că pe la ora 20 am să merg la Zarafu, voi juca trei-patru partide de șah. Dacă vrei să asisti... n-o să se supere...

— Îmi pare foarte rău, tovarășe maior, adineauri a telefonat nevastă-mea și m-a anunțat că a luat bilete la cinema, rulează un film cu Belmondo, „Omul din Rio“, și nu vrea să-l scape. În zilele următoare va fi mare aglomerație. Tocmai voiam să vă propun să veniți cu noi.

— Regret, dar l-am văzut la București.

— Atunci, după film, voi trece să vă iau de la Zarafu. Dacă veți mai fi acolo, bineînțeles.

— Cu siguranță că voi fi. Am să te aștept. Și așa nu vom termina prea repede. Zarafu ar fi capabil să mă rețină toată noaptea.

— Atunci, e-n regulă ! După ce terminați de jucat, vom merge să bem o bere.

— S-a făcut !

Alexe juca prudent, avînd piesele albe, gîndindu-se îndelung la fiecare mutare. Prima partidă se apropia de sfîrșit, intraseră într-un final de nebuni de culori diferite cu pioni, și acum se străduia să stăvilească înaintarea unui pion central avansat ce amenința să se transforme în două mutări.

Zarafu avea un pion în plus, dar Alexe știa că în poziția respectivă numai un singur pion nu poate cîștiga decît în cazuri excepționale.

— Propun remiză — spuse maiorul.

Zarafu înălță din umeri, sceptic, fără să răspundă imediat. Își trecu palma peste bărbie, reflectă cîteva minute, apoi zise :

— Nu cred că este cazul s-o accept. Am oarecari șanse.

Alexe execută o manevră complicată, aducînd regele în apropierea pionului advers avansat și tocmai

cînd răsufila ușurat, sigur de remiză, orbul sacrifică nebunul și dintr-o dată poziția albului se prăbuși ca un castel din cărți de joc.

— Ați apreciat corect poziția — recunosc Alexe.

A doua partidă, destul de scurtă, fu cîștigată de maior datorită unei capcane extrem de ascunse și neobservate la timp de Zarafu.

Cea de-a treia însă, fu lipsită de istoric. Orbul sacrifică un cal în jocul de mijloc și abia după două-trei mutări Alexe își dădu seama că n-ar fi trebuit să accepte sacrificiul. Se recunoscu învins.

În timp ce aranjau piesele pentru cea de-a patra partidă, se auzi soneria telefonului. Zarafu tresări puternic, parcă trezit din vis.

— Probabil pe mine mă caută — îl liniști maiorul, amintindu-și de promisiunea locotenentului Cristache. Un prieten mi-a făgăduit că va trece pe aici să mă ia. Vă deranjează ?

— Nici vorbă ! Să poftească. Sper că nu se va plictisi asistînd la partidele noastre.

— Atunci să nu începem jocul, să-l așteptăm și pe el.

Cristache se dovedi a fi un spectator greu de suportat. Își manifesta cu voce puternică nemulțumirea după fiecare mutare ce i se părea a fi mai slabă și uneori puneă chiar mîna pe piese, cu scopul de a le manevra, scop care bineînțeles nu se potrivea cîtuși de puțin cu planul de joc al celui pentru care intervenea. Zarafu nu se putu abține și făcu o remarcă ironică, amintind îndatoririle principale ale chibiților. Pentru a-i mai tempera zelul, maiorul propuse un campionat în trei, sistem eliminatoriu. Locotenentul aprobă entuziasmat și alese piesele negre pentru a

juca prima partidă cu Zarafu. Deși nu cunoștea aproape nimic din teoria jocului de șah, se dovedi totuși a fi un adversar destul de tenace.

Orbul întrebuință o deschidere demodată, care nu se mai folosea de mulți ani în practica concursurilor, luându-se în considerație faptul că la un joc precis al negrilor, piesele albe obțin cel puțin remiza. Încă de la primele mutări Zarafu sacrifică doi pioni consecutiv.

— Interesant! Foarte interesant! observă Alexe. Deschiderea aceasta nu se mai întrebuințează de multă vreme în turnee. S-ar putea să pierdeți.

— Vă referiți la gambitul nordic? Nu sînt de aceeași părere — zise Zarafu.

În continuare, orbul obținu mari perspective de atac pe aripa regelui, pe care le exploată cu multă precizie. Cu toate strădaniile depuse, Cristache nu putu să evite înfrîngerea. În sinea sa maiorul era totuși convins că locotenentul ar fi trebuit să cîștige. De aceea, așezîndu-se pe un scaun, în locul lui Cristache, făcu următoarea observație :

— Eram sigur că veți pierde, dar văd că m-am înșelat. Gambitul nordic nu aduce avantaj la un joc atent și exact al negrului.

— S-ar putea să aveți dreptate. Nu vă contrazic total. Depinde cu cine joci. Cred că sînteți de aceeași părere, nu? Dacă e vorba de un adversar care cunoaște bine teoria acestui gambit, atunci desigur întrebuințarea lui n-are nici un rost, ba este chiar primejdioasă. E rîndul dumneavoastră acum. Să vedem cine iese campion.

Traseră la sorți și maiorul obținu culoarea albă. Deși abia discutaseră despre gambitul nordic, totuși Alexe

nu putu rezista tentației și folosi chiar această deschidere, probabil dintr-un spirit de bravadă sau, poate, pentru a se convinge pe el însuși de valabilitatea argumentului invocat de adversar.

De data aceasta, locotenentul nu interveni cu nici o propunere. Asista atent, nemișcat, cu coatele rezemate de tăblia mesei. Pe fața orbului se lăți un zîmbet superior în clipa cînd își dădu seama ce deschidere se joacă. Acceptă cu același zîmbet sarcastic, sacrificiul celor doi pioni. Poate tocmai din această pricină Alexe își aduse aminte de inovația descoperită de Adorian și se grăbi s-o experimenteze imediat. Ezită totuși cîteva clipe, apoi anunță cu voce emoționată acea mutare.

La auzul ei, Zarafu tresări ușor, probabil uimit de această noutate și se gîndi mult înainte de a pronunța replica. După cinci-șase mutări începu să dea semne vădite de nervozitate, pîrînd preocupat de cu totul altceva decît de partida pe care o juca. La un moment dat, uită chiar cine este la mutare și tresări din nou, parcă trezit din vis, atunci cînd Cristache îi puse mîna pe braț, atrăgîndu-i luarea-aminte. Mai departe, jucă din ce în ce mai prost. După puțin timp, maiorul decretă triumfător :

— Mat imparabil în trei mutări !

Zarafu își acoperi fața cu palmele și răspunse :

— Da ! Firește... Aveți dreptate. Nu mai am ce face. Cedez.

— Felicitările mele ! exclamă locotenentul aplecîndu-se spre superiorul său. Deși acum ar trebui să jucați cu mine, permiteți-mi totuși să-mai fac eu o singură partidă cu tovarășul Zarafu. Vreau să-mi iau revanșa !

— Bine, treci în locul meu — se învoi maiorul. Dacă ții neapărat să te reabilitezi... Numai să nu mă faci de rîs și de data aceasta.

Partida se termină repede în favoarea lui Zarafu. Cu toate că era obosit și dădea semne de nervozitate, reuși totuși să ciștige. Locotenentul se ridică de la masă înciudat și spuse :

— Am încercat imposibilul. Jucați mult mai bine decît mine. Poate că data viitoare...

— Oricînd sînteți bineveniți. Am putea continua și în seara asta, dar mă cam doare capul — se plînsu orbul. Cred că am fumat prea mult și n-am ieșit de loc din casă.

Locotenentul își privi ceasul și întinse mîna spre Zarafu pentru a-și lua rămas bun, dar în momentul acela îl văzu pe Alexe care trecuse în spatele gazdei, făcîndu-i semne desperate cu ambele brațe să mai rămînă în cameră. Contrariat de atitudinea bizară a maiorului pe care n-o pricepea cîtuși de puțin și oarecum amuzat în sinea sa de gesturile lui caraghioase, fu totodată surprins de reacția lui Zarafu. Acesta se întoarse fulgerător, ca și cînd ar fi fost avertizat de un al șaselea simț că ceva este în neregulă, că între cei doi ofițeri există o înțelegere tainică de care el trebuie să țină seama. Alexe sesiză la vreme nelișiștea orbului și expresia feței sale se transformă subit, deveni calmă, chiar puțin cam plictisită și zise, pîrînd că-și amintește abia în acea clipă de un amănunt •u totul lipsit de importanță :

— Știți... era gata să uit. Nevasta lui Adorian m-a rugat să vă transmit că ar vrea să vă facă o vizită miine dimineată. Ar dori să... mă rog, n-am înțeles

prea bine ce vrea, dar cred că răposatul ei soț i-a vorbit de dumneavoastră în termeni elogioși.

Orbul își scutură umerii străfulgerat parcă de un gând neplăcut și după o pauză de câteva secunde, spuse :

— Desigur, desigur... Numai că regret că n-am s-o pot vedea. Voi pleca dis-de-dimineață la București. Fratele meu a fost internat la spital și...

— Firește. Nu-i nici o grabă. Poate când vă întoarceți de la București. Să mergem, tovarășe locotenent. Am abuzat destul de ospitalitatea domnului Zarafu.

Se despărțiră. Trecură prin culoarul pardosit cu ciment și pe urmă prin sufrageria bătrinei Vidrașcu Alexandrina. Cu toate că ora era destul de înaintată, ea ședea încă la masa din mijlocul încăperii și la lumina supărătoare a unei lămpi cu abajur verde își dădea în cărți. Scufia cu dantele și capotul larg, înfocat, îi imprumutau o ciudată asemănare cu bătrînele femei din vechile gravuri flamande. Se sculă sprintenă de pe scaunul înalt, îi însoți în tăcere pînă la ușă și execută o reverență caraghioasă, la vederea căreia locotenentul se abținu să nu pufnească în rîs.

În timp ce coborau scările, unul lîngă celălalt, Cristache comentă cu voce domoală întîlnirea cu Zarafu.

— Trebuie să recunosc, joacă excelent. Mult mai bine decît mine. Și în majoritatea cazurilor alege sacrificiul. Niciodată n-am să-l pot învinge. Dar nici cu dumneavoastră nu mi-e rușine ! L-ați dat gata, mai ales în ultima partidă, am impresia că n-o va uita multă vreme. Mutarea aceea cu care l-ați surprins, aproape l-a speriat.

— Într-un fel, trebuia să-l sperie !

— Cum așa ? De ce trebuia ?

— Ai să pricepi îndată. Stai, încă nu ieşim în stradă. Il prinse de cot şi duse arătătorul la buze, îndemânându-l să tacă, apoi îl împinse în umbra scării. Cristache se supuse nedumerit, întrucîtva intrigat de autoritatea bizară a maiorului, pe care îl înţelegea din ce în ce mai puţin. Locotenentul avea senzaţia că timpul se scurge cu o încetineală de-a dreptul enervantă, nu îndrăznea să se clinească nici măcar pentru a ridica mîna şi a examina cadranul fosforescent al ceasului, atît de neobişnuită i se părea situaţia lor. Coridoarele murdare şi slab luminate ale sumbrei clădiri păreau cu desăvîrşire pustii, iar maiorul şedea uşor aplecat în faţă, nemişcat, cu toate simţurile încordate, la fel ca un vînător care aşteaptă cu înfrigurare ca fiara urmărită de ogăr să se ivească dintr-o clipă într-alta. Uneori din spatele uşilor de pe coridor pătrundea pînă la ei cîte un zgomot vag, nelămurit, ce mărea parcă şi mai mult tensiunea nervoasă. Cristache se întreba ce s-ar întîmpla dacă una din uşi s-ar deschide pe neaşteptate şi vreun locatar i-ar surprinde stînd pe palier, tăcuţi ca două fantome. Trecuseră numai cîteva minute — locotenentul era gata să jure că au aşteptat multă vreme — cînd maiorul se mişcă în sfîrşit şi zise :

— Repede ! Înapoi... să ne întoarcem...

Din pricina emoţiei, începuse să se bilbie. Urca în viteză, cîte trei-patru trepte deodată, iar Cristache îl secunda, alergînd după el, uimit de agitaţia şefului său. Brusc la etajul de deasupra auziră paşii precipitaţi ai unei persoane care fugea înaintea lor şi în clipa următoare zgomotul unei uşi trîntite. Alexe obţinuse un avans serios asupra locotenentului, dar cu toate acestea accelerează şi mai mult alura. În curînd ajunseră la

ultimul etaj și maiorul se opri în dreptul ușii pe care scria Vidrașcu Alexandrina și Zarafu Nicolae. Apăsă energic pe sonerie apoi bătu cu ambii pumni în tăblie. Neprimind nici un răspuns, se pregătea tocmai să-și facă vînt pentru a o sparge, dar chiar în acea secundă auziră cheia răsucindu-se în broască și imediat se ivi în prag și silueta firavă a bătrînei Vidrașcu. Era spe-riată, boneta îi alunecase pe o ureche și părul alb, prins în bigudiuri de hîrtie, forma pe fruntea ei un fel de diademă hazlie. Maiorul se strecură pe lingă ea la iuțeală, străbătu sufrageria cu pași uriași, dădu per-deaua în lături și izbi cu umărul în ușa camerei lui Zarafu. Din interior se auzeau niște bufnituri seci și zor-năitul unor cioburi de sticlă.

— Trebuie să forțăm ușa !

— Lăsați-mă pe mine — interveni locotenentul. Îi vin cu de hac.

Își uniră eforturile, dar nu obținură nici un rezultat. Ușa rezista cu succes atacului.

— S-o spargem, fă rost de o sculă ! zise Alexe. Nu-mai de n-ar fi prea tirziu !

Cristache găsi un satîr în bucătăria bătrinei. Îl introduse între canat și marginea tăbliei, folosindu-l ca pe o rangă. Se auzi un pîrîit scurt, broasca cedă încetul cu încetul, apoi drumul fu liber.

Piese de șah zăceau risipite pe podea, amestecate cu cioburile unui pahar. Un curent de aer clătina ușor faldurile perdelelor. Ferestruia circulară ce dădea spre acoperișul casei era întredeschisă.

— Trebuia să-mi închipui — murmură maiorul ca pentru sine. Vrea să scape, blestematul !

Se apropie tiptil de ferestruie, dar în aceeași clipă geamul ei se prefăcu în țandări și un glonț șuieră pe

lângă timpla maiorului, oprindu-se, cu un plescăit înfundat, în tencuiala peretelui din spate. Se trînti brusc la pămînt și țipă la Cristache :

— Stinge lumina !

Razele lunii aruncau o lumină galbenă, stranic, asupra camerei în dezordine și timp de cîteva secunde se auzi numai gîfîitul trupurilor ghemuite pe covor. Pe urmă, distinseră un rîs sardonice și răpăiala unor pași ce se pierdeau în depărtare, răsunînd ca o tobă pe acoperișul metalic.

Alexe se ridică încet, scoase revolverul și se apropie de ferestrele, privind încordat afară. Trase un scaun lângă perete, se urcă pe el și înainte de a se avînta în urmărire, ordonă locotenentului :

--- Telefoncăză numaidecît la miliție ! Să se formeze un cordon împrejurul clădirilor din vecinătate. Fiți cu băgare de seamă, individul este înarmat. E foarte periculos. Să nu scape cu nici un chip !

-- Cine ? întrebă Cristache încă nedumerit.

-- Zarafu ! Grăbește-te !

Încălecă pervazul și se strecură afară, aplecat de spate, avansînd încet, pipăind precaut cu mîna stîngă locul pe unde trebuia să treacă.

Cerul de iulie, spuzit de stele, părea o boltă uriașă întinsă peste încremenirea orașului adormit. Tăcerea nopții fu sfîșiată de pocnetul sec și dur al celui de-al doilea glonț, pornit din spatele unui coș pătrat, aflat la vreo cincisprezece metri distanță de locul unde se adăpostise urmăritorul. Alexe ripostă calm și imediat se declanșă un schimb violent de împușcături. Cîțiva trecători întîrziți căscau gura uimiți, ca la circ, staționînd lângă șirul de pomi de pe marginea străzii. Ferestrele caselor din apropiere începură să se lumineze

treptat. Una din ele se deschise și în cadrul ei se ivi o pereche formată din doi bătrâni, îmbrăcați în cămăși de noapte. Bărbatul cuprinse umerii femeii cu un braț, iar cu celălalt arătă ceva spre clădirea unde continua cursa dintre urmărit și urmăritor.

Maiorul înainta prudent, trăgînd cu coada ochiului la golul de dedesubt, avînd grijă să nu alunece. Ajunse la o porțiune aproape orizontală și se pregăti să facă un salt, dar tocmai atunci auzi o trosnitură în față și observă silueta întunecată a infractorului furișîndu-se spre stînga, iar de acolo, execută o altă săritură periculoasă și se pierdu în schelăria complicată a unui bloc în construcție. De fapt, tocmai de lucrul acesta se temuse maiorul. Urmăritul reușise să ajungă într-un loc de unde putea cu ușurință să se facă nevăzut.

Din grupul celor de pe trotuarul de vizavi, țîșni un bărbat înalt, îmbrăcat în trening, îndreptîndu-se în fugă spre zidurile blocului unde dispăruse infractorul. Alerga sprinten, plimbîndu-și coatele ritmic pe lîngă corp, ca un sportiv de profesiune. Între timp, sosiră mașinile miliției și se auzi un fluierat prelung, strident, tropăitul unor pași grei și lătratul nerăbdător al unui ciine. Alexe parcurse în grabă drumul ales de urmărit și cînd ajunse la marginea acoperișului, măsură din ochi distanța ce-l separa de schela clădirii din față. Se dădu puțin înapoi, își încordă mușchii picioarelor și în secunda următoare ateriză pe o scîndură ce se arcui sub greutatea lui. Pe platforma de sub el pocni o nouă împușcătură, urmată de rostogolirea unui obiect metalic și de țipătul disperat al unui om.

Apoi, liniște deplină. Înțelese că lupta a luat sfîrșit. Își șterse sudoarea de pe frunte, ușurat, și coborî iute

scîndurile în pantă ce separau palierele. Ajunse în stradă tocmai cînd Cristache punea cătușele lui Zarafu. Acesta se zbătea neputincios, ținut strîns de cel care îl prinsese și care acum povestea cu voce răgușită :

— M-am repezit după el și cînd era gata să-l ajung, s-a întors fulgerător și a tras ultimul cartuș. Din fericire, am scăpat numai cu o zgîrietură la umăr. Pe urmă a aruncat cu pistolul în mine. L-am prins de braț și i l-am sucit la spate... Cred că ați auzit cînd a urlat...

— Asta-i bună ! se miră Alexe, întinzînd mîna bărbatului îmbrăcat în trening, care ajutase la capturarea lui Zarafu. E chiar Moisescu ! Ce-i cu tine aici ?

— Alexe ! Abia acum te recunosc... De cînd nu ne-am mai văzut ! După ce termini, aș vrea să stăm puțin de vorbă...

Zărimdu-l pe maior, infractorul scăpă printre dinți o înjurătură scurtă, foarte vulgară, și rînji furios, schimonosindu-și obrazul cu o strîmbătură hidoasă.

Alexe se apropie de el. Cu un gest rapid îi smulse mustața mare, neagră, și i se adresă lui Cristache :

— Tovarășe locotenent, ți-l prezint pe Adorian Constantin, delapidator și asasin al cetățeanului Zarafu Nicolae.

— Formidabil ! șopti uimit locotenentul. E chiar Adorian !

— Da, Adorian Constantin în carne și oase ! Mai rămîne să căutăm banii sustrași de el...

— Nu-i veți descoperi niciodată ! țipă involuntar criminalul, cu voce sugrumată de ură. Nimeni nu-i va găsi !

Alexe își încrunță sprîncenele, apoi, deodată chipul său se destinse într-un zîmbet ironic și cuvintele sale

răsunară lent, târăgănat, neputînd parcă să țină pasul cu gîndirea mult mai accelerată :

— Nimeni ! Hm ! Depinde ce înțelegi prin asta...

Făcu o pauză scurtă, duse mîinile la spate, apoi se aplecă spre el și-l întrebă cu glas tăios :

— Ai uitat, probabil, discuția noastră de miercuri ?

Se întoarse spre Cristache, zîmbi obosit și spuse încet, dar hotărît :

• — Vom merge toți trei la magazinul „Turistul“.

— Și eu ce mă fac ? interveni Moiescu ținîndu-se cu mîna de umăr în locul unde fusesc atins de glonț. Cînd ne mai vedem ? Mîine plec din oraș.

— Dragă Titi, te duci repede la un doctor să te panseze și pe urmă ne aștepți la hotelul „Bucegi“, în camera mea.

Clătină din cap și-l amenință cu degetul :

— Parcă văd că din cauza ta am să mă culc după miezul nopții. N-ar strica dacă ni s-ar pune niște bere rece la gheață.

— Așa da ! aprobă entuziasmat Moiescu. Atunci vă aștept, să nu întîrziați prea mult !

Mașina în care Adorian ședea încruntat, cu capul în piept, între cei doi anchetatori, străbătu în viteză străzile învăluite în liniștea nopții și se opri curînd în fața magazinului de articole electrotehnice. După puțin timp, sosiră și membrii comisiei de revizie împreună cu vînzătorul Vișan Trifon. Acesta, cînd îl văzu pe fostul său șef, emise un mic țipăt de groază, se frecă la ochi și își făcu o cruce mare, tremurîndă. Era încredințat că se găsește în fața unei vedenii.

Maiorul îi făcu semn să vină lingă el și-i șopti cîteva cuvinte la ureche. Adorian stătea în picioare, în mij-

locul primei încăperi a magazinului, păzit cu strășnicie de locotenentul Cristache.

Peste cîteva minute, asistară cu toții, uluiți, la ultimul act al cazului Adorian.

Vișan ieși din depozit purtînd în brațe un aparat mare de radio și-l depuse pe teșghea, alături de Alexe. Maiorul desfăcu ambalajul încet, grijuliu și scoase aparatul afară. Era un radio marca „Darclee”. Mîngiie cu delicatețe cutia fină, lustruită ca un cristal, apoi îl interpelă pe Adorian.

— Ei, ce zici ?

La vederea aparatului de radio, atitudinea infractorului se schimbase brusc. În ochi i se aprinsese o lucire feroce, plină de lăcomie. Părea că vrea să se repeadă asupra aparatului. Se stăpîni însă în ultima clipă, cu un efort enorm, supraomnesc, vizibil numai datorită picăturilor de sudoare apărute pe fruntea ridată. Înălță din umeri și spuse :

— Ce să mai zic ! Din moment ce ai aflat...

Alexe demontă capacul din spatele radioului, căută în interior și cu un gest de prestidigitator, urmărit de privirile stupefiate ale asistenței, făcu să apară o legătură groasă de bancnote de cîte o sută de lei.

Vișan emise un fluierat prelung, admirativ, iar locotenentul Cristache exclamă fără să vrea :

— Curată vrăjitorie !

Maiorul privi banii zîmbind victorios, îi flutură o secundă prin aer, făcîndu-și vînt cu ei și conchise :

— Cazul Adorian a luat sfîrșit !

★

★ ★

În drum spre hotel, Alexe îi povesti locotenentului despre vechiul său prieten și fost coleg de școală,

Titu Moisescu. Nu se mai văzuseră de vreo zece ani, deși își scriau deseori și de fiecare dată își propuneau să petreacă undeva, câteva zile liniștite, pentru a depăna firul amintirilor, Moisescu era profesor de educație fizică la un liceu din sudul țării și de multă vreme dorea să organizeze o întâlnire cu foștii colegi ai liceului din localitatea unde copilariseră.

— Nici nu-ți închipui ce bine îmi pare că l-am întâlnit ! îi mărturisi el lui Cristache. Sper că n-o să se supere că l-am făcut să aștepte prea mult.

Moisescu ațipise. Sta de-a latul patului, cu spatele rezemat de perete și cu două perne sub cap. Brațul drept, scos afară din mîneca pijamalei, îi atîrna pe pieptul păros, dezgolit, și un bandaj proaspăt, din care mai emana încă un miros înțepător de iod, îi înfășura umărul rănit. Zîmbea în somn, fericit, răsufîind egal, fără să se sinchisească de intrarea celor doi. Pe masă se aflau trei pahare imense și alături de ea o frăpîntătoare pîntecoasă, încărcată cu sticlele de bere. Alina duse arătătorul la buze, atrăgîndu-i atenția locotenentului să calce încet, să nu-l trezească, dar chiar atunci Moisescu deschise ochii și-și frecă pleoapele oftînd.

— Am adormit — se scuza el.

— N-ar fi trebuit să vă mai deranjăm — zise Cristache.

— Nici să nu te gîndești la așa ceva ! protestă Moisescu. Dacă n-ați fi venit, m-aș fi supărat...

— Atunci, să bem cîte un pahar — propuse maiorul desfăcînd cu gesturi sigure capacul unei sticle.

Umplu cele trei pahare încet, atent, aproape cu religiozitate, întinse unul către Moisescu și spuse :

— Te rog, nu te ridica ! Stai în pat ! Să închinăm primul pahar în cinstea prietenului meu Titi. Pentru curajul lui !

Profesorul îl prinse în palma lui de uriaș, îl goli dintr-o sorbitură, apoi rîse zgomotos, mirîndu-se sincer :

— Curaj ! ? Nu știu dacă poate fi numit curaj... Mai curînd a fost un fel de ambiție. Nu știu, nu știu ce să zic ! Vezi... Nici nu pot să-ți explic... Am sosit azi dimineață, cu echipa de volei a liceului unde sînt profesor, și după meci am fost invitați într-o excursie de echipa școlii de aici. Tocmai ne întorceam cu autocarul, abia intrasem în oraș, eram frînți de oboseală, moțăiam toți. Șoferul a frînat brusc, pentru că drumul era blocat de niște trecători, și pe urmă am auzit împușcături și am asistat la saltul acela îndrăzneț de pe un acoperiș pe altul. M-am repezit aproape inconștient.

— În orice caz, ne-ai fost de mare ajutor — zise Alexe. De prins, tot l-am fi prins, oricum. Avea prea puține șanse de scăpare. Dar, era încă periculos, fiind înarmat. Cine știe ce s-ar mai fi putut întîmpla... Tu l-ai ajuns foarte repede !

— Nu uita că am fost campion la paralele.

— Ne-a dat multă bătaie de cap, afurisitul — spuse locotenentul. Se prefăcea atît de bine !

Maiorul se ridică în picioare și începu să măsoare odaia cu pași rari. Își dresе glasul și începu să vorbească cu voce extrem de clară și de sonoră :

— Da, este un excelent actor ! Îmi amintesc prima întrevvedere cu el... Luasem bricheta de pe masă ca să-mi aprind trabucul și din greșeală, am strecurat-o în buzunar. Ei bine, ceva mai târziu cînd el a avut

nevoie de ea pentru a-și aprinde țigara, a pipăit cu vârful degetelor locul de pe masă unde fusese așezată în clipa când am luat-o cu. Și doar văzuse clar că am băgat-o în buzunar ! Da, este un formidabil actor ! Păcat că și-a pus talentul în slujba răului...

— L-a ajutat și faptul că semăna foarte bine cu orbul — remarcă locotenentul.

— Nu există crimă perfectă — continuă visător Alexe, neluind în seamă întreruperea lui Cristache. Firește, Adorian a premeditat îndelung crima, planul lui era bine pus la punct. Încă din primele zile, de când l-a cunoscut pe Zarafu, l-a frapat teribila asemănare dintre ei doi. Trebuia numai să-și vopsească părul pentru că el încărunțise, să-și lipească o mustață și să pună acei ochelari negri, mari, pe care îi purta orbul. Ochelarii mascau aproape în întregime partea superioară a feței. Să nu uităm că a jucat șah cu el, deci i-a studiat zile întregi purtarea, vorbirea și cele mai mărunte gesturi. A învățat să-l imite la perfecție, s-a străduit să intre în pielea personajului pe care trebuia să-l înlocuiască mai târziu. După cum am spus, asasinatul era bine pus la punct. Cu o singură excepție : ziua când trebuia comis ! Probabil, cearta cu Mănoiu Dorina a precipitat evenimentul. S-a văzut dintr-o dată amenințat ! Ea era hotărâtă să se răzbune, avea de gând să-l denunțe... Oricum, Adorian n-ar fi împărțit banii cu ea. Mai degrabă ar fi ucis-o. Dar acest lucru n-avea nici un rost, din moment ce-și pregătise o altă retragere mult mai convenabilă pentru el și mai convingătoare pentru organele judiciare. I-a dat telefon lui Zarafu pentru a-l invita la o plimbare cu mașina. Apoi știi cum s-a întâmplat, a inscenat accidentul conform planului. Și pentru a

împiedica examenul dactiloscopic, l-a stropit cu benzină și i-a dat foc numai cu câteva secunde înainte de a îndrepta volanul mașinii către prăpastie. Bineînțeles, a schimbat hainele cu victima și i-a ars mustața. Pă-rul lui Zarafu a ars în întregime. Și încă ceva! În aceeași seară a trecut pe la Răducanu, avea nevoie de un martor care să declare că a stat de vorbă cu el și că l-a văzut singur în mașină. Probabil Zarafu era deja sub influența unui somnifer și zăcea adormit pe podeaua din spate a mașinii. Dar planul lui a suferit o modificare importantă. Crima a fost comisă duminică seara și el n-avea cum să intre în magazin pentru a-și lua banii. A doua zi a început inventarierea. Publicul nu mai avea acces în magazin, iar falsul Zarafu a fost obligat de împrejurări să aștepte. La începutul anchetei, noi ne străduiam să aflăm în ce fel a murit Adorian, ne întrebam dacă a fost sinucidere, accident sau crimă. Întrebarea aceasta, de altfel firească, a încurcat oarecum itele.

Se opri câteva momente, scoase din buzunar un trabuc, îi tăie capul cu briceagul de pe noptieră, apoi continuă pe un ton mai domolit :

— În sfârșit... întâiul amănunt revelator, sau mai degrabă iritant, da, cred că acesta este cuvîntul cel mai nimerit, iritant, a fost lipsa ochelarilor de vedere. Pur și simplu această nepotrivire dintre lista obiectelor găsite asupra mortului și declarația Polixeniei Adorian în legătură cu ochelarii, mă scotea din sărite. Acest amănunt s-a transformat într-un fel de semnal de alarmă. Asasinatul a fost deosebit de bine regizat, dar asasinul, luînd ochelarii, a comis prima greșeală, destul de mică, totuși, o greșeală... Nu pot să-mi dau seama dacă i-a uitat pe nas cînd a făcut schimb cu

hainele victimei, sau dacă i-a păstrat dinadins. Să nu uităm că era foarte prezbit și poate că într-adevăr avea nevoie de ei... În fine, asta contează mai puțin. Cea de-a doua greșală, de data aceasta mult mai gravă, a fost abandonarea celor două registre cu însemnări de șah. Ți dai seama ?

— Nu — zise locotenentul, făcînd o mină total nedumerită. Nu pricep unde vreți să ajungeți.

— Vei înțelege imediat. El ar fi trebuit să distrugă acele caiete. Desigur, nu i-a trecut prin minte că ofițerul care va ancheta cazul Adorian va lua caietele și le va cerceta filă cu filă. Fiecare jucător de șah, și mai ales cei bine pregătiți, posedă un anumit fel de a juca, un stil propriu, o anumită tactică legată mai mult sau mai puțin de strategie. Și acest stil de joc nu se poate schimba de la o zi la alta, deoarece se potrivește cu caracterul jucătorului respectiv. În ziua cînd i-am făcut prima vizită falsului Zarafu, am jucat cîteva partide. Era normal să joace șah și dacă s-ar fi comportat altfel, ar fi devenit cu siguranță suspect. Doar toată lumea știa că-l pasionează acest joc !

— Dar nu era normal ca și tu să joci tot atît de bine ! Asta n-o mai știa falsul Zarafu — interveni Titi Moisescu, în timp ce își aranja pernele sub cap. Ce zici ?

Alexe înălță din umeri, dădu drumul unui rotocol de fum din trabucul ce mirosea îngrozitor, zîmbi și ocolind întrebarea continuă cu același ton, vorbind parcă numai pentru sine :

— A avut chiar îndrăzneala de a-mi pomeni de un aparat de radio, despre care pretindea că discutase cu Adorian în ziua cînd îl văzuse ultima dată. Iar eu,

bineînțeles, n-aveam cum să apreciez dacă minte sau nu. Nici prin gînd nu-mi trecea că nu stau de vorbă cu adevăratul Zarafu. A urmat cea de-a doua întîlnire, din scara asta, cînd ai asistat și dumneata, tovarășe locotenent, la acea faimoasă partidă care l-a demascat. Această partidă mi-a dezvăluit treptat cheia enigmei.

— Nu înțeleg...

— Mi-a dat soluția, sau, dacă nu soluția completă, în orice caz calea spre ea. Reacția așa-zisului Zarafu m-a făcut să întrevăd că ceva scîrțîie, că inelele cazului anchetat nu se combină corect între ele. Un fapt important care mie îmi scăpase pînă atunci. Pur și simplu atitudinea lui mi-a dezvăluit misterul. Ai citit nuvela lui Zweig „Jucătorul de șah“ ?

— N-am citit-o și vă rog să mă credeți că nu-mi pot închipui ce legătură ar putea exista între această nuvelă și cazul Adorian.

— Hmm... Ai putea s-o citești, dragul meu ! Este foarte interesantă. În ea este vorba de un om care încearcă să joace șah cu sine însuși, să se dedubleze, să-și învingă propria inteligență. Ei bine, acest lucru este, din punct de vedere practic, imposibil. În ultima partidă pe care am jucat-o cu falsul Zarafu, eu am folosit o mutare nouă, descoperită de Adorian, însemnată într-unul din cele două caiete și neaplicată nicio dată în practică. Da ! Niciodată nu făcuse uz de ea ! Ieri noapte am analizat mult această mutare și am constatat că ea nu aduce un avantaj însemnat albului. La un joc exact, negrul putea obține cel mult remiza. Da... Îți amintești, după tragerea la sorți îmi căzuseră piesele albe și abia după ce m-am hotărît să între-

buintez inovația lui Adorian din gambitul nordic, abia atunci mi-am dat seama că fac o prostie. Dar el a pierdut partida pentru că nu putea să combată într-un timp atât de scurt propria sa armă secretă. Totodată, el s-a convins că am cercetat caietele cu însemnări de şah și că mai curînd sau mai tîrziu, voi descoperi deosebirea dintre stilul pozițional al adevăratului Zarafu și jocul actual al falsului Zarafu, joc extrem de tăios, presărat cu sacrificii. Pe urmă, chiar dumneata ai remarcat în timp ce coboram scările, că Zarafu alege în majoritatea cazurilor sacrificiul și mai ales, în mod cu totul întîmplător, ai subliniat faptul că jucase din ce în ce mai slab după mutarea pusă în practică de mine.

— Aha ! Acum înțeleg — zise Cristache, vorbind rar și cu emoție. Într-adevăr, a fost extraordinar !

— Exact ! Dumneata te pregăteai de plecare, întinseși mîna spre Zarafu pentru a-ți lua rămas bun de la el, iar eu îți făceam semne să mai rămii. De ce ? Descoperisem adevărata identitate a gazdei, dar eram atât de uluit de soluție, încît aproape nu-mi venea să cred, voiam să verific încă o dată toate datele problemei. Și atunci, el s-a trădat definitiv... A observat nedumerirea dumitale, mai precis spus, „a văzut“ că privești spre mine într-un anumit fel și și-a dat seama că ceva este în neregulă, că planul lui începe să se prăbușească. S-a întors brusc spre mine, o mișcare involuntară, a unui om care se teme de pericol. Un orb n-ar fi procedat astfel. Pentru a mă lămuri definitiv, i-am spus că nevasta lui Adorian ar vrea să-i facă o vizită mîine dimineață. Figura lui alarmată m-a convins pe deplin. O confruntare cu propria lui nevastă ar fi însemnat un dezastru, ea l-ar fi recunoscut

îndată. Într-o clipă mi-au trecut prin minte toate celelalte amănunte care acum se îmbinau perfect, lipsa ochelarilor, asemănarea dintre Zarafu și Adorian, spusele gazdei lui referitoare la claustrarea chiriaşului, la nervozitatea de care era cuprins de câteva zile. Bătrîna Vidraşcu îi pregătise o friptură de miel, dorea să-i facă o surpriză, dar Zarafu nu s-a atins de ea, deşi era mîncarea lui preferată. Mi-am adus aminte că în timpul primei mele vizite, lumina era slabă în cameră, probabil încă nu era sigur că a intrat perfect în pielea personajului pe care îl interpreta... Îi era frică să nu-l recunosc. La cea de-a doua întîlnire n-a mai avut nici o grijă, era încredinţat că n-am nici o bănuială. Dar, a intervenit „inovaţia lui“, adică mutarea întrebuintată de mine, şi el şi-a dat seama că demascarea este iminentă, a vrut să dispară imediat, după ce ne-am despărţit de el. Ce spuneaţi ? Ar fi cazul să mai golim nişte pahare, mi s-a uscat gîtlejul, am discutat destul despre Adorian. Am impresia că l-am neglijat pe prietenul nostru Titi.

— De loc ! protestă Moisesescu, întinzînd mîna către pahar. Te-am ascultat cu plăcere... M-ai captivat ! Ştii. De mult voiam să te rog să-mi vorbeşti despre cel mai greu caz întîlnit în cariera ta pînă în prezent. Ce zici ?

— Poate că într-o zi îţi voi povesti ceva despre un caz copilăresc de simplu... atît de simplu, încît atunci cînd l-am rezolvat părea o biată problemă de aritmetică elementară. Şi totuşi, mic mi-a dat multă bătaie de cap... Da... Dacă ţii neapărat, fireşte că ţi-l voi poveşti. Dar nu acum. Am vorbit destul despre asasini şi despre infractori. Să trecem la lucruri mai vesele.

— Să ne spună cum a decurs întâlnirea de voley, propuse locotenentul.

— Dacă vrei neapărat...

Își acoperi picioarele cu pledul, făcu semn să i se umple paharul, apoi începu să povestească, vorbind rar, alegîndu-și cuvintele cu grijă.

Își luară rămas bun, tîrziu, cînd afară se lumina de ziuă.

MORTUL DIN VALEA CORBULUI

Trecuse de miezul nopții. Un camion cu remorcă urca greu pe șoseaua umedă și alunecoasă. Șoferul claxona prudent înaintea fiecărei cotituri, iar sunetul reflectat de văile înconjurătoare semăna cu țipătul desperat lansat de sirena unei nave rătăcite în ceață. Ploua cu găleata. Farurile camionului luminară intens și fugitiv ferestrele înguste ale unei case izolate. Picături mari, alungate de vânt, izbeau furioase peretele dinspre nord, ca niște rafale de mitralieră, și zgomotul furtunii estompa la răstimpuri inegale vijitiul piriului ce curgea prin pădurea din spatele casei.

Maiorul Alexe de la miliția judiciară trase perdelele încet, își dezbracă pelerina, o întinse grijuliu pe marginea celor două scaune, apoi reaprinsе țigara de foi, privind cu lăcomie patul din mijlocul camerei. Puțin mai târziu aruncă mukul în soba rece și blestemă cazul ce-l adusese pe neașteptate în orășelul de munte N.

Sosise cu acceleratul de ora 21.10, coborînd pe peronul umed și trist, pe urmă se îndreptase către bufetul gării. Înăuntru era tot atît de multă umezeală, parcă mai frig din pricina pustietății localului și vambușul mirosea a pucioasă. Avu chiar ciudata impresie că toate obiectele degajau un puternic iz de pucioasă : paharele urite, fețele de masă murdare, florile artificiale înfipte într-o vază pîntecoasă așezată pe frigider,

perdelele și chiar modestul coniac pe care-l sorbi alene, înghițindu-l în silă, stînd în picioare lângă tețghea, în ciuda anunțului : „Nu servim decît la masă“.

După ce așteptase autobuzul — n-avea să mai sosească din cauza furtunii — plecase pe jos spre centrul orașelului, dar rătăcise drumul și numai datorită norocului nimerise tirziu la poarta acestei case. Stăpînul ei, un bătrîn pe jumătate surd, după îndelungi parlamentări fu de acord să-l adăpostească o noapte.

Și acum sta pe marginea patului, ascultînd șuieratul vîntului, gîndindu-se la crima comisă în ruinele cabanei de pe Valea Corbului. Vru să întindă mîna spre servieta în care se afla înștiințarea laconică a miliției din N., dar în cele din urmă renunță. O citise de prea multe ori în tren, învățînd-o aproape pe de rost. Își îmbracă pijamaua dîrdîind de frig, se cuibări sub plapuma jilavă și răpăiala monotonă a ploii îl făcu să adoarmă numaidecît.

A doua zi se întîlni cu căpitanul Vintilă, comandantul miliției din N., și după o sumară consfătuire se suiră în mașină, plecînd către locul unde fusese descoperit cadavrul.

Ceața străvezie plutea deasupra văii, ca o plasă fină aruncată peste crengile copacilor mirosind încă a ploaie. O vulpe roșcată țîșni din marginea pădurii, tăindu-le calea, amintindu-le parcă nostalgice și efemere scene de vînătoare. La ultima cotitură trebuiră să se dea jos din mașină. Drumul era blocat de un brad imens, doborît de furtuna din cursul nopții. Intrară în pădure, urcînd anevoie de-a curmezișul ser-

pentinelor, alunecînd la fiecare pas pe pămîntul negru și zemos, amestecat cu frunze putrede.

— Acolo ! exclamă căpitanul Vintilă și arată cu brațul înainte către peretele de birne ivit pe neașteptate, la numai douăzeci de metri depărtare, într-un luminiș înconjurat de fagi drepți ca lumina. De fapt — continuă el — construcția este numită impropriu cabană. Este un fost pavilion de vînătoare, neîntrebuințat de foarte multă vreme.

Înaintară tăcuți. Îi întâmpină milițianul care asigura paza. Pavilionul se compunea dintr-un cerdac, o cameră spațioasă plasată în centru, flancată de alte două ceva mai mici, și o cămăruță ce servise odinioară drept vestiar. Se menținuse, printr-o adevărată minune, cuierul grosolan bătut în perete, iar sub el o pată dreptunghiulară indica locul unde se aflase oglinda. Prin acoperișul spart se zărea cerul mohorît, pereții abia se mai țineau în picioare și dușumeaua murdară, putredă, cu multe scînduri lipsă, mustea de apă. Pretutindeni zăceau împrăștiate hirtii, cutii goale de conserve, sticle sau borcane sparte și tot felul de alte resturi aruncate de excursioniștii care făcuseră cîte un scurt popas aici. Fotografii și medicul legist sosiseră cu puțin timp înaintea lor și acum lucrau cu gesturi precise, cu acel calm dobîndit prin rutină, aplecați asupra cadavrului. Mortul se afla în vestiar, zăcînd în poziția în care fusese descoperit întîmplător de către cei doi turiști, cu o zi în urmă.

Întins la orizontală, cu spatele rezemat de peretele din birne cioplite, avea o rană la baza occipitalului, provocată de un obiect greu, contondent, și piciorul stîng era puțin îndoit sub cel drept, iar brațele strînse deasupra abdomenului, cu degetele chircite ca și cînd

ar fi sperat să-și apere acea parte a corpului. Era un bărbat necunoscut, în vîrstă de 45—50 de ani, voinic, înalt, cu părul ușor încărunțit la tîmple și început de calviție, îmbrăcat într-un hanorac verzui și pantaloni din stofă cenușie. În picioare n-avea nici un fel de încălțăminte. Buzunarele sale conțineau următoarele obiecte : o batistă jengoasă, un briceag solid, o pereche de ochelari de soare, un pachet de țigări „Carpați“, o cutie de chibrituri și 56 de lei. Nici un act din care să reiasă identitatea sa. Cîteva pete minuscule, cafenii, probabil de sînge, erau risipite lîngă ușă, iar altele, ceva mai mari, în jurul corpului.

— Cînd a survenit moartea, doctore ? întrebă maiorul Alexe.

— În urmă cu aproximativ 48 de ore.

— Fulgerător ?

— Ah ! Tocmai la asta mă gîndeam acum. Se pare că a mai trăit foarte puțin după lovire. Vă voi da amănunte după efectuarea autopsiei.

Alexe mormăi ceva de neînțeles, mușcîndu-și buza superioară, apoi se interesă brusc :

— L-ați fotografiat din toate pozițiile ?

— Da — încuviință fotograful.

— Cred că-l puteți lua. Aș vrea să cunosc rezultatul autopsiei cît mai curînd. De asemenea, să se analizeze petele de sînge. Mă interesează mai ales dacă sîngele de lîngă ușă e același cu cel din jurul mortului.

După ridicarea cadavrului începu să cerceteze minuțios toate ungherele încăperilor, folosindu-se de o lanternă puternică. Căpitanul Vintilă căuta urme în jurul pavilionului. În scurtă vreme reveni însă lîngă Alexe, exclamînd inciudat :

— Imposibil de găsit ceva ! Chiar dacă au existat urme, ele au fost distruse de ploaie și mai cu seamă de furtună.

— Da — confirmă Alexe. Slabă nădejde să descoperim indicii pe afară ! Afurisită ploaie ! Și aici este tot atât de greu. Ține-mi, te rog, lanterna ! Să ne mai uităm o dată prin vestiar. Cred că-i singurul loc unde putem găsi vreo urmă. Am impresia că a fost ucis în altă parte și apoi transportat aici.

— Cum ați ajuns la această concluzie ?

— Ei ! Uită-te și dumneata... Încăperea este foarte mică, aproximativ un metru pe un metru și jumătate. Nu ? Ei bine, mi se pare destul de incomod, dacă nu chiar dificil, să lovești un om de înălțimea mortului, în locul acesta, cu asemenea forță încît să-l doborî. Spațiul pe care îl ai la îndemînă nu permite o astfel de performanță. Să facem o probă. Trebuie să te întorci cu spatele. Așa... Înaintează un pas. Nu ! Imposibil ! E greu de presupus că a fost ucis în odăița asta atât de strîmtă. În mod normal, sînt obligat să ridic mîna deasupra capului, s-o aplîc puțin pe spate și apoi să izbesc puternic. Totuși n-am loc. Este mult prea mică distanța dintre noi. Și nu vîd de ce victima este nevoită să stea tot timpul cu spatele către agresor.

— Poate că a fost adus aici sub amenințarea unui revolver ?

— Nu este plauzibil. Să admitem, totuși, în mod provizoriu, și această ipoteză. Deci, victima înaintează către vestiar, iar în spatele ei se află asasinul...

— Sau asasinii !

— Se poate și asta. Mai departe, conform teoriei dumitale, îl obligă să pătrundă în vestiar. În ce scop ? Pentru ce să se înghesuie aici, în cămăruța asta nenor-

rocită, două sau trei persoane ? Ca să discute ? Lucrul acesta se poate întimpla și în altă parte. Victima își clă seama oricum că odată intrată aici, nu mai există scăpare. De acord ?

— Da.

— Ar fi ultimul moment cînd poate încerca să întreprindă ceva pentru salvarea sa. Să se arunce asupra adversarului, să fugă, orice, numai să scape ! Înțelegi ? Dar, după cum am constatat, cadavrul nu prezintă absolut nici o urmă de violență și nici răni cauzate de arme de foc. Numai o leziune la cap. Dacă nu l-am fi găsit în cămăruța asta, am fi putut admite chiar și posibilitatea unui accident. Urită afacere !

Un timp nu mai vorbiră. Căpitanul Vintilă ședea în picioare, cu lanterna în mînă, plimbînd fascicoul strălucitor pe podeaua murdară, iar Alexe, ghemuit pe vine, înainta puțin cîte puțin, examinînd cu cea mai mare atenție porțiunea luminată. Deodată ridică arătătorul și-i făcu semn lui Vintilă să se aplece.

— Luminează aici !

Își plimbă degetele deasupra unei crăpături a dușumelei și scoase la iveală un țigaret de lemn de alun, aproape neîntrebuințat. Îl privi cîteva clipe încruntat, apoi îl înfășură în batistă și-l introduse în buzunar. Spuse :

— Cam asta-i tot ! Putem pleca, n-are rost să ne mai pierdem timpul degeaba în pavilion.

Se opriră pe cerdac. Alexe îi întinse lui Vintilă un trabuc, dar acesta refuză, scuturînd din umeri, și-și aprinse o țigară. Un vînt subțire adia printre crengile fagilor.

— Trebuie să stabilim în cel mai scurt timp identitatea victimei — zise Alexe.

— Vom lua toate măsurile necesare.
— Nu ți se pare nimic ciudat ?
— Tocmai, mă întrebam care ar putea fi mobilul crimei.

— Ei, cauzele pot fi multe. Jaf, răzbunare, teamă... Oricum, în clipa în care vom descoperi cine este mortul, vom avansa cu un pas. Totuși, altceva mă frământă...

— Ce anume ?

— Picioarele !

— Ce vreți să spuneți cu asta ?

Alexe nu răspunse imediat. Își ridică gulerul bluzei, coborî îngîndurat treptele putrede ale pavilionului, se rezemă cu spatele de un fag gros și zise :

— Din păcate, se pare că va ploua iarăși în următoarele zile.

— Glumiți ?

— Nicidecum ! Cu toată ploaia, presimt că va trebui să fac o plimbare în împrejurimile pavilionului. Aș avea nevoie de un ghid priceput. Să-mi cauți pe cineva care cunoaște cu de-amănuntul toate cotloanele.

— Nimic mai simplu — răspunse căpitanul Vintilă. Nca Frățilă, pădurarul.

— Bine. Să-mi dai adresa lui. Mergem ?

În mașină nu discutară de loc. Șoferul conducea vessel, fluierînd o melodie săltăreacă, de parcă s-ar fi întors de la o nuntă. Soarele palid de toamnă tîrzie risipise ceața și ici-colo se zărea cîte o frunză ruginie și stingheră, plutind în aer cîteva clipe înainte de a cădea pe pămîntul noroios.

— Încă nu mi-ați spus ce vi se pare ciudat — se interesă căpitanul Vintilă.

— Picioarele... pentru prima dată văd un cadavru numai în ciorapi. E nostim, nu ? De ce-i lipsește tocmai încălțăminte ? Doar n-a străbătut pădurea în ciorapi ? !

— În nici un caz ! Ciorapii sînt curați. Înseamnă că totuși cineva l-a transportat în pavilion. Altă explicație nu găsesc.

— Știu eu ? Bizar ! Foarte bizar !

Mașina rula pe șoseaua asfaltată, apropiindu-se de marginea orașului. Cînd trecu prin dreptul clădirii abatorului îi învălui un miros greu, persistent, și în curte văzură două vaci scheletice păscînd iarba grasă de lîngă poartă. Apoi casele deveniră din ce în ce mai dese.

— Persoanele care au descoperit cadavrul se află în oraș ? întrebă Alexe.

— Da, sînt încă aici, la odihnă. Familia Petrescu, soț și soție.

— Invită-i, te rog, la miliție. Vreau să stau neapărat de vorbă cu ei. Să zicem mîine, la ora 15.00. Pe mine mă lăsați în centrul orașului. Își privi ceasul de mînă și adăugă : E unsprezece. Buun ! Luați măsuri pentru stabilirea cît mai urgentă a identității mortului. Și între timp, să fie gata și autopsia.

Îi făcu semn șoferului să oprească. Acesta frînă ușor și roțile mașinii atinseră bordura trotuarului.

— Atunci ne-am înțeles — recapitulă Alexe. Autopsia, familia Petrescu și cel mai important lucru, identificarea cadavrului. Mi-e teamă că nu vom putea afla destul de repede cum se numea și ce căuta în orașelul acesta. Aha ! Era să uit... Unde îl găsesc pe pădurar ?

— La ora asta cred că s-ar putea să fie la Ocolul Silvic — interveni șoferul. A treia casă pe dreapta.

— E-n regulă ! Ne vedem miine, la ora 15.00.

Citeva clipe rămase nemișcat pe trotuar, cu miinile în buzunare. Spre apus, deasupra orașului, se înălțau crestele golașe ale munților. Așteptă să treacă două camioane și un microbuz, apoi traversă preocupat strada, îndreptându-se către Ocolul Silvic. Pe pădura-rul Frățilă îl găsi numaidecît. Tocmai își lua banii de la casierie, pregătindu-se să plece în concediu de odihnă. Era un bărbat scund, îndesat, cu fața tăbăcită de soare, aproape de vîrsta pensionării. La început îl privi cu teamă pe Alexe, dar, cînd înțelese despre ce-i vorba, deveni brusc vorbăreț și se arătă încîntat că-i poate fi de folos. După o jumătate de oră de discuții, Alexe află tot ceea ce voia cu privire la pavilionul de vînătoare, la împrejurimile sale, precum și alte amănunte mai mult sau mai puțin interesante.

★

★

★

Maiorul Alexe ședea pe marginea biroului legănîndu-și picioarele în gol, deasupra covorului albastru cu desene albe. În colțul gurii îi atîrna țigara de foi, de mult stinsă. Alături de el, pe birou, se afla o scrumieră uriașă, încărcată cu resturi de țigări. Căpitanul Vintilă sta într-un fotoliu de piele, învăluit în nori de fum. Alexe se săltă de pe marginea biroului și se duse să deschidă fereastra. Scoase trabucul din gură, îl privi scîrbit, apoi, cu o mișcare lentă, îl azvîrli în curtea presărată cu pietriș alb. Se întoarse în fața biroului, apucă filele raportului de autopsie medico-legală, le frunzări distrat și mormăi :

— Și totuși... N-am avansat prea mult...

În loc de răspuns, căpitanul Vintilă emise o tuse prelungită, zgomotoasă, de fumător înrăit. Trase de nodul cravatei, își deschise nasturele de sus al cămășii, respiră adânc de câteva ori și ridică din umeri cu o mișcare ce nu putea să însemne nimic. Spuse :

— Și totuși... Am aflat cum se numește victima. Alexandru Dogaru, cu domiciliul în Brașov, născut în anul 1920, de profesiune conducător auto. Ce căuta el în ruinele pavilionului din Valca Corbului ?

Alexe își frecă fruntea cu arătătorul mîinii stîngi, zîmbi ca un profesor aflat în fața elevului său preferat, care se pregătește să dea un răspuns hotărîtor, și insistă :

— Ei ? De ce te-ai oprit ? Continuă !

— Din nefericire, altceva n-am putut afla. Alexandru Dogaru n-avea familie. Locuia singur în strada Crinului, la numărul 26, și de aproximativ doi ani nu mai practica șoferia. Își înjghebase un mic atelier de reparat stilouri, aparate de fotografiat, ochelari... Cam asta-i tot ce știm despre el. Vecinii săi declară că n-avea nici prieteni, nici dușmani.

— Uneori, oamenii care n-au nici prieteni, nici dușmani sînt destul de ciudați sau, poate, chiar interesați. Mai ales din punctul nostru de vedere. Va trebui să mă deplasez neapărat pînă la Brașov. Să recapitulăm încă o dată ce spune raportul medicului legist. După cum vezi, în parte se adeverește presupunerea mea. După ce-a fost transportat în vestiar, se pare că și-a revenit cîtva timp înainte de a muri. Această concluzie este confirmată și de faptul că în jurul cadavrului dușumeaua era pătată cu sîngele scurs din rană. Din păcate, nu avem cum să știm dacă în acele mo-

mente a fost sau nu lucid. De asemenea, s-a constatat că în ziua respectivă, Dogaru Alexandru consumase o însemnată cantitate de băutură alcoolică. Apoi, analiza celor câteva picături de sînge de lingă ușa vestiarului a dovedit că ele nu aparțin victimei. Să fie oare sîngele asasinului ?

— Bineînțeles !

— Nu. Nu te papi ! Sînt convinși că avem de-a face cu un ucigaș deosebit de viclean. Și apoi, rămîne valabilă chestiunea care mă frămîntă încă de la începutul anchetei. Ce s-a întîmplat cu încălțămîntea victimei? În sfîrșit... Asta ne va da multă bătaie de cap. Ce se aude cu familia Petrescu ?

— Au venit. Așteaptă în hol.

— Să poftească aici !

În timp ce Vintilă telefona ofițerului de serviciu dînd ordin să fie introdusă familia Petrescu, Alexe deschise încă o fereastră. Clădirea de peste drum adăpostea un depozit de vinuri. Niște camioane încărcate cu butoaie intrau pe poartă și cîțiva oameni îmbrăcați în halate albastre gesticulau în fața rampei de descărcare. La capătul străzii, doi copii fugăreau o pisică scheletică.

Cei doi Petrești își făcură apariția în încăpere și căpitanul îi invită să ia loc. Bărbatul era de statură mijlocie, trecut de cincizeci de ani, cu înclinație către obezitate, transpira încontinuu, se sprijinea într-un baston cu măciulie groasă, metalică, și vorbea încet, cu voce pițigăiată. Nevastă-sa, mult mai tînără decît el, răspîndi în jurul ei un puternic miros de lavandă, iar după ce se instală picior peste picior în fotoliul de piele, ceru permisiunea să-și aprindă o țigară. Vintilă îi întinse un pachet de „Snagov“, dar ea refuză

cu grație, zimbînd cochetă, și scoase din poșeta minusculă o țigară fără filtru.

Un minut sau două nu întrerupse nimeni tăcerea. Prin fereastra din stînga maiorului pătrundea în încăpere zgomotul butoaielor ce se rostogoleau în curtea depozitului. Căpitanul Vintilă părea preocupat de ascuțirea unui creion roșu. Petrescu Ion transpira îngrozitor și din cînd în cînd se ștergea stingherit pe frunte și pe gît cu o batistă albă, mototolită. Uneori ducea mîna la buzunar, scoțînd cu o mișcare dibace, de prestidigitator, două-trei minuscule bomboane cafenii, pe care le arunca în gură, ronțăindu-le absent, iar ochii îi străluceau de plăcere. Mai tîrziu, în cursul convorbirii, maiorul avu impresia că acele dulciuri nu se vor termina niciodată, păreau scoase dintr-un sac fără fund, iar gestul precipitat cu care Petrescu le băga în gură semăna cu un adevărat tic nervos. Petrescu Valeria fuma în tăcere. Alexe tuși energic, își frecă fruntea cu degetul arătător și li se adresă celor doi :

— Vă rugăm să ne explicați încă o dată, cît mai exact cu putință, împrejurările datorită cărora ați descoperit cadavrul.

— Am semnat o declarație în care am descris totul în amănunțime — zise Petrescu, făcîndu-și vînt cu batista. Cred că mai mult...

— Nelu, te rog ! îl întrerupse nevastă-sa. Tovarășii au nevoie de ajutorul nostru !

Părea deosebit de mîndră că poate să-și etaleze talentul de povestitoare. Întoarse capul către Alexe, își aranjă cu o mișcare îndemînică fusta, lăsînd să i se vadă genunchii rotunzi și bronzăți, apoi întrebă :

— Îmi permiteți ?

— Vă rog !

— Știți, bărbatul meu este cam bolnav, trebuie să-l scuzați, chiar azi dimineață a avut o criză de ficat... Se întâmplă, nu-i așa? Stinse țigara în scrumiera de pe brațul fotoliului și mașinal căută alta în mica poșetă roșie. Alexe îi întinse bricheta și se interesează:

— Poate fumează și bărbatul dumneavoastră?

— Nu. Vai de mine! protestă ea. Ține regim... Deci în ziua de 17 octombrie, după-amiază, am ieșit cu soțul meu să facem o plimbare prin pădure. Locuim la vila „Aluniș”. Toată dimineața eu n-am putut ieși din casă, doar Nelu s-a repezit pînă la policlinică să-și facă o rețetă. După masa de prînz ploaia a încetat și i-am propus să dăm o raită în jurul vilei. Din nenorocire, am avut parte de un ghinion teribil, s-a pornit să plouă din nou, așa că am fost nevoiți să ne adăpostim în cabana din Valea Corbului.

— Cît era ceasul? interveni Vintilă.

— Două și douăzeci și cinci — pronunță bărbatul cu vocea lui subțire și uscată. Mă uitasem la ceas și-i spuseseam lui Vali că n-are rost să intrăm în cabană. De altfel, locul unde ne găseam este situat, cred, la jumătatea drumului dintre vilă și cabană. N-a vrut să mă asculte. A luat-o la fugă printre copaci și, bineînțeles, a trebuit s-o urmez. Auzise tot felul de povești de la îngrijitoarea vilei în legătură cu ruinele acelea...

— Ce povești?

— Se spune că pe vremuri a fost un pavilion de vînătoare și că veneau foștii stăpîni ai pădurii acolo în fiecare toamnă, la vînat. Se zice că s-ar fi întîmplat chiar și o dramă în fața pavilionului. Doi tineri ar fi duelat pentru o actriță din Viena. Prostii! Știți cum sînt femeile. Mor după astfel de povestioare ro-

manțioase. Vali a ținut neapărat să vadă cabana. Chiar ne-am certat puțin pe chestia asta.

— Nelule ! Cum poți să vorbești așa ceva ? N-ai dreptate ! Îngrijitoarea nu mînte, s-a jurat că duelul a avut loc.

— Eh, prostii ! murmură Petrescu ridicînd din umeri și înghițind repede o nouă porție de bomboane.

— Deci, m-am repezit singură spre cabană, — urmă Petrescu Valeria. Soțul meu venea după mine, la o distanță de vreo douăzeci de pași. Merge mai greu din cauza piciorului. L-a lovit o motocicletă anul trecut și a rămas cu un mic defect la piciorul drept. Și-mi striga tot timpul că n-are rost să mergem acolo. Eu am urcat scările, am întirziat cîteva momente pe cerdac admirînd pădurea, apoi m-am gîndit să vizitez pavilionul. În cămăruța din dreapta m-am împiedicat de ceva și cînd m-am aplecat să vîd despre ce-i vorba, am zărit un mort care mă fixa cu privirea lui șticloasă și, involuntar, am atins cu vîrful degetelor un obraz rece ca gheața.

Femeia făcu o pauză, înfiorată, își mușcă buzele rujate și căută cu gesturi nervoase altă țigară. Trase cîteva fumuri, cu sete, își mai reveni puțin, apoi continuă :

— Dac-ați ști cît de speriată am fost ! Am țipat cît am putut de tare. Cred că era gata-gata să leșin. Simțeam că mi-e imposibil să mă smulg din locul acela înfiorător. Am fost nevoită să fac un efort supraomnesc pentru a putea ieși pe cerdac. Soțul meu tocmai urca treptele îngrijorat de țipătul meu. Îngrozitor ! În fiecare noapte visez obrazul acela crispat, rece și vînat. Bineînțeles, am plecat numaidecît la vilă, fără să mai ținem seama de ploaie. Pe drum ne-am

sfătuît cum să procedăm. Știți, Nelu zicea că ar fi mai bine să ne vedem de treabă, să nu ne amestecăm în istoria asta.

— Vali ! N-am spus așa ceva !

— Ei ! Totuși, ai spus că vom fi citați ca martori în timpul procesului. În sfârșit, ce să mai lungim vorba... pînă la urmă am telefonat la miliție. Asta-i tot ce știm.

Un timp se așternu din nou tăcerea în camera înaltă. Afară începca să-și facă loc înserarea. Alexe închise fereastra din spatele lui Vintilă și vorbi :

— Da... Asta-i tot. Vă mulțumim.

Cel doi se ridicară din fotolii, vădiți ușurați, îndreptîndu-se spre ușă. Căpitanul Vintilă le strînse mîna, zîmbind amabil. Alexe luă o fotografie de pe birou, o învîrti între degete, parcă nehotărît, și li se adresă :

— Mai țineți minte poziția mortului, în clipa cînd l-ați descoperit ?

Femeia schiță un gest de groază, cutremurîndu-se, ezită puțin, apoi răspunse :

— După cîte îmi amintesc, se afla lingă peretele din fața ușii.

— Nu pot să vă spun — se scuza Petrescu, zîmbind stînjnit. Îmi pare rău. Am oroare de cadavre. De altfel, nici n-am intrat în camera respectivă. Țin minte că Vali tremura toată și spunea că zace un mort acolo. Am luat-o de braț și am plecat imediat spre vilă.

Alexe îi întinse fotografia lui Dogaru. Petrescu se sprijini în baston, trase aer în piept și examinează încordat fotografia, fără să se atingă de ea.

— Caraghios ! murmură el.

— Ce vi se pare caraghios ?

— N-are pantofi în picioare...

Alexe aprobă tăcut, aruncă poza pe birou și într-un tirziu, după ce aprinse o țigară de foi, zise :

— Da, da... Ciudat...

— Ah ! Désigur, îmi amintesc ! izbucni soția lui Petrescu. Abia acum îmi vine în minte un amănunt. Parcă mi se limpezesc gândurile.

— Luați loc, vă rog, nu stați în picioare ! o îndemnă Vintilă curtenitor, indicindu-i fotoliul din care abia se ridicase.

— Mersi, nu-i nevoie. De fapt, nici nu este prea important. Un fleac ! Poate am avut o iluzie optică. Știu eu ? Vedeți... în clipa în care am descoperit mortul, cu rînjetul său macabru, am urlat de groază. Vă dați seama, am rămas înăuntru foarte puțină vreme. Probabil nici chiar un minut. Și totuși, ca într-un teribil coșmar, acele cîteva zeci de secunde mi s-au părut ceasuri întregi. Din pricina aceasta amănuntul pe care mi-l amintesc devine mult prea nesigur. Parcă am visat... Poate că frica mi-a paralizat sau, mai curînd, mi-a deformat simțurile. Îngrozitor ! Și astă-noapte am visat obrazul acela vînat. Abia acum, după ce soțul meu a remarcat că mortul este descult, îmi revine în memorie acel amănunt poate nesigur, sau mai degrabă nesemnificativ. Cred că vi se pare de necrezut dar eu am observat atunci că numai un picior era descălțat. Piciorul stîng. Și mortul strîngea în brațe un pantof, iar piciorul drept era încălțat. Însălmîntător ! Femeia își duse mîinile la ochi și începu să plîngă înăbușit, cu tresăriri nervoase.

Petrescu o mîngîie pe umăr și se porni să repete stăruitor :

— Gata, Vali ! Gata ! Te rog, nu mai plînge. Gata !

— Dumneavoastră ce părere aveți ? I se adresează Alexe.

— Nu știu... nu știu... Nu l-am văzut. De altfel, vă rog să mă credeți, sînt extrem de sensibil, am oroare de morți...

După plecarea familiei Petrescu, Vintilă răsuci comutatorul de lingă ușă și odaia fu invadată de o lumină puternică reflectată de lampa enormă din plafon. Alexe clipi din ochi obosit și veni să stingă trabucul, apoi se răzgîndi.

— Interesant — mormăi Vintilă. Aproape de necrezut ! Ce s-a întîmplat cu încălțămîntea mortului ?

Alexe nu răspunse imediat. Așezat la birou, desena pe o coală de hîrtie complicate figuri geometrice. Cine îl cunoștea de mai multă vreme și-ar fi dat seama cît de agitat este. Zise :

— După părerea mea, întrebarea pusă de dumneata are o importanță capitală. Dacă am putea da un răspuns precis, în momentul de față, probabil că și cîmpul cercetărilor s-ar îngusta dintr-o dată. Bineînțeles, există și o altă posibilitate... După cum ai observat, această cuconiță care abia ne-a părăsit este mult prea nervoasă, probabil chiar isterică. Are destulă imaginație... Nu este exclus ca în ultimul timp să fi citit prea multă literatură de aventuri... Putem să avem încredere în spusele ei ? Nu ! Încă nu ! Este mult prea devreme pentru lucrul acesta. Să continuăm cercetările, ținînd cont numai de faptele reale, palpabile.

Afară se întunecase de-a binelea. Vintilă se așează pe marginea unui fotoliu, aruncă o privire scîrbită către scrumierele pline și se văită :

— Am fumat, nu glumă !

Alexe încuviință fără să-și întrerupă plimbarea prin cameră. Călcă apăsător pe covorul moale, cu miinile încrucișate pe piept. Deodată se opri, scoase trabucul din gură și rosti :

— Cred că pe ziua de astăzi ne ajunge. Miine plec la Brașov, cu primul tren. Sper să mă întorc pînă la prînz. Bem o bere ?

— Bem. Mi s-a făcut o sete grozavă.

Înainte de a ieși, Alexe întîrzie cîteva clipe în fața biroului, pentru a lua o fotografie a victimei, pe care o puse în servietă.

A doua zi, pe la ora nouă dimineața, Alexe se găsea la Brașov. Însotit de locotenentul Cernat se îndrepta către locuința lui Dogaru Alexandru. Strada era situată într-un cartier aglomerat, sub unul din dealurile care înconjurau orașul. Trecură printr-un gang de-a lungul căruia erau înșirate niște cutii înalte, metalice, pentru gunoi, străbătută curtea pustie pavată cu cărămidă și la capătul ei se opriră în fața unei uși pe care era lipit următorul afiș caligrafiat cu litere mari de tipar :

„REPARĂM APARATE DE FOTOGRAFIAT, STILOURI, OCHELARI. SFATURI PENTRU FOTOGRAFII AMATORI. VINDEM ȘI CUMPĂRĂM APARATE OPTICE DE TOT FELUL“.

În timp ce locotenentul desfăcea sigiliul, Alexe trecu în revistă ferestrele și ușile ce dădeau spre curte. La etajul întîi cineva exersa o gamă la pian, repetînd-o

la nesfârșit. Prin chepengul deschis al unei pivnițe din apropiere se răspîndea în aer un iz sufocant de ceapă veche și de butoi nespălat. Un ciine mic, negru, se ivi pe neașteptate de undeva, scheună încetișor, frecîndu-se de pantalonii lui Alexe și în momentul cînd se aplecă să-l mîngîie, zări la o fereastră de alături fluturarea unei perdele și niște ochi iscoditori. Se ridică, uitîndu-se într-ăcolo, dar ochii dispărură imediat, ca prin farmec. Două etichete decolorate de soare, lipite de acea fereastră, anunțau : „Remaiez ciorapi ireproșabil” și „Avem borș de vînzare”.

Dogaru locuise într-o singură cameră de mărime mijlocie, despărțită în două de o perdea soioasă ce fusese cîndva de culoare galbenă. Partea dinspre curte servea totodată ca sufragerie și atelier, fiind mobilată cu un dulap vechi, trei scaune solide de bucătărie, o sobă și două mese, dintre care una rezemată în stînga ușii, încărcată cu farfurii și tacîmuri murdare, iar cealaltă, mult mai mare, plasată în dreptul ferestrei ce da spre curte, la lumină, înțesată cu tot felul de scule, clești, ciocane, șurubelnițe, un mic strung, o menghină de mînă, stilouri demontate, ochelari cu lentile lipsă și nenumărate piese mărunte provenite de la diverse aparate optice. În spatele perdelei trona un divan lat iar la picioarele lui un modest lavoar de fier. În perete, deasupra divanului, era fixată o etajeră pe rafturile căreia zăceau acoperite de praf cîteva cărți, niște instrumente de bărbierit, o periută de dinți și un pahar ciobit. O mulțime de sticle goale, de coniac, țuică, votcă, rom, aliniate metodic pe podea, la capătul patului, demonstrau că Dogaru Alexandru nu disprețuise cîtuși de puțin băuturile alcoolice.

Ceea ce-l uimi însă pe Alexe, fu dezordinea nemăipomenită din cameră. Conținutul sertarelor era împrăștiat pe podea, ușile dulapului date de perete, hainele înghesuite unele peste altele, somiera divanului și perna spintecate cu cuțitul, un bibelou de ceramică spart, precum și alte semne care dovedeau că cineva răscolise cu înfrigurare odaia.

Locotenentul Cernat trase un scaun lângă el, se așază, scoase chipiul și își șterse transpirația de pe frunte. Alexe făcu doi-trei pași prin cameră, fluierînd a pagubă și zise :

— Ce părere ai ? Se pare că amicul nostru n-o ducea prea strălucit. O mizerie cruntă ! Și neglijență, bineînțeles. De multă vreme n-am mai întîlnit asemenea dezordine...

Cernat se ridică de pe scaun, străbătu încăperea, se aplecă deasupra sticlelor goale înșirate pe dușumea, și răspunse :

— Și bea al dracului ! Cred că tot cîștigul îl dădea pe băutură...

— Da, chiar și cînd a fost ucis băuse ceva. Avea vreo rudă în oraș ?

— Pe nimeni ! În primul rînd acest lucru l-am cercetat. Nici prieteni. Absolut pe nimeni ! Pînă acum doi ani a fost șofer la I.R.T.A. I s-a desfăcut contractul de muncă din cauza beției. A tamponat de două ori camionul cu care lucra. Cu toate acestea, a fost un excelent mecanic. O perioadă a lucrat în atelierul de reparații al întreprinderii, dar și acolo se îmbăta destul de des, lipsea nemotivat de la slujbă...

— Nenorocitul ! murmură Alexe.

— Da într-un fel poate fi compătimit. Pe urmă și-a înjghebat atelierul ăsta. Cred că tot cîștigul îl dădea

pe băutură — conchise Cernat, arătînd spre sticlele goale aliniate pe duşumeaua nemăturată.

— Altceva ce se ştie despre el ?

— Nu dispunem de prea multe informaţii. Un singur amănunt care mi se pare totuşi demn de luat în consideraţie.

— Ce anume ?

— Din cînd în cînd, mai precis, o dată pe lună, se urca în tren şi pleca la Bucureşti. Se pare că după ce se întorcea din nou la Braşov, o ducea mult mai bine din punct de vedere material.

— Aha ! exclamă Alexe înviorat. În sfîrşit, am impresia că ne putem agăţa de ceva palpabil. Ciudat caz ! Încă din prima zi a cercetărilor am avut senzaţia că bîjbii în cel mai deplin întuneric. Nici un firicel de lumină, fie el cît de mic. Dacă nu mă înşel, un mare învăţat a spus : „Obscuritatea este regatul erorii“. Ei bine, mai multă obscuritate nici nu se putea, întunecime totală ! Şi cînd te gîndeşti că uneori îmi doream să anchetez un caz cît mai enigmatic ! Hmmm... Va trebui să culegem cît mai multe date în legătură cu deplasările lui Dogaru Alexandru la Bucureşti. Ce spun vecinii despre el ?

— Trăia extrem de retras, nu prea avea relaţii cu ei. Bună ziua, şi atît. Din cînd în cînd îl căuta cîte un client pentru mici reparaţii, ochelari... stilouri... Toată lumea din curte declară că era un om cumsecade. Îşi plătea chiria regulat, nu se certa cu nimeni... Curios ! Chiar cînd se îmbăta nu făcea scandal. Bea singur, în legea lui.

— Altceva ?

— Nimic... sau aproape nimic. Am fost în satul unde s-a născut. Părinţii i-au murit de mult şi fraţi

sau surori n-avea. Rămăsese singur cuc. A învățat me-seria de mecanic auto la fostele ateliere Leonida 'din București și a lucrat acolo pînă cînd a fost luat în ar-mată. Ca majoritatea oamenilor din generația sa, a făcut frontul și în Răsărit și în Apus. După ce s-a în-tors de pe front, s-a perindat prin mai multe între-prinderi, în București, în Oradea, iarăși în București și, în sfîrșit, ultima dată a lucrat la I.R.T.A. Brașov. După părerea mea, o biografie teribil de comună... De altfel, tot ceea ce v-am relatat veți citi în raportul pe care vi l-am pregătit la miliție. Ah ! Era să uit ! După ce s-a întors de pe front s-a însurat, pe urmă a părăsit domiciliul și a divorțat peste cinci ani. După desfacerea căsniciei, fosta lui nevastă s-a recăsătorit imediat și de atunci nu l-a mai întîlnit niciodată.

— Vecinii au aflat că a murit ?

— Nu. Nu știe nimeni că a fost asasinat. Am stat de vorbă mai mult cu responsabilul de imobil, în ziua cînd am sigilat. L-am înștiințat că Dogaru a suferit un mic accident și că în prezent este internat la spital.

— Va trebui, totuși, să mai stai încă o dată de vorbă cu el. Chiar acum. Poate își mai aduce aminte de vreun amănunt.

Rămas singur, în mijlocul camerei, Alexe privi în-cordat în jurul lui. Își aminti cuvintele locotenentu-lui : „...plătea chiria regulat... nu se certa cu nimeni. Chiar cînd se îmbăta nu făcea scandal... Bea singur în legea lui...”

Se apropie de dulap pentru a-i cerceta conținutul, deși era aproape convins că nu va descoperi mare lu-cru. Cineva o luase înaintea miliției, scotocise cu înfri-gurare toate ungherele locuinței, căutase un anume obiect. Îl găsisse oare ? Și despre ce fel de obiect era

vorba ? Ceva de valoare, sau ceva compromițător ? Pe raftul de sus din interiorul dulapului se aflau două cravate și o pălărie veche, boțită. Căptușcala pălăriei fusese descusută, dar cravatele scăpaseră neatinse. Acest fapt putea să însemne că obiectul căutat încăpea în căptușcala unei pălării, dar n-avea loc în interiorul unci cravate. Luă rînd pe rînd toate hainele ce se găseau în dulap, precum și pe cele azvîrlite pe dușumea, fără să spere totuși că va descoperi ceva important. În raftul de jos zăcea, prăfuită, încălțămîntea. Scoase din servieta jerpelită de care nu se despărțea niciodată, un carnețel albastru și notă următoarele :

- una pereche bocanci maron,
- una pereche pantofi, extrem de uzați, aproape de neîntrebuințat, culoare neagră,
- una pereche sandale maron în stare destul de bună.

Pe unul din pereti erau agățate două tablouri. Unul din ele îl reprezenta pe Dogaru Alexandru îmbrăcat militar, tronînd pe un scaun înalt, cu miinile pe genunchi. În dreapta și în stînga sa, ședeau în picioare alți doi militari, zîmbind cu ostentație, rezemați cu o mîna de umărul celui aflat în mijloc, iar cu cealaltă sprijinită de centură. Erau echipați cu uniforma fostei jandarmerii. Dedesubtul fotografiei cineva caligrafiasse atent, cu peniță claps, următoarea propoziție : „Pe front, în anul 1942“. Cartonul ce acoperea spatele tabloului fusese dezlipit, apoi pus la loc cu neglijență, probabil în grabă. Celălalt tablou, o litografie ordinară, reprezentînd un peisaj înzăpezit din Tirol, suferise aceeași degradare. Alexe fluieră în continuare a pagubă și trecu mai departe în fața raftului cu cărți. Luă una cîte una răsfoindu-le pe îndelete, pagină cu pa-

gină. Nu găsi absolut nimic. De altfel, avea tot timpul impresia că cel care pătrunsese înaintea miliției în această cameră se pricepea de minune să efectueze o percheziție. Căutase în cele mai neașteptate locuri, nu neglijase nici cel mai banal ungher.

Auzi zgomotul pașilor lui Cernat, răsunînd ascuțit în curtea pavată cu cărămidă și peste cîteva clipe acesta apăru în cameră.

— Ceva nou ? se interesă Alexe.

— Da, oarecum. L-am găsit acasă pe responsabilul imobilului. De data aceasta a fost mai volubil. Și-a adus aminte că unica persoană care-l vizită uneori pe Dogaru era vecina de alături, Angela Vlădescu, o domnișoară bătrînă, cea care vinde borș și remaiază cio-rapi. Ședea de vorbă mai des cu el și o dată pe lună îi lua lenjeria să i-o spele sau îi făcea curățenie prin cameră. Și... Se pare că avea relații destul de intime cu amicul nostru.

— Bun ! De ea mă voi ocupa eu... Cred că poți să pui sigiliile la loc. Împachetează, te rog, și fotografia asta și ia-o cu dumneata. Îi întinse tabloul executat în anul 1942. Ne întîlnim la miliție. Să trăiești !

Domnișoara Vlădescu Angela îl invită pe Alexe să ia loc pe un mic fotoliu, iar ea se așeză pe pat, potrivindu-și cu grijă cutele capotului de mătase. Se ținea destul de bine, la prima vedere nu i-ai fi dat mai mult de 40 de ani deși, la o cercetare mai atentă, se putea constata cu surprindere că trecuse de 50 de ani. Vorbea rar, alegîndu-și cuvintele, și cîteodată ridica arătătorul mîinii drepte, vrînd parcă să-și amintească amănunte

deosebit de prețioase. Discuția o începu chiar ea, după ce, mai întâi trecu în camera de alături, o bucătărie, și pregăti la iuteală două cafele excelente.

— Sînteți de la miliție, nu ? Îmi închipui că ați venit să mă căutați în legătură cu vecinul meu.

Alexe zîmbi aprobator, fără să vorbească și aproape în același timp avu senzația că va afla lucruri interesante de la această femeie energică, cu privire luminoasă.

— Am lipsit din oraș cîteva zile — urmă ea. Am fost plecată la Sibiu, la o verișoară. M-am întors azi dimineață în zori, pe la ora 6, și trecînd prin fața ușii lui Sandu, am zărit sigiliul. Nici nu vă imaginați cît de tare m-am speriat. Mai tîrziu am auzit de la vecini că i s-ar fi întîmplat un accident și că ar fi la spital. Vă rog să-mi spuneți la ce spital este, poate are nevoie de vreun ajutor. Chiar mă gîndeam să vin la miliție să mă interesez despre ce-i vorba. Sînt sigură că v-a îndrumat la mine responsabilul de imobil. Un bătrîn răutăcios ! Nu poate să mă sufere...

— De ce nu vă poate suferi ?

— Ei ! Știți cum sînt oamenii care stau degeaba toată ziua și mai ales bătrînii. Teribil de curioși... Cînd intram la Sandu, mă pîndea să vadă cît rămîn. A răs-pîndit zvonul că aș fi amanta vecinului meu. Vă rog să mă credeți că nici nu poate fi vorba de așa ceva. Sandu are 50 de ani, iar eu voi împlini 54 luna viitoare. La vîrsta noastră legăturile insinuate de responsabilul imobilului contează foarte puțin. Atît de puțin !

— De cînd îl cunoașteți pe Dogaru Alexandru ?

— De aproximativ un an și jumătate, de cînd s-a mutat aici. Am intrat într-o zi la el să-mi repare oche-

larii. Cu prilejul acela am schimbat cîteva cuvinte. Mi-e milă de el ! A avut parte numai de necazuri în viață. Pe urmă am discutat mai des. Săracu' ! O duce destul de greu. Bea prea mult. Totuși în ultimele luni se mai încropise puțin. Vă rog să mă credeți că l-am sfătuit de nenumărate ori să se lase de băutură...

— Spuneți că în ultimele luni se descurca ceva mai bine. V-aș ruga să-mi spuneți ce înțelegeți prin asta ?

— Acum vreo cinci luni mi-a povestit că fratele lui din București a cîștigat peste 100 000 de lei la Pronosport și i-a promis că-l va ajuta în fiecare lună. Era foarte vesel...

— Știți cumva în ce mod a aflat că fratele său a cîștigat la Pronosport ? Poate vă amintiți ce s-a întîmplat în zilele respective ?

— Cum să nu ! Asemenea lucruri nu se uită ușor. Îmi amintesc perfect. Tocmai spălasem cîteva cearșafuri și mă pregăteam să le duc în pod să se usuce. Pe Sandu l-am întîlnit în curte. Era pe la nouă dimineața. Mi-am dat seama de la prima privire că băuse prea mult cu o seară mai înainte. Avea ochii împăienjeniți, îi tremurau mîinile, se plîngea de dureri de cap... Ne-am salutat, apoi l-am întrebat dacă nu vrea să-i fac o cafea. A dat din mîna a lehamite și a zis că se duce să-și ia țigări. Era morocănos. Știți, nici cînd era treaz nu-i prea plăcea să vorbească, dar mai ales după ce bea, nu te puteai înțelege de loc cu el. Devenea foarte apatic, trebuia să-i scoți vorba din gură cu cleștele. A lăsat cheia camerei, mi-a explicat că are niște cartofi pe masă și m-a rugat să-i prăjesc cîtiva, să-i mănînce la prînz. Pe urmă a plecat la tutungerie... Nostimada este că s-a întors abia după două zile !

— Cum așa ? !

— Să vedeți, când a venit, mi-a povestit toată trășenia. După ce și-a cumpărat țigări, a zărit un afiș pe ușa tutungeriei. Pe afișul acela era fotografia fratelui său și dedesubt scria cu litere de-o șchioapă că jucind la Pronosport, ciștigase peste 100 000. Un noroc formidabil, nu ? Așa ceva nu se întâmplă în fiecare zi ! S-a urcat în tren imediat și s-a oprit direct la fratele lui. Când s-a întors acasă, era teribil de vesel. Niciodată nu l-am văzut atât de bucuros. Își cumpărase o pereche de pantofi și o cămașă cadrilată, cu dungulițe albastre. Chiar în seara aia m-a invitat la restaurant, la „Cerbul Carpatin“. Ne-am distrat grozav ! Ne-am întors acasă după miezul nopții și mi-a jurat solemn că n-o să se mai îmbete niciodată.

— S-a ținut de cuvânt ?

Angela Vlădescu își frecă mâinile albe și grase privind în podea, oftă cu putere, apoi continuă clătînind capul :

— Din păcate, n-a reușit să se țină de cuvânt... Nu pot să afirm că n-a încercat. Vreo săptămână n-a pus pe limbă un strop de alcool, pe urmă a început să bea din nou, parcă și mai mult, seară de seară.

— A pomenit vreodată ceva despre fratele lui ?

— Nu. Înainte de a afla că frate-său a ciștigat la Pronosport, se văita că este prea singur. Eu știu ce să mai zic ? La un moment dat mi s-a părut chiar curios...

— Ce vi s-a părut atât de curios ?

— Vedeți dumneavoastră, o dată cu banii aceștia s-a ivit și un frate. L-am întrebat de ce nu-l invită o dată aici, să fac și eu cunoștință cu el. Dar, după cum v-am explicat adineauri, Sandu nu era de loc vorbăreț. A ridicat din umeri și a mormăit ceva neinteligibil.

N-am stăruit, bineînțeles, nu voiam să devin inoportună. Altă dată mi-a spus că nu s-au mai văzut de ani de zile, din 1944. Într-o zi, după ce a băut mai mult, mi s-a plîns că frate-său este totuși mult prea zgîrcit, deși are bani cu ghiotura...

— Mi se pare că dumneavoastră intrați din cînd în cînd în camera vecinului, să-i faceți curățenie. Ați observat, probabil, cîte feluri de încălțăminte are ?

Angela Vlădescu se uită contrariată la Alexe, își tîguie buzele și întrebă la rîndul ei :

— Cum adică, încălțăminte ?

— Pantofi, bocanci...

— Un moment, să mă gîndesc... da, da... Va să zică, niște sandale, bocancii pe care îi încălța iarna și o pereche... Ba nu ! Două perechi de pantofi. Uitasem de pantofii pe care i-a cumpărat ultima dată. V-am mai spus, cînd a luat primii bani de la frate-său, și-a cumpărat pantofi și o cămașă. Niște pantofi negri, cu botul ascuțit, se pare că sînt la modă acum. Destul de caraghioși ! Le mai pusese două rînduri de talpă. Îmi venea să rîd de cîte ori se încălța cu el. Îl făceau prea înalt. N-am văzut la nimeni pantofi cu talpă atît de groasă și cu botul ascuțit. Cu alte cuvinte, s-a scumpit la tărițe și s-a ieftinit la mălai. I-am și spus că o să dureze tălpile mai mult decît fețele. Mi-a spus că asta a și vrut, adică să aibă tălpi cît mai solide. Niște pingele de cauciuc pe care și le-a bătut singur. E foarte îndemînic ! Parcă erau puse de cizmar. Se pricepe la o mulțime de meserii. Odată mi s-a stricat mașina de călcat și el a reparat-o cît ai bate din palme. Păcat numai că a dat în patima beției...

— Se încălța des cu pantofii ăștia ?

— Hmmm... Nu prea des. De obicei cînd pleca la București, la frate-său. Mi-am închipuit că vrea să facă impresie bună. Își lua hainele cele mai curate. Poate așa se explică și faptul că pantofii se prezentau destul de bine, nu erau prea uzați...

Alexe se săltă de pe fotoliul scund, pentru a curma avalanșa vorbelor, pregătindu-se de plecare. Într-un fel era mulțumit, aflate o sumedenie de amănunte în legătură cu enigmatică viață a defunctului Dogaru Alexandru. Vru să mulțumească gazdei sale dar, brusc, își aduse aminte de ceva și se interesă într-o doară !

— Cînd l-ați văzut ultima dată ?

— Înainte de a pleca la Sibiu, la verișoară-mea. Adică marți seara. Am plecat cu un tren de noapte, să ajung spre dimineață la Sibiu.

Alexe își stăpîni cu greu o tresărire. După autopsie, concluziile medicului legist, în ceea ce privește decesul, erau cît se poate de categorice : asasinatul fusese comis în ziua de marți, spre prînz, între orele 12 și 13.30. Oare să se fi înșelat medicul ? Nu ! Imposibil ! În această privință nu puteau exista îndoieli. O privi încordat pe femeia din fața sa, nevenindu-i să creadă, întrebîndu-se dacă nu cumva l-a înșelat auzul. Se aplecă să mîngîie cîinele care se tolănise la picioarele lui și continuă vorba calm :

— Buun ! S-o luăm metodic... Va să zică, mi-ați spus că săptămîna aceasta, marți, vă pregăteați călătoria la Sibiu. Nu ? Probabil că l-ați văzut totuși, marți, de dimineață ?

— Ah ! Nu, vai de mine ! exclamă Vlădescu Angela oarecum jenată că se îndoiește de cuvintele sale. Era pe la opt și jumătate seara. Am dereticat nițel prin casă, mi-am făcut bagajele, pe urmă am pus ceasul

să sune, mă gîndeam să mai dorm cîteva ore, pînă plec la gară. Am ieșit în antreu să trag zăvorul și atunci am zărit lumină la vecin ; cînd este întuneric, afară, se zărește o dîră de lumină pe sub ușă. Chiar m-am bucurat de întoarcerea lui Sandu.

— Cînd a intrat în casă l-ați văzut ?

— Aaaa !... Nu l-am văzut, era întuneric beznă și pe deasupra mai și ploua. O ploaie scîrboasă, mărunță și rece, nu-ți venea să scoți nici măcar un cîine afară din casă. Știți, de cîte ori este cald afară, mai ales vara, țin ușa deschisă pînă tîrziu seara. Mai văd și eu cine trece prin curte, mai schimb cîte un cuvînt cu vreun vecin. Dar atunci, nici vorbă de așa ceva, toată lumea ședea în casă, la căldura sobei. M-am gîndit să bat în geam la domnul Dogaru și să-l anunț că mă duc pentru două zile la verișoară-mea, la Sibiu. I-am ciocănit în geam încetișor și l-am strigat : „Domnu’ Sandu ! Domnu’ Sandu !“

— Și ? V-a răspuns ?

— Ași ! Da’ de unde, liniște deplină ! Apoi am auzit o bufnitură ca și cînd ar fi căzut un obiect greu pe podea. O fi căzut chiar el, sau i-o fi scăpat ceva din mîină. Mi-am dat seama că iar a băut, așa făcea în fiecare seară. L-am strigat din nou : „Domnu’ Sandu ! Eu sînt, coana Angela ! Te-ai culcat ?“ Mi-a răspuns cu un „Da !“ nervos, parcă supărat că-l deranjez. Am avut impresia că era și puțin răgușit. De fapt, nici nu era de mirare, probabil umblase fără basc prin ploaie... N-am mai stăruit. Tocmai atunci coborau niște musafiri de la tovarășul inginer Avram, de la etaj. Îi conducea chiar dînsul, i-am auzit vocea și n-am vrut să mă vadă stînd în fața ferestrei lui Sandu. Poate ar fi trebuit să-i aduc un ceai fierbinte. Dar parcă bea el

ceai ! Întotdeauna spunea că ceaiul este bun pentru copii, nu pentru oameni serioși ca el. Am intrat repede în casă, m-am culcat și mai târziu, aproape de miezul nopții, când am plecat la gară, am văzut că stinsese lumina. Însemna că se culcase, într-adevăr. Nu ?

— Desigur, desigur — aprobă Alexe, cu gîndul în altă parte. Aș vrea să vă întreb încă ceva. S-a plîns vreodată vecinul dumneavoastră că-i lipsește ceva din cameră ?

— Vai de mine ! Ce să-i lipsească ? Poate sărăcia, sau năravul... Cine să între la el ? Sînt sigură că orice hoț ar fi rămas decepționat, ați văzut și dumneavoastră, sărăcie lucie... Cel puțin, după cîte îmi amintesc eu, nu mi-a spus niciodată că-i lipsește ceva.

— Da, da. O ultimă chestiune și nu vă mai deranjez. Vă rog să-mi spuneți dacă Dogaru fumează cu țigaret sau fără.

— Fumează țigări „Carpați“ fără filtru. Știu acest lucru pentru că m-a rugat pe mine de cîteva ori să-i cumpăr, cînd avea el de lucru. În privința țigaretului, vă spun drept, n-am observat niciodată să aibă așa ceva. Ah, vă rog din suflet să-mi spuneți la ce spital se află internat ! E grav ?

— Mă tem că da. Cred că oricum nu-l puteți vizita prea curînd... Vă rog, vă rog, n-aveți nici un motiv să fiți îngrijorată ! Are cine să se ocupe de el.

Alexe își luă rămas bun de la interlocutoarea lui, satisfăcut de convorbirea avută cu ea.

Străbătu gangul întunecos al clădirii cu nr. 26 din strada Crinului, ieși pe trotuarul invadat de soare și timp de o jumătate de minut stătu pe gînduri, imobil și nehotărît, apoi porni agale spre tutungeria din colțul străzii, cu privirile ațintite din cînd în cînd pe ceasul

de mină. De la locuința lui Dogaru pînă la debitul de țigări era o distanță de vreo două sute de metri pe care o parcurse, mergînd încet, în mai puțin de patru minute, circulația era destul de animată și părea că se menține astfel în tot cursul zilei. Oare ce se putuse întîmpla într-un interval de timp atît de scurt ? Desigur, prea multe lucruri, nu. Ipoteza cea mai plauzibilă ar fi fost următoarea : întîlnirea absolut întîmplătoare a lui Dogaru cu o anumită persoană. Alexe ridică din umeri nemulțumit de puținele date de care dispunea și se îndreptă cu pași repezi către biblioteca orașului. Ajuns aici, ceru colecția ziarului „Sportul“, se instală comod la o masă și se apucă să cerceteze rubrica Loto-Pronosport. După cum bănuia, nici unul dintre cîștigătorii din ultimele 7—8 luni ale anului curent nu se numea Dogaru. Cel puțin, acum era sigur că banii de care făcea rost victima în fiecare lună proveneau din altă sursă.

Locotenentul Cernat îl așteptă nerăbdător în biroul său. Îi întinse raportul ce conținea biografia lui Dogaru Alexandru și arată, cu un gest întrebător, spre tabloul ce-l reprezenta pe acesta împreună cu cei doi foști camarazi de armată. Alexe citi raportul cu voce tare și monotonă, făcînd cite o mică pauză înainte de începerea fiecărei fraze. După ce termină, îl împături în două și-l introduse în servieta sa. O servietă din piele neagră, jerpelită de prea multă purtare. În decursul nenumăratelor anchete nu se despărțise niciodată de ea. Majoritatea colegilor îl șicanau, interesîndu-se, jumătate în glumă, jumătate în serios, dacă are de gînd să se îngroape cu „prăpădita aia de servietă“.

— Cam sărăcăcioasă biografie — observă Cernat nemulțumit.

— O anumită etapă din viața sa ne este complet necunoscută — recunosc Alexe. Și mai ales anii din timpul războiului. Bineînțeles, din actele oficiale s-ar putea afla cu oarecare precizie din ce unitate a făcut parte, prin ce localități a trecut în timpul luptelor, precum și alte informații de genul acesta. Pe mine mă interesează însă cu totul altceva. Aș vrea să stau de vorbă cu unul din acești foști camarazi ai victimei.

Ciocăni cu arătătorul în geamul tabloului, indicându-i pe cei doi militari care-l încadrau pe Dogaru.

— Și, desigur, cel mai nimerit lucru ar fi să pot afla câte ceva de la amîndoi, dacă mai trăiesc, bineînțeles. Ideea aceasta mi-a venit în timp ce vorbea Angela Vlădescu. O frază de-a ei mi-a atras atenția. Victima i-a mărturisit la un moment dat că „nu l-a mai văzut pe fratele său din anul 1944“. În prezent, noi știm cu precizie că un asemenea frate nu a existat. Ne rămîne de verificat cea de-a doua parte a frazei, aceea care fixează timpul. N-ar fi de loc imposibil ca ea să conțină totuși un adevăr. Emit această ipoteză, gîndindu-mă la perioada tulbure din timpul celui de-al doilea război. Se pare că misterioasa persoană, asimilată de Dogaru ca un frate, și care în ultimele cinci luni l-a subvenționat cu anumite sume, îi era binecunoscută înainte de anul 1944.

— Ar fi o idee. Va trebui să căutăm omul pe care Dogaru îl vizita în fiecare lună, deși n-avem certitudinea că el se deplasa cu adevărat la București. Oricum, aceste ciudate călătorii sînt un bun punct de plecare pentru noi. În felul acesta vom afla cum

făcea rost de bani și odată descoperită sursa lor, ne-am apropiat cumva de sfârșitul anchetei.

— Teoretic, așa ar trebui să fie — mormăi Alexe. Pînă acum am adunat cîteva elemente dar, din păcate, unele dintre ele sînt mult prea abstracte, sînt dispărute, încă nu putem trage o concluzie definitivă de pe urma lor. Fă-mi, te rog, legătura cu Bucureștiul !

După ce încheie lunga convorbire, maiorul dădu dispoziție să fie expediată cît mai urgent fotografia ce îl reprezenta pe Dogaru împreună cu cei doi amici din armată, celui cu care discutasese la telefon.

Ieșind în stradă, aruncă o privire fugitivă asupra ceasului de mînă și se miră cît de repede trecuse dimineata. Era aproape de ora prînzului. Primul tren spre N. pleca din gară abia la 17. Se duse să mănînce la un restaurant, apoi își propuse să ia bilet la un film. Observase în treacăt afișul unei noi comedii a excelentului Pierre Etaix.

Se întunecase de-a binelea cînd ajunse din nou pe străzile orașelului N. Se îndreptă către un telefon public, cu gîndul să-l caute pe căpitanul Vintilă acasă. În cele din urmă renunță. Nu avea rost să-l deranjeze. Oricum, pînă sosea rezultatul cercetărilor întreprinse de cel cu care discutasese la telefon, n-avea cine știe ce de făcut.

★

★

★

În dimineata următoare se întîlni cu căpitanul Vintilă. Acesta îl aștepta bine dispus, și cum îl zări intrînd pe ușă, se ridică impetuos din spatele biroului și-l salută vesel.

— Să trăiți, tovarășe maior ! Abia așteptam să vă întoarceți. V-am pregătit o surpriză.

— S-auzim ! Despre ce este vorba ? Sînt tare curios.

— Tovarășe maior... l-am arestat pe asasin ! raportă căpitanul.

Alexe nu vorbi imediat. Părea că se așteptase la o asemenea veste. Clătină capul încet de la stînga la dreapta, cu o mișcare aproape imperceptibilă, se sculă de pe scaun și începu să străbată încăperea cu pași mărunți, într-un permanent du-te-vino. Apoi, pe neașteptate, se opri lingă fereastră, și vorbi :

— Descrie-mi amănunțit cum ai procedat. De la A la Z. Mor de curiozitate ! Dar mai întii, comandă, te rog, două cafele.

Se așezară unul în fața celuilalt, își aprinseră țigările, și apoi, lăsînd să se scurgă două-trei clipe de tăcere, Vintilă zimbi și începu să explice :

— Deci, ați plecat la Brașov, iar eu am rămas să continui ancheta conform planului stabilit de dumneavoastră. Am pornit de la țigaretul acela aproape nou găsit la locul crimei, pe podcaua vestiarului. Vă amintiți, era un țigaret din lemn de alun, care se fabrică în serie. Modelul respectiv se găsește de vînzare la anumite tutungerii, cu 35 de bani bucata. În oraș se vînd țigări în șapte locuri. La cele două restaurante, la trei chioșcuri dintre care două aflate pe bulevard, iar unul în cartierul Poiana, la o tutungerie situată lingă intrarea hotelului „Caraiman“ și, în sfîrșit, la chioșcul din gară. Am eliminat, bineînțeles, restaurantele care după cum știți vînd țigări, dar nu și obiecte pentru fumători. Am avut un noroc formidabil ! Într-un singur loc se pun în vînzare țigarete din lemn de alun și anume la tutungeria mare din apro-

pierea „Caraimanului“. Am discutat personal cu tutungiul și acesta, fără să stea prea mult pe gânduri, mi-a înmănat personal o listă ce conține cinci persoane. Vă dați seama, într-un orașel mic de provincie, cum este al nostru, oamenii se cunosc relativ bine între ei. Fiecare, vrînd-nevrînd, știe despre ceilalți mai multe amănunte decît despre sine însuși. Să vă citesc lista : Lascăr Simion, administrator de cantină, Bogdan Coralia, îngrijitoare la policlinică, Dorin Gavrilă, mecanic auto. Medianu Martin fără profesie și Chirescu Andrei pensionar, fost profesor.

Alexe schiță un gest evaziv, dorind parcă să întreprună spusele căpitanului. Acesta zîmbi malițios, făcînd iarăși o mică pauză, apoi continuă :

— Știu ce vreți să spuneți. Desigur, existau mai multe riscuri. De pildă, puteți obiecta că mai erau și alții care din cînd în cînd, mai rar, cumpărau cîte un țigaret de la respectiva tutungerie. Am ținut seama și de această posibilitate. De fapt, chiar tutungiul a ținut să sublinieze că uneori se mai iveau și alți solicitanți, unii din orașul nostru, alții străini. Hai să le zicem flotanți. Deci s-ar fi putut ca cel care a pierdut țigaretul să fie venit din altă localitate. Dacă cercetările noastre n-ar fi ajuns la nici un rezultat pozitiv, ar fi trebuit, desigur, să ținem cont și de aceste căi. Dar, să nu mă depărtez de cele spuse mai înainte. În concluzie : lista noastră conținea cinci nume. Pe doi dintre ei i-am eliminat încă din primele ore : Lascăr Simion și Dorin Gavrilă erau plecați în deplasare în ziua cînd s-a comis crima. Primul se afla la București pentru aprovizionarea respectivei cantine, iar cel de-al doilea era plecat la Cluj, pentru a supraveghea rodajul unui camion. Bogdan Coralia deține un alibi

perfect. De dimineață a fost de serviciu la policlinică, după-amiază a mers la cinema împreună cu o vecină, iar după terminarea filmului, s-a întors acasă și a rămas tot restul zilei în sinul familiei. Pensionarul Chirescu Andrei este mult prea bătrîn și prea neputincios pentru a putea lovi un om cu o asemenea forță încît să-i provoace moartea. Are 88 de ani și abia se mai ține pe picioare. Iese foarte rar din casă, este pe jumătate senil și nici nu vede destul de bine. În plus, este un om de o cinste ireproșabilă, tot orașul îl cunoaște. De altfel, mi-a fost și mie profesor. Sînteți de acord că nu poate fi bănuît de asasinat ?

— Desigur, desigur ! Continuă !

— A mai rămas deci pe lista noastră, a bănuîților, un singur nume : Medianu Martin. În prezent fără slujbă. Este căsătorit și locuiește împreună cu nevastă-sa și fratele nevestei la marginea orașului, pe strada Basarab la nr. 6, în imediata apropiere a drumului forestier ce urcă spre pavilionul din Valea Corbului. Înainte era cărăuș, transporta la diverse construcții pietrișul scos din prundul gîrlei, dar, de vreun an, și-a vîndut calul și căruța și se învîrtește cît este ziua de mare împrejurul gării. Vinde flori, bureți, uneori niște suveniruri îngrozitoare, un fel de păpuși din lemn de fabricație proprie. Alteori cară bagaje, sau oferă adrese unde se închiriază camere celor veniți la odihnă.

Vintilă făcu din nou o scurtă pauză pentru a stinge țigara în scrumiera din fața sa. Maiorul Alexe bătea toba în surdină cu degetele ambelor mîini, pe marginea fotoliului. Părea puțin contrariat.

— Așadar — reluă expunerea căpitanul — vă spun că Medianu Martin nu are o ocupație bine

stabilită. L-am putea numi vânzător ambulant. Țin să precizez un lucru care mi se pare totuși important : are cazier. În urmă cu șase ani a fost condamnat la un an închisoare pentru furt. De atunci a mai dat pe la miliție o singură dată : într-o noapte s-a îmbătat la restaurantul din centrul orașului și s-a luat la bătaie cu niște țigani care se pare că l-ar fi insultat. A spart o oglindă și a rupt câteva scaune. Este un tip zdravăn, înalt de aproape doi metri și deși a trecut de cincizeci de ani, are o forță extraordinară, aș putea spune herculeană. De ieri seară se află sub stare de arest. În altă ordine de idei, am urmărit pista indicată de dumneavoastră, adică am stat de vorbă cu pădurarul Frățilă. Să vă citesc declarația lui ?

— Nu-i nevoie. Spune-mi în câteva cuvinte despre ce-i vorba.

— Așaa... În ziua respectivă l-a întâlnit pe Medianu prin pădure și mai ales prin preajma fostului pavilion de vânătoare. Avea o raniță și un coș la el. Plecase după bureți. În timpul prinzului, pe la orele 13,30—14, au stat la o parolă, fumînd împreună. Tocmai începuse ploaia, și Medianu se plîngea că este nevoit să se întoarcă acasă fără bureți. Adunase numai cîtiva pe fundul coșului. Și acum urmează partea cea mai tare! Să vă explic cum am pus mîna pe el. Pe la ora trei după-amiază am mers acasă la el, împreună cu sectoristul. Nevastă-sa a început să bocească în clipa cînd am intrat pe ușă. Se închina în fața icoanelor, jurîndu-se că nu și-a mai văzut bărbatul de vineri. Ah, ce mai scorpie ! Dac-ați fi văzut cum își smulgea părul din cap și se jeluia... Era gata-gata să ne întoarcem fără el. Tocmai ne pregăteam de plecare, cînd s-a întors de la serviciu fratele ei, cumnatul lui

Medianu. Era dulgher la cooperativă și locuiește tot acolo. Ne-a luat deoparte și fără să țină seama de bocetele surorii lui, ne-a arătat unde se ascunde Medianu. În magazia din spatele casei! De altfel, era o ascunzătoare destul de ingenioasă. Își făcuse un fel de culcuș înconjurat de crăci de brad. Cu greu s-ar fi putut bănui strecurarea unui om de statura lui în acel loc. Nevastă-sa a sărit la dulgher și a început să-l blesteme ca la ușa cortului, jurându-se pe toți sfinții că Martin al ei este nevinovat.

— Și el ce spunea? întrebă deodată Alexe, devenind brusc interesat.

— Cine? Cumnatul lui Medianu? Ce să spună... Zicea că este mai bine așa...

— Ah, nu el! interveni nerăbdător Alexe. Medianu! Cum s-a comportat? S-a opus arestării?

— Nu. De loc. Părea aproape resemnat. Am avut chiar impresia că răsuflă ușurat în momentul când l-am urcat în mașină pentru a-l aduce aici. Ședea tăcut, încrunțat, cu capul sprijinit în piept și din când în când mă privea pe sub sprâncene cu un fel de desperare mută, de animal neputincios. M-a frapat mai ales resemnarea sa. l-am luat interogatoriul numai-decît, dar susține cu încăpăținare că este nevinovat.

— Are alibi?

— Recunoaște că în ziua de marți a fost plecat după bureți în pădurea din jurul fostului pavilion de vânătoare, precum și întâlnirea cu pădurarul Frățilă. Ba mai mult, și tocmai aici devine interesant, știa de la început de ce l-am arestat. Când i-am ordonat să iasă afară din ascunzătoare a țipat: „Nu l-am omorît eu!” Semnificativ, nu?

— Mda... Hmm!

— Sînt convinși că nu vrea să facă dezvăluiri de teama complicilor. Trebuie să aibă un amestec în asasinatul acesta. Altfel de unde ar ști că ne ocupăm de căutarea unui criminal ?

— Cum să nu știe ! Doar tot orașul a aflat de existența mortului din Valea Corbului. Și apoi, nu uita un lucru : crima a fost comisă marți, iar el s-a ascuns abia vineri. Ce părere ai ?

— Oricum, mi se pare teribil de suspect.

— Perfect !

— Înseamnă că-l socotiți și dumneavoastră vinovat ?

— Încă nu ne putem pronunța. Totuși, într-un fel ai procedat bine. Mi-ai dat o idee. Dar să nu anticipăm... Medianu trebuia reținut. Îl vom interoga a doua oară împreună și cu acest prilej, sper, se va lămurii o chestie extrem de importantă. Și acum să te pun la curent cu rezultatul cercetărilor întreprinse la Brașov.

Îi descrise în amănunțime ancheta efectuată la domiciliul victimei cu locotenentul Cernat, convorbirea cu Vlădescu Angela, apoi citiră împreună raportul întocmit de miliția din Brașov, raport ce conținea date — din păcate destul de sărace — referitoare la biografia lui Alexandru Dogaru.

— Am impresia că problema se complică din ce în ce mai mult — conchise, nemulțumit, căpitanul Vintilă.

— Aparent ! Numai aparent se complică. Aseară, în timp ce mă întorceam cu trenul, mi-am făcut cîteva însemnări.

Căută în servietă și dădu la iveală carnetul cu co-perți albastre. Îl frunzări încet, gînditor, tuși scurt

pentru a-și drege glasul, sorbi din cafeaua aproape rece și începu să explice :

— Mai întâi de toate, am descoperit un lucru foarte interesant : am aflat că Dogaru Alexandru primise în mod regulat anumite sume de bani de la o persoană sau mai multe persoane necunoscute de noi. Pentru ce primea el acești bani ? În momentul de față putem afirma, cu oarecare rezervă, că acel asasinat practica șantajul. Cum am ajuns la această concluzie ? În primul rînd datorită faptului că Dogaru se ducea personal să ridice acești bani. O sumă cîștigată în mod cinstit poate fi trimisă și prin poștă. Deoarece s-a ferit de expedierea banilor cu ajutorul serviciului poștal, înseamnă dintr-o dată că era vorba de ceva ilicit, dubios. Și apoi, din experiența noastră judiciară, știm că „meșeria“ de șantajist nu este chiar atît de simplă. Celui șantajat trebuie să i te arăți mereu, să-i pui sub ochi în permanență acele dovezi care date în vileag, deci devenite publice, pot contribui cu ușurință și rapiditate la fringerea voinței. Ei bine, o dată pe lună omul nostru se urca în tren și pleca la București să-și ia banii cuveniți. Să-i fi luat de la un prieten sau de la un frate, cum s-a exprimat el în primele zile față de Angela Vlădescu ? Cercetările noastre au dovedit că nu avea prieteni și mai ales nici frați. Mai departe, urmînd raționamentul de pînă acum, vedem că există două variante, fiecare cu importanța ei. Prima : datorită unor anumite împrejurări, deocamdată nu le cunoaștem, Dogaru a intrat în posesia unor acte care, folosite cu dibăcie, puteau să-i aducă cîștig însemnat. A doua : de mai mulți ani poseda acele dovezi, dar; numai într-o anumită zi, în urmă cu cinci luni, și-a putut da seama că, profitînd de ele, poate face rost

cu ușurință de bani. Înclin să cred că varianta a doua este cea reală. Am reținut cuvînt cu cuvînt spusle domnișoarei Vlădescu :

„Era pe la nouă dimineata. Pe Sandu l-am întilnit în curte. Mi-am dat seama că băuse mult cu o seară mai înainte. Avea ochii împăienjeniți, era neras și îi tremurau mîinile. Ne-am salutat, apoi l-am întrebat dacă nu vrea' să-i fac o cafea. A dat din mină a lehamite și mi-a spus că se duce să-și ia țigări. Era morocănos... Nostimada e că s-a întors abia după două zile !“

Deci, pînă în ziua respectivă, nimic anormal în existența cenușie a lui Dogaru. Și, deodată, s-a petrecut acea cotitură, am putea spune hotărîtoare, în viața omului nostru. Ce s-a întimplat în realitate ? Am verificat cu atenție drumul pînă la tutungerie, care se află pe aceeași stradă, la o distanță de aproximativ două sute de metri. Avînd în vedere că era doar nouă dimineata și că este vorba de un cartier cu circulație destul de intensă, este puțin probabil ca Dogaru să fi găsit pe stradă, din întimplare, acele obiecte fulminante ale șantajului. Cred, mai curînd, în întilnirea întimplătoare cu o anumită persoană pe care n-o mai văzuse de multă vreme, și al cărei destin s-a încrucișat cîndva cu cel al lui Dogaru Alexandru.

Alexe făcu o pauză pentru a-și aprinde una din acele țigări de foi urît mirositoare, apoi continuă :

— Am constatat, de asemenea, că individul șantajat, și numai despre el poate fi vorba, a pătruns în scara zilei de marți în camera victimei și a scotocit centimetru cu centimetru pentru a găsi acele dovezi atît de compromițătoare. Putem emite ipoteza că acest individ îndrăzneț, sau mai degrabă desperat, care s-a

strecurat în locuința din strada Crinului, este una și aceeași persoană cu asasinul. Am întrebat-o pe Angela Vlădescu, dacă în intervalul celor cinci luni, vecinul ei s-a prins vreodată de dispariția unui obiect din casă. Răspunsul ei a fost absolut negativ. Dată fiind importanța, sau mai bine zis valoarea obiectului sau actului respectiv, în caz de furt, ar fi fost imposibil ca Dogaru să nu-și manifeste nemulțumirea într-un fel oarecare, ar fi devenit nervos, agitat, și poate chiar speriat, și singura persoană mai apropiată de el, Angela Vlădescu, deci cea mai indicată, ar fi observat mai curînd sau mai tîrziu această neliniște. De altminteri nu este exclusă posibilitatea ca cel șantajat, în intervalul celor cinci luni, nici să nu fi cunoscut domiciliul viitoarei sale victime. De subliniat : ușa camerei se poate deschide ușor cu orice speraciu. Abia după ce comite asasinatul, scotocește minuțios buzunarele cadavrului, constată lipsa actului compromițător și atunci este nevoit să se deplaseze urgent la Brașov, în aceeași zi, pentru a percheziționa și locuința a cărei adresă o află, în sfîrșit, din actele găsite asupra victimei și, bineînțeles, aceste acte le distruge imediat pentru a face dificilă stabilirea identității cadavrului, deci, în ultimă instanță pentru a ajunge în odaia victimei înaintea miliției. Ceea ce s-a întîmplat. Cam asta este tot ce am putut afla pînă în prezent. Există încă destule lucruri neclare, și mai ales acel fapt ce m-a frapat încă de la începerea anchetei : dispariția încălțămîntei mortului. Îmi pun mari speranțe în convorbirea telefonică pe care o voi avea cu Bucureștiul. Și pentru că nu avem timp de pierdut, să trecem imediat la interogatoriu. Să fie introdus Medianu !

Arestatul ședea pe marginea scaunului și pleoapele-i roșii se zbăteau în permanență, iar privirea întunecată parcă străbătea în galop o cîmpie nemărginită, încercînd cu disperare să imobilizeze viteza unor minuscule puncte glisante, aflate la o imensă distanță și întreaga sa făptură și existență păreau că depind în întregime de captarea acelor puncte rătăcitoare, dezordonate. Uneori tresărea, dezmeticindu-se greoi, revenind către sine de la mari depărtări, apoi, din nou, gîndurile-i zburau cu iuțea ameteitoare, desprinse de realitate. Interogatoriul începuse de puțină vreme, consumîndu-se deocamdată clasicele întrebări referitoare la biografia și modul de viață al inviduitului. Medianu răspundea automat, în majoritatea cazurilor printr-un „da” sau „nu”, și aceste laconice răspunsuri vedeau crisparea interioară, încordarea pregătitoare în fața principalei acuzații ce plutea în aerul uscat din încăpere.

— Așadar — reluă Vintilă — recunoști că în ziua de marți, 16 octombrie, mai precis între orele 8 și 14, te aflai în pădurea din Valea Corbului, în împrejurimile fostului pavilion de vînătoare.

— Da ! recunosc absent și sec Medianu și privirile sale continuă să alunece peste umerii căpitanului.

— De dimineață, pe la 9,20, ai fost văzut de un grup de excursioniști care urcau spre hotelul alpin din Poiana Florilor. Mai tîrziu, la ora 13.30, ai stat de vorbă cîteva minute cu pădurarul Frățilă Ion, apoi te-ai îndreptat către pavilion.

— Da ! pronunță Medianu cu aceeași voce lipsită de intonație.

— În pavilion l-ai văzut pe omul cu hanorac verziu...

— Nu !

— Ai observat că este beat și că deține o importantă sumă de bani. L-ai ucis pentru a-l jefui.

— Nu !— țipă el, de data aceasta pe deplin conștient, cu glasul schimbat. Nu l-am omorît eu !

— Cine l-a ucis ? interveni Alexe, ridicându-se de pe scaunul de lângă fereastră, unde șezuse pînă atunci martor mut, asistînd gînditor la comportarea învinuitului.

Avansă cîțiva pași venind în imediata lui apropiere, atingîndu-l aproape cu șoldul și-i puse mîna pe umăr. Medianu tresări violent, dezmeticindu-se de-a binelea și parcă atunci percepu prezența celui de-al doilea anchetator. Aruncă maiorului o privire sperioasă și începu să se tînguie, ținîndu-se cu mîinile de cap :

— Nu l-am omorît eu ! De ce nu mă credeți că nu l-am omorît eu ? De ce nu mă credeți ? Sînt nevinovat !

Căpitanul Vintilă schiță vag un gest de nemulțumire, sau poate nerăbdare și-i porunci :

— Spune tot ! Absolut tot ! Așa cum s-a întîmplat !

— Da... este adevărat, am fost în cabană, după ce m-am despărțit de pădurar... Ploua. Înainte de a intra, am alunecat și m-am lovit puțin. A început să-mi curgă sînge din nas... M-am rezemat de balustrada pridvorului, cu capul aplecat pe spate, să se oprească sîngele...

Făcu o mică pauză, ducîndu-și mîinile la ochi, pe urmă continuă cu aceeași voce gîfîită, sacadată :

— Doamne, Dumnezeu ! Cine ar putea să creadă așa ceva ? Nu ! Imposibil ! După un minut, sau două,

am auzit un zgomot în cămăruța de alături... Parcă rîciia cineva cu unghiile pe podea... și aproape în același timp un geamăt ușor, foarte ușor, aproape un oftat... Îngrozitor ! Am sărit ca ars și m-am repezit într-acolo... Am văzut un om întins pe podea, cu ochii deschiși, holbați spre tavan. Și în jurul lui sînge... Am strigat, am țipat la el, dar nu mi-a răspuns și imediat am pus urechea pe pieptul lui. Nu-i mai bătea inima... Atît ! Asta a fost tot, absolut tot ! Dintr-o dată, m-a luat cu frig, am început să dîrdii. Groaznic ! Și am alergat cît am putut de iute acasă...

— De ce n-ai venit să ne anunți ?

— Mi s-a făcut frică, știți prea bine că acum șase ani am făcut închisoare și de atunci m-am ferit ca dracu' de tîmiiile de orice bucluc. Am alergat acasă cît am putut de iute și n-am suflat nimănui nici un cuvîntel. Mă jur pe ochii mei că v-am spus numai adevărul !

Vintilă vru să pună altă întrebare, dar Alexe îi făcu un semn scurt, discret, oprindu-l. Se duse din nou la fereastră și examinează cerul înnorat, pîrînd că a uitat cu desăvîrșire depoziția lui Medianu. Acesta îl urmărea atent, stînd la pîndă, cu ochii micșorați, frecîndu-și mîinile transpirate. Deodată, maiorul se întoarse fulgerător, înaintă un pas, se aplecă puțin către Medianu și șopti :

— Adevărul ? Adică numai o parte din adevăr. Crezi că sîntem la teatru aici și ținem neapărat să ne distrăm ? Ce-ai făcut cu pantofii ?

Medianu îl privi cu gura căscată, cu un aer perplex, jumătate surprins, jumătate timp, clătînînd capul, și zise :

— Doamne ferește ! Și p-asta o știți ? Eram sigur că se va termina rău ! De ce ți-e frică, nu scapi niciodată !

Și începuseră să se vaite din nou :

— Doar v-am explicat ! N-am nici o vină ! N-am să mai calc toată viața în nenorocitul ăla de pavilion, cîte zile oi mai trăi n-am să mai intru în șandramaua aia împutită !

Alexe ascultă liniștit, fără să-și manifeste nerăbdarea. Medianu continuă să se văicărească încă un minut sau două, apoi, pe neașteptate, dădu drumul unui potop de înjurături groaznice, neținînd seamă de locul unde se află.

Încet-încet, îi trecu spaima și în trupul său masiv, puternic se strecură o furie oarbă. Povesti mai departe, oarecum răcorit :

— Da, recunosc, n-am spus tot adevărul. Mi-era frică... Și totuși, sînt nevinovat, cred că știți și dumneavoastră, tovarășe anchetator, că nu l-am ucis eu. De un singur lucru mi-a fost frică : să nu mă acuzați de asasinat. Acum sînt liniștit. Ei... Păi, să vedeți cum a fost... A doua zi, adică miercuri, am plecat iarăși la bureți în pădurea din Valea Corbului. Așa... Va să zică, adunam bureți și mă gîndeam mereu la mortul ăla din pavilion. M-am ținut eu cît am putut de departe de locul respectiv și cu toate astea, la un moment dat, n-am mai putut să rezist, am intrat iarăși acolo. Nici nu vă puteți închipui... Parcă mă împingea dracu, de la spate. Asta este ! Nu știu dacă o să mă credeți, parcă era un magnet care mă atrăgea spre pavilion. Și mortul era tot acolo, nemișcat, în aceeași poziție, așa cum îl lăsasem cu o zi mai înainte.

— Arată-mi exact, cît mai exact cu putință, poziția în care l-ai găsit — spuse Alexe.

Medianu se gîndi puțin, încruntîndu-și sprincenele, se ridică de pe scaun și se duse către peretele opus ușii. Se descălță la iuteală de bocancul stîng, apoi se întinse pe dușumea cu brațele încrucișate pe abdomen și cu piciorul drept îndoit sub cel stîng, deja desculț. Bocancul descălțat îl ținea în brațe, deasupra stomacului, temîndu-se parcă să nu i-l smulgă cineva.

Alexe îi făcu semn să stea nemișcat și scoase din dosarul aflat pe birou fotografia cadavrului, executată în ziua începerii anchetei. Se uită la ea împreună cu Vintilă și mormăi aprobator :

— Da, are dreptate. Nu l-a mișcat nimeni. Excep-tînd, desigur, încălțămîntea. Poți să te ridici. Încal-ță-te !

În timp ce Medianu se încălța, sună telefonul. Alexe tresări cu putere. Căpitanul ridică receptorul, ascultă cîteva fraze, apoi îl trecu maiorului, zicînd :

— Pentru dumneavoastră. Bucureștiul !

Convorbirea dură aproape un sfert de oră. Maiorul lua note înfrigurat și cîteodată întreba scurt : „Cînd ?“ „Unde“ ? După ce termină, își reaprînse țigara de foi, zîmbind satisfăcut, se lăsă pe speteaza fotoliului și privindu-l pe Medianu spuse :

— Ei ! ? Mai departe ! Să vedem cum a fost cu pantofii.

— Păi... să vedeți... Mortul zăcea înțepenit acolo, pe jumătate desculț, și eu parcă îi vedeam numai panto-fii. Și mi-a trecut prin gînd să-i iau eu că el tot n-o să-i mai poarte pe lumea ailaltă ! Niște pantofi grozavi, cu două rînduri de pîngele. De cînd sînt,

n-am încălțat așa ceva. Erau numai buni pentru toamna asta ploioasă...

Se întrerupse puțin, examinându-și cu regret picioarele încălțate cu niște bocanci peticiți, legați cu sfoară și pe obrazul lui se întipări o tristețe iremediabilă.

— I-am desfăcut șireturile și am scos pantoful din picior. Pe celălalt i l-am tras ușurel din mîini. Viu să fi fost, și tot n-ar fi simțit nimic. M-am dus acasă și i-am ascuns în pod, ziceam să-i vopsesc maro, erau negri, și mai tîrziu, cînd s-or mai limpezi lucrurile, să-i folosesc. Pînă una-alta, i-am ascuns bine în pod să nu-i găsească nevastă-mea. Dacă aș fi știut ce-o să se întîmple, nici nu m-atingeam de ei ! De fapt, începuse să-mi cam fie teamă. De ! Făceam ce făceam și mă gîndeam la blestemații de pantofi. A trecut o zi, au trecut două, și parcă m-am mai liniștit. Crezusem că am scăpat, și cînd colo... abia atunci a început dandana !

Medianu se opri, oftă adînc, scărpinîndu-se în creștetul capului, și se plinse :

— Sînt sigur că n-o să mă credeți...

— Spune, spune — îl îndemnă Vintilă necruțător.

— Era vineri seara, ședeam la bufetul gării și beam o cinzeacă. Tocmai vîndusem niște flori la acceleratul de șase și jumătate. A venit ospătarul și m-a chemat la telefon, zicea că întreabă cineva de mine. Am luat receptorul în mînă și m-am interesat cine este. Un glas gros, amenințător, mi-a ordonat : „La pantofii și prezintă-te imediat cu ei la miliție. La tovarășul căpitan Vintilă, în cel mai scurt timp ! Și nu încerca să dispari, că este de rău ! Pe urmă, clanc ! a închis telefonul. Iar eu stam acolo ca o statuie, cu receptorul la

ureche și cred că mă făcusem galben ca lămiia la față. Nea Costea, ospătarul, chiar s-a mirat : „Ce, mă, te-a lovit damblaua ? Te pomenești c-a murit soacră-ta !“ Am lăsat țuca neisprăvită și m-am repezit glonț acasă. Am învelit pantofii într-un ziar și am pornit încoace, dar nu mi-a fost dat să ajung la miliție. Păi, de ! Era trecut de ora șapte, se făcuse întuneric beznă. Abia apucasem să pășesc pe podul de piatră care trece peste riu și deodată, așa, din senin, m-a pocnit cineva cu o măciucă în moalele capului. Șmeeher tipu' ! Și periculos, al dracului ! Cred că a stat la pîndă ascuns după unul din stîlpii podului și cînd am trecut pe lîngă el, m-a miruit. Dacă îmi pică vreodată în mîini, praf îl fac ! Ei... și mai departe nu-mi dau seama ce s-a mai întîmplat, știu numai că m-am trezit sub pod la marginea apei. Probabil m-a zvirlit în riu peste balustradă, s-o fi apropiat cineva de pod și n-a avut timp să-mi facă de petrecanie. Sau a crezut că sînt mort. Ehe ! Noroc că am scăfîrlia zdravănă, altfel n-aș mai fi în viață acum. Am scăpat ca prin minune ! De pantofi, ce să mai vorbesc, au dispărut de parcă nici n-ar fi existat vreodată. Abia atunci mi-am dat seama că nu-i de glumit, m-am întors acasă și m-am ascuns în magazia din spatele casei. Am pus-o pe nevastă-mea să jure că n-o să divulge nimănui unde m-am ascuns. Dacă nu era prăpăditul ăla de cumnatu-meu, nici pînă astăzi nu mă găseați ! Acum v-am spus tot, tovarășe anchetator, absolut totul, exact cum s-a întîmplat. N-am ascuns nimic. Sînt nevinovat !

Pe măsură ce Medianu se apropia de sfîrșitul depoziției, Alexe devenea din ce în ce mai întunecat. Se plimba prin cameră, încruntat, mușcîndu-și buzele și uneori își freca pleoapele căutînd să îndepărteze un

coşmar. Cine îl cunoştea bine şi-ar fi dat seama că este teribil de surescitat. Se opri din mers şi i se adresă lui Medianu, cu asprime în glas :

— Da ! N-ai ucis. În schimb ai jefuit un cadavru. O faptă foarte gravă. Erai obligat să vii imediat la miliţie, să ne anunţi descoperirea mortului.

— Tovarăşe anchetator, recunosc, eram obligat să vin încă din prima zi la miliţie. Mi-a fost frică, vă rog să mă credeţi, mi-a fost grozav de frică. Dacă aş fi ştiut eu ce-o să se întâmple din cauza blestemaţilor de pantofi, nu mă băgam în afacerea asta atît de periculoasă. Aveţi perfectă dreptate, am furat pantofii, lua-i-ar dracu de pantofi ! Un singur lucru ştiu : nu sînt asasin !

— Ascultă-mă cu atenţie ! Caută să-ţi aminteşti orice amănunt fie el cît de mic. Poate ai uitat ceva.

— Se poate ? Ce să uit ? Am povestit exact, aşa cum s-a întîmplat.

— Poate ai zărit, timp de o secundă sau două, faţa individului care te-a atacat. Nu-ţi aminteşti nimic ? Cum era îmbrăcat, sau ce înălţime avea ? Şcormoneşte-ţi memoria, poate totuşi ai reţinut vreun amănunt.

Medianu clătină din cap negativ, cu un imens şi vizibil regret, ridicîndu-şi umerii neputincios. Îşi acoperi ochii cu palmele sale ca nişte lopeţi şi gemu încetişor :

— Nu... Nu... Îmi pare foarte rău, vă dau cuvîntul meu ! V-am spus mai înainte, se întunecase, era chiar o seară ceţoasă şi el m-a lovit pe la spate... Am tot interesul să-l arestaţi !

În cameră se aşternu o linişte apăsătoare, depri-
mantă, plină parcă de ameninţări ascunse. Medianu
privea covorul cu ochii goliţi de orice expresie, răsufla
greu, cu gura întredeschisă, parcă-i lipsea aerul, iar
fruntea i se acoperise de sudoare. Vintilă aprinse
distrat o ţigară dându-i foc la capătul cu filtru şi abia
după ce trase al doilea fum observă greşeala şi o strivi
furios în scrumiera de pe pervazul ferestrei. Maiorul
se plimba îngândurat pe covorul gros, fără să spună
nimic, cu miinile încrucişate pe piept.

Apoi, deodată, Medianu scrişni din dinţi cu putere,
privirile i se luminară pe neaşteptate şi bătu energic
cu piciorul în podea :

— Ba da ! ţipă el, cu vocea caraghios subţiată din
pricina emoţiei. Sigur că da !

— Ei ! exclamă într-un singur glas, învioraţi,
Vintilă şi Alexe.

— Îmi amintesc, sigur că-mi amintesc ! strigă el şi
mai tare, sărind de pe scaun. După ce m-a pocnit în
cap, am rămas conştient o clipă, sau două. Mi s-au
înmuiat picioarele şi el m-a prins în braţe, tot pe la
spate. Pe urmă am leşinat, nu mai ştiu ce s-a petrecut
cu mine. Probabil că n-a vrut să mă lase să cad, i-o
fi fost frică de zgomot, cred că m-a împins repede
peste balustrada podului. Şi totuşi, în momentul cînd
m-a sprijinit cu braţele, în secunda aia cît am mai fost
conştient, am simţit ceva. Un miros ciudat... Poate că
venea din părul lui, sau poate din haină. Asta-i tot
ce-mi amintesc.

Maiorul îl bătu pe umeri, zîbindu-i pentru prima
dată încurajator !

— Bravo ! Excelent ! Acum poate totuși îți aduci aminte ce fel de miros era. Ai spus : „Un miros ciudat“. Ce înțelegi prin asta ?

Medianu își încreți fruntea, umezindu-și cu limba buzele crăpate de vînt. Se vedea că face eforturi uriașe pentru a-și reaminti ceva.

— Păi... știu eu ? Era un miros aparte. Mai precis, un miros frumos. Ceva care nu se întâlnește în fiecare zi...

Alexe își trase un scaun lângă Medianu, îl fixă în ochi cu intensitate cîteva clipe, apoi conchise :

— Buun ! S-o luăm încet, metodic. Poate cu ajutorul meu o să poți explica mai lesne. Frumos, ai spus ? Adică am putea afirma că era un fel de parfum, nu ?

— Da. Ceva deosebit.

— Există multe soiuri de mirosuri frumoase : de flori, de fructe, de mîncăruri, de băuturi. De pildă, anumite lichioruri au un parfum deosebit. Sau cafeaua, sau ceaiurile... Chiar și unele medicamente emană un parfum plăcut. Depinde ce înțelegi prin miros frumos. Ce zici ?

— În orice caz, parfum de flori nu era — negă Medianu categoric. Eu vînd tot felul de flori în gară și sînt obișnuit cu mirosul lor. Îl recunosc imediat. Dar omul acela răspîndea în jur un miros dulceag, persistent, de un anumit fel. Aha ! Stați puțin ! Acuma parcă imi aduc aminte... Cîteodată, vara, cînd este foarte cald, simt un astfel de miros de cîte ori trec prin fața cofetăriei din centrul orașului. Cred că așa este.

— E-n regulă ! Acum vei merge în camera de alături și vei scrie o declarație cît mai amănunțită. Să nu uiți nimic, să treci absolut totul, așa cum ne-ai relatat nouă, începînd din clipa în care ai dat peste mortul din pavilion, pînă în ziua cînd ai fost găsit ascuns.

— Tovarășe comandant, credeam că-mi dați drumul acasă. Sînt nevinovat, zău așa ! Dacă nici dumneavoastră nu mă credeți !...

— Și cu pantofii cum rămîne ? Chiar nevinovat nu ești !

Medianu își ascunse capul în mîini, își trase picioarele lungi sub scaun și un tremur nervos îi zgudui din nou corpul. Șopti resemnat :

-- Da, da... pantofii ! Numai pantofii ăia afurisiți sînt de vină ! Dacă nu m-aș fi atins de ei, astăzi nu aveam necazuri.

După ieșirea lui Medianu, căpitanul Vintilă turnă apă într-un pahar uriaș, îl duse la gură și-l goli încet. Întrebă apoi, nedumerit :

— Cum ați reușit să descoperiți că Medianu a furat încălțăminte mortului ?

Alexe nu vorbi îndată. De altfel, dădea impresia că nici nu a auzit întrebarea. Prin fereastra din dreapta biroului vedea cerul cenușiu acoperit de nori zdrențuiți, nemișcați, ce atîrnau peste creasta muntelui, deasupra Văii Corbului. Își aduse aminte de pavilionul sumbru, de cămăruța întunecoasă și rece unde fusese găsit mortul și de fagul acela stingher ale cărui crengi atingeau acoperișul putred. Oftă încetîșor și răspunse :

— Cum am aflat ? M-am uitat la bocancii lui nenorociți și mi-am imaginat în ce mod ar putea să reacționeze un om de categoria lui Medianu. Ai auzit cum s-a justificat : „Parcă îi vedeam numai pantofii. Și mi-a trecut prin gând să-i iau eu, că el tot n-o să-i mai poarte pe lumea ailaltă !“

Cercetă grăbit ceasul din perete, comparîndu-l cu al său, apoi continuă :

— Să ne pregătim pentru arestarea asasinului. Este vorba de un individ extrem de periculos și mai cu seamă inteligent. S-ar putea să dispară fără urme, dintr-un moment într-altul. Cu cît vom întîrzia mai mult, cu atîta vom întîmpina greutăți mai mari, deși probabil el este încredințat că deocamdată nu-l pîndește o primejdie iminentă. Tocmai din această cauză am afirmat că ai procedat corect reținîndu-l pe Medianu, cu toate că nu s-a făcut vinovat de asasinat. Criminalul, cred, a și aflat știrea arestării lui. În orașul acesta mic, arestarea unui om în condițiile în care s-a produs ea, se află destul de repede. Cu siguranță că încă de aseară „evenimentul“ a fost comentat și disecat în multe locuri publice. Să sperăm că asasinul se crede încă stăpîn pe situație. De data aceasta vom avea noi un ușor avans asupra lui. Este un individ foarte abil.

— Așadar, dumneavoastră bănuți cine l-a ucis pe Dogaru Alexandru ? !

— Nu bănuiesc. Nu poate exista nici o îndoială. Sînt în posesia tuturor datelor cazului de care ne ocupăm. Și, în mod paradoxal, rezolvarea problemei este cu totul și cu totul neprevăzută. Am ajuns la soluție numai pe baza faptelor. Trebuie să recunosc, la început

tul anchetei am fost tentat să mă las pe seama intuiției... În sfârșit... Aș vrea să te pun la curent cu subiectul convorbirii telefonice de adineauri. Ieri dimineață, la Brașov, am discutat cu Bucureștiul și am cerut să fie căutați cei doi camarazi ai victimei, cei care se fotografiaseră în anul 1942 în timpul războiului. A fost găsit numai unul dintre ei : Miltiade Anton. Celălalt este mort. Acest Miltiade ne-a furnizat informații prețioase, concludente, referitoare la etapa ce ne interesează, adică înainte de anul 1944. Începînd din 1942, Dogaru Alexandru a fost repartizat ca șofer la maiorul de jandarmerie Eftimie Viorel. Acest maior a dispărut în chip misterios numai cu cîteva zile înainte de sfîrșitul războiului din Răsărit. Cîteva cuvinte despre Eftimie Viorel : pe front a împușcat pe loc un soldat român comunist, invocînd o pretinsă neexecutare de ordin. Inainte de război a fost comandantul unei închisori pentru deținuți politici. Datorită relațiilor sale din anturajul lui Antonescu, cazul cu soldatul împușcat a fost mușamalizat. Eftimie era un adept înfocat al hitlerismului și avea strînse legături cu Abwehrul, adică serviciul de spionaj german condus de amiralul Canaris. După război, a fost trecut pe lista celor puși sub urmărire, dar n-a putut fi descoperit. Se crede că și-a „preparat“ dispariția înscenîndu-și moartea în timpul unui atac aerian. Așa zisele rămășițe carbonizate ale corpului său au fost scoase de sub dărîmăturile unei case. Dar, un ofițer care făcea parte din aceeași unitate cu el, a declarat că l-ar fi zărit pe străzile Iașului două luni mai tirziu. Se presupune că și-a schimbat identitatea și că a revenit în țară, purtînd alt nume. În calitatea sa de șofer,

Dogaru îl cunoștea foarte bine și se pare că deținea și alte „amintiri“ de pe front, adică niște probe materiale care l-ar fi distrus definitiv și iremediabil pe Eftimie : un act, sau o fotografie din timpul activității de spion a fostului său șef. Ce concluzie putem trage din cele expuse pînă în prezent ?

Căpitanul Vintilă sorbi o nouă înghițitură din pahar, își trecu mîinile prin părul rebel, apoi zise :

— Se poate presupune că victima, în urmă cu cinci luni, mai exact chiar în dimineața cînd, conform celor relatate de Angela Vlădescu, a plecat să-și cumpere țigări, l-a văzut, desigur întîmplător, pe Eftimie la Brașov, a aflat, încă nu știm cum, schimbarea identității lui și a făcut repede legătura între falsa identitate a fostului maior și acel document atît de compromițător deținut de el, luînd totodată hotărîrea să profite de pe urma acestei neașteptate întîlniri. Ceea ce a urmat, este lesne de înțeles : a primit o anumită sumă de bani, apoi, în fiecare lună se prezenta la Eftimie și repeta procedeul. Putem fi încredințați că încă de cînd a luat naștere șantajul, fostul maior s-a gîndit cum să scape de pericol. A-și schimba din nou numele, sau a fugi din țară, devenise mult mai complicat în condițiile actuale. Rămînea o singură posibilitate : înlăturarea fostului său șofer care devenise tot mai lacom, tot mai îndrăzneț. În ceea ce ne privește pe noi, știm că șantajul, ca orice alt delict, nu se poate prelungi la infinit. Fie șantajistul, fie cel șantajat, și desigur mai curînd sau mai tîrziu chiar amîndoi, trebuie totuși să facă cunoștință cu procuratura. În cazul de față, duelul dintre cei doi protagoniști s-a terminat cu înfrîngerea lui Dogaru care, deși poseda toate

atuurile, s-a dovedit a fi mai puțin inteligent decât adversarul său.

— Raționamentul dumitale este bun...

— Dar mai departe nu pot avansa. Cunoaștem motivul crimei, știm de asemenea adevăratul nume al asasinului, însă nu sîntem în posesia actualei sale înfățișări și nici a locului unde poate fi găsit.

— Știm unde îl vom găsi. Trebuie să stabilim un plan pentru arestarea lui, să-i întindem o cursă. Vom proceda în așa fel încît să se demaște el însuși. Vei mai lua un milițian cu dumneata.

— Pe sergentul-major Pirvu. Un munte de om, este capabil să alerge sute de metri ținînd la fiecare sub-suoară cîte un om.

— Perfect ! Totodată, propun să-l folosim și pe Medianu ca momeală psihologică. Dumneata vei conduce operația. Dacă nu intervine ceva neprevăzut, în aproximativ două ore te vei întoarce cu asasinul prins. Iată cum vom proceda...

★

★

★

Presupunerile maiorului Alexe se dovediră a fi îndreptățite. După o oră și jumătate, în curtea miliției staționa o mașină din care coborîră, rînd pe rînd : căpitanul Vintilă, Medianu Martin zîmbind victorios, Eftimie Viorel alias Petrescu Ion, palid la față, cu mîneca hainei sfișiate, aproape smulsă din umăr și cu cătușe la mîini și ultimul sergentul-major Pirvu.

Căpitanul Vintilă dădu buzna în biroul în care îl aștepta Alexe și strigă triumfător, gesticulînd cu ambele brațe :

— Ați avut perfectă dreptate ! Aproape că nu-mi vine să cred. Cum ați stabilit vinovăția lui Petrescu ?

— Pe baza unui raționament destul de simplu, dragul meu. Ți-am spus că la începutul anchetei am fost tentat să mă las condus de intuiție. Cînd l-am văzut prima dată pe Petrescu, am avut bizara senzație că individul acesta ne ascunde ceva și nici pînă acum nu-mi pot explica de ce la un moment dat am bănuir că bastonul lui ar putea fi arma crimei. Am căutat, bineînțeles, să-mi alung cît mai repede din minte această impresie. Totuși, în cele din urmă ispita nu mi-a dat pace și cred că-ți aduci aminte clipa cînd i-am arătat fotografia victimei. A avut o vagă tresărire și a remarcat involuntar că mortului îi lipsesc pantofii. Atunci din nou m-a mușcat de suflet șarpele îndoielii. Ei bine, de unde știa Petrescu ce fel de încălțăminte purtase Dogaru Alexandru. Ar fi putut zice că este pur și simplu desculț sau, mai degrabă, ținînd seama de anotimpul foarte ploios, și-ar fi exprimat mirarea că n-are bocanci sau galoși în picioare. Fi-rește, putea fi vorba de o coincidență absurdă, de o exprimare eronată. În general, pantofii sînt o încălțăminte comodă și comună, purtată de majoritatea bărbaților, uneori indiferent de situația meteo-rologică. Deci, deocamdată, nimic anormal în purtarea lui Petrescu. Care au fost totuși împrejurările în care el s-a trădat ?

Se opri puțin, scoase dintr-o cutie un trabuc, îl înțepă la unul din capete cu o peniță de pe birou, îl mirosi încîntat înainte de a-l aprinde, apoi continuă :

— Culpabilitatea lui Petrescu s-a conturat, sau mai bine zis a început să devină evidentă abia după arestarea lui Medianu și anume atunci cînd el a mărturi-

sit furtul pantofilor. Cunoșcînd mobilul crimei, adică frica de demascare, putem afirma cu precizie că Petrescu era în permanență obsedat de acel teribil obiect al șantajului, pe care, de altfel, îl căutase înfruntînd orice risc chiar în seara asasinatului, la locuința victimei, în Brașov. Și, firește, nu l-a găsit, deoarece Dogaru ascunsese documentul în talpa dublă a pantofilor pe care îi purta de cîte ori pleca după bani. De poziția nevestei lui Petrescu a scos la iveală poziția precisă a cadavrului. Îți amintești : pe jumătate desculț, stringînd la piept pantoful din piciorul stîng. Ce putea să însemne gestul acesta bizar al victimei ? Probabil, înainte de a muri, și-a revenit pentru scurt timp, a făcut eforturi desperate să se descalțe, apoi a strîns pantoful în brațe, dorind astfel să atragă atenția celor care îl vor descoperi sau, căznindu-se el însuși să scoată documentul, dar nereușind din pricina morții. Să recăpitulăm : Exista deci un număr de cinci persoane care cunoșteau poziția exactă a mortului. Cine sînt aceste persoane ? Dumneata, eu, Petrescu Valeria, Petrescu Ion și acel individ, atunci încă necunoscut, care furase pantofii. Pe noi doi ne eliminăm fiind în afara cauzei. Rămîneau, prin urmare, trei suspecți. După arestarea lui Medianu, precum și după mărturisirea lui, am fost nevoit să-l șterg de pe lista suspecților și dintr-o dată cercul lor s-a îngustat simțitor. A urmat precizarea lui Medianu : cel care îl atacase emana un miros dulceag, de cofetărie. Cred că n-ai uitat întrevederea noastră cu Petrescu ; la intervale regulate, scotea din buzunar niște minuscule bomboane de ciocolată, pe care le ronțaia cu mare plăcere. Încă de atunci m-a frapat acest obicei, l-am considerat

un adevărat tic nervos. Pe urmă, ca să nu existe nici cea mai mică îndoială, i-am întins o cursă. Apropo, cum s-a comportat ?

— În timpul mesei de prînz, se servise tocmai felul al doilea, Medianu a întredeschis uşa sufrageriei şi i-a făcut semn lui Petrescu să vină afară. Eu observam toată scena ascuns în spatele unui cuier încărcat cu haine. Păcat că n-aţi asistat ! Cînd a ridicat capul şi l-a zărit pe Medianu, s-a oprit brusc din mestecat şi s-a îngălbenit, parcă-l văzuse pe dracul gol. Sufrageria se află la parter. Îngrijitoarea vilei mă informase că de obicei fiecare locatar ocupă un anume loc. Am vorbit cu ea înainte de masă şi am rugat-o să lase deschisă o fereastră din apropierea scaunului lui Petrescu. Cum vă spuneam, Medianu tot făcea semne cu mîna, discret, chemîndu-l la el. După primele momente de surpriză, sau mai bine zis de spaimă, Petrescu s-a stăpînit uimitor şi a continuat să mănînce liniştit. Cred că făcea un efort extraordinar pentru a-şi păstra calmul. Dar Medianu a devenit mai insistent, conform instrucţiunilor mele. A început să-l strige : „Domnu' Eftimie ! Domnu' maior Eftimie, veniţi repede afară !“ De data aceasta ucigaşul n-a mai putut rezista, s-a sculat ca un somnambul de pe scaun şi a schiţat un pas către uşă. Atunci am apărut şi eu... Oho ! Ce mutră a făcut ! Trebuie să recunosc însă că uimirea lui n-a durat o veşnicie. Dintr-un salt a ajuns la fereastră, a încălecat pervazul şi... a picat exact în braţele sergentului-major. A încercat el să se lupte cu Pîrvu dar nu i-a mers... Pe drum, în timp ce veneam cu maşina, s-a recunoscut învins. Îl-înjură mereu pe Medianu... În ziua crimei avea întîlnire cu Dogaru în fostul pavilion de vînătoare. Profitînd de

faptul că era beat, l-a lovit puternic cu bastonul în cap și după ce l-a percheziționat, l-a ținut în vestiar pentru a întârzia cât se poate de mult descoperirea cadavrului. „Nenorocul“ lui a fost că victima n-a sucombat imediat și că Medianu a profitat de ocazia ivită pentru a-și face rost de o pereche de pantofi...

Alexe aprobă cu o mișcare vagă a capului, se ridică din fotoliu și se apropie încet de fereastra deschisă. Un fulger enorm brăzdă cerul întunecat spre apus, apoi picături mari de ploaie începură să izbească pietrișul fin din curte, iar câteva i se prelinseră pe obraz. Se șterse cu dosul palmei și zise :

— Aș fi dorit să mai rămân două-trei zile aici, dar adineauri am primit un telefon de la colonelul Florescu. Trebuie să mă prezint urgent la București. După câte îmi dau seama, precis că n-am să-mi pot lua concediul decât în iarnă...

CUPRINS

PENSIUNEA CAMELIA	5
CAZUL ADORIAN	107
MORTUL DIN VALEA CORBULUI	201

Redactor : BOGDAN RĂDULESCU
Tehnoredactor : DUMITRU VERDEȘ

Apărut 1970. Comanda nr. 9682. Hîrtie
ziar de 50 g/m². 700×1000/32. Coli de tî-
par 8,5. C.Z. pentru bibliotecile mici
8R—31

Tiparul executat sub co-
manda nr. 90 878 la Combi-
natul Poligrafic „Casa Scîin-
teii”, Piața Scîinteii nr. 1,
București — Republica So-
cialistă România

Lei 6,50